

Javni holding Ljubljana

Energetika Ljubljana · Voka Snaga · LPP

KONSOLIDIRANO LETNO POROČILO 2021

Povezujemo najboljše.

Ljubljana, april 2022

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV SKUPINE JAVNI HOLDING	1
1.2	SISTEM VODENJA IN UPRAVLJANJA.....	5
1.3	IZJAVA O UPRAVLJANJU	9
1.4	POROČILO POSLOVODSTVA.....	14
1.5	POROČILO NADZORNEGA SVETA.....	17
1.5.1	<i>Obravnavane teme na sejah Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.</i>	17
1.5.2	<i>Spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe – dodatne zahteve Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.</i>	18
1.5.3	<i>Preveritev Konsolidiranega letnega poročila za leto 2021</i>	21
1.5.4	<i>Delo revizijske komisije Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana d.o.o.</i>	21
1.5.5	<i>Sklepi</i>	23
2	POSLOVNO POROČILO	25
2.1	GOSPODARSKA GIBANJA	25
2.2	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	25
2.3	POSLOVANJE SKUPINE JAVNI HOLDING	28
2.3.1	<i>Analiza poslovanja</i>	28
2.3.3	<i>Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega položaja Skupine</i>	34
2.3.4	<i>Upravljanje s tveganji</i>	35
2.4	POROČILO O IZVAJANJU DEJAVNOSTI	41
2.4.1	<i>Komunalne dejavnosti</i>	42
2.4.2	<i>Energetske dejavnosti</i>	46
2.4.3	<i>Potniški promet</i>	47
2.4.4	<i>Druge dejavnosti</i>	48
2.5	POROČILO O NALOŽBENI DEJAVNOSTI	49
2.6	IZJAVA IN POROČILO O NEFINANČNEM POSLOVANJU	51
2.6.1	<i>Raziskave in razvoj</i>	53
2.6.2	<i>Upravljanje s kadri</i>	55
2.6.3	<i>Varstvo okolja</i>	57
2.6.4	<i>Družbena odgovornost</i>	62
2.6.5	<i>Razvojne usmeritve</i>	64
2.7	POSLOVNI DOGODKI PO DNEVU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE	67
3	RAČUNOVODSKO POROČILO	69
3.1	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	69
3.2	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	74
3.2.1	<i>Konsolidirani izkaz finančnega položaja</i>	74
3.2.2	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida</i>	75
3.2.3	<i>Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa</i>	76
3.2.4	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov</i>	77
3.2.5	<i>Konsolidirani izkaz gibanja kapitala</i>	78
3.3	RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	79
3.3.1	<i>Poročevalska družba</i>	79
3.3.2	<i>Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov</i>	79
3.3.3	<i>Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev</i>	85
3.3.4	<i>Določanje poštene vrednosti</i>	98
3.3.5	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov</i>	99
3.3.6	<i>Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom</i>	100
3.3.7	<i>Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine</i>	135
3.4	IZJAVA POSLOVODSTVA	137

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja Skupine Javni holding

v EUR

	LETO 2021	LETO 2020	LETO 2019	LETO 2018
Prodana voda v m ³	20.873.094	21.102.797	21.345.813	21.238.550
Zaračunana odvedena voda v m ³	19.443.624	19.469.217	19.891.524	19.698.704
Proizvodnja toplote v MWh	1.417.359	1.269.764	1.290.092	1.313.265
Prodaja toplote v MWh	1.251.512	1.112.800	1.141.895	1.144.719
Distribuirane količine zemelj. plina v MWh	907.954	799.824	766.021	783.438
Prodaja zemeljskega plina v MWh	756.943	686.866	658.274	719.808
Prodaja CNG v MWh	44.541	35.987	43.601	40.884
Proizvodnja električne energije v MWh	389.393	359.233	388.328	480.428
Prodaja električne energije v MWh	462.997	422.454	438.397	465.841
Skupaj zbrani odpadki	166.755	151.277	151.286	152.094
Skupaj sprejeti odpadki v obdelavo	172.038	167.598	172.853	173.677
Po obdelavi odloženi komunalni odpadki	10.964	11.089	11.599	7.259
Vsi odloženi odpadki	39.716	28.001	24.297	20.695
Število potovanj z mestnim linijskim prevozom	19.086.895	16.090.625	36.347.028	36.988.034
Prevoženi kilometri v mestnem linijskem prevozu	10.386.025	8.185.556	11.561.151	11.902.191
IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	726.414.757	685.977.133	649.329.417	616.168.464
Nepremičnine, naprave, oprema, neopredmetena sredstva in naložbene nepremičnine	616.429.812	591.061.452	551.440.540	533.199.367
Finančne naložbe, denar in denarni ustrezniki	12.032.598	10.911.011	10.718.315	8.135.175
Terjatve	78.366.142	54.303.559	53.467.658	54.706.323
Druga sredstva	19.586.205	29.701.111	33.702.904	20.127.599
Kapital	373.115.799	381.281.249	378.285.203	378.119.377
Poslovne in druge obveznosti	123.757.225	102.149.853	110.758.138	103.279.472
Finančne obveznosti - od tega:	229.541.733	202.546.031	160.286.076	134.769.615
- Nekratkoročna finančna posojila najeta od bank	65.870.757	38.597.598	16.210.238	11.841.071
- Kratkoročne finančne posojila najeta od bank	54.703.436	44.709.660	49.680.256	24.242.812
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Kosmati donos iz poslovanja	317.583.332	280.803.326	294.554.229	271.222.631
Poslovni odhodki	322.079.119	272.245.214	290.307.114	280.763.589
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-4.495.787	8.558.112	4.247.115	-9.540.958
Amortizacija	38.398.815	39.229.149	39.990.129	38.361.552
- Amortizacija od lastnih osnovnih sredstev	27.980.635	27.810.425	28.792.019	38.361.552
- Amortizacija od najetih osnovnih sredstev	10.418.180	11.418.724	11.198.110	-
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)*	23.484.848	36.368.537	33.039.134	28.820.594
Finančni izid	-3.587.779	-3.836.636	-2.923.032	-3.503.096
Čisti poslovni izid	-8.358.039	3.952.511	1.279.205	-13.072.990
STROŠKI DELA IN PLAČ ZA LETO				
Stroški dela v EUR	89.598.524	89.587.719	83.999.833	78.325.549
Stroški plač v EUR	64.400.530	62.225.774	60.838.737	56.744.496
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.450,26	2.488,35	2.418,21	2.369,27
Povprečna bruto plača na zaposlenega iz ur v EUR	2.190,26	2.083,90	2.096,55	1.995,85
INVESTICIJE V LETU (v EUR)				
	67.656.983	47.665.341	42.354.768	31.077.269
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,99	1,03	1,02	1,01
Čista donosnost kapitala (v%)	-2,2	1,1	0,3	-3,3
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA ZADNJI DAN 31.12.				
	2.454	2.500	2.426	2.428
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU				
	2.449,9	2.502,3	2.400,7	2.438,5
ŠTEVILO NAJETIH DELAVCEV NA DAN 31.12.				
	12	17	130	157

* Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) je rezultat iz poslovanja (EBIT), povečan za amortizacijo od lastnih osnovnih sredstev

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja posameznih družb v Skupini Javni holding za leto 2021 (bilančni podatki po SRS)

v EUR

	JAVNI HOLDING	VOKA SNAGA	JPE	LPP
IZ BILANCE STANJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	187.171.303	233.584.779	351.824.406	46.482.750
Neopredmetena in opredmetena sredstva, naložbene nepremičnine	2.495.738	208.247.400	273.076.379	33.710.233
Finančne naložbe	181.986.956	1.000	4.602.233	17.153
Terjatve	472.730	16.954.498	59.980.778	10.524.843
- od tega poslovne terjatve do obvladujoče družbe po pogodbi o obvladovanju			6.523.744	1.757.998
Zaloge, denarna sredstva in kratkoročne AČR	2.215.879	8.381.881	14.165.016	2.230.521
Kapital	173.341.831	164.560.249	203.158.569	11.201.572
Rezervacije in dolgoročne PČR	1.544.188	42.241.316	7.146.619	8.712.151
Dolgoročne in kratkoročne obveznosti:	11.908.040	25.856.270	138.225.981	22.488.557
- Finančne obveznosti - banke		16.001.218	91.344.006	13.228.970
- Finančne obveznosti - EKO sklad		123.285		
- Finančne obveznosti - iz najemov osnovnih sredstev	2.112.216	47.013	180.092	3.349.123
- Poslovne obveznosti do odvisnih družb po pogodbi o obvladovanju	8.281.742			
- Ostale obveznosti (poslovne, ostale)	1.514.082	9.684.754	46.701.883	5.910.464
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	377.244	926.944	3.293.237	4.080.470
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Prihodki iz poslovanja (brez prihodkov po pogodbi o obvladovanju)	12.109.434	98.057.424	170.860.393	51.669.525
Prihodki iz poslovanja po pogodbi o obvladovanju			6.523.744	1.757.998
Odhodki iz poslovanja (brez odhodkov po pogodbi o obvladovanju)	10.871.092	97.131.724	178.086.580	53.103.276
Odhodki iz poslovanja po pogodbi o obvladovanju	8.281.742			
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-7.043.400	925.700	-702.443	324.247
Amortizacija	465.992	9.601.716	13.577.330	4.830.832
- Amortizacija od lastnih osnovnih sredstev	164.093	9.558.887	13.534.976	3.795.346
- Amortizacija od najetih osnovnih sredstev	301.899	42.829	42.354	1.035.486
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)*	-6.879.307	10.484.587	12.832.533	4.119.593
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	-7.222.836	324.372	0	0
STROŠKI DELA IN PLAČ ZA LETO				
Stroški dela v EUR	9.247.031	26.669.972	24.049.995	29.631.526
Stroški plač v EUR	6.948.342	18.995.880	17.632.815	20.823.494
Povprečno število zaposlenih iz ur	195,18	841,78	559,92	853,38
Povprečna bruto plača na zaposlenega iz ur v EUR	2.966,64	1.880,53	2.624,31	2.033,43
Povprečna stopnja izobrazbe	6,4	4,4	5,4	4,5
INVESTICIJE V LETU (v EUR)	204.209	13.757.107	52.577.055	1.118.612
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,63	1,01	1,00	1,01
Čista donosnost kapitala v %	-4,1	0,4	0	0
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.	200	848	560	846
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU	199,4	841,2	557,5	851,8
ŠTEVILO NAJETIH DELAVCEV NA DAN 31.12	0	0	12	0

*Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) je rezultat iz poslovanja (EBIT), povečan za amortizacijo od lastnih osnovnih sredstev

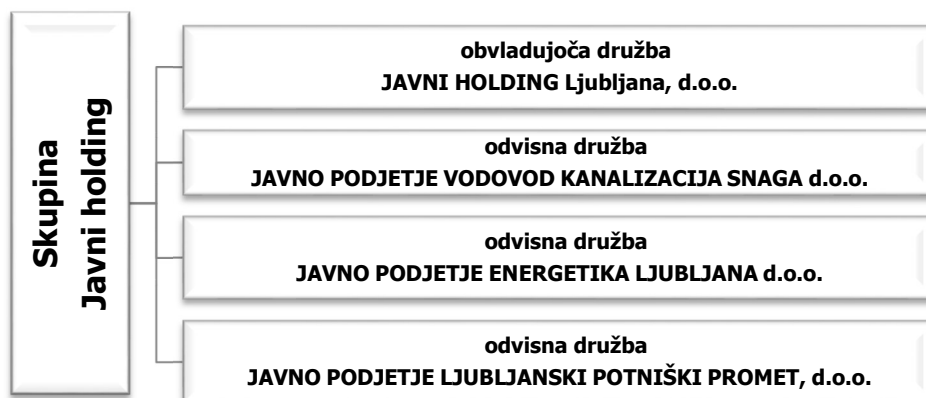
1 UVOD

1.1 Predstavitev Skupine Javni holding

Družbe Skupine Javni holding so z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 18/21; v nadaljevanju: novela ZGD-1) v februarju 2021 postale subjekti javnega interesa, za katere novela ZGD-1 določa, da morajo oblikovati nadzorne svete in le-ti revizijske komisije, razen če gre za odvisne družbe, povezane s pogodbo o obvladovanju. Zato, ter z namenom zagotoviti učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov vseh odvisnih družb in vsake družbe posebej ter na tej podlagi povezati kapitalsko že povezane družbe v pogodbeni koncern, je Javni holding pripravil Pogodbo o obvladovanju, ki je bila po pridobitvi pozitivnega mnenja nadzornega sveta in soglasja skupščine sklenjena dne 5. 5. 2021 med Javnim holdingom kot obvladujočo družbo ter družbami Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP kot odvisnimi družbami, veljati pa je začela z vpisom v sodni register dne 13. 5. 2021. Cilj pogodbenega koncerna je s skupnim upravljanjem obvladujoče družbe zagotoviti še bolj učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov in izkoriščanje sinergijskih učinkov.

V skladu z novelo ZGD-1 je bila imenovana revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga, ki opravlja naloge revizijske komisije tudi za odvisne družbe v pogodbenem koncernu.

Pogodbeni koncern Javni holding (v nadaljevanju: Skupina) v letu 2021 sestavljajo:

Konsolidirani računovodski izkazi se izdelujejo na nivoju Skupine. Konsolidirano letno poročilo je mogoče pridobiti na sedežu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Verovškova 70, Ljubljana.

Osnovni podatki obvladujoče družbe	
Družba:	JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: Javni holding)
Sedež:	Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana
E-pošta:	info@jhl.si
Spletna stran:	http://www.jhl.si
Matična številka:	5860199000
Davčna številka:	SI57209294
Šifra dejavnosti:	70.100 Dejavnost uprav podjetij
Osnovni kapital:	151.446.841 EUR
Št. reg. vložka pri Okr. sodišču v Ljubljani:	1/25680/00

Osnovni podatki odvisnih družb			
Družba:	JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. (v nadaljevanju: VOKA SNAGA)	JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. (v nadaljevanju: Energetika Ljubljana)	JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. (v nadaljevanju: LPP)
Sedež:	Vodovodna cesta 90, LJ	Verovškova ulica 62, LJ	Celovška cesta 160, LJ
E-pošta:	vokasnaga@vokasnaga.si	info@energetika-lj.si	mail@lpp.si
Spletna stran:	https://www.vokasnaga.si/	https://www.energetika-lj.si/	https://www.lpp.si/
Matična številka:	5046688000	5226406000	5222966000
Davčna številka:	SI64520463	SI23034033	SI66742790
Šifra dejavnosti:	36.000, 38.000	35.300	49.310
Osnovni kapital:	98.189.263 EUR	57.602.057 EUR	18.155.600 EUR

➤ Lastniška struktura

Osnovni kapital družbe Javni holding znaša 151.446.841 EUR in ga je ob ustanovitvi zagotovilo Mesto Ljubljana kot edini ustanovitelj in družbenik s stvarnim vložkom – poslovnimi deleži v sedmih javnih podjetjih. Na podlagi delitvene bilance so na seji skupščine družbenikov dne 14. 6. 2001 pravni nasledniki Mesta Ljubljane sprejeli družbeno pogodbo, s katero so bili določeni poslovni deleži MOL in devetih primestnih občin: Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Medvode, Škofljica, Velike Lašče in Vodice v osnovnem kapitalu Holdinga Ljubljana, d.o.o. Občina Vodice je v istem letu MOL prodala svoj poslovni delež, ki je znašal 1,05 % osnovnega kapitala Holdinga Ljubljana, d.o.o. V prvi polovici leta 2002 je tudi Občina Velike Lašče, MOL s pogodbo o prenosu poslovnega deleža, odprodala 1,0 % svojega poslovnega deleža in je ostala lastnica preostalih 0,39 % osnovnega kapitala Holdinga Ljubljana, d.o.o. Navedeni delež je Občina Velike Lašče prodala MOL v letu 2007, in sicer s pogodbo o odsvojitvi poslovnega deleža z določilom, da se 31. 12. 2007 določi za dan prenosa poslovnega deleža. Z istim dnem je tudi Občina Ig svoj poslovni delež (1,83 %) prodala MOL. MOL ima tako v Javnem holdingu 87,32 % poslovni delež. V letu 2007 se iz Skupine Javnega holdinga izločijo tri javna podjetja, ki izvajajo dejavnosti GJS le na območju MOL, in katerih edini lastnik postane MOL (Žale, Parkirišča in Ljubljanske tržnice (slednji sta se nato združili v LPT)).

Na dan 31. 12. 2021 sestavljajo osnovni kapital družbe Javni holding osnovni vložki naslednjih družbenikov:

Družbenik	Vrednost osnovnega vložka	Delež družbenika
Mestna občina Ljubljana	132.243.381,56 EUR	87,32 %
Občina Medvode	5.815.558,69 EUR	3,84 %
Občina Brezovica	4.179.932,81 EUR	2,76 %
Občina Dobrova – Polhov Gradec	3.271.251,77 EUR	2,16 %
Občina Škofljica	2.726.043,14 EUR	1,80 %
Občina Dol pri Ljubljani	1.908.230,20 EUR	1,26 %
Občina Horjul	1.302.442,83 EUR	0,86 %
Skupaj	151.446.841,00 EUR	100,00 %

➤ Strateške usmeritve

Osnovni namen družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se po vzpostavitvi pogodbenega koncerna ni bistveno spremenil. Njen namen je krepitev odločilne vloge na področju strateškega vodenja sistema, ki zagotavlja učinkovito in strokovno zagotavljanje poslovnih funkcij družbam v Skupini in drugim poslovnim subjektom, poleg tega pa ima aktivno vlogo v strateškem usmerjanju javnih podjetij in zadevah, ki so ključne za razvoj družb v Skupini. Z

vzpostavitev pogodbenega koncerna je namen družbe dodatno zagotoviti učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov vseh družb v Skupini in vsake družbe posebej. S pogodbo o obvladovanju odvisne družbe podredijo vodenje družbe obvladujoči družbi, ki prevzema nalogo skupnega upravljalca.

V Strateškem načrtu družbe Javni holding za obdobje 2017–2021 smo zastavili smernice, ki jim v okviru letnih načrtov sledimo na poti k uresničitvi vizije in poslanstva. V letu 2021 smo pripravili nov strateški načrt za obdobje 2022–2027.

Z oblikovanjem strateških ciljev in določanjem strateških korakov za njihovo doseganje nadgrajujemo razvojne poti in iščemo vedno nove možnosti, ki bodo Skupini Javnega holdinga dale tisti zagon, ki ga v prihodnjem obdobju nujno potrebuje za ohranitev ključne osrednje vloge in nadaljnji razvoj kompleksnega sistema na področju gospodarskih javnih služb.

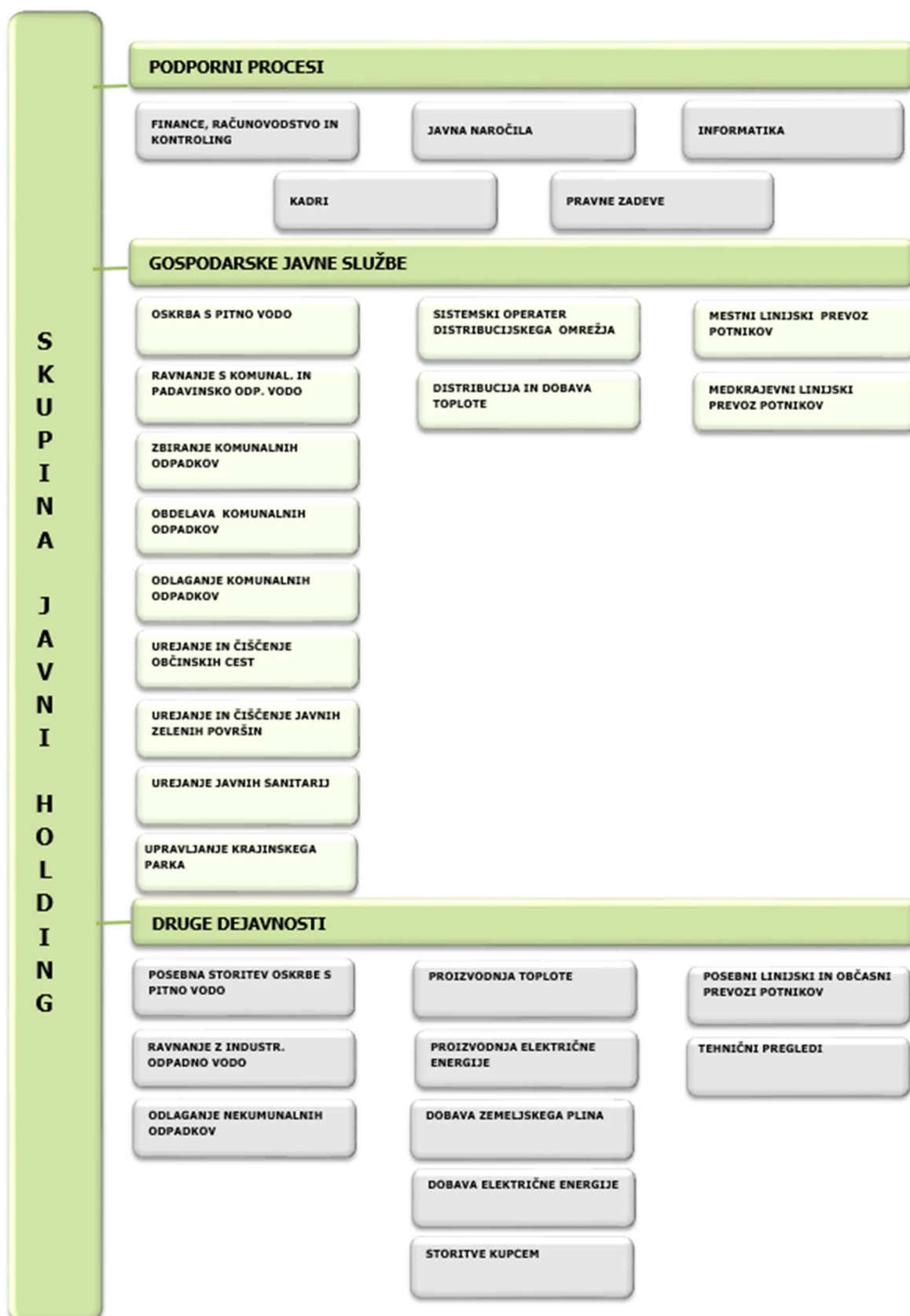
Tak pristop je zagotovilo, da si bomo vsi sodelavci z vsem svojim znanjem in ustvarjalno energijo prizadevali krepiti poslovno samozavest in ugled ter pospeševali razvojno usmerjenost, vzporedno pa izboljševali poslovne rezultate in zagotavljali večjo učinkovitost. Z navedenim bodo zadovoljni tako končni uporabniki in tudi občine lastnice. V strateškem načrtu 2017–2021 smo si zastavili spodnje cilje, ki smo jih zadovoljivo uresničili:

Strateški cilji Skupine Javni holding

- 1 Etika in integriteta – vodilo upravljanja
- 2 Upravljanje s tveganji za učinkovito doseganje ciljev
- 3 Razvoj zelene informacijske tehnologije
- 4 Uporabnikom odlične storitve
- 5 Osredotočeno in inovativno vlaganje v razvoj informacijske tehnologije
- 6 Zelena solidarnost

➤ **Poslovna področja Skupine Javni holding**

Poslovna področja Skupine Javnega holdinga so prikazana v naslednji shemi:

Z izvedeno reorganizacijo v letu 2004 smo v obvladujoči družbi Javni holding prevzeli velik del odgovornosti za nemoteno poslovanje javnih podjetij in zagotavljanje nemotenega delovanja gospodarskih javnih služb. Javni holding v obliki strateškega holdinga združuje podporne službe družb v Skupini (finančno računovodsko službo, službo za javna naročila, službo za informatiko ter pravno in kadrovske službe), v okviru katerih mu je zaupana odgovornost in skrb za upravljanje s kadri, kakor tudi skrb za enotne informacijske rešitve, vodenje postopkov velikih javnih naročil, pravno zastopanje v vseh postopkih in drugo svetovanje, notranje revidiranje delovanja procesov, spremljanje poslovanja odvisnih družb, zagotavljanje virov financiranja in obsežno poročanje ustanoviteljem in nadzornemu svetu ter drugim, tako notranjim kot zunanjim uporabnikom informacij. Na nivoju družb v Skupini v obvladujoči družbi skrbimo tudi za enotno politiko komuniciranja z javnostmi, poenoteno komuniciranje preko spletnega portala in usklajeno komuniciranje z novinarji.

Obvladujoča družba Javni holding v okviru opravljanja servisnih storitev za javna podjetja skrbi še za pripravo enotnih izhodišč za izdelavo letnih načrtov, usklajevanje predlogov investicijskih načrtov javnih podjetij, izvajanje nadzora nad poslovanjem javnih podjetij, spremljanje izvajanja cenovne politike, skrbi za enotno informiranje uporabnikov storitev javnih podjetij ter priprava analiz in poročil o poslovanju javnih podjetij.

Naloga javnih podjetij pa je zagotavljati nemoteno in kakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb, pri čemer sta zanesljiva in kakovostna oskrba uporabnikov ključna kriterija uspešnega izvajanja dejavnosti javnih podjetij. V družbah iz Skupine Javnega holdinga opravljamo raznovrstne gospodarske javne službe in druge dejavnosti, s čimer zagotavljamo visoke osnovne življenjske standarde prebivalcem v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) in primestnih občinah. Nenehne družbene spremembe in razvoj ter zahteve uporabnikov nam neprestano narekujejo dviganje kakovosti storitev ter vedno bolj učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje dejavnosti javnih služb.

1.2 Sistem vodenja in upravljanja

Sistem vodenja in upravljanja omogoča preglednost poslovanja Javnega holdinga in odvisnih družb. Obvladujočo družbo upravlja skupščina družbenikov Javnega holdinga, ki jo sestavljajo vsi družbeniki. Organi družbe Javni holding so Nadzorni svet, revizijska komisija nadzornega sveta in poslovodstvo družbe. V odvisnih družbah ustanoviteljske pravice izvaja Svet ustanoviteljev, odvisne družbe pa vodijo in zastopajo posamezni direktorji, edini družbenik odvisnih družb je Javni holding.

Skupščina družbenikov

Skupščino družbe sestavljajo vsi družbeniki. Vsakih dopolnjenih 50 EUR osnovnega vložka daje družbeniku en glas. Skupščina je sklepčna, če so prisotni družbeniki, ki imajo večino glasov vseh družbenikov. V skladu z družbeno pogodbo Javnega holdinga skupščina odloča z navadno večino glasov, razen v primeru, ko družbena pogodba ali zakon določa višjo večino.

Skupščina družbe se je v letu 2021 sestala na štirih rednih sejah. Med drugim je sprejela letna poročila Javnega holdinga in odvisnih družb ter konsolidirano letno poročilo za leto 2020 s poročili neodvisnega revizorja in se seznanila s poročili o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2020. Sprejela je poročilo o realizaciji investicijskih načrtov v letu 2020 in polletno poročilo o poslovanju v letu 2021. Strinjala se je s poslovnimi načrti Javnega holdinga in odvisnih družb za leto 2021 ter za leto 2022 kot tudi z investicijskimi načrti javnih podjetij povezanih v Javni holding. Soglašala je s sklenitvijo Pogodbe o obvladovanju med Javnim holdingom kot obvladujočo družbo in javnimi podjetji Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP kot odvisnimi družbami. Potrdila je imenovanje revizijske komisije nadzornega sveta družbe ter soglašala s prejemi članov revizijske komisije. Soglašala je s predlogom povečanja osnovnega kapitala

javnega podjetja LPP s sredstvi edinega družbenika in s poenostavljenim zmanjšanjem osnovnega kapitala javnega podjetja LPP. Na predlog manjšinskih družbenikov je imenovala tri člane nadzornega sveta družbe. Določila je spremenljivi del plačila za uspešnost poslovanja in sprejela Sklep o določitvi razmerij za osnovna plačila direktorja JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. in direktorjev javnih podjetij, meril uspešnosti in višine spremenljivih prejemkov ter drugih pravic. Strinjala se je z vsebinskim delom strateških načrtov družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje 2022–2027 in načrtom financiranja investicij po prioritetah. Obravnavala je tudi obdobjna poročila družb v skupini. Vsi sklepi skupščine družbe v letu 2021 so bili sprejeti soglasno.

Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe ima v skladu z družbeno pogodbo devet članov. Šest članov nadzornega sveta imenuje in odpokliče skupščina družbe na predlog MOL, tri člane nadzornega sveta imenuje in odpokliče skupščina družbe na usklajen predlog manjšinskih družbenikov.

Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog MOL, so imenovani za mandatno dobo štirih let. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog manjšinskih družbenikov, pa so imenovani za mandatno dobo dveh let po sistemu rotacije, tako da se v štirih letih izmenjajo člani, imenovani na predlog vseh šestih manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta družbe so po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

Sestava Nadzornega sveta družbe Javni holding je bila v letu 2021 sledeča.

Člani nadzornega sveta družbe, imenovani na predlog MOL na seji skupščine dne 18. 10. 2019 in dne 4. 1. 2020 z nastopom mandata 17. 12. 2019 oziroma 9. 11. 2020:

- Jadranka Dakić
- Jelka Žekar
- Urša Otoničar
- Vasja Butina
- Miha Butara
- David Polutnik (od 9. 11. 2020)

Člani nadzornega sveta družbe, imenovani na usklajen predlog manjšinskih družbenikov na seji skupščine dne 18. 10. 2019 in dne 3. 9. 2020 z nastopom mandata 17. 12. 2019 oziroma 28. 8. 2020, do 17. 12. 2021:

- Darko Jurca
- Mateja Tavčar
- Anita Mežek (od 28. 8. 2020)

Člani nadzornega sveta družbe, imenovani na usklajen predlog manjšinskih družbenikov na seji skupščine dne 6. 10. 2021 z nastopom mandata 18. 12. 2021:

- Marko Podvršnik
- Slađana Brodnik
- Urška Zdešar

Ustanovna seja nadzornega sveta je bila 7. 1. 2020. Za predsednico nadzornega sveta je bila izvoljena Jadranka Dakić, za njeno namestnico pa Jelka Žekar.

Revizijska komisija nadzornega sveta

Revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga je bila imenovana v skladu z novelo ZGD-1 po vzpostavitvi Pogodbenega koncerna na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju med obvladujočo družbo Javni Holding Ljubljana ter odvisnimi družbami Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP.

Člane revizijske komisije imenuje nadzorni svet, sestavljajo jo predsednik in dva člana. Predsednika imenuje nadzorni svet izmed svojih članov. En član mora biti neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo ali revizijo z večletnimi praktičnimi izkušnjami. Revizijska komisija je imenovana za čas trajanja mandata nadzornega sveta in predstavlja strokovno podporo nadzornega sveta, predvsem na področjih računovodskega poročanja, finančnega poslovanja, notranjih kontrol in obvladovanja tveganj ter zunanega in notranjega revidiranja Skupine JAVNI HOLDING in družb v pogodbenem koncernu.

Revizijsko komisijo nadzornega sveta sestavljajo: predsednica revizijske komisije ga. Jadranka Dakić, članica revizijske komisije ga. Jelka Žekar in članica ga. Jovita Ažman kot neodvisna strokovnjakinja.

Poslovodstvo matične družbe

Javni holding ima enega poslovodjo, ki ima naziv direktor. Funkcijo direktorice Javnega holdinga od leta 2004 opravlja Zdenka Grozde. Skupščina družbenikov Javnega holdinga je na seji dne 13. 12. 2017 za direktorico ponovno imenovala Zdenko Grozde za mandatno dobo 5 let od 1. 4. 2018.

➤ Upravljanje odvisnih družb

Edini družbenik odvisnih družb je obvladujoča družba Javni holding, organa družb pa sta še Svet ustanoviteljev in poslovodstvo posamezne družbe.

Svet ustanoviteljev

Javni holding opravlja tudi strokovne, organizacijske in administrativno-tehnične naloge za potrebe Sveta ustanoviteljev, ki je pristojen za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v javnih podjetjih v Skupini Javnega holdinga, in za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih in izbirnih gospodarskih javnih služb.

Mestni svet MOL in občinski sveti občin Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Medvode, Škofljica in Velike Lašče so v letu 2004 sprejeli Akt o ustanoviteljskih pravicah in ustanovitvi sveta ustanoviteljev javnih podjetij povezanih v Holding Ljubljana, d.o.o.

Z navedenim aktom so sveti občin za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnih podjetjih, povezanih v Javni holding in za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih in izbirnih gospodarskih javnih služb, ustanovili skupni organ, imenovan Svet ustanoviteljev javnih podjetij povezanih v Holding Ljubljana, d.o.o., s sedežem v Ljubljani, Mestni trg 1. V letu 2008 je bila zaradi prenosa poslovnega deleža v Javnem holdingu z občine Ig in Velike Lašče na MOL sprejeta novela v prejšnjem odstavku omenjenega akta, s katero je bilo izvedeno tudi preimenovanje organa v Svet ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.

V letu 2010 sprejet Zakon o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije je zaradi uresničevanja načel in izvajanja korporativnega upravljanja vseh družb razveljavil določbe Zakona o gospodarskih javnih službah o sprejemu poslovnega poročila, obračunov in zaključnih računov ter o imenovanju in razreševanju direktorja, kar je bilo do te spremembe v pristojnosti ustanovitelja, oziroma v konkretnem primeru Sveta ustanoviteljev. Zaradi uskladitve z novo zakonsko ureditvijo so mestni oziroma občinski sveti v letu 2010 oziroma 2011 sprejeli spremembe ustanovitvenega akta Sveta ustanoviteljev, s katerim so navedene pristojnosti prenesli na družbenika javnih podjetij.

Svet ustanoviteljev sestavljajo aktualni župani občin ustanoviteljic in je pristojen za odločanje o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin, ki jih zagotavljajo javna podjetja, dajanje soglasij k nakupu oziroma odprodaji poslovnega deleža v drugi družbi, dajanje soglasij za

najmanje posojil in drugo zadolževanje, za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala javnega podjetja kot tudi odločanje o drugih zadevah v skladu z zakonodajo.

Svet ustanoviteljev se je v letu 2021 sestal na treh rednih sejah in eni dopisni seji. Med drugim je obravnaval in potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode za leto 2021, cene storitev gospodarskih javnih služb zbiranja komunalnih in bioloških odpadkov, cene storitev obdelave komunalnih in bioloških odpadkov ter cene storitev odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov za leto 2021 in sprejel Sklep o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki. Podal je soglasja h kratkoročnim in dolgoročnim zadolžitvam javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP v letu 2021. Seznanil se je z zagotovitvijo finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje za leto 2021, sprejel Program ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2021 in Poročilo o delu skupnega organa občin za obdobje september 2020 do avgust 2021. Seznanil se je tudi z informacijo o nerevidiranih računovodskih izkazih javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA, LPP in družbe Javni holding za leto 2020. Tekoče se je seznanjal z obvestili o posojilnih pogojih zadolžitev. Vse sklepe v obravnavanem obdobju so člani Sveta ustanoviteljev sprejeli soglasno.

Družbenik

Pristojnosti družbenika obsegajo odločanje o zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov, odločanje o vračanju naknadnih vplačil, o delitvi in prenehanju poslovnih deležev, ukrepih za pregled in nadzor dela poslovnice, o postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca, o sprejemu poslovnega načrta, o sprejemu pisnega poročila o poslovanju družbe na koncu vsakega polletja in letnega poročila družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička ter odločanje o drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba in katere niso izrecno prenesene v odločanje Svetu ustanoviteljev.

Družbenik je v letu 2021 sprejel ugotovitelvene sklepe o sprejemu letnih poročil odvisnih družb s poročili neodvisnega revizorja ter o uporabi bilančnega in čistega dobička ter pokrivanju izgube, ugotovitelvene sklepe o seznanitvi s poročili o razmerjih s povezanimi družbami s poročilom neodvisnega revizorja ter s stališčem nadzornega sveta, ugotovitelvene sklepe o sprejemu polletnih poročil o poslovanju odvisnih družb na koncu polletja, ugotovitelvene sklepe o sprejemu poslovnih načrtov odvisnih družb za leto 2021 ter za leto 2022, ugotovitelvene sklepe o sprejemu investicijskih načrtov odvisnih družb za leto 2022 ter o sprejemu vsebinskih delov strateških načrtov odvisnih družb za obdobje 2022–2027 in načrtov financiranja investicij po prioritetah. Sprejel je tudi sklepe o izvajanju notranjih revizij v odvisnih družbah ter o povečanju in poenostavljenem zmanjšanju osnovnega kapitala odvisnih družb. V letu 2021 je odvisnim družbam dal tudi soglasje k sklenitvi Pogodbe o obvladovanju, ki so jo sklenile JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. kot obvladujoča družba in odvisne družbe Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP.

Posloводства odvisnih družb

Poslovodstvo posameznih odvisnih družb predstavlja direktor, ki vodi in zastopa družbo ter uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe. Imenuje in odpokliče ga skupščina edinega družbenika.

Družba	Ime in priimek	Funkcija	Imenovanje	Mandatna doba
VOKA SNAGA	Krištof Mlakar	direktor	21. 7. 2017	5 let
Energetika Ljubljana	Samo Lozej	direktor	1. 2. 2019	5 let
LPP	Peter Horvat	direktor	3. 1. 2021	5 let

Z dnem izvedene pripojitve družbe Snaga k družbi VO-KA, to je z 18. 4. 2019 je direktor družbe VO-KA Krištof Mlakar prevzel funkcijo direktorja nove družbe VOKA SNAGA, ki je nastala s pripojitvijo. Funkcijo direktorja opravlja od leta 2007 in je bil s strani Skupščine Javnega holdinga z dnem 21. 7. 2017 ponovno imenovan. Družbo Energetika Ljubljana vodi direktor Samo Lozej, ki je funkcijo prevzel dne 31. 1. 2014. Dne 3. 10. 2018 je Skupščina družbe Javnega holdinga ponovno imenovala Sama Lozeja za direktorja družbe Energetika Ljubljana z dnem 1. 2. 2019 za mandatno dobo 5 let. Od leta 2011 funkcijo direktorja družbe LPP opravlja Peter Horvat, ki ga je Skupščina Javnega holdinga dne 30. 9. 2020 ponovno imenovala na ta položaj z dnem 3. 1. 2021 za mandatno dobo 5 let.

1.3 Izjava o upravljanju

V skladu z določbo petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) poslovodstvo družbe Javni holding izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2021 upravljanje družbe skladno z zakoni, z Družbeno pogodbo o ustanovitvi JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: Družbena pogodba) in z drugimi veljavnimi predpisi.

Poslovodstvo družbe Javni holding v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavlja, da je konsolidirano letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

V skladu s petim odstavkom 70. člena ZGD-1, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, družba Javni holding podaja naslednja pojasnila:

➤ **Kodeks o upravljanju**

V letu 2017 je bil sprejet Kodeks upravljanja družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb (v nadaljevanju: kodeks), ki je objavljen na spletni strani www.jhl.si. Kodeks za vse družbe v Skupini upošteva poenotena merila za doseganje visokih standardov vodenja in nadzora ter oblikovanje transparentnega in razumljivega sistema korporativnega upravljanja.

➤ **Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja**

Sistem notranjih kontrol je opredeljen kot sestav računovodskih in drugih kontrol, vključno z organizacijskim ustrojem, metodami in postopki, ki jih vzpostavi vodstvo v sklopu svojih združenih ciljev z namenom, da si z njimi pomaga pri gospodarnem, učinkovitem in uspešnem izvajanju dejavnosti.

Notranje kontrole v Skupini imajo pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju goljufij ter zaščiti tako premoženja kot ugleda družbe. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja in

skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi, kar skušamo doseči predvsem z izvajanjem naslednjih ukrepov in notranjih kontrol:

- oblikovanje učinkovite in transparentne organizacijske strukture
- oblikovanje jasnih in poenotnih računovodskih usmeritev ter njihova dosledna uporaba
- kontrola popolnosti zajemanja podatkov, ki obsega preverjanje ali so vsi poslovni dogodki nesporni, ali so odobreni s strani pooblaščenih oseb, ali so vsi poslovni dogodki pravočasno knjiženi, v pravih zneskih in pravilno kontirani
- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, v okvir katere sodi preverjanje mesečnih uskladitev prometa in stanj med pomožnimi knjigami, analitičnimi evidencami in glavno knjigo ter kontrola izvajanja letnega popisa (inventura) stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov in uskladitev stanj po knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti, ki obsega ločevanje izvajanja nalog, na primer evidentiranja poslovnih dogodkov od upravljanja s finančnimi sredstvi družbe (plačila)
- kontrola odgovornosti zadolžencev za sredstva, varovanje sredstev pred krajo, izgubami, neučinkovito uporabo
- kontrola omejitve dostopa - poenoten računovodski in poslovni informacijski sistem tako v matični družbi Javni holding, kot v odvisnih družbah, zagotavlja ustrezne omejitve dostopa do omrežja, aplikacij in podatkov ter nadzor nad dostopi in ima že vgrajene nekatere kontrole popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov ter usklajenosti prometov analitičnih evidenc z glavno knjigo, oziroma se izvajajo tudi kontrole prenosov prometnih podatkov, kjer je to potrebno
- nadziranje se izvaja tudi na način, da se preverja pravilnost računovodskih podatkov v okviru funkcije poročanja oziroma analiziranja in preučevanja odmikov od načrtovanih ali preteklih prometov in stanj (redna mesečna in občasna obdobja poročila o poslovanju družbe).

Menimo, da nam sistem notranjih kontrol v vseh pomembnih pogledih daje ustrezna zagotovila za doseganje ciljev na področju skladnosti poslovanja z zakoni, predpisi, sprejetimi notranjimi akti družbe in drugimi navodili; uspešnega poslovanja ter zagotavljanja kakovostnih storitev; varovanja sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab, slabega upravljanja, napak, poneverb ter drugih nepravilnosti; razvijanja in ohranjanja zanesljivih računovodskih in drugih podatkov ter pravilnosti prikazovanja le-teh v računovodskih poročilih in uporabe enotne metodologije dela, vključno z enotno predpisanimi obrazci in dokumenti.

Z namenom vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi ter, da se vodstvu družbe in Nadzornemu svetu ter revizijski komisiji nadzornega sveta zagotovijo kakovostne osnove in informacije za vodenje in nadzor družbe, imajo družbe v Skupini izdelan register tveganj in določene skrbnike tveganj in Metodologijo za vzpostavitev in vodenje registra tveganj v družbi, s poslovnimi cilji in procesi po posameznih sektorjih oziroma službah, ki podrobneje opredeljuje postopke za upravljanje s tveganji. Upravljanje s tveganji je podrobneje predstavljeno tudi v poglavju 2.3.4 Upravljanje s tveganji.

Za stalno preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi tudi Služba za notranjo revizijo kot samostojna organizacijska enota, ki izvaja neodvisno in objektivno revizijsko aktivnost znotraj Skupine.

Notranja revizija preverja skladnost poslovanja z zakoni in drugimi predpisi, skladnost z usmeritvami, načrti, ustreznost delovanja notranjih kontrol, računovodskih informacij, varovanje premoženja, gospodarno in učinkovito uporabo dejavnikov ter doseganje namenov in ciljev v zvezi s poslovanjem.

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja v skladu s Temeljno listino Službe za notranjo revizijo in v skladu s Pravilnikom o notranji reviziji Javnega holdinga. Notranje revidiranje se je izvajalo

v skladu z mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, kodeksom notranje revizijskih načel in kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev.

Aktivnosti Službe za notranjo revizijo so se izvajale na podlagi letnega načrta dela, ki ga je za leto 2021 potrdila direktorica družbe, z njim pa je soglašal tudi nadzorni svet družbe, v bodoče pa bo Načrt dela Službe za notranjo revizijo predhodno obravnavala še revizijska komisija. V skladu z načrtom dela Službe za notranjo revizijo za leto 2021 so bili opravljeni notranje revizijski pregledi posameznih področij poslovanja v Javnem holdingu in v odvisnih družbah. Preverila se je tudi izvedba aktivnosti na podlagi danih priporočil iz preteklih notranjih revizij, izvedene pa so bile tudi svetovalne in druge naloge, skladno s sprejetim načrtom ter sklepi poslovodstva družbe in nadzornega sveta.

Dodana vrednost notranje revizije je bila dosežena s svetovanjem in v obliki predlaganih priporočil po izvedenih revizijskih pregledih, katerih izvajanje oziroma uresničevanje tudi redno preverja. O svojem celovitem delu je Služba za notranjo revizijo redno medletno in na letni ravni poročala oziroma seznanjala poslovodstva družb v Skupini kot revizijsko komisijo nadzornega sveta in nadzorni svet družbe.

➤ Podatki o delovanju Skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih

Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujeta ZGD-1 in Družbena pogodba. Skupščino Javnega holdinga sestavljajo vsi družbeniki, odloča pa o naslednjih vprašanjih:

- o imenovanju in odpoklicu direktorja družbe ter imenovanju in odpoklicu direktorjev posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema letno poročilo družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička in letna poročila s predlogom za uporabo bilančnega dobička posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema poslovni načrt družbe in poslovne načrte posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema pisno poročilo o poslovanju družbe in javnih podjetij v skupini Javnega holdinga na koncu vsakega polletja,
- o spremembah in dopolnitvah družbene pogodbe,
- o povečanju in znižanju osnovnega kapitala družbe,
- o vstopu novega družbenika,
- o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta družbe,
- o imenovanju revizorja družbe,
- o ukrepih za pregled in nadzor dela direktorja družbe in
- o drugih zadevah določenih z družbeno pogodbo ter ostalimi predpisi.

➤ Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

Družba ima enega poslovodjo, ki ima naziv direktor. Imenuje ga skupščina družbe za mandatno dobo petih let in je po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan.

Direktor družbe vodi posle družbe in jo zastopa. Pri zastopanju lahko opravlja vsa pravna dejanja, ki spadajo v pravno sposobnost družbe. Pri vodenju družbe, direktor vodi redne posle, ki izvirajo iz narave dejavnosti družbe, uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe, zlasti pa:

- organizira in vodi delovni proces,
- izdela poslovni načrt družbe in ga predloži v mnenje nadzornemu svetu in v sprejem skupščini,
- sestavi letno poročilo družbe z vsemi računovodskimi izkazi in drugimi sestavnimi deli, vključno s predlogom uporabe bilančnega dobička in ga predlaga v sprejem skupščini po predhodni preveritvi nadzornega sveta,
- določa notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest družbe,

- imenuje vodilne delavce in sklepa z njimi pogodbe o zaposlitvi,
- izvršuje sklepe skupščine in nadzornega sveta,
- izdeluje poročila o poslovanju na zahtevo nadzornega sveta in skupščine,
- skrbi za obveščanje nadzornega sveta in skupščine,
- predlaga sprejem sklepov skupščini in nadzornemu svetu,
- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in akti družbe.

Direktor potrebuje soglasje skupščine za naslednje vrste poslov:

- najemanje posojil in drugo zadolževanje v okviru višine zadolžitve in izdanih poroštev,
- pridobitev, odsvojitve in obremenitev nepremičnin.

Družba ima nadzorni svet, ki ima devet članov. Člane nadzornega sveta imenuje in odpokliče skupščina družbe in sicer šest na predlog Mestne občine Ljubljana, tri pa na usklajen predlog občinskih svetov manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog Mestne občine Ljubljana, so imenovani za mandatno dobo štirih let. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog (občinskih svetov) manjšinskih družbenikov, so imenovani za mandatno dobo dveh let po sistemu rotacije, tako da se v štirih letih izmenjajo člani, imenovani na predlog vseh šestih manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta so po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

V skladu z Družbeno pogodbo ima nadzorni svet naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri letno poročilo družbe in predlog za uporabo bilančnega dobička ter zavzame stališče do revizijskega poročila,
- daje mnenje k predlogu poslovnega načrta družbe,
- daje mnenje k pisnemu poročilu o poslovanju družbe in povezanih javnih podjetij na koncu vsakega polletja in ga posreduje v sprejem skupščini,
- predlaga skupščini sprejem sklepov iz svoje pristojnosti ali daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov skupščine, danih s strani direktorja,
- opravlja druge zadeve določene po Družbeni pogodbi.

V skladu z novelo ZGD-1 je bila v maju 2021 imenovana revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga, ki opravlja naloge revizijske komisije tudi za odvisne družbe, povezane v pogodbeni koncern na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju.

Revizijsko komisijo sestavljajo predsednica in dve članici, pri čemer je ena članica skladno z ZGD-1 neodvisna strokovnjakinja, usposobljena za računovodstvo in revizijo. Revizijska komisija je imenovana za čas trajanja mandata nadzornega sveta. Pristojnosti in naloge revizijske komisije so:

- spremlja postopek računovodskega poročanja ter pripravlja priporočila in predloge za zagotovitev njegove celovitosti,
- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v družbi, notranje revizije, če obstaja, in sistemov za obvladovanje tveganja,
- spremlja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov, zlasti uspešnost obvezne revizije, pri čemer upošteva vse ugotovitve in zaključke pristojnega organa,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila družbe, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,
- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,

- sodeluje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo, pri čemer so prepovedana vsa pogodbeno določila, ki skupščini omejujejo izbiro imenovanja revizorja. Vse take določbe so nične,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnilom, kako je obvezna revizija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja in kakšno vlogo je imela revizijska komisija v tem postopku,
- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo,
- sodeluje z notranjim revizorjem, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z notranjo revizijo,
- opravlja druge naloge, določene z družbeno pogodbo ali sklepom nadzornega sveta.

➤ Politika raznolikosti

V skladu s 7. točko petega odstavka 70. člena ZGD-1 v zvezi z zastopanstvo v organih vodenja in organih nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov (starosti ali izobrazbe in poklicne izkušnje) družbe v Skupini zaenkrat še niso sprejele posebne formalizirane politike raznolikosti, vendar so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družbe nimajo formalizirane politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanstvo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov kot so npr. spol, starost, izobrazba ali poklicne izkušnje, sta organ vodenja in organ nadzora izbrana oziroma sestavljena na način, da predstavljata oziroma zagotavljata heterogenost glede spola in starosti ter komplementarnost oziroma strokovno raznolikost znanja, izkušenj, kompetenc in veščin članov. Pri izboru posloводства in nadzornega sveta se prizadeva za kontinuiteto delovanja obeh organov, s tem da se ne menjajo vsi člani organov naenkrat, upoštevajo pa se tudi splošno sprejeta načela nediskriminacije.

Zdenka Grozde
Direktorica

 Javni holding Ljubljana

1 JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

1.4 Poročilo posloводства

Najpomembnejša sprememba pri poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb v letu 2021 je bila ustanovitev pogodbenega koncerna, in sicer s sklenitvijo pogodbe o obvladovanju ter njenim vpisom v sodni register 13. 5. 2021. Cilj pogodbenega koncerna je s skupnim upravljanjem obvladujoče družbe zagotoviti še bolj učinkovito poslovno odločanje za doseg čim boljših poslovnih rezultatov in izkoriščanje sinergijskih učinkov.

Skladno s zakonodajo in sklenjeno pogodbo o obvladovanju med obvladujočo družbo Javni holding in odvisnimi družbami VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP, mora obvladujoča družba odvisnim družbam poravnati vsako med trajanjem pogodbe o obvladovanju nastalo letno izgubo, če ni poravnana iz drugih rezerv iz dobička, v katere je bil odveden dobiček med trajanjem pogodbe o obvladovanju. Obvladujoča družba Javni holding je tako pokrila ugotovljeno letno izgubo odvisnih družb Energetika Ljubljana v višini 6,5 mio EUR in LPP v višini 1,8 mio EUR, zato sta omenjeni družbi poslovno leto zaključili brez izgube. Javni holding Ljubljana je posledično leto 2021 zaključil z negativnim poslovnim izidom v višini 7,2 mio EUR, pri čemer je njegov rezultat pred pokrivanjem izgub odvisnih družb znašal 1,1 mio EUR. Družba VOKA SNAGA je v letu 2021 dosegla pozitiven poslovni izid v višini 0,3 mio EUR.

Obveznost za pokrivanje izgube v Energetiki Ljubljana bo Javni holding izpolnil s poboto terjatve do Energetike Ljubljana na podlagi sklepa skupščine Javnega holdinga o razporeditvi dela bilančnega dobička leta 2021 družbe Energetika Ljubljana za prenos na Javni holding. Obveznost za pokrivanje letne izgube v družbi LPP bo Javni holding poravnal z denarnim tokom v času trajanja pogodbe o obvladovanju, ki je sklenjena za nedoločen čas. Soočili smo se s problematiko dvojne obdavčitve istega vira dohodka v pogodbenem koncernu v primeru pokrivanja izgube, saj odvisna družba iz davčnega obračuna ne more izključiti prihodkov od pokrivanja izgube, prav tako pa tudi obvladujoča družba ne more vključiti odhodkov za pokrivanje izgube. Za ustrezno razlago, na kateri pravni podlagi sme odvisna družba izključiti prihodke od pokrivanja izgube iz svoje davčne osnove, smo zaprosili Finančno upravo Republike Slovenije.

Konsolidirani čisti poslovni izid, iz katerega so izločene vse medsebojne transakcije med družbami v Skupini, za leto 2021 je negativen v višini 8,4 mio EUR. Med dejavniki, ki so v letu 2021 najbolj vplivali na poslovanje Skupine so predvsem naraščajoče cene surovin in energentov (v največji meri zemeljski plin), ki so povzročile zvišanje stroškov predvsem v družbi Energetika Ljubljana.

Kljub izjemno zahtevnemu obdobju so Javni holding in odvisne družbe v poslovnem letu 2021 storitve izvajali kvalitetno, varno in nemoteno. To potrjujejo tudi rezultati javnomnenjskih raziskav Panel, ki so bile izvedene štirikrat v letu 2021. Anketiranci so v povprečju najbolj zadovoljni s storitvami družbe Energetika Ljubljana (3,73), sledita družbi VOKA SNAGA (3,59) in LPP (3,57). Epidemija COVID-19 je okrepila zavedanje o pomembnosti izvajanja naših dejavnosti, glavna pozornost pa je bila namenjena zagotavljanju nemotenega poslovanja v spremenjenih okoliščinah ter prepoznavanju in obvladovanju tveganj.

Tudi v letu 2021 smo aktivno spremljali zakonodajo v zvezi z ukrepi za omilitev posledic epidemije COVID-19 in ukrepe ažurno realizirali v praksi. Družbe v Skupini so skupaj prejele državno pomoč v višini 4,1 mio EUR, od tega družba LPP v višini 3,9 mio EUR.

Posebno skrb smo namenili zagotavljanju tekoče likvidnosti, saj so se družbe zaradi izrednih razmer, ki so povezane z drastičnim dvigom cen energentov konec leta 2021, začele soočati s povečanimi odlivi. Za zmanjšanje tveganj na tem področju smo pristopili k dodatni kratkoročni zadolžitvi posameznih družb, kar je posledično povečalo obseg dela zaradi dodatnih analiz in komuniciranja z bankami. Ažurno smo ocenjevali vpliv nabavnih cen energentov, električne energije in emisijskih kuponov na poslovni rezultat odvisne družbe Energetike Ljubljana ter

pripravljali analize in projekcije poslovnega izida z upoštevanjem predlaganih višjih prodajnih cen Energetike Ljubljana.

Vrednost realiziranih investicijskih nalog financiranih s sredstvi družb je v letu 2021 znašala 67,7 mio EUR (od tega 36,7 mio EUR za postavitev plinsko parne enote PPE-TOL; razlog za odstopanje od načrtovane vrednosti v višini 64,1 mio EUR je posledica časovnega zamika pri izgradnji).

V družbi VOKA SNAGA so se izvajale aktivnosti v okviru velikega kohezijskega projekta gradnje kanalizacijske infrastrukture na območju MOL in občin Medvode ter Vodice, redne in interventne obnove infrastrukture in delovne opreme, širitve in razvoj oskrbnih sistemov ter nadgradnje delovnih procesov s ciljem zagotavljanja nemotene in varne oskrbe uporabnikov storitev družbe VOKA SNAGA.

Za izpolnitev najnujnejših investicijskih nalog družbe VOKA SNAGA bo Javni holding v letu 2022 skladno s sklepi skupščine družbenikov in glede na realizacijo investicij v letu 2021 zagotovil povračilo investicijskih vlaganj za leto 2021 v obliki povečanja osnovnega kapitala družbe v višini 1,1 mio EUR.

Poleg investicij v obnove in nadomestitve je na področju razvoja energetskega virov najpomembnejša investicija Energetike Ljubljana v postavitev plinsko parne enote PPE-TOL, ki bo nadomestila obstoječa premogovna bloka 1 in 2 na lokaciji Moste. Ocenjena vrednost investicije po investicijskem programu je 132,6 mio EUR (brez upoštevanja že vloženih sredstev do konca leta 2018 in brez stroškov financiranja). Družba je za investicijo najela dolgoročno posojilo v višini 120 mio EUR. Vrednost realizirane investicije do 31. 12. 2021 znaša 73,4 mio EUR.

Družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana kot partnerja sodelujeta pri skupnem projektu »Vzpostavitev objekta za energetske izrabo odpadkov (OEIO)«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL. V letu 2021 je bila za načrtovani objekt izdelana primerjava tehnologij energetske izrabe goriva iz odpadkov ter podpisana pogodba za pripravo prostorske dokumentacije za občinski podrobni prostorski načrt za načrtovani objekt v MOL. V decembru je bilo pridobljeno poročilo o študiji izračuna in določitve vsebnosti obnovljivega deleža ogljika v odpadkih. Potekajo pa aktivnosti za pridobitev koncesije za opravljanje gospodarske javne službe za energetske izrabo goriva iz odpadkov pridobljenih iz RCERO Ljubljana.

Družba LPP je v letu 2021 na področju obnov in nadomestitev sklenila pogodbe za nakup 14 enojnih avtobusov za medkrajevni linijski prevoz ter 10 zgibnih avtobusov na stisnjen bio-metan za mestni linijski prevoz, ki bodo dobavljeni v letu 2022 ter realizirala nakup 7 avtobusov, ki jih je imela v najemu od Mestne občine Ljubljana.

V letu 2021 so bili sprejeti novi strateški načrti Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje 2022–2027. V šestletnem obdobju načrtujemo investicije v skupni višini 734,4 mio EUR, ki bodo financirane s sredstvi družb, s sredstvi občin, z nepovratnimi sredstvi in iz sredstev kohezije. Največje strateške investicije predstavljajo projekt izgradnje objekta za energetske izrabo odpadkov (OEIO), nadaljevanje izgradnje plinsko parne enote (PPE-TOL), izgradnja kotlovnice na biomaso, nakup avtobusov na okolju prijazen pogon in veliki kohezijski projekt Čisto zate: »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja«.

Tudi v letu 2021 smo delovali na številnih projektih in nadaljevali z dobrimi praksami.

Družba Javni holding je v letu 2021 pridobila pristopni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec - krovni certifikat, ki postaja mednarodno priznan ter uveljavljen certifikat na področju trajnostnega poslovanja. S certifikatom bomo z uporabo načel trajnostnega razvoja celovito dokazali svojo družbeno odgovornost na način zmanjševanja negativnih vplivov in

povečevanja pozitivnih vplivov na gospodarstvo, družbo in okolje. V skladu s postopkom za pridobitev pristopnega certifikata je družba pripravila trajnostno poročilo, ki je objavljeno na spletni strani družbe. Nadaljujemo z implementacijo izbranih ukrepov za nadaljevanje večletnega postopka napredovanja v napredni certifikat.

V okviru Inštituta za politike prostora (IPoP) smo aprila leta 2021 na Sejmu dobrih praks Mesta mestom predstavili nagrajeno dobro prakso trajnostnega urbanega razvoja »Skupno zeleno – okolju prijazno javno naročilo pisarniškega papirja in higienskih papirnatih proizvodov«. Nagrajene dobre prakse so objavljene na spletnih straneh IPoP in v posebnem katalogu, nagrajenci pa so prejeli priznanje Mesta mestom.

V oktobru smo sodelovali na sejmu Narava-zdravje na skupnem razstavnem prostoru, ki smo ga poimenovali Ljubljana.Zate., kjer se je predstavil Javni holding z odvisnimi družbami ter družbama ŽALE in LPT. Obiskovalci so s pomočjo igre spoznavali dejavnosti družb, s katero so bili povabljeni k razmisleku o vsakodnevnih vplivih na okolje in kako ohraniti okolje tudi za prihodnje rodove.

Spletne strani Javnega holdinga in odvisnih družb so postale še bolj prijazne in dostopne osebam z različnimi vrstami oviranosti s prilagoditvijo spletnih strani skladno z zakonodajo o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij.

V Skupini Javni holding upravljamo tudi z najsodobnejšim evropskim obratom za predelavo odpadkov »Regijski center za ravnanje z odpadki Ljubljana« (v nadaljevanju: RCERO Ljubljana). RCERO Ljubljana je v letu 2021 sprejemal odpadke iz območja 57 občin, kar je primer dobre prakse na področju povezovanja in sodelovanja občin. RCERO Ljubljana je tudi prejemnik številnih domačih in mednarodnih nagrad in priznanj.

Skupaj smo uspešno zaključili leto 2021, za kar se iskreno zahvaljujem vsem svojim sodelavkam in sodelavcem, ki so z odgovornim delom in izkazano pripadnostjo družbi vplivali na njeno uspešnost ter omogočili, da je delo kljub neugodnim epidemiološkim razmeram potekalo kvalitetno in nemoteno. Zahvala gre tudi lastnikom, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta za podporo pri uresničevanju naših načrtov.

Zdenka Grozde
Direktorica

Javni holding Ljubljana
1 JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

1.5 Poročilo nadzornega sveta

➤ Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. v letu 2021 je podrobneje predstavljena v okviru predstavitve organov družbe na strani 6.

Pregled števila sej Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. se je v letu 2021 sestal **na 6 rednih sejah in 1 dopisni seji** ter sprejel **66 sklepov**. Vsi sklepi so bili sprejeti soglasno.

6. redna seja NS JHL	23. 2. 2021
3. dopisna seja NS JHL	2. 3. 2021 do 3. 3. 2021
7. redna seja NS JHL	21. 4. 2021
8. redna seja NS JHL	8. 6. 2021
9. redna seja NS JHL	7. 9. 2021
10. redna seja NS JHL	9. 11. 2021
11. redna seja NS JHL	7. 12. 2021

1.5.1 Obravnavane teme na sejah Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

- Preveritev Letnega poročila družbe Javni holding za leto 2020 s poročilom neodvisnega revizorja in preveritev Letnih poročil javnih podjetij VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP za leto 2020 s poročili neodvisnega revizorja.
- Preveritev poročil o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2020.
- Preveritev Konsolidiranega letnega poročila družbe Javni holding za leto 2020 s poročilom neodvisnega revizorja.
- Elaborat o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2021; predlog oblikovanja cen posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za leto 2021; predlog oblikovanja cen posebne storitve oskrbe s pitno vodo za leto 2021.
- Predlog oblikovanja cen storitev gospodarskih javnih služb zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2021.
- Poročilo o poslovanju družbe Javni holding in družb v skupini za obdobje januar – junij 2021.
- Strateški načrti družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje 2022–2027.
- Poslovni načrt Javnega holdinga in poslovni načrti odvisnih družb za leto 2022.
- Informacija o spremembi zakonodaje v povezavi s subjekti javnega interesa.
- Ustanovitev pogodbenega koncerna v skupini Javni holding in imenovanje ter prejemki članov revizijske komisije nadzornega sveta družbe.
- Predlog Poslovnika o delu nadzornega sveta družbe in predlog Poslovnika o delu revizijske komisije.
- Predlog za zadolžitev javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP v letu 2021.
- Predlog sklepa o določitvi spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja za direktorico družbe Javni holding in direktorje javnih podjetij, povezanih v Javni holding za leto 2020.
- Predlog Sklepa o določitvi razmerij za osnovna plačila direktorja JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. in direktorjev javnih podjetij, meril uspešnosti in višine spremenljivih prejemkov ter drugih pravic.

- Informacija o posodobljenih registrih tveganj družbe Javni holding in družb v skupini v letu 2020.
- Informacija o nerevidiranih računovodskih izkazih (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja) družbe Javni holding in družb v skupini za leto 2020.
- Informacije o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar 2021, januar–marec 2021, januar–marec 2021 (razširjena), januar–april 2021, januar–julij 2021, januar–september 2021 (razširjena), januar–november 2021 ter ocena za leto 2021.
- Seznanitev s strokovnim mnenjem o pokrivanju letnih izgub odvisnih družb na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju.
- Obvestila o kreditnih pogojih kratkoročnih in dolgoročnih zadolžitev družb v skupini v letu 2020 in 2021.
- Obvestilo o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2021.
- Seznanitev s poročili o poteku sej in delu revizijske komisije nadzornega sveta družbe in s potrjenimi zapisniki sej revizijske komisije.
- Sklici sej skupščine družbe Javni holding.
- Sklici sej Sveta ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v Javni holding.
- Gradiva Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga:
 - Načrt dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2021.
 - Poročilo o delu Službe za notranjo revizijo za leto 2020.
 - Poročilo o notranji reviziji nabave in javnega naročanja v letu 2018 v družbi Javni holding.
 - Poročilo o notranji reviziji obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju RCERO v letih 2018 in 2019 v javnem podjetju VOKA SNAGA.
 - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije na področju nabave in javnega naročanja v letu 2018 v javnem podjetju LPP.

1.5.2 Spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe – dodatne zahteve Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. je v letu 2021 podal nekatere pobude in zahteval dodatna gradiva, pojasnila oziroma poročila:

- Pozval je k obravnavi posodobljenih registrov tveganj družb v skupini, ki naj vključujejo tudi pojavnost novih tveganj zaradi izrednih razmer. Opozoril je na sodelovanje in izmenjavo izkušenj med skrbniki registrov tveganj družb v skupini Javnega holdinga, saj so marsikateri procesi podobni.
- Zahteval je sprotne informacije o poteku velikega kohezijskega projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja.
- Zahteval je sprotne informacije o poteku projekta izgradnje plinsko parne enote PPE-TOL, pri tem pa izpostavil, da je potrebno vso pozornost usmeriti tudi v tekoče poslovanje in ostala področja javnega podjetja Energetika Ljubljana.
- Pozval je k preveritvi potrebe po izvedbi nove reorganizacije v javnem podjetju Energetika Ljubljana tudi z vidika maksimalnega opuščanja najema delovne sile preko agencij za posredovanje delovne sile.
- Priporočil je, da javno podjetje Energetika Ljubljana aktivneje pristopi k prodaji poslovnega deleža v družbi GGE Netherlands B.V.
- Glede na zahtevno gospodarsko situacijo v in po obdobju epidemije, je opozarjal na pomembnost racionalizacije stroškov tudi v prihodnjih letih in pozval k dodatnemu znižanju stroškov poslovanja.

Delo nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

6. redna seja, 23. 2. 2021

Nadzorni svet se je seznanil z Informacijo o nerevidiranih računovodskih izkazih (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja) družbe Javni holding in družb v skupini za leto 2020 ter s tekočo informacijo o poslovanju za mesec januar 2021. Seznanil se je z Elaboratom o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2021 ter podal pozitivno mnenje k cenam navedenih storitev. Podano je bilo pozitivno mnenje k načinu obračuna storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi za uporabnike, za katere se, skladno z določili Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, zagotavlja le čiščenje komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic in obdelava blata iz malih komunalnih čistilnih naprav in obstoječih greznic, na območju komunalne čistilne naprave, k cenam posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za leto 2021 in k cenam za obračun posebne storitve oskrbe s pitno vodo za leto 2021. Za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in zagotavljanja nemotenega poravnave obveznosti v letu 2021 ter zagotovitve rednega poslovanja so člani nadzornega sveta podali pozitivno mnenje k predlogom za kratkoročno in dolgoročno zadolžitev javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP v letu 2021 pri bankah. Nadzorni svet se je seznanil tudi z obvestilom javnega podjetja VOKA SNAGA o zagotovitvi finančnega jamstva z ročnostjo enega leta, za izvedbo ukrepov določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje za leto 2021. Obravnaval je Poročilo o delu Službe za notranjo revizijo za leto 2020 in podal soglasje k Načrtu dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2021. Seznanil se je s Poročilom o notranji reviziji nabave in javnega naročanja v letu 2018 v družbi Javni holding ter z Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije na področju nabave in javnega naročanja v letu 2018 v javnem podjetju LPP. Člani nadzornega sveta so obravnavali Informacijo o spremembi zakonodaje v povezavi s subjekti javnega interesa in pri tem v razpravi podprli ustanovitev pogodbenega koncerna s sklenitvijo pogodbe o obvladovanju in sprejeli sklep, da se na prihodnji seji obravnava predlog za imenovanje revizijske komisije nadzornega sveta družbe in določitev plačila članov komisije, ki niso tudi člani nadzornega sveta družbe ter da se sprejme ustrezne spremembe in dopolnitve Poslovnika o delu nadzornega sveta družbe. Člani nadzornega sveta so bili seznanjeni tudi z informacijo o tem, da sta v pripravi elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov ter elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana, za leto 2021, in se strinjali z obravnavo predloga oblikovanja cen storitev navedenih gospodarskih javnih služb na dopisni seji. Seznanili so se tudi s sklicem seje Sveta ustanoviteljev.

3. dopisna seja, 2. 3. 2021 do 5. 3. 2021

Nadzorni svet se je seznanil s predlogom javnega podjetja VOKA SNAGA o oblikovanju cen storitev gospodarskih javnih služb zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2021 in podal pozitivno mnenje k cenam storitev za leto 2021.

7. redna seja, 21. 4. 2021

Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje k letnim poročilom Javnega holdinga in družb v skupini za leto 2020, h konsolidiranemu letnemu poročilu Javnega holdinga za leto 2020, k predlogu za uporabo bilančnega dobička poslovnega leta v družbi Javni holding, k predlogu za uporabo bilančnega dobička poslovnega leta v javnem podjetju Energetika Ljubljana, k predlogu

pokrivanja izgube javnega podjetja VOKA SNAGA ter pozitivno mnenje k predlogu, da bilančna izguba poslovnega leta 2020 javnega podjetja LPP ostane nepokrita. Ob obravnavi letnih poročil je bilo s strani članov nadzornega sveta izpostavljeno, da so se vse družbe izjemno hitro odzvale na izredno stanje, ki ga je povzročila epidemija Covid-19, se hitro prilagodile novi situaciji in jo obvladale. Izrečena je bila tudi pohvala voznikom javnega podjetja LPP, ki so na pobudo MOL v času epidemije priskočili na pomoč in razvažali hrano na dom ter organizirali izredne prevoze. Člani so podali pozitivno mnenje tudi k poročilom o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2020. V okviru obravnave ustanovitve pogodbenega koncerna so člani nadzornega sveta podali pozitivno mnenje k Pogodbi o obvladovanju med Javnim holdingom kot obvladujočo družbo in javnimi podjetji Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP kot odvisnimi družbami v predloženem besedilu. Nadzorni svet družbe je za čas trajanja mandata nadzornega sveta imenoval tričlansko revizijsko komisijo v sestavi Jadranka Dakić, Jelka Žekar in Jovita Ažman kot neodvisna strokovnjakinja in določil prejemke članov revizijske komisije, in sicer v najnižjem znesku od možnega razpona. Imenovanje članov v revizijsko komisijo in višino prejemkov je potrdila tudi skupščina družbe. Revizijska komisija Javnega holdinga opravlja naloge tudi za odvisne družbe. Podano je bilo pozitivno mnenje k predlogu Sklepa o določitvi spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja za direktorico družbe Javni holding in direktorje povezanih javnih podjetij za leto 2020, ki je bilo posredovano v sprejem skupščini družbe. Člani nadzornega sveta so se seznanili še z informacijo o poslovanju družbe Javni holding in družb v skupini za obdobje januar–marec 2021 ter s sklicem seje skupščine Javnega holdinga.

8. redna seja, 8. 6. 2021

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 1. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta. Izpostavljeno je bilo, da mora revizijska komisija predhodno obravnavati vsa poročila notranje revizije, ki jih pripravi Služba za notranjo revizijo in bodo v bodoče na sejo nadzornega sveta uvrščena po predhodni obravnavi na seji revizijske komisije. Na seji je bilo dogovorjeno, da se organizira seminar v okviru Združenja nadzornikov Slovenije na temo dela in pristojnosti revizijskih komisij, katerega se poleg članov nadzornega sveta udeležijo tudi direktorica Javnega holdinga in direktorji javnih podjetij ter sodelavci, ki so vezani na delo revizijskih komisij. Člani nadzornega sveta so bili na seji seznanjeni, da je bila Pogodba o obvladovanju med Javnim holdingom in odvisnimi družbami sklenjena 5. 5. 2021, v sodni register pa vpisana 13. 5. 2021 ter da je z dnem vpisa v sodni register nastal pogodbeni koncern. Nadzorni svet družbe je sprejel Poslovnik o delu nadzornega sveta družbe, ki se je dopolnil z vsebino vezano na imenovanje, sestavo in pristojnosti revizijske komisije, uskladila pa so se tudi določila vezana na spremenjeno ureditev nadzornega sveta v družbeni pogodbi glede števila članov nadzornega sveta in s tem povezanim potrebnim kvorumom za sprejem odločitev nadzornega sveta. Nadzorni svet se je seznanil z razširjeno Informacijo o poslovanju družbe Javni holding in družb v skupini za obdobje januar–marec 2021 ter z informacijo o poslovanju za obdobje januar–april 2021. Obravnaval je tudi posodobljene registre tveganj družbe Javni holding in družb v skupini v letu 2020. Seznanil se je s Poročilom o notranji reviziji obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju RCERO v letih 2018 in 2019 v javnem podjetju VOKA SNAGA ter z obvestilom o kreditnih pogojih kratkoročne zadolžitve javnega podjetja Energetika Ljubljana in javnega podjetja VOKA SNAGA v letu 2021.

9. redna seja, 7. 9. 2021

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 2. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 1. redne seje revizijske komisije. Podano je bilo soglasje k Poslovniku o delu revizijske komisije z opredeljenimi nalogami in pristojnostmi ter načinom in organizacijo dela revizijske komisije. Nadzorni svet je soglašal, da se zapisniki sej revizijskih komisij po njihovi potrditvi in seznanitvi na sejah

nadzornega sveta posredujejo direktorici Javnega holdinga in direktorjem odvisnih družb. Nadalje je bilo podano pozitivno mnenje k Poročilu o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar–junij 2021, člani nadzornega sveta pa so se seznanili tudi z informacijo o poslovanju družb za obdobje januar–julij 2021, z obvestilom o kreditnih pogojih kratkoročne zadolžitve javnega podjetja LPP ter s sklicem seje skupščine Javnega holdinga in sklicem seje Sveta ustanoviteljev.

10. redna seja, 9. 11. 2021

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 3. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 2. redne seje revizijske komisije. Podana so bila pozitivna mnenja k vsebinskim delom strateških načrtov Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje 2022–2027 in načrtom financiranja investicij po prioritetah, na podlagi znanih podatkov. V primeru odstopanj finančnih virov oziroma značilnih prihodkov in odhodkov se načrt financiranja investicij po prioritetah spremeni z letnim poslovnim načrtom. Nadzorni svet se je seznanil še z Informacijo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar–september 2021 in obvestilom o kreditnih pogojih kratkoročnih zadolžitev odvisnih družb v letu 2021. Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje k novemu Sklepu o določitvi razmerij za osnovna plačila direktorja JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. in direktorjev javnih podjetij, meril uspešnosti in višine spremenljivih prejemkov ter drugih pravic.

11. redna seja, 7. 12. 2021

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 4. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 3. redne seje revizijske komisije. Podal je pozitivno mnenje k predlogu Poslovnega načrta Javnega holdinga za leto 2022 ter k predlogu, da Javni holding zagotovi sredstva za investicijska vlaganja iz poslovnega načrta javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2022, na način povečanja osnovnega kapitala javnega podjetja. Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje tudi k predlogom poslovnih načrtov odvisnih družb za leto 2022. Člani so se seznanili z razširjeno informacijo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar–september 2021, ter z oceno poslovanja za obdobje januar–november 2021 in oceno za leto 2021. Seznanili so se tudi s strokovnim mnenjem o pokrivanju letnih izgub odvisnih družb na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju ter s sklicem seje skupščine Javnega holdinga.

1.5.3 Preveritev Konsolidiranega letnega poročila za leto 2021

Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. je na 14. seji z dne 26. 4. 2022 preveril sestavljeno in revidirano Konsolidirano letno poročilo družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2021. Nadzorni svet je ugotovil, da je Letno poročilo sestavljeno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter da predstavlja verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju Skupine v letu 2021. Ker nadzorni svet na letno poročilo in poročilo neodvisnega revizorja ni imel pripomb oziroma zadržkov, je sprejel pozitivno stališče k letnemu poročilu in poročilu neodvisnega revizorja.

1.5.4 Delo revizijske komisije Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana d.o.o.

V okviru Nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. deluje Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. (v nadaljevanju RK). Ustanovljena je bila po spremembi zakonodaje s področja revidiranja in gospodarskih družb v letu 2021. Skladno s spremembo Zakona o gospodarskih družbah, ki opredeljuje subjekte javnega interesa, so subjekti javnega interesa postale vse družbe v skupini. Za subjekte javnega

interesa pa je spremenjena zakonodaja določila obveznost oblikovanja nadzornega sveta ter revizijske komisije. Izjemo od te obveznosti je zakon določil za družbe, ki so odvisne družbe in povezane s pogodbo o obvladovanju. Ker je Skupina Javni holding Ljubljana v praksi že delovala kot koncern, je bila na podlagi pozitivnega mnenja nadzornega sveta družbe in soglasja skupščine družbe sklenjena Pogodba o obvladovanju, ki so jo sklenili Javni holding Ljubljana kot obvladujoča družba VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP kot odvisne družbe. V pogodbenem koncernu naloge revizijske komisije za vse družbe opravlja revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga Ljubljana kot obvladujoče družbe.

Nadzorni svet družbe je dne 21. 4. 2021 imenoval RK, katere imenovanje je potrdila tudi skupščina družbe, in sicer v naslednji sestavi: predsednica revizijske komisije ga. Jadranka Dakić in članci revizijske komisije ga. Jelka Žekar in ga. Jovita Ažman kot zunanja članica.

RK se je v letu 2021 sestala **na 4. rednih sejah**, sprejela je **27 sklepov**, ki so bili soglasno sprejeti in podala **15 priporočil in predlogov**, ki jih je predsednica RK vsakokrat po seji RK poročala nadzornemu svetu družbe.

Seje so potekale v naslednjih terminih:

1. redna (ustanovna) seja RK JHL	1. 6. 2021
2. redna seja RK JHL	6. 9. 2021
3. redna seja RK JHL	11. 10. 2021
4. redna seja RK JHL	6. 12. 2021

Na svoji prvi seji, dne 1. 6. 2021 so članice RK sprejele Poslovnik o delu revizijske komisije, h kateremu je soglasje podal nadzorni svet družbe. Dogovorile so se tudi glede načina dela in terminskega načrta dela ter, da bodo naloge RK usmerjene predvsem v spremljanje in nadziranje računovodskega vidika poslovanja, spremljanje računovodskih standardov, sprememb računovodskih usmeritev in ocen, poslovodskih ocen in presojanj ter v spremljanje zunanje in notranje revizije in upravljanja s tveganji.

Od junija 2021 dalje so bile na sejah RK obravnavane naslednje teme:

- S področja spremljanja računovodskega poročanja in nadzovanja neoporečnosti finančnih informacij se je RK seznanila z naslednjimi gradivi, na katera je podala svoja mnenja:
 - Poročilo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I–VI 2021;
 - Pregled zadolžitev odvisnih družb v skupini Javnega holdinga Ljubljana na dan 31. 7. 2021;
 - Vključitev zadolžitev odvisnih družb v skupini Javnega holdinga Ljubljana v proračune oziroma rebalanse proračunov občin za leto 2021 in 2022;
 - Seznam tožb v katerih so JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisne družbe tožene stranke;
 - Pregled terjatev do kupcev za odvisne družbe na dan 30. 6. 2021 in vložene izvršbe oziroma tožbe;
 - Informacija o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I–IX 2021;
- S področja spremljanja učinkovitosti notranjih kontrol, notranje revizije in sistemov obvladovanja tveganj se je RK seznanila z naslednjimi gradivi, na katera je podala svoje mnenje:
 - Predstavitev dela Službe za notranjo revizijo družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.;
 - Poročilo o notranji reviziji obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju RCERO v letih 2018 in 2019 v javnem podjetju JP VOKA SNAGA d.o.o.;

- Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije nabave in javnega naročanja v JP VO-KA d.o.o. v letu 2018 (sedaj v JP VOKA SNAGA d.o.o.);
 - Poročilo o notranji reviziji obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju proizvodnih virov v letih 2019 in 2020 v družbi ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o.;
 - Poročilo o izvedbi zunanje presoje delovanja notranjerevizijske funkcije v JAVNEM HOLDINGU Ljubljana, d.o.o.;
 - Registri tveganj družb: JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o., JP VOKA SNAGA d.o.o., LPP d.o.o.;
 - Pregled prejemkov z opisom del in nalog zaposlenih v Službi za notranjo revizijo in vodij sektorjev ter samostojnih strokovnih sodelavcev znotraj sektorjev, ki opravljajo najbolj strokovna dela v posameznem sektorju, v družbi JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
- S področja sodelovanja z zunanjimi revizorji se je RK v začetku svojega delovanja seznanila in podala svoje mnenje na revidirana letna poročila družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2020, na revidirano konsolidirano letno poročilo za leto 2020 in na Poročila revizorja poslovodstvu za leto 2020. Glede na to, da je bila RK ustanovljena po izvedeni reviziji za leto 2020, se je z revidiranimi poročili seznanila, ko so že bila obravnavana na nadzornem svetu. Posebej je obravnavala dodatno poročilo nadzornemu svetu za leto 2020. S pooblaščenno revizorko revizijske hiše Deloitte Revizija d.o.o. se je RK srečala še dvakrat, ko je bil obravnavan dogovor z revizorjem glede izvajanja terminskega plana predrevizije družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb v letu 2021 in Poročilo družbe Deloitte Revizija d.o.o. o poteku revizije po predreviziji.

1.5.5 Sklepi

1. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. daje pozitivno mnenje h Konsolidiranemu letnemu poročilu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2021 s poročilom neodvisnega revizorja ter ga posreduje v sprejem Skupščini JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.
2. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s konsolidirano čisto izgubo poslovnega leta 2021 v višini 8.403.804,00 EUR.
3. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. daje pozitivno mnenje k predlogu, da se ugotovljena čista izguba poslovnega leta 2021 družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. v višini 7.222.836,24 EUR delno pokrije v breme celotnega prenesenega dobička v višini 6.176.876,88 EUR. Bilančna izguba po stanju na dan 31. 12. 2021 ostane nepokrita v višini 1.045.959,36 EUR.
4. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s čistim dobičkom poslovnega leta 2021 družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. v višini 324.371,63 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da se bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2021 družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. v višini 269.720,24 EUR razporedi za prenos na družbenika v višini 260.000,00 EUR, preostanek bilančnega dobička v višini 9.720,24 EUR pa ostane nerazporejen.
5. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s čistim dobičkom poslovnega leta 2021 družbe JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. v višini 0 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da se bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2021 družbe JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. v višini 13.323.279,51 EUR razporedi za prenos na družbenika v višini 6.523.744,33 EUR, preostanek bilančnega dobička v višini 6.799.535,18 EUR pa ostane nerazporejen.

6. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznani s čistim dobičkom poslovnega leta 2021 družbe JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. v višini 0 EUR ter z višino bilančne izgube po stanju na dan 31. 12. 2021 družbe JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. v višini 5.726.806,48 EUR.

Jadranka Dakić
Predsednica nadzornega sveta

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Gospodarska gibanja¹

V letu 2021 se je realni bruto domači proizvod (BDP) povečal za 8,1 %, predkrizno raven iz zadnjega četrtertja 2019 pa je presegel že v tretjem četrtertju. Visoke cene, predvsem surovin, energentov in hrane, so vplivale na zviševanje inflacije v evrskem območju, ki je bila decembra na medletni ravni 5-odstotna.

Medletna rast plač v javnem sektorju se je od sredine lanskega leta do oktobra upočasnila zaradi prenehanja z epidemijo povezanih izplačil dodatkov, v zasebnem sektorju pa je ostala razmeroma visoka (5,7 %), predvsem zaradi vpliva dviga minimalne plače na začetku leta, pa tudi vračanja oseb, vključenih v interventne ukrepe, v zaposlitev. Povprečna mesečna bruto plača v letu 2021 je znašala 1.969,59 EUR, kar je za 6,1 % več kot leta 2020 (1.856,20 EUR).

Zaposlenost je oktobra leta 2021 dosegla najvišje ravni do sedaj. Najvišja medletna rast je bila zabeležena v gostinstvu in gradbeništvu. Število registriranih brezposelnih je bilo konec lanskega leta 65.969 oseb (konec leta 2020 87.283 oseb), kar je 24,4 % manj kot leto poprej.

Povprečna dolarska cena nafte je v letu 2021 znašala 70,69 USD/sod, v letu 2020 pa 41,82 USD/sod, kar pomeni izrazit porast (za 69,3 %), ki je predvsem posledica povečanega povpraševanja zaradi okrevanja svetovnega gospodarstva po pandemiji COVID-19.

Cene zemeljskega plina na evropskem trgu so se decembra v primerjavi z mesecem prej zvišale za 38 %, medletno pa kar za 549 %. Posledično se je decembra 2021 izrazito podražila tudi električna energija na evropskem trgu, katero ceno v veliki meri določajo tudi plinske elektrarne.

Vrednost evra do tujih valut se večinoma približuje ravnem pred izbruhom epidemije COVID-19. Tečaj evra je v primerjavi z ameriškim dolarjem v letu 2021 v povprečju (1,184 USD/EUR) porastel za 3,7 % glede na leto 2020 (1,142 USD/EUR).

2.2 Zadovoljstvo uporabnikov

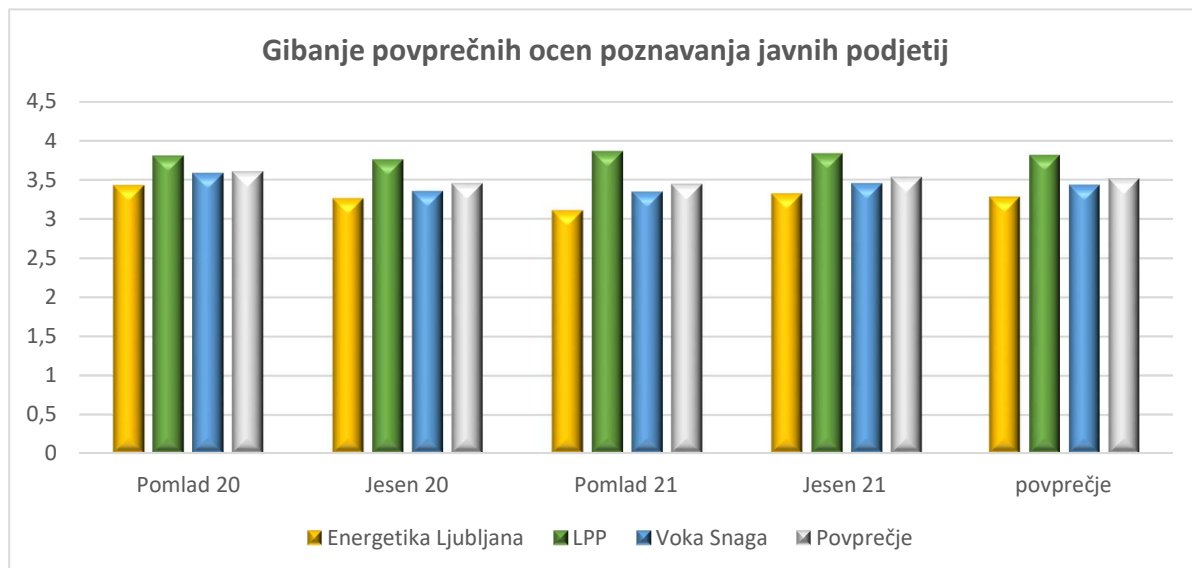
Poznavanje in upoštevanje potreb uporabnikov storitev javnih podjetij je ključ do ustvarjanja njihovega zadovoljstva, zadovoljstvo uporabnikov pa je naša pomembna vrednota, zato s kontinuiranimi raziskavami Panel redno spremljamo njihova mnenja in stališča. Tovrstne raziskave so eden izmed načinov pridobivanja informacij, ki nam pomagajo sprejemati poslovne odločitve in nadgrajevati storitve tudi z upoštevanjem želja in potreb uporabnikov.

V letu 2021 smo raziskavo Panel izvajali na vzorcu 500 posameznikov, ki po demografskih značilnostih (spolu, starosti in izobrazbi) predstavljajo prebivalce Mestne občine Ljubljana. Poletno in jesensko merjenje smo izvedli na stalnem vzorcu Ljubljančank in Ljubljančanov, pomladansko in zimsko pa na naključnem spletnem vzorcu. V merjenih, ki smo jih izvedli štirikrat, spomladi, poleti, jeseni in pozimi, so anketiranci odgovarjali na stalna vprašanja (o poznavanju delovanja, stopnji ugleda in zadovoljstvu s storitvami javnih podjetij) in na aktualna vprašanja, povezana z delovanjem podjetij. Tudi v letu 2021 smo v vsako drugo merjenje dodali vprašanja o trajnostni oziroma zeleni naravnosti podjetij.

¹Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 2, letnik XXVIII, 2022; Banka Slovenije, Gospodarska in finančna gibanja, januar 2022; Statistični urad RS, <https://www.stat.si/StatWeb/>.

➤ Poznavanje delovanja javnih podjetij

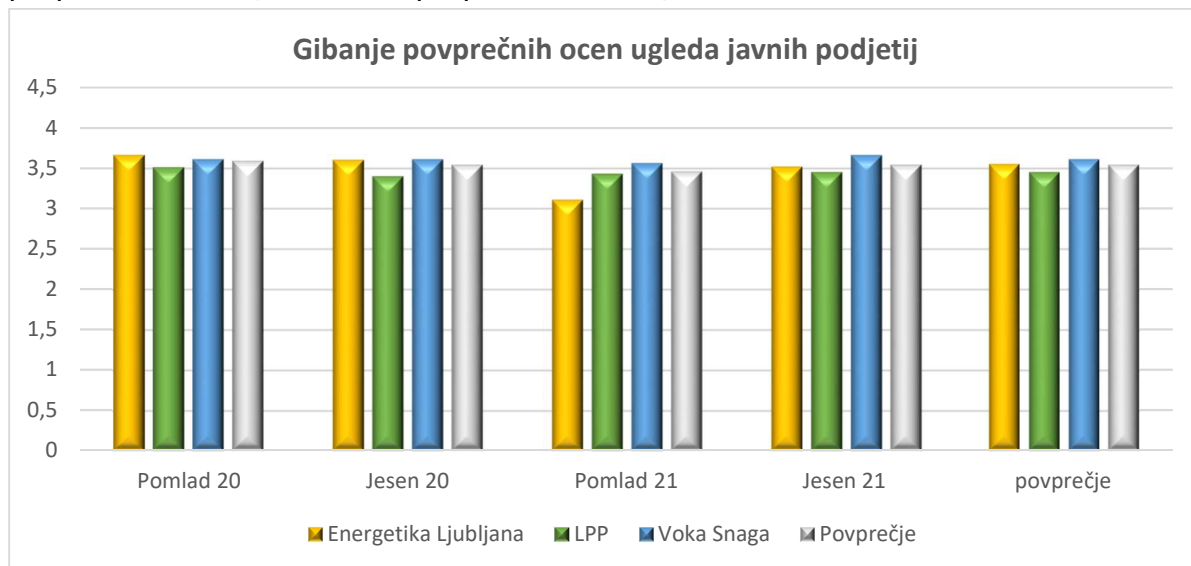
Poznavanje delovanja javnih podjetij smo merili spomladi in jeseni 2020 ter spomladi in jeseni 2021. V tem obdobju so uporabniki najvišjo povprečno oceno poznavanja namenili LPP (3,81), kateremu sta sledili javni podjetji VOKA SNAGA (3,43) in Energetika Ljubljana s povprečno oceno 3,28.

Vir: Rezultati kontinuiranega raziskovanja: Panel

➤ Ugled družb v Skupini

Tudi ugled javnih podjetij smo merili jeseni in spomladi. V povprečju so v tem obdobju anketiranci ugled podjetij ocenili z oceno 3,54. Po mnenju anketirancev je bilo v tem obdobju najbolj ugledno podjetje VOKA SNAGA s povprečno oceno 3,61, sledi Energetika Ljubljana s povprečno oceno 3,55 in LPP s povprečno oceno 3,45.

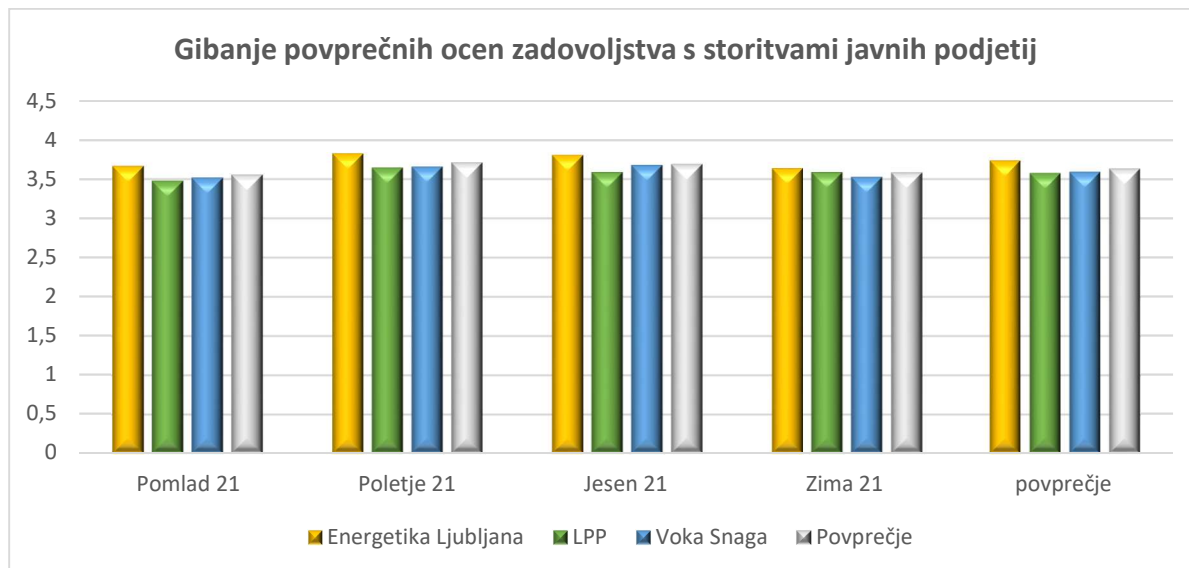

Vir: Rezultati kontinuiranega raziskovanja: Panel

➤ Zadovoljstvo s storitvami

Zadovoljstvo s storitvami javnih podjetij smo v letu 2021 spremljali štirikrat: spomladi, poleti, jeseni in pozimi. Rezultati merjen so pokazali, da so bili uporabniki kljub zahtevnemu letu zaradi bolezni COVID-19 tudi v lanskem letu z izvajanjem gospodarskih javnih služb in kakovostjo storitev javnih podjetij na splošno zadovoljni, saj je povprečna ocena zadovoljstva vseh podjetij 3,63.

V povprečju so bili anketiranci najbolj zadovoljni s storitvami Energetike Ljubljana (3,73), sledili sta JP VOKA SNAGA s povprečno oceno 3,59 in LPP s povprečno oceno 3,57.

Vir: Rezultati kontinuiranega raziskovanja: Panel

2.3 Poslovanje Skupine Javni holding

2.3.1 Analiza poslovanja

Konsolidirani računovodski izkazi so izdelani na nivoju Skupine in so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP). Podatki o realizaciji za leto 2021 se primerjajo s podatki iz leta 2020 in s podatki iz poslovnega načrta Skupine za leto 2021, ki je bil dne 7. 1. 2021 sprejet na seji Skupščine JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Poleg izločitev prometov in medsebojnih stanj med družbami v Skupini so pomembnejše razlike pri izdelavi konsolidiranih predračunskih računovodskih izkazov Skupine tudi razlike, ki izhajajo iz poročanja po MSRP glede na poročanje posamičnih računovodskih izkazov odvisnih družb in obvladujoče družbe po SRS. Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov so pojasnjene v računovodskem delu v poglavju 5.3.2.

➤ Poslovni izid

	LETO 2021	NAČRT 2021	LETO 2020	Indeks L21/N21	Indeks L21/L20
Kosmati donos iz poslovanja	317.583.332	273.315.304	280.803.326	116,2	113,1
Odhodki iz poslovanja	322.079.119	267.559.803	272.245.214	120,4	118,3
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-4.495.787	5.755.501	8.558.112	-	-
Finančni prihodki	331.530	144.954	796.026	228,7	41,6
Finančni odhodki	3.919.309	4.414.411	4.632.662	88,8	84,6
Poslovni izid pred davki	-8.083.566	1.486.044	4.721.476	-	-
Davek od dobička	274.473	424.705	768.965	64,6	35,7
Čisti poslovni izid	-8.358.039	1.061.339	3.952.511	-	-

v EUR

Skupina je leto 2021 zaključila z izgubo, ki je posledica izredne rasti cen energentov, v prvi vrsti zemeljskega plina, predvsem v zadnjem četrtletju leta 2021 in emisijskih kuponov, ki so rastle skozi celo leto, kar je najbolj vplivalo na poslovanje odvisne družbe Energetika Ljubljana, ki je leto zaključila z izgubo v višini 6.523.744 EUR. Spremembe na trgu energentov in ukrepi ob nadaljevanju epidemije COVID-19 so negativno vplivali tudi na poslovanje odvisne družbe LPP, ki je leto zaključila z izgubo v višini 1.757.998 EUR. Obe družbi sta, skladno s Pogodbo o obvladovanju, izgubo prenesli na obvladujočo družbo.

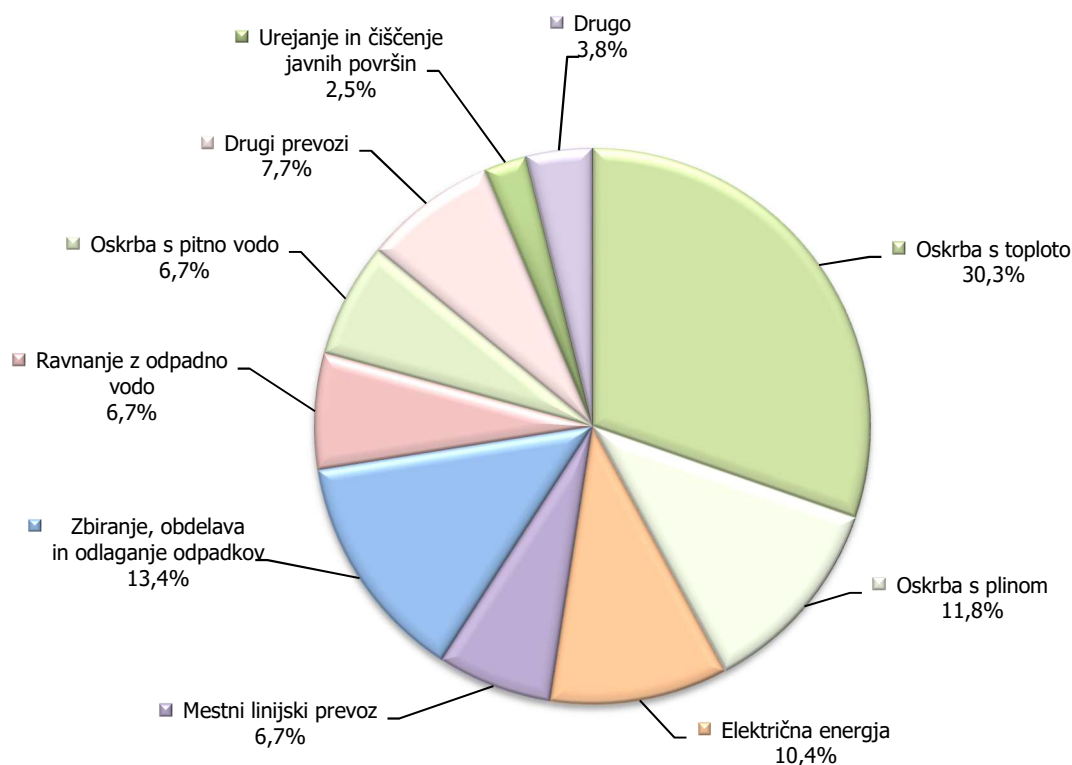
Medsebojni prometi obvladujoče in odvisnih družb se v konsolidiranih računovodskih izkazih izločajo, davek od dobička pa je seštevek davkov vseh družb in je kljub izkazani izgubi visok. Pri obračunu davka smo se soočili s problematiko dvojne obdavčitve istega vira dohodka v pogodbenem koncernu v primeru pokrivanja izgube, saj odvisna družba iz davčnega obračuna ne more izključiti prihodkov od pokrivanja izgube, prav tako pa tudi obvladujoča družba ne more vključiti odhodkov za pokrivanje izgube. Za ustrezno razlago, na kateri pravni podlagi sme odvisna družba izključiti prihodke od pokrivanja izgube iz svoje davčne osnove, smo zaprosili Ministrstvo za finance.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja v strukturi celotnih prihodkov predstavlja kar 99,9% vseh prihodkov Skupine (razlika do 100 % so finančni prihodki). Sestavljen je iz čistih prihodkov od prodaje v višini 304.782.520 EUR (porast glede na leto 2020 za 16,4 %), usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 2.491.795 EUR (porast glede na leto 2020 za 20,9 %) ter drugih poslovnih prihodkov v višini 10.309.017 EUR (znižanje glede na leto 2020 za 39,1 %).

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2021, kljub nadaljevanju epidemije, rastli. Prihodki energetske dejavnosti so porastli za 19,8 %, prihodki iz naslova komunalnih dejavnosti za 7,4 %, prihodki iz naslova prevoznih storitev za 24,1 % in drugi prihodki, ki v strukturi prihodkov predstavljajo le 3,8 %, za 18,9 %. Porast drugih prihodkov se nanaša predvsem višje prihodke od prodaje sekundarnih surovin (neembalažni papir zbran na zbiralnicah, kovinska embalaža in barvne kovine). Struktura prihodkov je prikazana v spodnjem grafu.

Struktura čistih prihodkov od prodaje v letu 2021

V strukturi čistih prihodkov od prodaje skoraj tretjino predstavljajo prihodki od oskrbe s toploto. Skupaj s prihodki od distribucije in dobave zemeljskega plina ter prodaje električne energije predstavlja oskrba z energijo prevladujočih 52,5 % čistih prihodkov od prodaje Skupine. Sledijo prevozi potnikov (mestni in drugi), ki v strukturi predstavljajo 14,4 %, nato pa oskrba z vodo ter ravnanje z odpadno vodo 13,4 % in komunalne dejavnosti ravnanja z odpadki 13,4 %, preostali 6,3 % delež pa odpade na urejanje in čiščenje javnih površin in druge prihodke.

Prihodki iz naslova **usredstvenih lastnih proizvodov** in storitev predstavljajo stroške neposredno opravljenih ur dela, ki jih zaposleni opravijo v okviru investicijskih projektov, v družbi LPP pa pri karoserijski obnovi mestnih in primestnih avtobusov. Največ prihodkov iz naslova usredstvenih lastnih učinkov izkazuje družba Energetika Ljubljana, in sicer iz naslova aktivnosti povezanih z investicijo PPE-TOL.

Med **drugimi poslovnimi prihodki** so izkazani predvsem: prihodki iz naslova redne refundacije bolnih in nadomestil, prihodki iz naslova državnih pomoči COVID-19, prihodki od premij sklada RS za spodbujanje zaposlovanja invalidov, prihodki iz naslova dotacij in donacij (pri družbi Energetika Ljubljana in VOKA SNAGA predvsem v višini obračunane amortizacije za brezplačno prevzeta sredstva), podeljeni emisijski kuponi od države (Energetika Ljubljana), prihodki iz odprave rezervacije za nepremičnino v Stožicah (v višini 0,8 mio EUR, rezervacije

odpravljene na podlagi sklepa sodišča v novembru 2021). Znotraj drugih poslovnih prihodkov so tudi prevrednotovalni poslovni prihodki iz naslova terjatev, prihodki iz naslova zavarovalniških odškodnin, prihodki od odprave rezervacij za neizkoriščene dopuste in drugi poslovni prihodki.

Znižanje drugih poslovnih prihodkov v letu 2021 je predvsem posledica znižanja prihodkov iz naslova državnih pomoči COVID-19, ki so jih družbe v letu 2020 prejele v višini 10,9 mio EUR, v letu 2021 pa v višini 4,1 mio EUR.

Finančni prihodki

Finančni prihodki so v letu 2021 znašali 331.530 EUR, glavčina pa jih je realizirana iz naslova finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev, ki vključujejo predvsem prihodke od obračunanih zamudnih obresti in tečajnih razlik.

Prodajne cene

Skupina glavnino prihodkov doseže s prodajo svojih proizvodov in storitev, kar predstavlja pretežni vir financiranja izvajanja gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS), zato je ustrezna cenovna politika temeljnega pomena za uspešno poslovanje.

Cene storitev GJS s področja varstva okolja (t.i. komunalne dejavnosti) se določajo v skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uredba MEDO).

Predračunsko in obračunsko obdobje dejavnosti oskrbe s pitno vodo in ravnanja z odpadno vodo je vse od uveljavitve Uredbe MEDO eno leto. Za dejavnost ravnanja z odpadki se je s sprejemom novih odlokov z letom 2021 prav tako uvedlo enoletno obračunsko obdobje (pred tem je bilo določeno triletno obračunsko obdobje). V marcu 2021 je bil sprejet tudi nov Sklep o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki za občine družbenice ter za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem.

Elaborate o oblikovanju cen GJS oziroma cene GJS oskrbe s pitno vodo in ravnanja z odpadno vodo so organi družbe potrdili z veljavnostjo od 1. 3. 2021 dalje, cene GJS ravnanja z odpadki pa od 1. 4. 2021 dalje.

V aprilu 2021 smo pripravili poročila o oblikovanju cen storitev gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja odpadkov za preteklo obračunsko obdobje, ki smo jih oddali pristojnemu ministrstvu.

Na področju energetskih dejavnosti so cene toplote za vročevodni in parni sistem ter cene omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina regulirane na podlagi Energetskega zakona in aktov, ki jih objavlja Agencija za energijo.

V skladu z Aktom o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje je družba Energetika Ljubljana zaradi usklajevanja višjih variabilnih stroškov (stroški energentov in emisijskih kuponov) z variabilnimi prihodki v letu 2021 variabilno ceno spremenila petkrat, in sicer 1. 4. 2021 (49,75640 EUR/MWh), 1. 9. 2021 (58,50262 EUR/MWh), 1. 10. 2021 (59,62912 EUR/MWh), 1. 11. 2021 (59,80326 EUR/MWh) in zadnja sprememba 1. 12. 2021, ko se je cena dvignila na 75,33989 EUR/MWh.

Konec leta 2020 smo na poziv Agencije za energijo za družbo Energetika Ljubljana oddali vlogo za spremembo izhodiščne cene toplote za parovodni sistem TE-TOL, za katero smo prejeli soglasje 19. 7. 2021. S 1. 8. 2021 je tako pričela veljati nova izhodiščna fiksna cena toplote za parovodni sistem TE-TOL, prav tako pa je 1. 8. 2021 družba uskladila tudi fiksno ceno za vročevodni sistem in parovodni sistem TOŠ, ki jo v skladu z Aktom lahko uskladi enkrat letno.

Cene omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina so bile v decembru 2018 potrjene s strani Agencije za energijo za regulativno obdobje 2019–2021. Glede na regulativne omejitve pri višini upravičenih stroškov distribucije zemeljskega plina je povprečna cena omrežnine v letu 2021 nekoliko nižja kot preteklo leto.

Prodajne cene električne energije na pragu so upoštevane na osnovi podpisanih pogodb za odkup in prevzem pasovne električne energije iz visoko učinkovite soproizvodnje za leto 2021. Za proizvedeno električno energijo iz lesnih sekancev in sončne energije družba prejema podporo s strani Borzena.

Cene za dobavo zemeljskega plina in električne energije končnim uporabnikom se oblikujejo z upoštevanjem konkurenčnih razmer na trgu.

Cene storitev gospodarskih javnih služb prevoza potnikov se v letu 2021 niso spremenile.

➤ **Odhodki**

Celotni odhodki Skupine v letu 2021 znašajo 325.998.428 EUR in so glede na leto 2020 višji za 17,7 %. Glavni, kar 98,8-odstotni, delež celotnih odhodkov predstavljajo odhodki iz poslovanja.

Odhodki iz poslovanja

Odhodki iz poslovanja Skupine so realizirani v višini 322.079.119 EUR in so glede na leto 2020 višji za 18,3 %.

V strukturi zavzemajo največji delež stroški blaga, materiala in storitev (51,7 %), ki so se glede na leto 2020 povišali kar za 32,2 %, predvsem kot posledica višjih nabavnih cen energentov. Med to skupino stroškov največji delež predstavljajo stroški energentov (61,3 %), ki zaradi spremenjenih razmer na trgu energentov izkazujejo tudi največje povečanje (47,0 %). Gre predvsem za stroške premoga za proizvodnjo toplotne, električne energije ter zemeljskega plina, ki se porablja tako za proizvodnjo toplote in elektrike, kakor tudi za dobavo končnim uporabnikom. Velik delež stroškov blaga, materiala in storitev predstavljajo tudi stroški materiala in storitev za vzdrževanje (predstavljajo 11,2 % v strukturi, povečanje 10,4 %) ter stroški oddaje lahkih frakcij in uničenja odpadkov (predstavljajo 8,5 % v strukturi, povečanje 17,9 %). Vsi ostali stroški blaga, materiala in storitev v strukturi predstavljajo 19,0 % in se nanašajo na najemnine, stroške zavarovanj in bančnih storitev, stroške storitev po naročilu kupcev in storitev pri izvajanju dejavnosti, stroške reklam sponzorstev in reprezentance, stroške najema delovne sile in druge stroške materiala in storitev. V primerjavi s predhodnim letom so se povišali za 14,7 %, kot posledica rasti cen in večjega obsega poslovanja po sproščanju epidemije.

Stroški dela so se v strukturi znižali in predstavljajo 27,8 % odhodkov iz poslovanja. Glede na leto 2020 se stroški dela skoraj niso povečali, predvsem, ker v odvisnih družbah nismo dodatno oblikovati rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, zaradi ocene zadostne višine le-teh. Izhodiščna plača se je povečala za 1,5 % iz naslova letne uskladitve rasti plač, porast pa izkazujejo tudi stroški regresa za letni dopust, stroški prehrane med delom in prevoza na delo.

V letu 2021 je Skupina skupno prejela 3,0 mio EUR povračil stroškov dela (v letu 2020 8,8 mio EUR), in sicer 0,8 mio EUR nadomestil iz naslova državne pomoči iz naslova protikoronskih ukrepov države za pokrivanje stroškov dela in 2,2 mio EUR refundacij države iz naslova bolezni in ostalih povrnjenih zneskov nadomestil plač in prispevkov.

Stroški amortizacije v strukturi odhodkov iz poslovanja znašajo 11,9 % (glede na leto 2020 so nižji za 2,1 %). Veliko povišanje izkazujejo tudi drugi poslovni odhodki, ki sicer v strukturi

odhodkov iz poslovanja predstavljajo 8,6 %, nanašajo pa se predvsem na porast stroškov emisijskih kuponov.

Finančni odhodki

Finančni odhodki Skupine v letu 2021 znašajo 3.919.309 EUR. V izkazih posameznih družb so evidentirani odhodki od financiranja, ki vključujejo obresti od bančnih posojil v višini 327.022 EUR, odhodke za obresti za rezervacijo za zapiranje odlagališča Barje v višini 567.077 EUR, odhodke od obresti iz poslovnih obveznosti v višini 40.675 EUR ter druge finančne odhodke v višini 85.059 EUR.

Finančni odhodki v konsolidiranem izkazu poslovnega izida za leto 2021 so glede na zbir finančnih odhodkov družb v Skupini povečani iz naslova obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture v višini 2.899.476 EUR

2.3.2 Finančni položaj

v EUR	LETO 2021	Strukt. v %	NAČRT 2021	Strukt. v %	LETO 2020	Strukt. v %	Indeks L21/L20
Nekratkoročna sredstva	620.083.638	85,4	672.810.727	89,4	594.762.539	86,7	104,3
Nepremičnine, naprave, oprema in neopredmetena sredstva	616.429.812	84,9	668.806.270	88,9	591.061.452	86,2	104,3
Finančne naložbe in dana posojila	3.647.315	0,5	4.004.457	0,5	3.643.436	0,5	100,1
Druga nekratkoročna sredstva	6.511	0,0	0	0,0	57.651	0,0	11,3
Kratkoročna sredstva	106.331.119	14,6	79.803.888	10,6	91.214.594	13,3	116,6
Zaloge	18.332.389	2,5	26.129.104	3,5	28.463.181	4,1	64,4
Kratkoročne terjatve	78.364.751	10,8	51.240.950	6,8	54.250.141	7,9	144,5
Druga kratkoročna sredstva	9.633.979	1,3	2.433.834	0,3	8.501.272	1,2	113,3
Skupaj sredstva	726.414.757	100,0	752.614.615	100,0	685.977.133	100,0	105,9

Sredstva Skupine so se na dan 31. 12. 2021 glede na konec leta 2020 zvišala za 5,9 %. Glavnino sredstev predstavljajo nekratkoročna sredstva, med katerimi so najpomembnejša postavka nepremičnine, naprave, oprema in neopredmetena sredstva. V tej postavki je izkazan tudi plačan avans za investicijo v izgradnjo plinske parne enote PPE TOL, pravice do uporabe sredstev, ki jih ima Skupina v najemu in pravice do uporabe koncesijske infrastrukture. Podrobneje so nepremičnine, naprave, oprema in neopredmetena sredstva pojasnjene v točki 5.3.6 pojasnila od 1 do 3 h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Kratkoročna sredstva so se v strukturi sredstev Skupine Javni holding povišala za 1,3 odstotne točke glede na leto 2020. Med kratkoročnimi sredstvi so v strukturi največje kratkoročne terjatve, ki so se po stanju na dan 31. 12. 2021 glede na konec leta 2020 zvišale za 44,5 %. Povišanje kratkoročnih terjatev je posledica višje prodaje ob koncu leta, medtem ko delež zapadlih terjatev v strukturi terjatev celo nižji kot ob koncu lanskega leta. Zaloge so se glede na konec leta 2020 znižale za 35,6 %, predvsem zaradi nižjih zalog premoga, ker je bila v skladu s terminskim načrtom večja dobava izvedena v začetku leta 2022. Zvišanje drugih kratkoročnih sredstev se nanaša na višje stanje denarnih sredstev ob koncu leta, glede na lani.

v EUR	LETO 2021	Strukt. v %	NAČRT 2021	Strukt. v %	LETO 2020	Strukt. v %	Indeks L21/L20
Kapital	373.115.799	51,4	379.940.270	51	381.281.249	55,6	97,9
Nekratkoročne obveznosti	212.700.487	29,3	259.475.443	34,5	200.512.285	29,2	106,1
Rezervacije	52.475.101	7,2	55.262.025	7,3	56.813.370	8,3	92,4
Nekratkoročne finančne obveznosti	160.054.634	22,0	204.175.700	27,1	143.569.136	20,9	111,5
Druge nekratkoročne obveznosti	170.752	0,0	37.718	0,0	129.779	0,0	131,6
Kratkoročne obveznosti	140.598.471	19,4	113.198.902	15,0	104.183.599	15,2	135,0
Kratkoročne finančne obveznosti	69.487.099	9,6	59.738.543	7,9	58.976.895	8,6	117,8
Druge kratkoročne obveznosti	71.111.372	9,8	53.460.359	7,1	45.206.704	6,6	157,3
Skupaj kapital in obveznosti	726.414.757	100,0	752.614.615	100,0	685.977.133	100,0	105,9

Kapital Skupine po stanju konec leta 2021 predstavlja 51,4 % vseh obveznosti do virov sredstev in se je v strukturi znižal za 4,2 odstotni točki glede na konec leta 2020, kot posledica realizirane konsolidirane izgube v letu 2021 in povečanja finančnih in poslovnih obveznosti.

Rezervacije se v največji meri nanašajo na rezervacije za zaprtje in vzdrževanje odlagališča Barje po zaprtju, rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade ter nekratkoročno odložene prihodke iz naslova prejetih donacij za nepremičnine, naprave in opremo s strani države in lokalne skupnosti, ki se znižujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev. Oblikovane so tudi rezervacije za prispevke za poklicno zavarovanje voznikov.

Nekratkoročne finančne obveznosti v letu 2021 predstavljajo predvsem finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture (95.851.701 EUR), ki ob koncu leta 2021 glede na predhodno leto izkazujejo znižanje za 8,9 % skladno z amortizacijskim načrtom. Velik znesek v okviru nekratkoročnih finančnih obveznosti predstavljajo še nekratkoročne obveznosti do bank v višini 61.600.176 EUR, ki so se glede na preteklo leto povečale za 27.018.503 EUR. Povečanje se nanaša predvsem na črpanje dolgoročnega posojila za investicijo v izgradnjo PPE-TOL, ki se črpa sukcesivno glede na izvedbo del. V letu 2021 je bilo najeto še dolgoročno posojilo za investicije VOKA SNAGA v višini 5.000.000 EUR.

Kratkoročne finančne obveznosti predstavljajo predvsem finančne obveznosti do bank v višini 58.974.018 EUR (od tega se 4.270.581 EUR nanaša na prenos kratkoročnega dela dolgoročnih posojil na kratkoročna posojila). Kratkoročna posojila do bank so se glede na leto 2021 povečale za 10.637.177 EUR za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in rednega poslovanja. Ostala vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti v višini 10.513.081 EUR se nanaša na kratkoročni del uporabe koncesijske infrastrukture, obveznosti iz poslovnih najemov in nekratkoročni deli posojil, ki jih je Skupina prejela za svoje investicije pri Ekološkem razvojnem skladu RS.

Finančne obveznosti (nekratkoročne in kratkoročne) so se konec leta 2021 povečale glede na leto 2020 zaradi povečanja zadolžitvev pri bankah, obveznosti iz naslova uporabe koncesijske infrastrukture in iz najemov pa so se znižale skladno z amortizacijo teh sredstev.

Velik porast ob koncu leta 2021 glede na konec leta 2020 izkazujejo tudi druge kratkoročne obveznosti. Povečanje se nanaša na porast poslovnih obveznosti do dobaviteljev, ki izhaja iz dinamike nabav, ki so bile ob koncu leta povišane.

2.3.3 Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega položaja Skupine

Ko ocenjujemo kazalnike poslovanja, je potrebno upoštevati, da Skupina opravlja pretežno gospodarske javne službe, katerih cilj je predvsem kakovostno in učinkovito zagotavljanje storitev prebivalcem na območju našega delovanja.

	Leto 2021	Leto 2020	LETO 2019	LETO 2018
A. KAZALNIKI FINANCIRANJA				
Delež lastniškega financiranja	51,4%	55,6%	58,3%	61,4%
Delež dolgoročnega financiranja	80,6%	84,8%	83,0%	86,8%
Koeficient finančni dolg / kapital	0,62	0,53	0,42	0,36
B. KAZALNIKI INVESTIRANJA				
Stopnja realizacije načrta investicij	63,3%	59,2%	53,2%	57,5%
Stopnja pokritosti investicij z amortizacijo	56,8%	82,3%	94,4%	123,4%
Delež osnovnih sredstev v sredstvih	84,9%	86,2%	84,9%	86,5%
Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih	85,4%	86,7%	85,6%	87,3%
C. KAZALNIKI VODORAVNE FINANČNE SESTAVE				
Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev	0,610	0,650	0,690	0,710
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	0,053	0,061	0,052	0,031
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	0,620	0,590	0,540	0,720
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	0,756	0,876	0,847	0,967
Č. KAZALNIKI GOSPODARNOSTI				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,986	1,031	1,015	0,966
Čista dobičkonosnost prihodkov	- 0,026	0,014	0,004	- 0,048
D. KAZALNIKI DONOSNOSTI				
EBITDA*	23.484.847	36.368.537	33.039.134	28.820.594
EBITDA marža	7,4%	13,0%	11,2%	10,6%
EBIT marža	-1,4%	3,1%	1,4%	-3,5%
Čista donosnost kapitala (ROE)	-2,2%	1,1%	0,3%	-3,3%
Čista donosnost sredstev (ROA)	-1,0%	1,0%	0,0%	-2,0%
E. KAZALNIK DODANE VREDNOSTI				
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	34.732	39.442	36.493	28.208

Opombe

* Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) vključuje amortizacijo od pravic do uporabe sredstev in od najema gospodarske javne infrastrukture od občin.

Kazalniki poslovanja in finančnega položaja izkazujejo glede na predhodni dve leti poslabšanje, kot posledica spremenjenih razmer na mednarodnih trgih, ki so se odrazile tudi v Sloveniji in so bile neobičajne kot posledica več dejavnikov: oživitve gospodarstev po pandemiji in povečano povpraševanje po energiji (predvsem premoga in plina) ter zmanjšana dodatna oskrba Evrope s plinom. Cene tako energentov, predvsem zemeljskega plina kot tudi ostalih surovin, ki jih potrebujejo družbe za svoje delovanje, tako v letu 2021 izkazujejo visoke poraste, ki jih porast cen na prihodkovni strani ni mogel pokriti. Prav tako smo se v letošnjem letu dodatno zadolževali zaradi intenzivnega investicijskega cikla.

Temeljna kazalnika financiranja Skupine sta se v letu 2021 znižala za 4,2 odstotni točki glede na leto 2020. Znižanje je posledica na eni strani novih dolgoročnih zadolžitvev in na drugi strani znižanja kapitala zaradi realizirane izgube.

Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev kaže delež lastniškega financiranja osnovnih sredstev. V primerjavi s preteklim letom je nekoliko nižji zaradi povečanja financiranja investicij z najetimi posojili, še vedno pa je preko 60 % osnovnih sredstev Skupine financiranih z lastniškim kapitalom. Kazalniki vodoravne finančne sestave, ki izkazujejo kratkoročno plačilno sposobnost Skupine so glede na konec leta 2020 prav tako nižji z izjemo pospešenega

koeficienta. Hitri koeficient kaže, da Skupina z najbolj likvidnimi sredstvi pokriva 5,3 % kratkoročnih obveznosti, z najbolj likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami pa 62,0 % (pospešeni koeficient) kratkoročnih obveznosti. S celotnimi kratkoročnimi sredstvi Skupina ne pokrije vseh kratkoročnih obveznosti, se je pa zaradi kratkoročnih zadolžitev ta koeficient še nekoliko znižal glede na preteklo leto.

Tudi kazalnika gospodarnosti in kazalniki donosnosti v letu 2021 izkazujejo poslabšanje. V letu 2021 so odhodki iz poslovanja, predvsem zaradi visoke rasti cen energentov in emisijskih kuponov presegli kosmati donos iz poslovanja, tako da je čista dobičkonosnost prihodkov Skupine po dveh letih negativna. Prav tako padec izkazuje denarni tok iz poslovanja (EBITDA), tako da EBITDA marža znaša 7,4 % in je za 5,6 odstotne točke nižja kot v letu 2020.

Glede na realizirano izgubo sta negativna tudi kazalnika donosnost kapitala in donosnost sredstev, za 11,9 % pa se je znižala tudi dodana vrednost na zaposlenega.

2.3.4 Upravljanje s tveganji

V Skupini imamo vzpostavljen sodoben sistem upravljanja s tveganji, ki zajema pravočasno in ustrezno ugotavljanje, merjenje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila Skupina izpostavljena pri svojem delovanju. Glavni cilj upravljanja s tveganji je ohranjanje dolgoročne stabilnosti družb v Skupini in podpora poslovodstvu posamezne družbe pri upravljanju družbe ter doseganju njenih ciljev.

Podlaga za obravnavo tveganj je enotna metodologija za vzpostavitev in vodenje registra tveganj v JAVNEM HOLDINGU Ljubljana, d.o.o. in povezanih javnih podjetjih. V letu 2021 smo v okviru delovne skupine, ki so jo sestavljali koordinatorja iz Službe notranje revizije JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. in skrbniki registrov tveganj iz vseh družb Skupine ponovno pripravili poenotene, posodobljene registre tveganj. Glavni poudarki pri identifikaciji in ocenjevanju tveganj v letu 2021 so bili poleg ponovne ocenitve obstoječih tveganj predvsem: možnost pojava izrednih razmer, področje okolja, varnosti in zdravja pri delu, informacijska varnost, zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, upravljanje in varovanje infrastrukture, pomembne spremembe v poslovanju, zagotavljanje finančne stabilnosti, spremembe cen energentov, spremembe v oskrbovalnih verigah, kadri, podnebne spremembe. Ob tem smo posebno pozornost namenili tudi obravnavi ključnih tveganj, ki so jih podjetja ocenila kot visoko tvegana, načinu ocenjevanja ter njihovemu obvladovanju, vključno z izvajanjem ukrepov za njihovo obvladovanje.

Po vsebini smo tveganja razdelili v poslovna, operativna in finančna, ki so obrazložena v nadaljevanju.

➤ Poslovna in operativna tveganja

V okviru poslovnih tveganj zajemamo nevarnosti, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju bodisi zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja odločitev, premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja, nedoseganje strateških ciljev, upad ugleda (nespoštovanje moralnih in etničnih norm, ravnanje v nasprotju z načeli dobre prakse, negativna podoba družbe pri poslovnih partnerjih), nevarnost negativnih vplivov na okolje (izpusti nevarnih snovi v okolje in druga okoljska tveganja), nevarnost elementarnih nesreč, regulatorna tveganja zaradi sprememb zakonodaje, nevarnost nesreč pri delu in podobno.

Pri operativnih tveganjih obravnavamo nevarnost, da bo prišlo do negativnih odstopanj zaradi neprimernega in neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja informacijske tehnologije ter izvajanja podizvajalcev in podpornih služb.

Poslovna in operativna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Tveganja v povezavi z izrednimi razmerami	Pojav izrednih razmer oziroma elementarnih nesreč večjih razsežnosti, npr. epidemije, potres, požar, teroristični napad, sabotáže	Protokol izvajanja procesov v primeru izrednih razmer, aktivacija krizne skupine, usklajenost delovanja (poslovna skupina, MOL)
Regulatorna tveganja	Tveganja nejasnosti v zakonodajnih ali podzakonskih določbah, spremembe zakonodaje ali podrejenih predpisov, nedosledna obravnava regulacije cen	Sodelovanje s pristojnimi organi v procesu priprave aktov, sistematično spremljanje in pravočasno odzivanje na spremembe
Okoljska tveganja	Prekomerne emisije, požar, nesreče, izpusti v tla in ozračje, eksplozija, višja sila	Izvajanje vseh tehničnih in organizacijskih postopkov v skladu z dokumentacijo, vzdrževanje navodil za postopke v izrednih razmerah, redno preverjanje praktične uporabe predvidenih postopkov, uporaba ustrezne opreme, izobraževanje in kontrola na vseh ravneh
Razvojno investicijska tveganja	Tveganja povezana z vizijo lastnikov, doseganjem načrtovane ekonomike naložb, zagotavljanjem finančnih sredstev, zamude pri izgradnji infrastrukture, posodabljanju delovnih sredstev, prevzemu dejavnosti, prepočasno prilagajanje novim razmeram na trgu	Usklajevanje ob sočasnih posegih, sodelovanje pri usklajevanju proračunskih postavk občin, sodelovanje z izvajalci, inženirji, spremljanje potreb uporabnikov, razvoja novih politik in dognanj v okolju, črpanje evropskih sredstev
Obratovalna tveganja	Strojelom, prekinitve obratovanja, omejeni viri dobav, okvare, zastoji, nezapolnjenost kapacitet, pomanjkanje varovalne opreme in drugih sredstev na trgu	Načrtovanje in upoštevanje tehničnih kriterijev za zagotavljanje zanesljivosti obratovanja, redno vzdrževanje, postopki zmanjševanja vplivov izpadov, zavarovanje premoženja
Prodajna (tržna) tveganja	Tveganje zmanjšanja količinske prodaje zaradi konkurence, nezadovoljstvo kupcev, napačne tržne odločitve, tveganje znižanja prodajnih cen	Iskanje novih tržnih priložnosti, širitev dejavnosti na nove trge, sklepanje dolgoročnih pogodb z velikimi odjemalci, obvladovanje stroškov, svetovanje kupcem, spremljanje zadovoljstva kupcev
Nabavna (cenovna) tveganja	Kakovost in pravočasnost dobavljenega blaga in storitev, rast nabavnih cen, negotova gibanja cen na trgu energentov, oddaje ločenih frakcij, zamude pri javnih naročilih	Dolgoročni odnosi z dobavitelji, skupna javna naročila, sprotne prilagajanje prodajnih cen
Kadrovska tveganja	Tveganja povezana s strukturo, številom in usposobljenostjo, motiviranostjo zaposlenih, kršitve pravil varnosti pri delu, ekologije, varstva podatkov	Stalno izobraževanje, razvoj kadrov, zdravo delovno okolje, zagotovitev sredstev in pogojev za delo, kontrola upoštevanja navodil, pravočasno nadomeščanje ustrezne delovne sile, ustrezen sistem nagrajevanja
Informacijska tveganja	Zastoji pri delovanju IT opreme, nepooblaščen dostop, neposodabljanje IT opreme, neažurna IT podpora, neustrezen razvoj IS, neustrezno testiranje popravkov programov, stroškovna neučinkovitost razvoja IS, razpoložljivost IS	Sistemi za varnostno kopiranje in arhiviranje, nadomestna lokacija sistema, upravljanje pooblastil za dostop, sprotne nadomeščanje zastarele opreme, skrbništva za posamezne informacijske rešitve, nadzorovani projekti razvoja in sprememb, vrednotenje informacijskih rešitev

Tveganja povezana z izrednimi razmerami so bila v letu 2020 in 2021 najbolj povezana z epidemijo COVID-19. Novim okoliščinam se je bilo potrebno hitro prilagoditi in zagotoviti izvajanje temeljnih in podpornih dejavnosti na področju gospodarskih javnih služb. V Skupini smo se v sodelovanju z MOL na izredne okoliščine hitro in ustrezno odzvali ter zagotovili nemoteno in kakovostno izvajanje dejavnosti, novo zaznano tveganje pa smo vključili v Registre tveganj. Za vsa tveganja so v registru tveganj pojasnjeni že izvedeni ukrepi v letu 2021 in načrt ukrepanja v prihodnje.

Regulatorna tveganja izhajajo iz sprememb zakonodaje, ki vplivajo na poslovne rezultate Skupine. Poslovanje Skupine je tesno povezano z državnimi in lokalnimi predpisi ter sprejetimi regionalnimi in lokalnimi strategijami na posameznih področjih izvajanja gospodarskih javnih

služb. Zakonodaja na področju obveznih in izbirnih občinskih gospodarskih javnih služb se nenehno spreminja in dopolnjuje, prilagaja se evropskim direktivam ter povečani skrbi na področju varovanja okolja in regulacije cen.

Skupina zaznava zakonsko zaostrovanje zahtev na področju varstva okolja, ki se odraža v zelo zahtevnih postopkih pridobitve različnih okoljevarstvenih dovoljenj, zahtevah po vse večjem številu izvajanja monitoringov, poročanju, zmanjševanju podeljenih pravic na področju trgovanja z emisijskimi kuponi in podobno.

Regulatorna tveganja zaznavamo tudi na področju oblikovanja cen. Obvladovanje teh tveganj je skoraj povsem omejeno in se odvija v obsegu aktivnega spremljanja načrtovanih sprememb in posrednega vključevanja v oblikovanje zakonskih in podzakonskih predpisov s pripombami ter predlogi. Na spremembe se v Skupini odzivamo s prilagajanjem poslovnih strategij.

Okoljska tveganja. Dejavnosti Skupine Javni holding se izvajajo v gosto poseljenem urbanem okolju, zato veliko pozornosti posvečamo vplivom na okolje.

V okviru poslovanja Skupine imamo vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem, s katerim bomo dosledno uresničevali politiko varovanja okolja na vseh področjih svojega delovanja. Okoljsko tveganje zmanjšujemo z upoštevanjem okoljskih vidikov že v razvojnih in investicijskih načrtih Skupine ter prehodom na nove in čistejšje tehnologije. Prav tako pa izvajamo stalen nadzor nad emisijami in kakovostjo izvajanja dejavnosti. Verjetnost nastanka izrednih dogodkov se obvladuje s preventivnimi ukrepi, izobraževanjem, stalnim monitoringom, izdelanimi varnostnimi načrti, pravilnim ukrepanjem. Tovrstno tvegana obvladujemo s spremljanjem zakonodaje in z aktivnim vključevanjem pri spreminjanju zakonodaje, s spremljanjem predvidenih sprememb in njihovo pravočasno vpeljavo v poslovne procese.

Razvojno investicijska tveganja izhajajo iz opredeljenih strateških ciljev in predstavljajo nevarnost, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju Skupine bodisi zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev, premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja, nedoseganja načrtovane ekonomike naložb, uvajanja novih tehnologij in zagotavljanja zadostnih finančnih virov za izvedbo strategij. Tveganja se obvladujejo z ustreznim načrtovanjem, natančnim nadzorom izvedbe investicij, sodelovanjem z lastniki in nadzornimi organi, pripravo načrta obratovanja nadomestnih enot, angažiranjem strokovne pomoči pri zahtevnejših projektih, rednim spremljanjem stroškov izvedbe ter zadostnih likvidnih sredstev in podobno.

Obratovalna tveganja obvladujemo z izvajanjem vsakodnevnih in dolgoročno načrtovanih aktivnosti, s preizkušnji, z notranjim in zunanjim nadzorom, z zagotavljanjem zadostnih kapacitet lastnih proizvodnih virov, z redno periodično kontrolo opreme in omrežij ter z rednim vzdrževanjem svojih naprav in infrastrukture, z vzpostavljenimi 24-urnimi dežurnimi službami in zadostno strokovno usposobljenostjo zaposlenih.

Pri oskrbi s pitno vodo ter pri dejavnosti ravnanja z odpadno vodo sta prisotni tveganji varnosti zaradi sprememb kakovosti zajete podzemne vode, zanesljivosti oskrbe zaradi znižanja nivoja podzemne vode v plitvih vodnjakih ter nenadnih večjih okvar kot posledice poškodb ali dotrajanosti.

Na področju zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov obstaja tehnično tehnološko tveganje opreme, zagotavljanja učinkovitosti delovanja naprav, zagotavljanja ustrezne infrastrukture in dostopnosti do prevzemnih mest, zapolnjenosti kapacitet pa tudi začasnega skladiščenja produktov, ki jih je potrebno oddati v sežig. Upoštevati je potrebno tudi zamude pri dobavi materiala in pri zagotovitvi izvedbe storitev, kar vse lahko vpliva na zastoje v delovnem procesu in ekonomičnost poslovanja.

Pri oskrbi s toploto in zemeljskim plinom se v letu 2021 pri poslovanju pojavljajo tveganja v povezavi z varnostjo in predvsem zanesljivostjo dobav energije in energentov, zaradi možnosti

izpada proizvodnih ali nabavnih virov ter tveganja naključnih izpadov cevovodov in druge opreme kot posledice poškodb ali dotrajanosti.

Pri izvajanju prevozov se pojavljajo tveganja pri zanesljivosti in varnosti prevozov. Glavno tveganje predstavlja nedelovanje črpalke CNG, nezadovoljivo in nepravočasno vzdrževanje avtobusov in neposodabljanje voznega parka.

Obratovalna tveganja Skupine, povezana z opredmetenim premoženjem ter splošno odgovornostjo, se obvladujejo tudi z ustreznimi zavarovanji.

Prodajno (tržna) tveganja predstavljajo negotovost prodaje zaradi specifičnih neugodnih nihanj (nihanje cen, sezonski vpliv oziroma vpliv vremena in zunanjih temperatur), racionalizacije kupcev pri porabi storitev gospodarskih javnih služb in drugih storitev, kar družbe težko predvidijo in nadomestijo. Pri VOKA SNAGA in LPP ta tveganja zaradi monopolne narave dejavnosti niso visoka. Zaradi specifičnih tržnih razmer na trgu energentov, ki so se začele v zadnjem kvartalu leta 2021 in se nadaljujejo tudi v letu 2022, je družba Energetika Ljubljana zaznala vrsto tveganj tudi na področju trženja. V kolikor bi se maloprodajne cene dobave plina povišale bolj kot pri ostalih konkurentih, obstaja tveganje prevelike izgube tržnega deleža, saj bi beležili večje število odpovedi pogodb o dobavi plina (zato nastaja razkorak med nabavnimi in prodajnimi cenami na področju dobave plina). Obstaja tudi tveganje, da bi se večji parni odjemalci, ki uporabljajo paro v proizvodnih procesih, odločili za odklop in prehod na cenejši energent.

Skupina obvladuje navedena tveganja z obvladovanjem stroškov, s spremljanjem gibanja cen na borzi in sodelovanjem na spletnih dražbah in JN, z nenehnim spremljanjem konkurence, z odzivnostjo na potrebe in želje odjemalcev, z iskanjem novih tržnih priložnosti in širitvijo dejavnosti na nove trge, s sklepanjem dolgoročnih pogodb z velikimi odjemalci ter prilagajanjem prodajnih cen, kadar je to mogoče ter s programi zvestobe.

Nabavnim (cenovnim) tveganjem je Skupina izpostavljena predvsem pri nabavah energentov, emisijskih kuponov in nekaterih materialov oziroma naprav in opreme. Predvsem družba Energetika Ljubljana ima v letu 2021, glede na spremenjene tržne razmere, povečana oziroma tudi na novo identificirana tveganja, vezana na rast cen in možnost nedobave energentov, predvsem zemeljskega plina, ter rast cen emisijskih kuponov. Gibanje nabavnih cen in vpliv na poslovne odhodke se obvladuje v omejenem obsegu s pomočjo sklepanja večletnih pogodb z dobavitelji pomembnejših storitev, materialov in energentov, z izbiro zanesljivih dobaviteljev s postopki javnega naročanja ter z rednim spremljanjem gibanja cen in trga energentov. Skupina izvaja tudi skupne nastope vseh družb na trgu dobaviteljev oziroma skupna javna naročila, ki zaradi večjih skupnih nabavnih količin znižujejo nabavne cene. V letu 2021 je bilo to tveganje glede na poslabšanje razmer na trgih energentov na Evropskih trgih in posledično tudi pri nas povišano in ga ocenjujemo kot visoko.

Med tveganji, ki pa v letu 2021 niso zaznana kot zelo visoka tveganja so tudi kadrovska tveganja in informacijska tveganja. **Kadrovska tveganja**, obsegajo morebitne odhode zaposlenih zaradi sporazumnega prenehanja pogodb o zaposlitvi, nepravočasnega nadomeščanja odhodov zaposlenih, povečanja števila sodelavcev s krajšim delovnim časom od polnega zaradi nastanka invalidnosti ter povečanja števila delavcev z omejitvami pri delu. Morebitne nastale situacije se sprotno presoja in se odloča o nadomestitvah in možnostih prerazporeditve dela.

Posebno pozornost posvečamo tveganjem, ki se nanašajo na morebitni primanjkljaj ustreznih, zlasti ključnih kadrov glede na veliko število upokojitev le-teh v zadnjih letih. Tveganje obvladujemo z načrtovanjem potreb po zaposlenih z ustreznimi veščinami, z aktivnim iskanjem ključnih kadrov ter s spodbujanjem nenehnega izpopolnjevanja zaposlenih. V skrbi za zagotavljanje ustrezne strokovnosti kadrov Skupina vodi politiko spodbujanja izobraževanja, prenosa znanj med zaposlenimi, timsko delo, samoiniciativnost, ustvarjalnost in inovativnost.

V izogib kadrovskim tveganjem, kot so povečan absentizem, delujemo tudi z ozaveščanjem zaposlenih o zdravem načinu življenja, skrbjo za zdravo in varno delovno okolje, preventivnimi zdravniškimi pregledi, rekreacijo in podobnimi ukrepi, ki pripomorejo k splošnemu zadovoljstvu zaposlenih.

K informacijskim tveganjem uvrščamo tveganja v zvezi z razpoložljivostjo in odzivnostjo informacijskih sistemov, varovanjem informacijskih virov, zagotavljanjem kontinuitete delovanja ter upravljanjem pooblastil za dostop in uporabo informacijskih storitev. V zadnjem času pa je velika skrb tudi ogroženost pred kibernetскими napadi.

Na nivoju Skupine je sprejeta enotna informacijska varnostna politika, ki je zasnovana na podlagi stalnih ocen tveganj in predstavlja enotno izhodišče za ukrepe, s katerimi ščitimo informacijsko premoženje ter z dodatnimi pravili in navodili izboljšujemo učinkovito in varno uporabo informacijsko telekomunikacijske opreme. Tveganja učinkovito obvladujemo z različnimi tehnološko tehničnimi prijemi in z uporabo dobrih praks, ki upoštevajo skladnost z varnostnimi standardi. Ukrepi za minimiziranje tveganj so: zagotavljanje rednih ciklov nadomestitev ustrezne računalniške opreme, sprotno posodabljanje in prilagajanje na tehnološke zahteve, kontinuiran razvoj poslovno informacijskih storitev, več nivojsko preverjanje in testiranje v fazah razvoja, uvajanje skrbništev z nadomeščanjem po posameznih poslovno informacijskih rešitvah, stalno sodelovanje med vsebinskimi in IT skrbniki, zagotavljanje ustrezne politike izobraževanja. Informacijske rešitve in spremembe preverjamo tudi skozi vidik kibernetiske varnosti, kjer je naša pozornost usmerjena tudi na spremljanje varnostnih dogodkov v širšem okolju, od koder prihaja glavnina napadov. Glede na to, da določen del informacijskega okolja Javnega holdinga obravnavamo kot kritično infrastrukturo, smo v zvezi s tem na podlagi Zakona o informacijski varnosti vključeni tudi v sistem obveščanja in poročanja nacionalnemu odzivnemu centru za kibernetisko varnost SI-CERT. V primeru zaznanih kibernetiskih incidentov sledimo priporočilom ter izvajamo ukrepe, ki jih predpiše SI-CERT.

➤ Finančna tveganja

Finančna tveganja so tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij. Redno spremljanje finančnih tveganj je nujno za uspešno poslovanje in obstoj vsake družbe. Gre za stalen proces, glavni cilj pa je doseganje stabilnosti poslovanja, povečanje finančnih prihodkov, zmanjšanje finančnih odhodkov ter zmanjšanje učinka izjemnih škodnih dogodkov.

V okviru finančnih tveganj obravnavamo likvidnostno, kreditno, obrestno, valutno in kapitalsko tveganje.

Finančna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Likvidnostno tveganje	Tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poravnavo obveznosti iz poslovanja ali financiranja	Načrtovanje in uravnavanje potreb po likvidnih sredstvih, dnevno spremljanje denarnega toka, izvajanje ukrepov za izboljšanje poslovanja družbe, najetje kratkoročnih posojil, dogovori z večjimi kupci in dobavitelji o plačilnih rokih
Kreditno tveganje	Tveganje neizpolnitve obveznosti plačila druge pogodbene stranke (kupci) v dogovorjenem roku ter tveganje neplačila terjatev	Preverjanje bonitete kupcev, sklepanje dolgoročnih pogodb, sprotna izterjava in opominjanje, izvajanje pobotov, tožbe
Obrestno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na denarnih trgih	Spremljanje denarnih trgov, napovedi in analiziranje gibanja obrestnih mer
Valutno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	Sklepanje terminskih pogodb, predčasna plačila
Kapitalsko tveganje	Tveganje nezadostnih dolgoročnih virov financiranja ter tveganje kapitalске neustreznosti	Spremljanje uspešnosti poslovanja, načrtovanje strukture financiranja sredstev

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presojamo na podlagi učinkov na denarni tok, ki jih redno spremljamo.

Likvidnostno tveganje je tveganje, da Skupina v določenem trenutku ne bo imela zadosti likvidnih sredstev za poravnavanje tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti. Pri tem je potrebno poudariti, da kratkoročna zmanjšana likvidnost ne pomeni nujno, da je Skupina v težavah, temveč je lahko zgolj posledica neusklajenih denarnih prilivov in odlivov. V takšnem primeru je potrebno v kratkem času prehodno pridobiti zunanja likvidna sredstva.

Skupina plačilno sposobnost spremlja in analizira tako s kratkoročnega kot tudi z dolgoročnega vidika. Ključni dejavnik za uspešno obvladovanje likvidnostnega tveganja je nadzor nad denarnim tokom. Pomemben del letnega poslovnega načrta vseh družb v Skupini je zato projekcija denarnega toka, ki se nato sproti spremlja, spreminja in dopolnjuje glede na dejanske okoliščine in nova predvidevanja. Prilivi in odlivi se spremljajo dnevno, mesečno ter letno.

Izpostavljenost Skupine likvidnostnemu tveganju je bila v letu 2021 zmerna. Ovrednotenje likvidnostnih tveganj je podrobneje, skupaj z ukrepi, predstavljeno v točki 5.3.6 Pojasnilo 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi Skupine. V primeru slabe finančne discipline oziroma porasta višine zapadlih terjatev morajo imeti družbe na voljo dodatna denarna sredstva, ki jim omogočajo uravnavanje finančne likvidnosti in ohranjanje rednega poslovanja.

Ta tveganja Skupina obvladuje predvsem z rednim in skrbnim preverjanjem bonitete kupcev, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, izterjavo, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče, pa tudi z ustavitvijo dobave.

Izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju ocenjujemo v letu 2021 kot zmerno. Ovrednotenje kreditnih tveganj je podrobneje, predstavljeno v točki 5.3.6 Pojasnilo 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Obrestna tveganja pomenijo možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Skupina spremlja gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih. Izpostavljenost obrestnemu tveganju je odvisna od velikosti deleža finančnih obveznosti ter finančnih naložb v družbah.

V letu 2021 so bile obrestne mere na bančnem trgu še vedno nizke. Skupina ima najeta tako dolgoročna kot kratkoročna posojila pod ugodnimi pogoji.

Izpostavljenost Skupine obrestnim tveganjem je bila v letu 2021 zaradi stabilnih, nizkih obrestnih mer nizka. Ovrednotenje obrestnih tveganj je podrobneje, predstavljeno v točki 5.3.6 Pojasnilo 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Valutna tveganja so tveganja v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in so vezana na spremembe gibanja deviznih tečajev. Izpostavljenost valutnemu tveganju nastaja predvsem pri nakupu premoga, ki je vezan na tečaj ameriškega dolarja. Skupina valutna tveganja pri nakupu premoga obvladuje s sklepanjem valutnih terminskih pogodb z banko ali pa poravna račun za nabavo premoga ob njegovi izstavitvi.

Valutno tveganje v letu 2021 ocenjujemo kot nizko. Ovrednotenje valutnih tveganj je podrobneje, predstavljeno v točki 5.3.6 Pojasnilo 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Kapitalsko tveganje je tveganje, da družbe v Skupini ne bodo imele zadostnih dolgoročnih virov financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljajo, ter tveganje, da družbe postanejo kapitalsko neustrezne. Kapitalska neustreznost skladno z ZFPPIPP nastopi takrat, ko izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami preteklih let doseže polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička in rezerv.

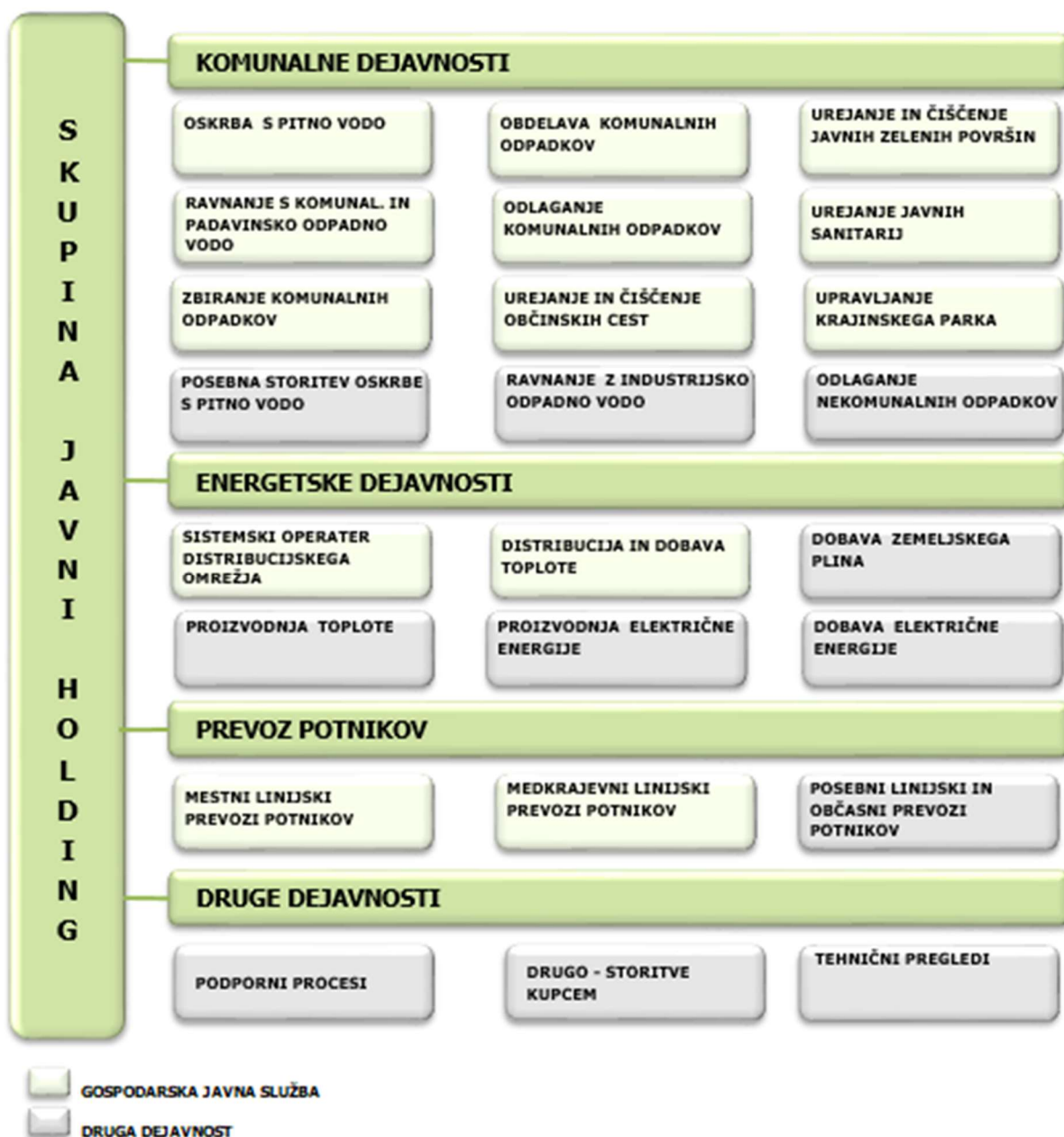
Glede na sklenjeno pogodbo o obvladovanju med obvladujočo družbo Javni holding in odvisnimi družbami VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP v letu 2021, mora obvladujoča družba odvisnim družbam poravnati vsako med trajanjem pogodbe o obvladovanju nastalo letno izgubo, če ni poravnana iz drugih rezerv iz dobička, v katere je bil odveden dobiček med trajanjem pogodbe o obvladovanju. Skladno s tem celotno tveganje kapitalske neustreznosti nosi izključno obvladujoča družba.

Kapitalska ustreznost družb je zagotovljena.

2.4 Poročilo o izvajanju dejavnosti

Skupina Javni holding je na področju izvajanja gospodarskih javnih služb največja Skupina družb v Sloveniji. Pod svojim okriljem združuje tako obvezne kot izbirne gospodarske javne službe, pa tudi druge povsem tržne dejavnosti.

Glede na zakonodajo, ki je relevantna za izvajanje posameznih dejavnosti Skupine, v nadaljevanju prikazujemo štiri sklope dejavnosti, in sicer komunalne dejavnosti, ki jih ureja zakon o varstvu okolja, energetske dejavnosti, ki jih ureja energetski zakon, potniški promet, ki ga ureja zakon o prevozih v cestnem prometu ter druge dejavnosti.

2.4.1 Komunalne dejavnosti

Gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti so opredeljene v zakonu o varstvu okolja. Skupina zagotavlja izvajanje različnih gospodarskih javnih služb in drugih storitev s tega področja za več občin.

V letu 2021 je družba VOKA SNAGA izvajala **GJS oskrbe s pitno vodo** za dobrih 339 tisoč prebivalcev. Dobava pitne vode se je izvajala preko centralnega vodovodnega sistema, ki zagotavlja oskrbo v MOL ter na območjih sosednjih občin Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani in Škofljica ter sedmih lokalnih vodovodnih sistemov. Družba na isti infrastrukturi izvaja tudi posebno storitev oskrbe s pitno vodo za zavezanca, ki vodno povračilo plačujejo neposredno Direkciji RS za vode.

GJS storitve odvajanja in **čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode** ter industrijske odpadne vode smo zagotavljali za približno 310 tisoč uporabnikov na centralnem kanalizacijskem sistemu (za pretežni del MOL in Škofljice ter del območja v občinah Medvode,

Brezovica in Dobrova – Polhov Gradec) in na 14 lokalnih kanalizacijskih sistemih. Na podlagi pogodb se izvaja vzdrževanje na več objektih kanalizacijskih sistemov, ki niso v upravljanju družbe in na padavinski kanalizaciji v MOL. Poleg tega Skupina zagotavlja približno 67 tisoč uporabnikom storitve povezane z greznicami in MKČN na območjih, kjer še ni zgrajene kanalizacije. Odvajanje odpadne vode je potekalo nemoteno na vseh oskrbnih sistemih. Družba na isti infrastrukturi izvaja tudi posebno storitev ravnanje z industrijsko odpadno vodo, ki obsega storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za uporabnike z gospodarsko dejavnostjo, ki v javno kanalizacijo odvedejo letno več kot 4.000 m³ odpadne vode ter za neposredne zavezanca za izvajanje monitoringa industrijske odpadne vode.

V letu 2021 smo zagotavljali izvajanje **GJS zbiranja komunalnih odpadkov** skladno z odloki, upoštevaje organizacijsko in prostorsko zasnovo, vrsto in obseg javnih dobrin, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, vrsto in obseg objektov in naprav, pravice in obveznosti uporabnikov ter vire financiranja javne službe v 11 občinah, to so: Mestna občina Ljubljana, šest občin družbenic Javnega holdinga (Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode, Škofljica) ter občine: Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem. Dejavnost zbiranja komunalnih odpadkov smo izvajali za okvirno 410 tisoč prebivalcev, kar predstavlja 99,0 % vseh prebivalcev, ki živijo na teh območjih.

V letu 2021 smo v RCERO Ljubljana v okviru **GJS obdelave odpadkov** sprejemali komunalne in biološke odpadke iz skupno 57 občin oziroma za okvirno 870 tisoč prebivalcev in sicer iz 7-ih občin družbenic Javnega holdinga (MOL, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode in Škofljica) ter 50 drugih občin. Na dejavnosti smo zasledovali predvsem zagotovitev stabilnosti obratovanja in poslovanja RCERO Ljubljana, optimizacije proizvodnje ter finančno ugodne oddaje produktov predelave.

V letu 2021 smo skladno z odloki in s pogodbami zagotavljali izvajanje **GJS odlaganja komunalnih odpadkov** na odlagališče Barje za 40 občin, in sicer 7 občin družbenic Javnega holdinga in 33 občin pristopnic v RCERO. V okviru izvajanja obvezne GJS odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na odlagališče Barje in druga odlagališča odlagamo preostanek odpadkov po obdelavi ter ostale komunalne odpadke, ki se odložijo neposredno in jih predhodno ni potrebno obdelati. Družba na odlagališču Barje izvaja tudi posebno storitev odlaganje nekomunalnih odpadkov, torej odpadkov, ki jih uporabniki sami oddajo na zbirnih centrih in se neposredno odložijo na odlagališču Barje (gradbeni odpadki, azbestni odpadki).

Dejavnost **GJS urejanje in čiščenje občinskih cest v MOL** obsega čiščenje 5.787.333 m² javnih površin, od tega 1.798 cest površine 4.294.790 m², 4.622 pločnikov površine 1.456.803 m² ter 37 podhodov, pasaž in arkad v skupni površini 24.995 m². Izvajali smo praznjenje, čiščenje in pranje 800 košev za smeti. Očiščeno in zaščiteno je bilo skupno 5.498 m² z grafiti onesnaženih javnih površin.

V okviru izvajanja **GJS urejanja in čiščenja javnih zelenih površin v MOL** izvajamo košnjo 2.285.790 m² travnih površin, vzdržujemo 70 mestnih parkov, 6 pasjih parkov in 220 otroških igrišč, urejamo 1.380 m² cvetličnih gred s sezonskim cvetjem in 6.500 m² gred s trajnicami ter praznimo 1.750 košev.

Poleg tega izvajamo še izbirno **GJS urejanje javnih sanitarij v MOL ter GJS upravljanje krajinskega parka TRŠh**.

	LETO 2021	NAČRT 2021	LETO 2020	Indeks L21/N21	Indeks L21/L20
Vodovod					
Prodana voda v m ³	20.873.094	21.351.000	21.102.797	97,8	98,9
Kanalizacija					
Zaračunana odvedena voda v m ³	19.443.624	19.995.000	19.469.217	97,2	99,9
Zbiranje odpadkov					
Zbrani odpadki v tonah	166.755	152.548	151.277	109,3	110,2
Delež ločeno zbranih odpadkov v %	70,5	69,9	69,5	100,9	101,4
Obdelava odpadkov					
Sprejeti odpadki v obdelavo v tonah	172.038	172.077	167.598	100,0	102,6
Odlaganje odpadkov					
Po obdelavi odloženi odpadki v tonah	10.964	1.686	11.089	650,3	98,9
Vsi odloženi odpadki v tonah	39.716	18.227	28.001	217,9	141,8
Urejanje in čiščenje občinskih cest					
Storitve gosp. javne službe v urah	13.870	14.555	13.408	95,3	103,4

Količine prodane vode so se v letu 2021 znižale za 1,1 %. Skupna dolžina vodovodnega omrežja znaša 1.157 km in je za 3 km daljša kot v letu 2020, skupno število vodovodnih priključkov je 43.624, kar je za 277 več kot leta 2020.

V letu 2021 je bilo načrtanih 29.595.107 m³ vode, kar je 1,4 % oziroma 416.722 m³ manj kot v letu 2020. Za oskrbo s pitno vodo je bilo v letu 2021 porabljenih 11,5 milijonov kWh električne energije, kar je 0,6 % manj kot v letu prej.

Vodne izgube, ki so opredeljene kot razlika med vtokom vode v vodovodni sistem in ugotovljeno porabo vode so sestavljene iz dejanskih (ki nastanejo zaradi okvar in puščanj na vodovodnem omrežju in objektih ter puščanj na vodovodnih priključkih do merilnega mesta) in navideznih izgub (neugotovljena poraba, neevidentirani priključki in nenatančnost meritev). Vodne izgube za leto 2021 znašajo 28,6 %, v letu 2020 pa so bile 28,8 %.

Skladnost in zdravstvena **ustreznost pitne vode** je bila na vseh oskrbovalnih sistemih spremljana skladno z določbami Pravilnika o pitni vodi. Nadzor pitne vode je potekal v okviru notranjega nadzora in državnega monitoringa pitne vode, ki ju izvajajo akreditirani laboratoriji. V okviru državnega monitoringa je bilo v letu 2021 odvzetih 225 vzorcev za mikrobiološka in fizikalno kemijska preskušanja. Neskladnih je bilo 6 vzorcev, ki so presegali normativne vrednosti za mikrobiološke parametre. Neskladnosti fizikalno-kemijskih parametrov ni bilo. Operativni nadzor pitne vode se je vršil tudi v obliki nadzora nad pesticidi in nad drugimi relevantnimi onesnaževali na vodovodnem omrežju. Delež neskladnih vzorcev v okviru načrtovanih rednih mikrobioloških preskušanj notranjega nadzora je primerljiv s preteklim petletnim obdobjem. V okviru zdravstveno-higienskega nadzora je bilo izvedenih 42 ogledov vodovarstvenih območij, kjer ni bilo ugotovljenih večjih kršitev. Brez ugotovitev odstopanj so bili zaključeni tudi 3. redni inšpekcijski pregledi, ki jih je opravil Zdravstveni inšpektorat RS.

Varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem in intervencijskimi popravili nenadnih okvar na centralnem ter na lokalnih vodovodnih sistemih. Poleg intervencijskih vzdrževalnih del so se preko celotnega leta izvajala tudi različna večja vzdrževalna dela na infrastrukturnih objektih in opremi za oskrbo s pitno vodo. V letu 2021 je bilo izvedeno 305 popravil večjih tehničnih okvar (38 okvar in prelomov na primarnih vodovodih, 267 na sekundarnih vodovodih). Na centralnem vodovodnem sistemu je zaradi popravila večjih tehničnih okvar evidentiranih 10 daljših prekinitev oskrbe s pitno vodo (v letu 2020 7 prekinitev), ki so trajale več kot 6 ur. V sklopu izvajanja rednih in interventnih vzdrževalnih del na vodovodnih priključkih in pripadajočih elementih je bilo izvedenih 641 storitev vzdrževanja vodomernih mest, 7 ukinitvev neevidentiranih oziroma opuščanih vodovodnih priključkov, 228 storitev popravil priključnih cevi ali zapornih elementov na

priključnem sklopu hišnega vodovodnega priključka. Obnovljeno je bilo 373 cestnih kap za zaporne elemente hišnih vodovodnih priključkov in obnovljenih 918 hišnih vodovodnih priključkov.

V letu 2021 se je dolžina **kanalizacijskega omrežja**, ki ga družba vzdržuje, podaljšala za 32 km na 1.219 km. Število kanalizacijskih priključkov na javno omrežje se je povečalo za 334, skupaj je na kanalizacijo priključenih 30.177 enot. Na čistilnih napravah zagotavljamo čiščenje odpadne vode za 383.310 PE.

Odvajanje odpadne vode je bilo nemoteno na vseh oskrbnih sistemih. Po programu rednega vzdrževanja kanalizacijskega omrežja je bilo očiščeno 157 km kanalizacijskih cevi in iz njih odstranjenih slabih 396 ton usedlin. Pregledanih je bilo 71,7 km kanalizacijskega omrežja in 66 razbremenilnih objektov. V okviru ravnanja z odpadno vodo je bilo odvedene 19.443.624 m³ odpadne vode (od tega 19,2 % v okviru dejavnosti ravnanja z industrijsko odpadno vodo). Od skupno odvedene odpadne vode je bilo preko centralnega kanalizacijskega sistema odvedeno 91,8 % odpadne vode.

V okviru izvajanja **prevzema blata iz obstoječih greznic in MKČN** za leto 2021 smo skupno opravili 5.786 storitev oziroma prevzeli in na CCN obdelali 18.625 m³ blata.

V letu 2021 je bilo v Skupini **zbranih** skupno 166.755 ton **odpadkov**, od tega 152.491 ton v okviru dejavnosti zbiranje odpadkov (88,5 % komunalnih in 11,5 % nekomunalnih) in 14.264 ton z izvajanjem dejavnosti urejanje in čiščenje občinskih cest ter javnih zelenih površin. Glavni, 30,4 %, delež med zbranimi komunalnimi odpadki predstavljajo mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev, ki se pred odlaganjem še mehansko obdelajo. Masa zbranih biološko razgradljivih odpadkov (iz zabojsnikov za biološke odpadke in zeleni odrez, vejevje, listje, trava) je v letu 2021 nižja od načrtovane za 3,4 % in za 5,5 % nižja od realizirane v letu 2020. Na zmanjšanje mase zbranih bioloških odpadkov so vplivale vremenske razmere v mesecih avgust, september in oktober, ko je bilo zbranih 15 % manj odpadkov v primerjavi z letom prej. V strukturi ločenih zbranih frakcij zavzema največji delež (51,6 %) mešana embalaža, sledi ji papir in karton s 29,9 %, preostalih 18,5 % pa predstavlja steklo. Masa komunalnih odpadkov, zbranih na zbirnih centrih, je višja od načrtovane mase za leto 2021 (6,9 %) in višja od zbrane mase primerljivega lanskega obdobja (17,3 %), zaradi enomesečnega zaprtja vseh zbirnih centrov v letu 2020. V okviru rednega zbiranja je družba odvažala tudi kosovne odpadke. V letu 2021 je bilo v primerjavi z načrtom kot tudi z zbrano maso v enakem obdobju lani, zbranih manj odpadkov. Kljub 3 % manjši zbrani masi kosovnih odpadkov na letnem nivoju, pa je bilo število opravljenih naročil za cca 5 % večje kot leto prej. Nekomunalnih odpadkov je bilo v letu 2021 zbranih 17.555 ton. Največji delež, 98 %, predstavljajo mešani gradbeni odpadki in ruševine ter azbest in izolirni material, ki so zbrani na zbirnem centru Barje.

V **obdelavo odpadkov** je bilo sprejetih 172.038 ton odpadkov, od tega 81,0 % komunalnih odpadkov in 19,0 % bioloških odpadkov. V okviru storitev obdelave odpadkov je količina sprejetih odpadkov v obdelavo v letu 2021 za 2,6 % višja od količine sprejetih odpadkov enakega obdobja preteklega leta, med drugim zaradi pričetka dovažanja mešanih komunalnih odpadkov iz občine Postojna novembra 2020.

V letu 2021 je bilo skupno **odloženih odpadkov** 39.716 ton, od tega 36.536 ton na odlagališče Barje, ostalo pa na drugih odlagališčih. V strukturi vseh odpadkov predstavljajo 31,2 % komunalni odpadki in 68,8 % nekomunalni odpadki. Masa odloženih komunalnih odpadkov je v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 nižja za 5,9 %, medtem ko je masa odloženih nekomunalnih odpadkov višja za 84,1 % predvsem zaradi povečane aktivnosti na področju gradbeništva ter aktivnega čiščenja črnih odlagališč.

2.4.2 Energetske dejavnosti

Dejavnost izbirne **GJS distribucije in dobave toplote** družba izvaja v skladu s Sistemskimi obratovalnimi navodili za distribucijski sistem toplote za geografsko območje MOL (skrajšano SON). Zadnja sprememba dokumenta SON velja od 1. 1. 2020, v glavnem zaradi spremembe tarifnega sistema, kjer je Energetika Ljubljana poenotila obračun pare (ločeno fiksni del cene od variabilnega dela) z obračunom vroče vode. Soglasje Agencije za energijo k spremembi dokumenta je bilo izdano konec leta 2019.

Naloge **GJS operaterja distribucijskega sistema zemeljskega plina** družba izvaja v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili ter aktom o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina na območju MOL ter občin Brezovice, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Ig, Medvode, Škofljica, Grosuplje in Log Dragomer. V avgustu 2020 so pričela veljati nova sistemska obratovalna navodila za distribucijo zemeljskega plina, ki urejajo obratovanje in način vodenja distribucijskega sistema zemeljskega plina, tehnične in druge pogoje za varno obratovanje sistemov z namenom zanesljive in kvalitetne oskrbe z zemeljskim plinom.

Druge energetske dejavnosti v okviru Skupine Javni holding so tržne.

V letu 2021 je Skupina proizvedla skupno 389.393 MWh električne energije in 1.417.359 MWh toplote (1.150.475 MWh vroče vode in 266.884 MWh pare). Za proizvodnjo toplote in električne energije se uporabljata predvsem premog in zemeljski plin, v manjšem obsegu pa tudi ekstra lahko kurilno olje, deponijski plin in sončna energija. GJS dejavnost distribucija in dobava toplote (vroča voda in para) prevzema energijo iz dveh lokacij. V letu 2021 je bilo iz enote TE-TOL pokrito 81,5 % potreb po vroči vodi in 69,7 % potreb po pari, ostalo je bilo iz enote TOŠ.

Prodali smo 1.251.512 MWh toplote (998.734 MWh vroče vode in 252.778 MWh pare), 756.943 MWh zemeljskega plina, 44.541 MWh CNG in 462.997 MWh električne energije.

	LETO 2021	NAČRT 2021	LETO 2020	Indeks L20/N20	Indeks L20/L19
Daljinsko ogrevanje					
Proizvodnja in nakup toplote v MWh	1.417.359	1.326.526	1.269.764	106,8	111,6
Prodaja toplote v MWh	1.251.512	1.164.392	1.112.800	107,5	112,5
Oskrba s plinom					
Distribuirane količine zemelj. plina v MWh	907.954	810.917	799.824	112,0	113,5
Prodaja zemeljskega plina v MWh	756.943	645.000	686.866	117,4	110,2
Prodaja CNG v MWh	44.541	46.427	35.987	95,9	123,8
Električna energija					
Proizvodnja el. energije v MWh	389.393	369.673	359.233	105,3	108,4
Prodane količine v MWh	462.997	386.688	422.454	119,7	109,6

Sistem daljinske oskrbe s toploto je v letu 2021 deloval brez večjih prekinitev in z optimalnimi parametri. Ob koncu leta je bilo na vročevodno omrežje priključenih 4.984 toplotnih števecv (v letu 2021 4.984), skupna priključna moč pa je znašala 1.187,9 MW (v letu 2020 1.189,5 MW). Prezem energije za distribucijo poteka iz dveh proizvodnih virov. Iz enote Moste se je v letu 2021 pokrilo 81,5 % potreb po vroči vodi in 69,7 % potreb po pari, ostalo pa je pokrila enota Šiška. Toplotne izgube na vročevodnem omrežju so znašale 13,4 % oziroma 154.590 MWh in so na ravni načrtovanih izgub.

Kot operater distribucijskega omrežja zemeljskega plina smo v letu 2021 v Skupini Javni holding distribuirali 907.954 MWh zemeljskega plina. Ob koncu leta je bilo na plinovodno omrežje priključenih 57.600 plinomerov (229 več kot konec leta 2021), skupna priključna moč je znašala 1.723,2 MW (19,6 MW več kot lонец leta 2021).

2.4.3 Potniški promet

Skupina izvaja javni prevoz potnikov na mestnih in medkrajevnih linijah kot gospodarsko javno službo. Prevozi se vršijo na območju MOL ter občin Borovnica, Brezovica, Vrhnika, Logatec, Horjul, Dobrova – Polhov Gradec, Medvode, Vodice, Mengeš, Cerklje na Gorenjskem, Ivančna Gorica, Grosuplje, Videm – Dobrepolje, Škofljica, Ig in Gorenja vas – Poljane.

V letu 2021 je imela pandemija še vedno velik vpliv na dogajanje v javnem prometu in tako tudi v družbi LPP. Spomladi od 1. 4. 2021 do 11. 4. 2021, je vlada izdala odlok in začasno zmanjšala obseg izvajanja javnega potniškega prometa, zato smo uvedli počitniški vozni red. V mestnem linijskem prometu je to pomenilo, da smo na redne linije v prvem delu aprila poslali 99 avtobusov na dan, v medkrajevem pa 45. Tudi izven tega obdobja smo izvoz v mestnem prometu regulirali glede na število potnikov, ki smo ga redno spremljali. V jesenskem času smo imeli na mestnih linijah 165 avtobusov dnevno, na medkrajevnih linijah pa 53, kar je že bližje običajnemu izvozu. Od 15. 9. 2021 dalje, je bil za vse potnike, razen za otroke do 12. leta starosti, dijake in osnovnošolce, na avtobusih obvezen pogoj PCT (preboleli, cepljeni, testirani).

	LETO 2021	NAČRT 2021	LETO 2020	Indeks L21/N21	Indeks L21/L20
Mestni linijski prevoz potnikov					
Število potovanj	19.086.895	23.340.652	16.090.625	81,8	118,6
Prevoženi kilometri	10.386.025	9.900.333	8.185.556	104,9	126,9
Medkrajevni linijski prevoz potnikov					
Število potovanj	2.363.381	2.532.554	1.468.320	93,3	161,0
Prevoženi kilometri	3.681.220	3.616.181	2.751.124	101,8	133,8

Konec leta 2021 je vozni park potniškega prometa obsegal 279 avtobusov, od tega 213 avtobusov v mestnem in 66 v medkrajevem linijskem prometu, 20 električnih osebnih vozil, 8 kavalirjev in turistični vlakec.

Eden od pomembnejših kazalnikov kakovosti storitev je starost avtobusov, saj je z njo povezana tudi izrabljenost avtobusov in hkrati prometno tehnična in ekološka primernost. Konec leta 2021 se je povprečna starost voznega parka v primerjavi s koncem leta 2020 v mestnem prometu zvišala za 10 mesecev in v medkrajevem prometu za 1 leto. V voznem parku je konec leta 2021 obratovalo 30 avtobusov starih 20 in več let, od tega 8 avtobusov starih 24 let in 2 stara 25 let. Povprečna poraba goriva v mestnem prevozu je 52,94 l/100 km in je od lanskoletne višja za 1,6 %, povprečna poraba plina je 45,42 kg/100 km in je od lanskoletne višja za 1,2 %. Povprečna poraba goriva v medkrajevem prevozu je 32,67 l/100 km in je enaka lanskoletni povprečni porabi. Poraba goriva je odvisna od strukture voznega parka, števila prevoženih kilometrov in od števila delovnih dni v mesecu oziroma posameznem letu, pa tudi od časa obratovanja (ure) posameznih avtobusov.

Mestni linijski prevoz smo izvajali na 27 linijah v skupni dolžini 394,6 km. Od konca leta 2021 je linij 28, skupna dolžina linij pa je 400,6 km. Na linijah smo v letu 2021 prevozili 10.386.025 km, kar je od lanskoletnih višje za 26,9 % in za 4,9 % višje od načrtovanih. Višje je tudi število potovanj, nismo pa še na ravni leta 2019. Potrjuje se nam dejstvo da so uporabniki, ki so v času zaprtja javnega prevoza prešli na druge načine prevozov, dejansko ostali pri njih.

Medkrajevni linijski prevoz smo opravljali na 31 linijah v skupni dolžini 702 km in od septembra 2021 na 35 linijah v skupni dolžini 770 km. V medkrajevem linijskem prevozu potnikov smo v letu 2021 prevozili 3.681.220 km, kar je 33,8 % več kot lani, in opravili za 61,0 % več potovanj kot lani.

Posebne linijske prevoze na področju MOL opravljamo za 25 šol in 2 zavoda, vendar smo od septembra naprej opravljali dodatne prevoze otrok na druge lokacije zaradi sanacij šol (OŠ

Trnovo, OŠ Kolezija, OŠ Zalog, OŠ Miška Kranjca, OŠ Martina Krpana). V letu 2021 smo prevozili 320.478 kilometrov in opravili 647.917 potovanj. Število kilometrov je od lanskoletnih višje za 35,4 % in za 20,2 % nižje od načrtovanih. Število potovanj je od lanskoletnih višje za 59,6 % in za 15,9 % višje od načrtovanih.

Poleg okvirnega sporazuma o šolskih prevozih, imamo za prevoze otrok z MOL sklenjeno tudi pogodbo o prevozih na rednih linijah mestnega potniškega prometa. Za navedene prevoze šolarji prejmejo kartico Urbana z naloženo vozovnico, ki je veljavna v mesecih, ko poteka šolski pouk, plačnik teh vozovnic pa je MOL.

Tudi v letu 2021 so električna vozila Kavalir izvajala prevoze po strogem centru mesta, na pokopališču Žale in na območju UKC predvsem za starejše in invalide. V centru mesta so prevozila 61.122 km in prepeljala 76.037 potnikov, na Žalah so prevozila 2.312 km in prepeljala in 4.046 potnikov ter na območju UKC prevozila 7.238 km in prepeljala 5.606 potnikov.

2.4.4 Druge dejavnosti

V sklop drugih dejavnosti so vključene predvsem podporne in druge dejavnosti, ki dopolnjujejo ponudbo oziroma storitve osnovnih dejavnosti Skupine. Po obsegu je najpomembnejše izvajanje podpornih služb v okviru obvladujoče družbe, ki izvaja podporne funkcije s področja financ, računovodstva, informatike, javnih naročil ter kadrovskih in pravnih zadev za odvisne družbe in dve pridruženi družbi.

V druge dejavnosti pa so vključene še storitve vzdrževanja merilnih naprav, toplotnih postaj, tehničnih pregledov in podobno.

Storitve vzdrževanja merilnih naprav se izvajajo tako za lastne potrebe kot tudi za zunanje naročnike. Vzdrževanje toplotnih in parnih postaj se izvaja na osnovi sklenjenih pogodb, v okviru katerih se opravi preventivno vzdrževanje sistemov in kontrolo optimalnega delovanja postaj, po naročilu pa se lahko opravijo tudi izredna vzdrževalna dela ter dodatne servisne storitve na zahtevo naročnikov.

Skupina se ponaša tudi z najdaljšo tradicijo opravljanja tehničnih pregledov v Sloveniji. Naročniki lahko opravijo tehnične preglede in homologacije vseh kategorij vozil, naročijo izdajo strokovnega mnenja ter vse vrste storitev vezane na registracijo vozil vseh kategorij. V letu 2021 smo opravili 23.161 tehničnih pregledov, 5.877 homologacij, izdali 3.199 strokovnih mnenj in opravili 2.562 ostalih postopkov. Število tehničnih pregledov je v primerjavi z letom 2020 nižje za 3,5 % (trend upadanja beležimo od leta 2015 se pa z aktivnim oglaševanjem in količinskimi popusti na povezane stranke zmanjšuje). Število strokovnih mnenj je višje glede na lani za 7,2 %, število homologacij za 18,9 % in število ostalih postopkov za 8,7 %.

2.5 Poročilo o naložbeni dejavnosti

Investicije so v letu 2021 realizirane v deležu 63,3 % od načrtovanih. Vzroka nižje realiziranih investicij sta predvsem nadaljevanje epidemije COVID-19 in časovnih zamikov pri izgradnji. V strukturi investicij je realiziranih približno 2,4 krat več investicij v razvoj, kot v obnove in nadomestitve, vzrok pa je velika investicija družbe Energetika Ljubljana v izgradnjo plinsko parne turbine PPE-TOL za katero je bilo v letu 2021 realiziranih 36.746.641 EUR sredstev od načrtovanih 64.088.156 EUR. V ostalih odvisnih družbah so prevladovala investicije v obnove in nadomestitve.

➤ Pregled investicij Skupine Javni holding po posameznih družbah

	NAČRT 2021		LETO 2021		Indeks L21/N21
	Vrednost v EUR	Struk. v %	Vrednost v EUR	Struk. v %	
Obnove in nadomestitve	32.234.422	30,2	19.826.011	29,3	61,5
Javni holding	18.750	0,0	5.365	0,0	28,6
VOKA SNAGA	20.343.438	19,0	12.012.380	17,8	59,0
Energetika Ljubljana	10.239.210	9,6	6.791.265	10,0	66,3
LPP	1.633.024	1,5	1.017.001	1,5	62,3
Razvoj	74.656.026	69,8	47.830.972	70,7	64,1
Javni holding	130.535	0,1	198.844	0,3	152,3
VOKA SNAGA	4.212.480	3,9	1.744.727	2,6	41,4
Energetika Ljubljana	70.235.156	65,7	45.785.790	67,7	65,2
LPP	77.855	0,1	101.611	0,2	130,5
Skupaj	106.890.448	100,0	67.656.983	100,0	63,3
Javni holding	149.285	0,1	204.209	0,3	136,8
VOKA SNAGA	24.555.918	23,0	13.757.107	20,3	56,0
Energetika Ljubljana	80.474.366	75,3	52.577.055	77,7	65,3
LPP	1.710.879	1,6	1.118.612	1,7	65,4

Na področju proizvodnih virov Energetike Ljubljana je najobsežnejša investicija izgradnja plinsko parne enote PPE-TOL, pri kateri pa je zaradi težav v okviru LOT 1 prišlo do časovnega zamika pri izvedbi del. Investicija naj bi bila končana do konca leta 2022.

V družbi VOKA SNAGA so se izvajale aktivnosti v okviru velikega kohezijskega projekta gradnje kanalizacijske infrastrukture na območju MOL in občin Medvode ter Vodice, redne in interventne obnove infrastrukture in delovne opreme, širitve in razvoj oskrbnih sistemov ter nadgradnje delovnih procesov s ciljem zagotavljanja nemotene in varne oskrbe uporabnikov storitev družbe VOKA SNAGA.

Družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana kot partnerja sodelujeta pri skupnem projektu »Vzpostavitev objekta za energetska izrabo odpadkov (OEIO)«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL. V letu 2021 je bila za načrtovani objekt izdelana primerjava tehnologij energetske izrabe goriva iz odpadkov ter podpisana pogodba za pripravo prostorske dokumentacije za občinski podrobni prostorski načrt za načrtovani objekt v MOL. V decembru je bilo pridobljeno poročilo o študiji izračuna in določitve vsebnosti obnovljivega deleža ogljika v odpadkih. Potekajo pa aktivnosti za pridobitev koncesije za opravljanje gospodarske javne službe za energetska izraba goriva iz odpadkov pridobljenih iz RCERO Ljubljana.

Družba LPP je v letu 2021 sklenila pogodbe za nakup 14 enojnih avtobusov za medkrajevni linijski prevoz ter 10 zgibnih avtobusov na stisnjen bio-metan za mestni linijski prevoz, ki bodo dobavljeni v letu 2022 ter realizirala nakup 7 avtobusov, ki jih je imela v najemu od Mestne občine Ljubljana.

Pregled investicij iz lastnih sredstev je po vsebini prikazan v naslednji tabeli.

- Pregled investicij iz lastnih sredstev Skupine Javni holding po posameznih vrstah sredstev

	NAČRT 2021		LETO 2021		Indeks L21/N21
	Vrednost v EUR	Struk. v %	Vrednost v EUR	Struk. v %	
Vodovodni infrastrukturni objekti in omrežja	12.173.824	11,4	6.673.097	9,9	54,8
Kanalizacijski infrastrukturni objekti in omrežja	5.798.818	5,4	5.196.550	7,7	89,6
Zbiranje, obdelava in odlaganje odpadkov	1.308.965	1,2	1.246.437	1,8	95,2
Proizvodni energetski viri	71.321.956	66,7	39.696.718	58,7	55,7
Vročevodno in parovodno omrežje	2.368.000	2,2	5.151.498	7,6	217,5
Plinovodno omrežje	4.924.500	4,6	6.699.406	9,9	136,0
Računalniška strojna in programska oprema	1.332.136	1,2	886.621	1,3	66,6
Nabava delovnih in osebnih vozil	2.865.200	2,7	450.170	0,7	15,7
Drugo	4.797.049	4,5	1.656.486	2,4	34,5
Skupaj	106.890.448	100,0	67.656.983	100,0	63,3

V **vodovodno in kanalizacijsko infrastrukturo** je bilo vloženi 11.869.647 EUR, od tega 3.450.310 EUR v objekte za ravnanje s pitno in odpadno vodo in 8.419.337 EUR v oskrbna omrežja. Med izvedenimi investicijami v infrastrukturne objekte po vrednosti izstopajo dopolnitve in nadgradnje strojno tehnološke opreme na ČČN in rekonstrukcija ČN Dobrova.

Večji gradbeni posegi v dotrajano omrežje so potekali na območjih enajstih aglomeracij MOL in še na lokacijah Tržaška cesta (od Bleiweisove ceste do Poti Rdečega križa), ulica Bežigrad, Cesta španskih borcev, V Murglah, Jakšičeva ulica, Polje cesta X in XX, Vzajemna ulica, Mali Lipoglav, Črna vas in na odseku med vodarno Brest in Tomišljem. Dodatno so izvedene še nenačrtovane zamenjave cevododov v sklopu sočasnih posegov drugih investitorjev v prostor. Skupaj je zamenjanih 14,8 km vodovodnega omrežja in 1,4 km sanitarne kanalizacije. Širitve in nadgradnje javne kanalizacijske infrastrukture so potekale v občinah Dobrova - Polhov Gradec in Medvode. Skupaj je položene 1,3 km nove kanalizacije.

V dejavnosti **ravnanja z odpadki** je bilo v letu 2021 vloženi 1.249.923 EUR, od tega 552.442 EUR v zbiranje, 18.168 EUR v obdelavo in 679.313 EUR v odlaganje odpadkov. Največ sredstev je bilo porabljenih za nakupe strojev in opreme za odlagališče in gradnjo treh podzemnih zbiralnic.

V družbi Energetika se je v letu 2021 nadaljevala ena največjih investicij na področju izgradnje **energetskih virov**, to je izgradnja PPE-TOL na lokaciji Moste, nadaljevale pa so se tudi aktivnosti za postavitve SPTTE TOŠ na lokaciji Šiška, ki bo nadomestila obstoječo plinsko kogeneracijo. Novembra 2021 je bilo prekinjeno obratovanje obstoječe kogeneracije, proizvodnja tehnološke pare pa je prešla na parna kotla. Istočasno z gradnjo nove kogeneracije poteka preureditev SN stikališča in gradnja transformatorja 10-5/20 kV, vključno s stikališčem in odvisno opremo. Navedeno je potrebno za prehod na višji napetostni nivo vira TOŠ.

V enoti TE-TOL na lokaciji Moste je družba zaključila 10 investicij v obnovo energetskih virov. Zaključene investicije večjih vrednosti so: prilagoditev izločanja pepela iz dimnih plinov kotla 3, generalni remont izgorevalne rešetke na kotlu 3, cevni register za omrežni grelnik 2/2 TP 1, zamenjava varnostnih ventilov 5. turbinskega odjema TA2 in zamenjava vzbujačnega sistema generatorja 3.

Pri izvedbi obnov ali gradenj **vročevodnega, parovodnega in plinovodnega omrežja** je bila družba vključena v sočasne gradnje in aglomeracije (gradnja plinovoda skupaj s kanalizacijskim omrežjem), kjer velikokrat prihaja do sprememb terminskih rokov s strani drugih izvajalcev, ki nastopajo v sočasnih gradnjah z MOL in ostalimi investitorji. Nujne obnove

so potekale tudi na odsekih distribucijskega omrežja, kjer so bila med letom ugotovljena kritična stanja omrežja, ki so zahtevala takojšnje ukrepanje za preprečitev škode, ki nastaja zaradi puščanja omrežja oziroma izpada distribucijskega sistema v ogrevalni sezoni. Vse obnove so se izvajale na območju MOL.

Investicije v izgradnjo vročevodnega in plinovodnega omrežja so realizirane 60,8 % nad načrtovanimi. Družba je z zaključkom glavnega plinovoda Škofljica - Grosuplje podaljšala plinovodno distribucijsko omrežje za 36,5 km, kar je največji obseg gradnje in podaljšanja omrežja GJS oskrbe z zemeljskim plinom v zgodovini družbe. V letu 2021 so se nadaljevale tudi aktivnosti na področju zgoščevanja konzuma in zamenjavi neustreznih toplotnih postaj na obstoječem vročevodnem omrežju ter priključevanju stavb na območju obstoječega plinovodnega omrežja. Po sprejetju novih sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem zemeljskega plina (SON) v letu 2020, ki Energetiki Ljubljana omogoča financiranje priključkov, se je občutno povečala gradnja priključkov. Skupno število priključkov, ki jih je Energetika Ljubljana zgradila samo v okviru povečanja konzuma na obstoječem plinovodnem omrežju, je v letu 2021 doseglo število 203. S ponudbo storitev izgradnje plinskih kotlov z notranjo plinsko napeljavo želi družba pospešiti priključevanje novih odjemalcev plina na območjih, kjer ima že zgrajeno plinovodno omrežje. Za poplačilo storitve lahko uporabniki koristijo finančni najem.

2.6 Izjava in poročilo o nefinančnem poslovanju

Skladno s členom 70.c. Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) Skupina Javni holding vključuje kot del svojega poslovnega poročila izjavo o nefinančnem poslovanju.

Skupina Javni holding je močna, vplivna in ugledna skupina družb na področju izvajanja gospodarskih javnih služb, ki sledi zadovoljstvu uporabnikov storitev, varovanju in ustvarjanju kakovostnega bivalnega okolja ter sodobnim tehnologijam. V okolju v katerem delujemo spodbujamo gospodarski, socialni in družbeni razvoj lokalnega okolja s trajnostnimi projekti na področju energetske učinkovitosti in varčevanjem z naravnimi viri.

V Skupini trajnostni razvoj razumemo kot uravnoteženo delovanje na področju družbene odgovornosti, varstva okolja, upravljanja s kadri, ki so strokovno usposobljeni in motivirani ter vlaganjem v raziskave in razvoj. Za družbeno odgovorno in trajnostno ravnanje smo si v Skupini zastavili cilje s katerimi dosegamo zdravo in varno prihodnost za ljudi in za okolje.

➤ Poslovni model Skupine in upravljanje

Javni holding je najpomembnejši povezovalni in usmerjevalni subjekt na področju gospodarskih javnih služb, tako med družbami v Skupini kot med družbami in občinami ustanoviteljicami ter drugimi pravnimi in fizičnimi osebami, tako v ožjem kot tudi v širšem okolju.

Poslovni model upravljanja in dejavnosti so podrobneje predstavljeni v Uvodu in Poslovnem delu Konsolidiranega letnega poročila pod naslednjimi poglavji:

- Predstavitev Skupine Javni holding
- Sistem vodenja in upravljanja
- Poročilo o izvajanju dejavnosti

➤ Predstavitev ključnih politik in glavnih tveganj Skupine

V Skupini Javni holding spoštujemo naravno **okolje** in okoljske predpise. Naš cilj je varovati, ohraniti in izboljšati naravno okolje na področju kjer delujemo. Politike, ki opredeljujejo naše učinke na okolje so energetska politika in politika kakovosti in ravnanja z okoljem. Strmimo k

preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja in spoštujemo okoljevarstvene predpise predvsem na področju ravnanja z odpadki, emisij ter rabe surovin in energije.

Razvojni politika Javnega holdinga je naravnana tako, da spodbuja in motivira zaposlene, da prispevajo k povečanju kakovosti storitev, prihrankom pri porabi resursov, znižanju negativnih vplivov na okolje zaradi negativnih učinkov človekovih ravnanj oziroma dejavnosti ter znižanju stroškov. Razvojne aktivnosti so v največji meri usmerjene na področje informacijske tehnologije oziroma učinkovite podpore za izvajanje vizije Skupine, to je najboljše strokovne storitve.

Strategija ravnanja s človeškimi viri je zelo pomemben del strategije razvoja Skupine. Zavedamo se, da so pogoj za uspeh usposobljeni, zadovoljni in motivirani zaposleni. Veliko vlagamo v njihov razvoj in zadovoljstvo, usmerjeni smo k izvajanju in podpori družini prijaznih praks, s ciljem, da zaposleni razvijejo oziroma okrepijo močno pripadnost sistemu in postanejo ponosni skrbniki javnega interesa.

Temelj našega delovanja so enake možnosti za vse. Spoštujemo **človekove pravice**, ki so zajete v mednarodno priznanih načelih in smernicah. Spoštujemo zakonske norme in standarde s področja človekovih pravic in prepovedujemo kakršnokoli diskriminacijo na delovnem mestu.

Kot **družbeno odgovorna** skupina javnih družb želimo prispevati tudi k razvoju lokalnega okolja ter izboljšati kakovost življenja ljudi. Vključevanje v družbeno koristne akcije so pomemben del družbeno odgovornega delovanja.

Skupina Javni holding je v okviru **posodobitve registrov tveganj za leto 2021** upoštevala hitro spreminjajoče se okolje delovanja podjetij ter pomembnost ažurnega odziva na nove okoliščine ter nova tveganja. Glavne usmeritve pri identifikaciji in ocenjevanju tveganj pa so bile poleg ponovne ocenitve obstoječih tveganj predvsem: možnost pojava izrednih razmer, področje okolja, varnosti in zdravja pri delu, informacijska varnost, zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, upravljanje in varovanje infrastrukture, pomembne spremembe v poslovanju, zagotavljanje finančne stabilnosti, spremembe cen energentov, spremembe v oskrbovalnih verigah, kadri, podnebne spremembe. Ključna tveganja so opisana in predstavljena v poglavju »Upravljanje s tveganji« v poslovnem delu letnega poročila.

Direktorica družbe Javni holding Ljubljana, d.o.o. podajam izjavo o skladnosti poročanja o nefinančnem poslovanju za poslovno leto 2021, skladno z določili člena 70.c Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Nefinančno poslovanje Skupine je predstavljeno v nadaljevanju tega poglavja, kjer so predstavljeni tudi ključni kazalniki uspešnosti.

Zdenka Grozde
Direktorica

Javni holding Ljubljana
JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

2.6.1 Raziskave in razvoj

Skupina spodbuja in motivira zaposlene strokovnjake k vključevanju v raziskovalne dejavnosti in njihovo sodelovanje v različnih projektnih skupinah. Uporabne novosti raziskovalnega dela so lahko vzvod povečanja dodane vrednosti. Lastne izkušnje Skupine kažejo, da tehnično - tehnološke novosti ter poznavanje posebnosti izvajanja dejavnosti lahko bistveno prispevajo k povečanju kakovosti storitev, prihranku energentov, znižanju vplivov na okolje in znižanju proizvodnih stroškov.

Skupina je aktivno vključena v številne, ekološko naravnane aktivnosti, ki so potekale velikem **kohezijskem projektu** - Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, ki ga vodijo občine udeleženke.

V sklopu prvega dela projekta je v Mestni občini Ljubljana izvedeno 8,9 km kanalizacije od skupno 12,1 km, kar predstavlja 73,6 % realizacijo. V letu 2021 se gradnja ni izvajala. V občini Medvode (24,5 km) in v občini Vodice (10 km) je kanalizacija zgrajena v celoti, realizacija je 100 %.

V sklopu drugega dela projekta, to je izgradnje III. faze CČN Ljubljana s terciarnim čiščenjem ter povečanjem njene zmogljivosti se je ARSO odločila, da opredeljene spremembe tehnologije ne zahtevajo izdaje spremenjenega okoljevarstvenega soglasja. Gradbeno dovoljenje za izgradnjo III. faze CČN Ljubljana je bilo po tem v celoti pridobljeno. Nadaljuje se izdelava PZI dokumentacije in izgradnja objektov. Prioritetna izgradnja se načrtuje tako, da se bo z izdanim sklepom inšpektorata do avgusta 2022 na CČN Ljubljana zagotovila terciarna stopnja čiščenja.

V sklopu tretjega dela, to je izgradnje kanalizacije znotraj aglomeracij (sestavljajo jo 39 območij v Mestni občini Ljubljana, ki so lokacijsko razpršena, vanj pa je vključenih 261 ulic) so se v letu 2021 izvajala dela na gradbiščih v okviru dveh javnih naročil, tretje javno naročilo za izvedbo kanalizacije pa je bilo izvedeno.

V okviru raziskovalnih projektov, sofinanciranih s sredstvi EU sta tudi v letu 2021 potekala dva projekta. Projekt **boDEREC-CE** poteka v Ljubljanski kotlini, ki je slovensko testno območje projekta, ki se ukvarja s problematiko prisotnosti novodobnih onesnaževal v površinski in podzemni vodi. Tudi v letu 2021 smo nadaljevali s spremljanjem koncentracij novodobnih onesnaževal, ki so sintetičnega izvora in mednje sodijo: farmacevtski izdelki, pesticidi, industrijske kemikalije, površinsko aktivne snovi ali surfaktanti in izdelki za osebno nego. Te snovi se nahajajo v vodnem okolju v relativno zelo nizkih koncentracijah in lahko predstavljajo potencialno grožnjo za naše okolje. Novodobna onesnaževala so trenutno zelo redko ali sploh niso vključena v redne okoljske monitoringe stanja voda.

Aktivno in pasivno vzorčenje smo izvedli na osmih lokacijah površinskih voda in na devetih lokacijah podzemnih voda. Metodo določanja novodobnih onesnaževal s pasivnimi vzorčevalniki smo razvili v laboratoriju Službe za nadzor kakovosti pitne in odpadne vode. Rezultati so potrdili naša pričakovanja in sicer največje število spojin je bilo ugotovljeno v vzorcih reke Save pri Dolskem, v točki ki je najbolj dolvodno in kjer se zberejo vode porečja reke Save. Presenetljivo je bilo relativno velika vsebnost onesnaževal v vodi slapu Savice in v izviri Zelenci. Več onesnaževal je bilo v vzorcih plitvejši podzemne vode, kakor v tistih iz globokih vrtin. Koncentracije onesnaževal so v površinskih vodah večje kakor v podzemnih.

Projekt **APPLAUSE (Alien PLAnt SpECies)**, v sklopu katerega so nastajale inovativne trajnostne rešitve pri uporabi invazivnih rastlin v koristne namene, se je zaključil 31. 12. 2020. V letu 2021 smo nadaljevali z aktivnostmi, ki smo jih vzpostavili v času trajanja projekta in sicer delujejo: delavnica za ročno izdelavo papirja PAPLAB, mizarska delavnica ter zbirna točka za invazivne rastline. Vzpostavili smo tudi spletno stran www.paplab.si, kjer lahko obiskovalci strani pridobijo koristne informacije o odstranjevanju invazivnih rastlin, v spletni trgovini

www.paplab.si/trgovina/ pa lahko izbirajo med lesnimi in papirnimi izdelki izdelanimi iz invazivnih tujerodnih vrst.

V okviru posebnega razvojnega projekta **Razširitev aplikacije za nadzor pretoka vode NPV na področje meritev podzemnih voda** se je v letu 2021 izvedla druga faza nadgradnje spletne aplikacije za nadzor vodovodnega omrežja, ki smo jo v letu 2020 razširili z modulom za spremljanje stanja podzemne vode – meritve nivojev podzemne vode. Izvedla se je avtomatizacija letnega poročila v MS Word datoteko ter izvoza podatkov o meritvah v podzemnih in površinskih vodah v MS Excel datoteko. S tem je razvoj projekta zaključen in pripravljen za uporabo.

Družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana sodelujeta pri skupnem projektu »**Vzpostavitev objekta za energetska izrabo odpadkov (OEIO)**«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL. Trenutno je primarna aktivnost tega projekta izdelava Idejne študije energijske izrabe goriva iz produktov predelave mešanih komunalnih odpadkov v Ljubljani. Idejna študija zajema modifikacijo mehanske in biološke predelave, energijsko izrabo odpadkov v OEIO in stabilizacijo produktov energijske izrabe odpadkov ter njihove priprave za odlaganje.

Razvojne naloge **energetskih dejavnosti** izhajajo iz skrbi za okolje. Zavedamo se, da je edina mogoča dolgoročna smer razvoja popolna dekarbonizacija sektorjev, kar je mogoče doseči z bolj učinkovito rabo energije, uvajanjem obnovljivih virov energije ter aktivnim vključevanjem razpršenih in fleksibilnih virov energije na trg.

Razvojne aktivnosti so vezane predvsem na optimizacijo obratovanja sistemov oskrbe z zemeljskim plinom in toploto ter uvajanje novih storitev. S ciljem racionalizacije obratovanja sistemov in znižanja obratovalnih stroškov iščemo nove tehnične rešitve za priključevanje novih objektov ter izdelujemo hidravlične analize plinovodnega in vročevodnega omrežja.

Novosti na energetske področju in svoje razvojne usmeritve vključujemo tudi na večjih projektih v okviru sodelovanja z občinami, državnimi organi in drugimi interesnimi subjekti. V teku sta pomembnejša projekta energetska izraba Ljublanice ob istočasni vzpostavitvi krožne plovne poti ter izgradnja objekta za energetska izrabo odpadkov.

Energetika Ljubljana je članica Energetske zbornice Slovenije, Gospodarskega interesnega združenja distributerjev zemeljskega plina, Slovenskega društva za daljinsko energetiko in mednarodnega združenja Euroheat & Power, CIGRE in COGEN^[1]. S svojimi prispevki sodelujemo na konferencah s področja daljinske oskrbe s toploto in zemeljskim plinom tako v Sloveniji kot v tujini.

Tribute je projekt, ki se izvaja pod okriljem MOL, ki je partner v projektu. Izvajanje dejavnosti v Ljubljani je vezano na pogodbo med regijo Emilija-Romanja in MOL v projektu ADRION1239 - TRIBUTE. LPP je v projektu izvajalec prevoznih storitev, ki bo izvajal pilotne prevoze. Glavni cilj storitve je zagotoviti povezave med bolnišnicami predvsem za gibalno ovirane in spodbujati uporabo javnega prevoza in vseh alternativnih možnosti prevoza s storitvijo »last mile«. Prevoz je organiziran kot storitev na zahtevo za paciente in uporabnike bolnišničnih storitev v ljubljanskem bolnišničnem kampusu na območju UKC Ljubljana in Onkološkega inštituta. Storitve bo pomagala pacientom in uporabnikom bolnišničnih storitev, da pridejo do določene klinike, ne da bi povzročali zastoje in transportne ovire v bolnišničnem kampusu. Prevoz izvajamo z dvema voznikoma in električnim vozilom primernim za vse vremenske pogoje. Poimenovan je KLINKO KAVALLIR. Urnik prevozov je vezan na delovni čas ordinacij, in sicer med delavniki od 6:30 ure do 19:30 ure.

[1] CIGRE – Conseil International Des Grands Reseaux Electriques, COGEN – The European Association for The Promotion of Cogeneration

Za voznike in uporabnike je predvidenih več delavnic in promocijskih dejavnosti. Za voznike je pomembno, da razumejo potrebe in pričakovanja pacientov, uporabniki pa morajo vedeti kakšne so možnosti storitve. Glavne informacije o delovnem območju in času delovanja so dostopne na vseh informacijskih točkah v bolnišničnem kampusu in na spletnih straneh.

Izvajanje prevozov v okviru projekta TRIBUTE bo služil kot predstopnja analize ob popisu ovir pri preučevanju možnosti prihodnje integracije avtonomnega vozila. Organizacija storitve in parametri so prilagodljivi potrebam mobilnosti pacientov in povezavam med kliničnimi oddelki. Dejavnosti »laboratorija v živo« so povezane z izvajanjem storitve in bodo prilagojene glede na podatke iz resničnega življenja (zahteve in pričakovanja uporabnikov v razmerju do fizičnih prevoznih možnosti).

Mesta občina Ljubljana na podlagi povabila Instituta za korporativne varnostne študije sodeluje v EU projektu **PRECINCT** (Preparedness and Resilience Enforcement for Critical INfrastructure Cascading Cyberphysical Threats and effects with focus on district or regional protection), ki je del programa Obzorje 2020. V projektu sodeluje 40 partnerjev iz 12 držav, med drugim Elektro Ljubljana, Telekom Slovenije, Slovenske železnice, Prometni inštitut, Mestna občina Ljubljana z JP LPP in Mestnim redarstvom ter Inštitut za korporativne varnostne študije ICS. Projekt se je začel izvajati 1. 10. 2021 in bo trajal 24 mesecev.

Glavni cilj projekta je izboljšanje varnosti evropske kritične infrastrukture, ki je izpostavljena fizičnim in kibernetičnim grožnjam. Za analizo in obvladovanje teh groženj in posledičnih kaskadnih učinkov (ko varnostni incident v enem sektorju povzroči »domino efekt« na celotnem geografskem in gospodarskem področju) projekt predvideva uporabo simulacijskih okolij. Namen projekta je povezati zasebne in javne deležnike kritičnih infrastruktur v zasledovanju skupnega cilja zagotavljanja varnosti kritične infrastrukture, končna ambicija pa je vzpostavitev testnega okolja, ki ga bo mogoče varno in stroškovno učinkovito reproducirati. V okviru projekta bo Ljubljana gostila enega od štirih živih laboratorijev oziroma pilotnih projektov, kjer se bo simuliralo več vrst napadov in pridobilo ustrezne rezultate za pravilno in pravočasno ukrepanje. Glavno vodilo je poiskati ustrezne odzivne metode ob morebitnem napadu. V Ljubljani bomo začeli z napadom na infrastrukturo (podvoz na Dunajski), kasneje pa tudi s kibernetičnim napadom. Končni rezultat projekta je ustrezno ukrepanje ob morebitnem napadu in koordinacija z drugimi deležniki v primeru napada (Slovenske železnice, Telekom Slovenije, Elektro Ljubljana, Mestno redarstvo).

V Skupini na razvojnem področju skrbimo, da se kakovost izvajanja vseh poslovnih procesov glede na zahteve zakonodaje, ustanoviteljev, pričakovanj uporabnikov, izpolnjevanj okoljskih zahtev in družbene odgovornosti redno vzdržuje, posodablja tudi preverja skladnost z **mednarodnimi certifikati kakovosti**. Odličnosti in kakovosti storitev sledimo tudi z nenehnim razvojem in nadgrajevanjem sistema vodenja kakovosti.

2.6.2 Upravljanje s kadri

Ob koncu leta 2021 je bilo v Skupini Javni holding zaposlenih 2.454 sodelavcev, kar je 46 manj kot ob koncu leta 2020. Število zaposlenih se je v družbi VOKA SNAGA povečalo za 4 sodelavce, v vseh drugih družbah Skupine pa se je število zaposlenih znižalo. Najvišje znižanje beleži družba LPP, kjer je bilo ob koncu leta 44 manj zaposlenih kot leto poprej. V letu 2021 je delovno razmerje v družbi LPP prenehalo 68 zaposlenim, pretežno zaradi upokojitev. Zaradi podaljšanja epidemije je bilo od začetka leta do konca junija povprečno na čakanju na delo doma 96 zaposlenih.

Povprečno število sodelavcev v Skupini na podlagi delovnih ur se je v letu 2021 znižalo za 1,5 % glede na leto 2020 in znaša 2.450,26 zaposlenih iz ur (v letu 2020 je znašalo 2.488,35).

Povprečna mesečna bruto plača v Skupini se je v letu 2021 glede na predhodno leto zvišala za 5,1 % in znaša 2.190,26 EUR (primerljiva v letu 2020 je znašala 2.083,90 EUR). Povišanje je

posledica letne uskladitve rasti plač s 1. 1. 2021 v vseh družbah Skupine za 1,5 % in višjih izplačil na osnovi interventnih ukrepov države v lanskem letu, ki so bili nižji.

➤ **Struktura zaposlenih**

V letu 2021 je bilo v starostni strukturi Skupine Javni holding 44,9 % sodelavcev starejših od 51 let, kar je za 0,3 odstotne točke manj kot v letu 2020.

Starostna struktura	Število zaposlenih na dan 31.12.2021	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2020	Delež v %	Indeks L21/L20
do 30 let	142	5,8	153	6,1	92,8
31-40 let	393	16,0	410	16,4	95,9
41-50 let	816	33,3	805	32,2	101,4
51-60 let	945	38,5	963	38,5	98,1
nad 60 let	158	6,4	169	6,8	93,5
SKUPAJ	2.454	100,0	2.500	100,0	98,2

V Skupini Javni holding je bilo na dan 31. 12. 2021 zaposlenih 420 žensk, kar predstavlja 17,1 % in 2.034 moških, kar predstavlja 82,9 %. Povprečna stopnja izobrazbe v Skupini (izračunana na podlagi ponderiranega števila stopnje izobrazbe in števila zaposlenih) je ostala glede na leto 2020 nespremenjena in znaša 4,8 kar ustreza srednješolski izobrazbi.

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih na dan 31.12.2021	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2020	Delež v %	Indeks L21/L20
I.	16	0,7	25	1,0	64,0
II.	171	7,0	190	7,6	90,0
III.	58	2,4	67	2,7	86,6
IV.	905	36,8	904	36,2	100,1
V.	649	26,4	656	26,2	98,9
VI.	220	9,0	220	8,8	100,0
VII.	383	15,6	386	15,4	99,2
VIII/I	45	1,8	47	1,9	95,7
VIII/II	7	0,3	5	0,2	140,0
SKUPAJ	2.454	100,0	2.500	100,0	98,2

Konec meseca decembra 2021 je bilo v Skupini Javni holding zaposlenih 117 invalidov z različnimi omejitvami, kar je 6 invalidov manj kot v preteklem letu. Glede na število vseh sodelavcev konec leta znaša delež invalidov 4,8 %.

Ob koncu leta 2021 je bilo število najetih delavcev 12 (konec leta 2020 17). Delavce je najemala le Energetika, medtem, ko jih VOKA SNAGA od marca 2020 dalje ne najema več.

➤ **Varnost in zdravje zaposlenih**

Leto 2021 je bilo še vedno v znamenju epidemije COVID-19, zato smo izvajali številne ukrepe za preprečevanje prenosa okužbe ter čim bolj nemoteno in učinkovito izvajanje delovnih procesov, npr. ažurno interno komuniciranje po različnih komunikacijskih kanalih, ukrepe za preprečevanje širjenja virusa na delovnem mestu, kot so: razdelitev zaščitnih mask, namestitve razkužil in merilcev temperature, opozarjanje o pomenu zagotavljanja ustrezne razdalje in zračenja prostorov, skrb za temeljito in dosledno čiščenje in razkuževanje skupnih prostorov in izpostavljenih površin, preverjanje PCT pogoja idr. Tudi v letu 2021 smo omejili izvedbo sestankov na klasičen način in tudi službena potovanja. Služba, pristojna za kadrovske zadeve, je redno sodelovala s strokovnjaki medicine dela, prometa in športa ter po potrebi z NIJZ. Januarja 2021 smo sodelavce seznanili z možnostjo pridobitve solidarnostnega dodatka v skladu z interventno zakonodajo, med katerimi je bil tudi enkratni solidarnostni dodatek v višini 50 eur za otroke, junija pa s povabilom Zavoda za varstvo pri delu d.o.o. za izpolnitev ankete

o stališču zaposlenih glede cepljenja proti COVID-19. Za delavce je bilo organizirano cepljenja zoper COVID-19 v sodelovanju z Zdravstvenim domom Ljubljana. Pozornost je bila usmerjena tudi v ukrepe za uresničevanje primarnih socialnih potreb, ki krepijo predvsem občutek varnosti zaposlitve.

V skladu z zdravstveno oceno tveganja so se po terminskem načrtu izvajali periodični zdravstveni preventivni pregledi, ki jih je bilo v letu 2021 izvedenih skupaj 823. Delavcem v Skupini so bila omogočena tudi dodatna sezonska cepljenja proti gripi ter v družbi Energetika Ljubljana proti klopnemu meningoencefalitisu.

Zaposlenim se omogoča vključitev v nezgodno zavarovanje. V obravnavanem obdobju smo v Skupini zabeležili 26 nezgod pri delu. Redno se izvajajo tudi usposabljanja sodelavcev iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti.

Z namenom dolgoročnega povečanja socialne varnosti oziroma boljšega življenjskega standarda po upokojitvi se zaposlenim v Skupini sofinancira dodatno pokojninsko zavarovanje. V letu 2021 smo zaposlenim, ki so vključeni v pokojninski načrt, prispevali premijo v višini 52,26 EUR na mesec, delavcem zaposlenim v eni izmed družb Skupine pa premijo v višini 5,84 % bruto plače na zaposlenega oziroma največ 144,17 EUR na mesec.

➤ **Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih**

V Skupini Javni holding si prizadevamo, da zaposlenim zagotavljamo udeležbo na usposabljanjih in izobraževanjih ter jim na ta način omogočimo pridobivanje aktualnih znanj ter strokovne usposobljenosti za varno delo, spremljanje trendov v stroki in opravljanje vseh potrebnih strokovnih izpitov.

V letu 2021 je zaradi nadaljevanja epidemije večina izobraževanj še vedno potekala preko spleta. Delavci so se vključevali v različne oblike zunanjega in notranjega strokovnega in splošnega usposabljanja ter se udeleževali strokovnih seminarjev. Skladno z določeno periodiko so redno organizirana tudi usposabljanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. V različne vrste strokovnih usposabljanj je bilo v letu 2021 vključenih 1.398 zaposlenih, za kar so skupno porabili 24.611 ur.

Za usposabljanja in izobraževanje ob delu smo v letu 2021 namenili 199.155 EUR, skupaj s stroški šolnin. Studij ob delu je v letu 2021 obiskovalo 32 zaposlenih, uspešno ga je zaključil en zaposlen.

➤ **Družini prijazno podjetje**

Skrbimo za socialno varnost zaposlenih in njihovo enakopravno obravnavo. Dve družbi v Skupini sta nosilki certifikata Družini prijazno podjetje v vseh družbah pa skrbimo, da ustvarjamo in zagotavljamo spodbudno delovno okolje z ukrepi, ki omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Posebno pozornost namenjamo šibkejšim skupinam zaposlenim, kot so invalidi in starejši delavci.

2.6.3 Varstvo okolja

V Skupini Javni holding je skrb za okolje vpeta v vse ravni poslovnih procesov. Pri poslovanju dosledno izvajamo smernice povezane z okoljsko zakonodajo ter mednarodnimi predpisi. Družbe v Skupini imajo sprejeto okoljevarstveno politiko in okoljske cilje ter izdelane programe za uspešno delovanje. S celovitim sistemskim pristopom trajnostno zagotavljajo prilagajanje proizvodnje vedno ostrejšim okoljskim zahtevam, z zavedanjem, da sta voda in zrak naravni dobrini, ki sta namenjeni uporabnikom danes in v prihodnosti.

Za doseganje visokih okoljskih standardov so nujna tudi vlaganja v posodobitve obstoječih proizvodnih naprav, kot tudi dograditve naprav za zmanjševanje emisij, večjo varnost z vidika

obvladovanja večjih nesreč ter hkrati učinkovitejšo rabo energije. Za okolje skrbimo z uporabo sodobnih tehnoloških rešitev za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje in z izboljševanjem obratovalnih karakteristik, ki posledično manj obremenjujejo okolje.

Aktivnosti Skupine so usmerjene tako v zniževanje emisij CO₂, izpušnih plinov, kot preprečevanje škodljivih vplivov na podtalnico, preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode, ločevanje padavinske od izcednih vod ter ekološke pristope pri ravnanju z odpadki, doseganje vseh sanitarnih, zdravstvenih in tehničnih zahtev, povečevanje deleža ločeno zbranih frakcij odpadkov in organskih kuhinjskih odpadkov.

Okoljski vidik dosledno upoštevamo tudi v obvladujoči družbi. To se odraža pri vsakodnevni opravi, npr. redno ločevanje odpadkov, pri čemer smo ukinili praznenje košev po pisarnah in s tem dali večji poudarek ekološkemu toku, ki so nameščeni po hodnikih. Na različne načine si prizadevamo za zmanjševanje uporabe papirja. Namesto tiskalnikov po pisarnah imamo nameščene mrežne tiskalnike oziroma multifunkcijske naprave, kar je energetsko prijaznejše. Tiskamo le, kadar je to potrebno, pri čemer uporabljamo eko papir. S sistematičnim izvajanjem trajnostno naravnega razvoja informacijskega sistema za vse družbe v skupini zasledujemo zmanjševanje papirnega poslovanja, elektronsko obvladovanje vhodno izhodne pošte, uvedbo elektronskega arhiviranja ter e-računa in spodbujanje e-plačevanja. Poseben poudarek namenimo zelenemu javnemu naročanju. Sodelavcem nadalje omogočamo uporabo okolju in zdravju prijaznejših prevoznih sredstev za opravljanje službenih poti, in sicer sta bila v letu 2021 za te namene na razpolago električni skuter in električno kolo, za daljše službene poti pa električni avto.

Okoljevarstvena in druga dovoljenja

Za delovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaženje okolja večjega obsega (**IED**) imamo v Skupini potrebna okoljevarstvena dovoljenja v katerih so integrirane vse zahteve okoljske zakonodaje, ki jih moramo kot upravljavec naprav upoštevati (mejne vrednosti emisij, monitoring emisij in monitoring stanja okolja za vse segmente okolja in področja onesnaževanja). Vsakoletne aktivnosti so, skladno z zakonskimi obveznostmi in prepisanimi roki, povezane z obratovalnimi monitoringi ter okoljskimi podatki ter poročanjem pristojnim organom in drugim institucijam. Skladno z zakonodajo, redne in občasne monitoringe izvajajo zunanje pooblaščenice. V okviru spremembe IED dovoljenj po uradni dolžnosti smo imeli v marcu 2021 za enoto TE-TOL in enoto TOŠ inšpekcijski nadzor vezan na IED dovoljenje, kjer ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Za energetske proizvodne vire imamo tudi **SEVESO**² dovoljenja za enoti na lokaciji Moste in Šiška. V okviru vloge za spremembo SEVESO dovoljenja za enoto TOŠ, oddane v septembru 2020, smo v marcu 2021 dobili poziv, da dopolnimo Zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje (v nadaljevanju ZZTO). Tako smo v zahtevanem enomesečnem roku pripravili tudi posodobljeno ZZTO; odjavili smo rezervoarja A (20.000 m³) in E (54 m³) in dobili spremembo SEVESO dovoljenja konec julija 2021. Zaradi sprememb na projektu LOT3 smo začeli s pripravo spremembe ZZTO tudi za enoto TE-TOL, aktivnosti so bil usmerjene v pridobivanje podatkov o spremembah zaradi predelave sezonskih rezervoarjev na ELKO/D2.

Energetika Ljubljana je z enotama TE-TOL in TOŠ vključena v evropsko emisijsko trgovalno shemo in ima **dovoljenje za izpust toplogrednih plinov**.

Glede na lokacijo proizvodnih enot Energetike sta pridobljeni **vodni dovoljenja**, na osnovi katerih je dovoljena raba vode. Eno vodno dovoljenje se nanaša na črpanje vode iz javnega

² Beseda SEVESO je ime Direktive, ki je bila povzeta po imenu mesta v Italiji, kjer se je zgodila velika nesreča z nevarnimi snovmi. Glavna cilja direktive SEVESO imata dva namena: preprečevanje večjih nesreč z nevarnimi snovmi in obvladovanje ter zmanjševanje posledic večjih nesreč za ljudi in okolje.

vodovoda na dveh odjemnih mestih, drugo vodno dovoljenje pa omogoča odvzem vode iz Ljubljane in dveh vodnjakov.

Vsa potrebna okoljevarstvena dovoljenja imamo tudi za opravljanje komunalnih dejavnosti. **Objekti za mehansko biološko obdelavo odpadkov** RCERO Ljubljana so dolgoročno najpomembnejši korak v prizadevanjih za zmanjšanje vplivov odlagališča na okolje. Objekti **izpolnjujejo zahteve, določene v okoljevarstvenem dovoljenju.**

Skladno z **Uredbo o odlagališčih odpadkov in Okoljevarstvenim dovoljenjem (OVD)** se je v letu 2021 na odlagališču Barje:

- uspešno izvajal notranji in zunanji obratovalni monitoring voda, parametri onesnaženja voda niso presegali predpisanih vrednosti, razen parametri v podzemnih vodah
- izvajal redni monitoring posedanj deponijskega dna in objektov za vode
- redno mesečno izvajal monitoring sestave deponijskega plina, kjer je sestava plina v mejah pričakovanega
- izvajal monitoring meteoroloških parametrov in imisijskih koncentracij metana, dušikovih oksidov, vodikovega sulfida in prašnih delcev in meritve neprijetnih vonjav
- izvedla analiza izpuha iz biofiltra na parameter organske snovi razen metana, obratovanje biofiltra je skladno z OVD
- izvedene meritve emisij snovi v zrak na izpuhu na plinskih motorjih – nepremični motorji z notranjim izgorevanjem (za deponijski plin in za bio plin iz anaerobne obdelave odpadkov), obratovanje skladno z OVD

S ciljem ohranjanja in varovanja okolja imamo od leta 2015 vpeljan **sistem ravnanja z okoljem SIST EN ISO 14001**. Tako je obvladovanje ključnih področij varovanja okolja vzpostavljeno v vseh procese družb in vzpostavljeno enotno obravnavanje okolja na vseh ravneh.

Vode

Oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ni samo zagotavljanje črpanja in distribucije pitne vode ter odvajanja in čiščenja teh voda, pač pa tudi skrb za zagotavljanje ustrezne kakovosti vode ter varovanje vodnih virov in s tem odgovornost do okolja.

Odpadna voda, ki se v osrednjem kanalizacijskem sistemu zbira iz gospodinjstev in različnih dejavnosti na območju MOL in v delu sosednjih občin, se na CČN Ljubljana prečisti skladno s projektirano zmogljivostjo naprave. Od 22. 8. 2016 kvaliteta prečiščene vode na CČN Ljubljana ne ustreza več zakonsko predpisani. Tako na iztoku iz CČN ne izpolnjujemo pogojev za terciarno čiščenje, to je odstranjevanje celotnega dušika in fosforja, za kar pa CČN že v osnovi ni bila projektirana.

Na CČN je bilo v letu 2021 prečiščenih 25,6 milijonov m³ surove odpadne vode iz javne kanalizacije ter 6.447 m³ komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic. Glede na leto poprej je bila količina surove odpadne vode večja, in sicer za 9,0 %.

Na CČN je v 2021 po obdelavi blata v gniliščih, zgoščanju in sušenju CČN nastalo 4.012,4 ton peletiziranega osušenega blata, kar je 2,2 % več kot v letu 2020. Peleti so bili deloma predani v sosežig v tujino, in sicer po postopku R1 v cementarni (Hrvaška in Avstrija) ter deloma predelani v Sloveniji, v podjetju Surovina d.o.o., Maribor, v trdno alternativno gorivo, ki se je nato energijsko izrabilo po postopku R1 v državah EU.

V procesu mehanskega čiščenja surove komunalne odpadne vode na lovilcu kamenja, grobih in finih grabljah, v peskolovu ter na objektu za sprejem grezničnih gošč in odvečnega blata je bilo v 2021 skupno odstranjenih 861,5 ton trdih odpadkov (kamenje, pesek, plastika, krpe...)

oziroma ograbkov, kar je za 11,8 % manj kot v letu 2020. S postopki biološkega čiščenja je bilo iz odpadne vode odstranjenih 94,1 % ogljikovih snovi glede na KPK, 42,8 % dušikovih snovi ter 44,1 % spojin fosforja. Z vidika zmanjšanja obremenitev odpadne vode je bilo v letu 2021 na CCN iz odpadne vode izločenih 11.586 ton ogljikovih snovi izraženih kot KPK (za 15,3 % manj kot v letu 2020). To je povprečno 31 ton ogljikovih spojin/dan. Poleg tega je bilo povprečno odstranjenih še 1,0 ton/dan dušikovih spojin ter 209 kg/dan fosforja.

Poročilo o obratovalnem monitoringu kaže, da je CCN Ljubljana v letu 2021 čezmerno obremenjevala okolje, saj tehnološko ni zagotovljeno terciarno čiščenje. Glede učinkov čiščenja za sekundarno čiščenje to je na KPK, BPK₅ in amonijev dušik pa je bila dosežena visoka oziroma ustrezna učinkovitost čiščenja odpadne vode.

Pri stabilizaciji odvečnega blata v gnilišču je nastalo 2.457.489 Nm³ bioplina (za 16 % večja lastna proizvodnja energenta kot v letu 2020), ki je bil porabljen za ogrevanje gnilišč in sušenje dehidriranega pregnitega blata oziroma digestata. Za procesa ogrevanje gnilišč in sušenje blata je bilo na CCN porabljenih še 621.537 Nm³ zemeljskega plina (14,7 % manjša poraba kot v letu 2020). Za tehnološke potrebe procesov čiščenja odpadne vode na CCN je bilo v letu 2021 porabljenih 473.070 m³ vode iz lastnega vodnjaka, kar je 11,9 % več kot leta 2020.

Odpadne vode se zbirajo tudi v lokalnih kanalizacijskih sistemih, ki se zaključujejo z manjšimi komunalnimi čistilnimi napravami (v nadaljevanju KČN) z zmogljivostjo čiščenja do 10.000 PE. Na teh KČN se izvajajo občasne meritve dotoka odpadnih voda in iztoka očiščene vode s strani družbe. Učinki čiščenja bistveno ne odstopajo od rezultatov prejšnjih let.

Emisije v zrak

Energetika Ljubljana je z enotama TE-TOL in TOŠ vključena v Evropsko emisijsko trgovalno shemo. Monitoring emisij toplogrednih plinov se izvaja letno, skladno z zahtevami odobrenega načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov. Preverjanje emisij izvaja zunanji akreditirani izvajalec.

V letu 2021 smo po trenutnih izračunih, ki so potrjeni s strani preveritelja, emitirali 571.460 ton CO₂, kar je slabih 7,7 % več kot v preteklem letu. Na povišanje emisij CO₂ v primerjavi s preteklim letom ima največji vpliv višja proizvodnja toplote (letu 2021 je bilo v primerjavi z letom 2020 1,5 stopinje Celzija hladnejše) in električne energije.

Za obravnavano obdobje bodo emisije CO₂ delno pokrite s podeljeno kvoto emisijskih kuponov s strani države, manjkajoči del pa z nakupom na trgu. Povprečna nakupna cena emisijskega kupona, ki pomembno vpliva na strošek poslovanja, je leta 2021 znašala 41,81 EUR, kar je skoraj dvakrat toliko kot povprečna nakupna cena leta 2020 (23,86 EUR).

Energetika Ljubljana ima za obe enoti pridobljeni tudi odločbi o najnižji ravni obdavčitve do katere je upravičena. Za oprostitev plačila okoljske dajatve zaradi emisij ogljikovega dioksida je družba dolžna poročati tudi najnižjo raven obdavčitve (NRO). V letu 2021 je bilo plačano za 22.818 EUR več NRO kot v letu 2020 (celotna plačana NRO v letu 2021 je 651.223 EUR). Razlika med NRO ter v celoti plačano okoljsko dajatvijo predstavlja državno pomoč.

Zaradi spremljanja emisij prašnih delcev na območju RCERO smo v letu 2021 nadaljevali z meritvami kakovosti zunanjega zraka z delci PM₁₀, povprečna letna koncentracija je znašala 22,3 µg/m³. Vrednosti prašnih delcev spremljamo v povezavi z obratovanjem objektov za mehansko biološko obdelavo odpadkov in odlaganjem odpadkov. Ob povišanih vrednostih prašnih delcev izvajamo dodatne ukrepe za zmanjševanje emisij.

Procesi, ki so se vršili znotraj odlagalnih polj in kjer je bilo težko kontrolirati emisije, se v objektih za mehansko biološko obdelavo odpadkov odvijajo v zaprtih prostorih. Zlasti gre pri tem za procese biološke razgradnje, ki potekajo v zaprtih digestorjih. Na področju odpadnega zraka je vzpostavljen sistem gospodarjenja z zrakom, ki manj onesnažen odpadni zrak

uporablja v bolj obremenjenih objektih. Na koncu sledi postopek čiščenja s pralniki in biofiltrom ter kontroliran izpust v atmosfero. V letu 2021 so bile izvedene redne spomladanske in jesenske meritve izpuhov iz biofiltra. Vrednosti so skladne z zakonodajo in ne presegajo mejnih vrednosti za vsa izmerjena onesnaževala. Tudi meritve hrupa, ki jih v sklopu območja RCERO izvajamo vsako tretje leto, ne presegajo mejnih vrednosti. V letu 2021 so bile izvedene tudi meritve emisij snovi v zrak v izpuh pri vseh sedmih plinskih motorjih z notranjim izgorevanjem (za deponijski in bio plin), ki se izvajajo vsako tretje leto. Vrednosti so skladne z zakonodajo.

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, zato bo posledično skozi leta v deponijskem telesu nastalo manj deponijskega plina, plinasta in vodna emisija iz odlagalnih polj pa se glede na daljše obdobje spremljanja zmanjšuje.

Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki je usmerjeno k preprečevanju nastajanja odpadkov, učinkovitemu ločevanju odpadkov na izvoru ter prepuščanju nevarnih odpadkov pooblaščenim organizacijam. V okviru dejavnosti Skupine nastajajo tako komunalni kot nekomunalni odpadki.

V objektu RCERO se obdelujejo mešani komunalni odpadki iz gospodinjestev, mešani komunalni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, kosovni odpadki, ločeno zbrani biorazgradljivi kuhinjski odpadki in ostali biorazgradljivi odpadki iz vrtov in parkov.

V letu 2021 je bilo na IV. in V. odlagalno polje odlagališča Barje odloženih 36.536 ton odpadkov, od tega 7.806,6 ton inertnega preostanka odpadkov po obdelavi iz MBO, ostalo pa so bili inertni gradbeni odpadki, pometnine in podobno. Skladno z zakonodajo so bile izdelane mesečne ocene odpadkov za odložene ostanke po obdelavi mešanih komunalnih odpadkov po postopku D8 in D9, kjer kurilna vrednost ni presegala 6.000 kJ/kg suhe snovi, vsebnost celotnega organskega ogljika ni presegala 18 % suhe snovi in sposobnost porabe kisika, izražena kot AT4 ni presegala 10 g O₂/kg suhe snovi. Količina odloženih odpadkov klasifikacije 20 03 01 se je glede na predhodna leta zmanjšala. Za primerjavo - v letu 2004 je bilo odloženih 99,5 % zbranih odpadkov, v letu 2021 pa le 9,3 %. Zaradi tega so se zmanjšale tudi izmerjene koncentracije metana.

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, zato bo posledično skozi leta v deponijskem telesu nastalo manj deponijskega plina, plinasta in vodna emisija iz odlagalnih polj pa se glede na daljše obdobje spremljanja zmanjšuje.

Zaradi spremljanja emisij prašnih delcev na območju RCERO smo v letu 2021 nadaljevali z meritvami kakovosti zunanjega zraka z delci PM₁₀, povprečna letna koncentracija je znašala 22,3 µg/m³. Ob povišanih vrednostih prašnih delcev izvajamo dodatne ukrepe za zmanjševanje emisij.

Hrup, izlivi olj, meritve odpadnih tehnoloških vod, Eko krog LPP-ja

V družbi LPP je stalna skrb obvladovanje vplivov izvajanja dejavnosti na okolje, tako na področju emisij škodljivih snovi v zraku, vodi in tleh, pa tudi na področju obvladovanja emisij hrupa. Prav tako pa družba skrbi tudi za pravilno ravnanje z odpadki in racionalno uporabo energije in vode. Za leto 2022 so predvidene vse meritve v skladu z zakonodajo. Poslovanje na področju varstva okolja temelji na uveljavljanju visokih kakovostnih standardov.

V oktobru so bile v okviru rednega obratovalnega monitoringa izvedene meritve hrupa na štirih najbolj s hrupom obremenjenih mestih (stanovanjski kompleks Celovski dvori in pri blokkih ob Litostrojski cesti). Meritve hrupa so potekale v dnevnem, večernem ter nočnem času.

Ugotovitev pooblaščenega izvajalca meritev je, da LPP ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom in ustreza zakonodajnim predpisom. Naslednje meritve hrupa je potrebno opraviti do oktobra 2024.

V letu 2021 so bile opravljene tudi tri meritve odpadnih tehnoloških vod. Rezultati meritev so pokazali, da je prišlo do prekoračitve mejnih vrednosti AOx in do presežene vrednosti celotnih ogljikovodikov. Koalescentni filtri so bili na iztoku avtopralnic zamenjani.

V letu 2021 je bilo izvedeno čiščenje lovilcev olj iztoka Avtopralnica in Avtodelavnica, čiščenje lovilca olj in usedalnika v pralnici mastnih delov in pred mehanično delavnico.

Količina nevarnih odpadkov se je v letu 2021 v primerjavi s predhodnim letom povečala za 4 %, količina nenevarnih odpadkov se je povečala za 6 %, količina odpadnih surovin se je zmanjšala za 7 % in količina mešanih industrijskih komunalnih odpadkov se je povečala za 11 %.

V letu 2021 sta bila na lokaciji LPP zabeležena 2 manjša izredna dogodka (izliv olja, hladilne tekočine ali goriva) in 3 izredni dogodki pri izvajanju dejavnosti prevoza potnikov kot posledica prometne nesreče in okvare vozila. Tudi pri teh izrednih dogodkih je šlo za izliv olja oziroma hladilne tekočine iz vozila. Zabeleženi so le tisti izredni dogodki, kateri so bili na ustreznem obrazcu posredovani skrbniku ravnanja z okoljem. Vse izredne dogodke smo ustrezno obvladali in sanirali.

Okoljske vidike delovanja družba LPP prepoznava, spremlja in nenehno izboljšuje v celotnem življenjskem krogu storitev: pri izboru materialov, v proizvodnem procesu, med uporabo ter pri ravnanju z njimi po izteku njihove življenjske dobe. Pri gumah za avtobuse se vrhnja plast obnavlja kolikokrat je le možno. Pri nakupu novih avtobusov se trudimo, da kupujemo vozila iz materialov, ki so primerna za reciklažo. V reciklažo pošiljamo tudi gume, ko jih ne moremo več obnavljati, papir ter izrabljene službene obleke.

Nova vozila se kupujejo iz materialov, ki so primerna za reciklažo. Res je, da bo učinek viden šele čez 10 ali več let, ampak je pomembno, da se že danes misli na prihodnost. Tudi druge material se nabavlja take, da so primerni za reciklažo. Razgradijo ali pa uporabijo za druge dejavnosti se tudi stari avtobusi, ki niso primerni za prodajo.

2.6.4 Družbena odgovornost

V Skupini Javni holding se zavedamo, da izvajanje dejavnosti javnih služb vpliva na življenjsko in delovno okolje vsakodnevnih uporabnikov storitev v Ljubljani in v bližnjih občinah. Zato k izvajanju dejavnosti pristopamo z odgovornim in partnerskim odnosom do sodelavcev, uporabnikov, okolja, lokalnih skupnosti, kot tudi do ostalih deležnikov s katerimi sodelujemo.

Trajnostnemu vidiku poslovanja posvečamo potrebno pozornost, kar nas je v letu 2020 spodbudilo, da obvladujoča družba vključi v postopek za pridobitev pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, katerega nosilec je Ekvilib Inštitut v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije in Združenjem delodajalcev Slovenije. Projekt je sofinanciran s strani Evropskega socialnega sklada in poteka preko izvajalca razpisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pridobitev certifikata je revizorski in svetovalno-analitični postopek, z namenom ocenjevanja in svetovanja delodajalcem za uspešnejše upravljanje na štirih področjih certifikata: Organizacijsko upravljanje, Varnost in zdravje pri delu, Medgeneracijsko sodelovanje ter Usklajevanje zasebnega, družinskega in poklicnega življenja. Po temeljitem pregledu pristojnega revizorskega sveta nam je bil 14. aprila 2021 podeljen pristopni certifikat katerega namen je izboljšanje delovnih pogojev in fleksibilnih oblik organiziranosti dela, dvig nivoja pozitivne organizacijske klime in delovne kulture ter zmanjšanje negativnih vplivov poslovanja na okolje. Družbeno odgovornost razumemo kot integrirani del poslovanja, zato na vseh

navedenih področjih aktivno pripravljamo nabor različnih trajnostno naravnanih ukrepov. Podporo pa izkazujemo tudi številnim kulturnim, športnim, okoljevarstvenim in humanitarnim projektom.

Odgovornost do zaposlenih

V Skupini se zavedamo, da so motivirani in zadovoljni sodelavci ključni in da brez njih ni mogoče doseči uspešnega poslovanja. Zato so družbe v Skupini Javni holding zaželen, odgovoren in cenjen delodajalec, ki zaposlenim nudi priložnosti za strokovni in osebni razvoj. Zaposleni imajo možnost kontinuiranega strokovnega razvoja, s pomočjo katerega uresničujejo dolgoročne in strateške cilje družbe. Vsakemu posamezniku nudimo priložnost za poklicno in osebno rast. Za zdravje in varnost pri delu poleg razširjenih zdravniških pregledov in rednih usposabljanj s področja varstva pri delu skrbimo tudi z ozaveščanjem o preprečevanju bolezni in poškodb na delovnem mestu, z dodatnim prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem pa tudi za večjo finančno varnost. Prav tako skrbimo za socialno varnost zaposlenih in njihovo enakopravno obravnavo. Spodbudno delovno okolje pa soustvarjamo tudi z ukrepi, ki omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Posebno pozornost namenjamo šibkejšim skupinam zaposlenim, kot so invalidi in starejši delavci.

Skrbimo za ugodne delovne razmere, urejeno delovno okolje, zadovoljstvo sodelavcev, krepitev motivacije, kreativnosti in pripadnosti ter kontinuirani strokovni razvoj. Na področju interne komunikacije so v letu 2021 izšle štiri številke interne revije Urban.

Upoštevamo etične kodekse in se zavzemamo za spoštljive odnose na delovnem mestu in za nasprotovanje posegom v osebno dostojanstvo sodelavcev ter zagotavljanje visokih standardov glede preprečevanja kakršne koli diskriminacije.

Mnenje zaposlenih preverjamo z anketami, s katerimi ugotavljamo stanje mikroklimе v družbah Skupine in prisluhnemo njihovim predlogom za izboljšave. Spodbujamo kreiranje novih idej, komunikacijo med zaposlenimi in timsko delo. Prizadevamo si, da bi bili zaposleni motivirani, kar soustvarja dodano vrednost.

Odgovornost do različnih javnosti

Transparentnost poslovanja in delovanja Skupine je osnovno vodilo, ki se izvaja v obliki neposredne komunikacije preko telefona, preko elektronske pošte, komuniciranja na hrbtnih straneh mesečnih računov ter sprotnega podajanja informacij o aktualnih dogodkih. Ažurne, razumljive, hitro dostopne in uporabnikom prijazne informacije so vsem zainteresiranim javnostim na voljo tudi na spletnem portalu Javnega holdinga in povezanih javnih podjetij.

Skupina odnos z uporabniki že vrsto let vodi kot dolgoročen projekt, sestavljen iz številnih aktivnosti, katerih cilj je rast zaupanja v kakovost storitev in zanesljivost izvajalcev storitev gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti ter njihova prepoznavnost.

V obliki sponzorstva in donacij smo podprli različne športne klube in društva, ki delujejo na območju Mestne občine Ljubljana in okolice. V letu 2021 je iz tega naslova izkazan odhodek Skupine v višini 726.073 EUR.

Sistematično spremljamo tudi zadovoljstvo uporabnikov storitev gospodarskih javnih služb, kar je podrobneje predstavljeno v točki 2.2 Zadovoljstvo uporabnikov.

Skupina veliko pozornosti namenja aktivnemu in učinkovitemu sodelovanju z občinami, tako na področju investicij in vlaganj v lokalno infrastrukturo kot pri sodelovanju oblikovanja lokalne zakonodaje. Usklajevanje investicij s sočasnimi posegi v prostor je trajno vodilo Skupine Javnega holdinga. Eden pomembnejših družbeno-okoljskih ciljev je spodbujati dejavnosti, ki prispevajo oziroma razvijajo zdrav način življenja.

Odgovornost do okolja

Skupina Javnega holdinga pri svojem delovanju upošteva okoljske standarde, spremlja novosti in razvoj novih tehnologij, ki so zdravju in okolju prijaznejše ter jih vključuje v razvojne projekte in implementira v poslovne procese, kar je podrobneje predstavljeno v točki 2.6.3 Varstvo okolja.

Družbe v Skupini so sprejele zavezo, da v vozni park postopno vključijo vozila, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo stisnjen bio-metan. Tako se poleg posameznih službenih vozil, po Ljubljani že vozijo tudi avtobusi na stisnjen bio-metan. Zemeljski plin je najčistejše fosilno gorivo in uporaba vozil na stisnjen bio-metan je v urbanih mestnih središčih z okoljevarstvenega vidika dobrodošla, saj motor avtobusa na zemeljski plin izpolnjuje najstrožje kriterije glede izpustov, kar pomeni, da je izpust delcev, ki merijo le nekaj tisočink milimetra in so drugače škodljivi človeku in okolju, skoraj ničen. Prav tako so vsebnosti ogljikovega monoksida (CO), dušikovih oksidov (NO_x) in ogljikovodikov (HC) izrazito nizke.

Na mobilnem portalu m.te-tol.si, ki je dostopen preko pametnih telefonov ali preko spleta objavljamo celovite informacije o kakovosti zraka oziroma vplivu delovanja enote TE-TOL na okolje. Z zanesljivo in varno oskrbo ter s sprotno komunikacijo o vsakih spremembah krepimo zaupanje svojih uporabnikov, poslovnih partnerjev in prebivalcev.

2.6.5 Razvojne usmeritve

Javni holding in družbe v Skupini pri svojem poslovanju upoštevamo temeljne vrednote: odličnost, zadovoljstvo, motiviranost, učinkovitost, optimiziranost in strokovnost. Strategija Javnega holdinga, skupaj s strategijami odvisnih družb, zasleduje skladnost ciljev gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja ter se navezuje na Trajnostno urbano strategijo MOL ter programe oziroma usmeritve občin družbenic. Za čim učinkovitejše zagotavljanje gospodarskih javnih služb je bila v preteklih letih ustrezno prilagojena organizacija, tako Javnega holdinga, kot družb v Skupini.

Strateški cilji Javnega holdinga v naslednjem šest letnem obdobju so usmerjeni v kibernetško varnost, digitalizacijo podpornih procesov, finančno stabilno poslovanje koncerna, strateško upravljanje znanj in družbeno odgovorno poslovanje. Prizadevanje bo še naprej usmerjeno v e-poslovanje z namenom minimiziranja papirnega poslovanja. Prav tako pa bomo še naprej skrbeli za varnost e-dokumentacije, njeno sistematično hrambo in arhiviranje.

Na **energetskem področju** so glavni strateški cilji družbe povezani z razogličanjem proizvodnih virov in daljinske oskrbe s toploto, razogličanjem sistema distribucije zemeljskega plina, zagotavljanjem visoke zanesljivosti obratovanja proizvodnih virov in distribucijskih omrežij daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina, razvojem in širitvijo vročevodnega in plinovodnega omrežja s širitvijo uporabe v prometu, ter proizvodnjo in oskrbo z zeleno električno energijo.

Na strani razogličanja proizvodnih virov in daljinske oskrbe s toploto poteka investicija vezana na postavitev PPE-TOL. V letu 2022 je načrtovana zamenjava obstoječe kogeneracije na lokaciji Šiška. Z namenom aktivnega opuščanja rabe premoga nameravamo zamenjati tudi premogovne kotle K1 in K2 s kotlema na biomaso. Večji projekt, ki se bo odvijal v prihodnjih letih in kjer sodelujemo z drugimi udeleženci, je izgradnja objekta za energijsko izrabo odpadkov (OEIO).

Za zagotavljanje visoke zanesljivosti obratovanja proizvodnih virov in distribucijskih omrežij daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina je potrebno tako pasovne vire kot vršne vire ohranjati v brezhibno vzdrževanem stanju, s stalnim nadzorom, vzdrževanjem in saniranjem omrežja daljinskega ogrevanja.

Na strani razvoja in širitve omrežja bomo nadaljevali v smeri načrtanih ciljev. Na daljinski sistem oskrbe s toploto, ki poteka na območju MOL, bomo priključevali novozgrajene ali obstoječe objekte, ki še niso priključeni na območju obstoječega vročevodnega omrežja. Širitev omrežja bo le v primerih večjih novogradenj na obrobju MOL, kjer bo to dopuščalo že zgrajeno primarno vročevodno omrežje. Zamenjave plinovodnega sistema z vročevodnim bomo izvajali tudi v prihodnje na tistih zaokroženih območjih v MOL, kjer bo to racionalno in upravičeno.

Širitev distribucijskega omrežja zemeljskega plina načrtujemo na območjih, kjer so predvidene nove gradnje ali na določenih strnjenih naseljih v MOL ter v občinah Medvode, Dol pri Ljubljani, Škofljica, Ig, Grosuplje, Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec in Log – Dragomer. Večji obseg distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju občine Grosuplje je bil v letu 2021 povezan na obstoječe plinovodno omrežje na območju občine Škofljica. Morebitno širjenje plinovodnega omrežja je predvideno samo na območja, kjer je vnaprej zagotovljen ustrezen odjem.

V letu 2021 je bila dokončana CNG/LNG polnilnica ob Letališki cesti ter zaključena posodobitev obstoječe CNG polnilnice na lokaciji P&R Dolgi most. Realizacija gradnje CNG polnilnice na P&R Stanežiče je odvisna od razvoja dogodkov pri oskrbi z zemeljskim plinom in usmeritev prometne politike v Sloveniji, ki se odmika od oskrbe vozil s stisnjenim zemeljskim plinom.

Povečati nameravamo delež proizvodnje in dobave zelene električne energije iz lesne biomase, z izgradnjo male hidroelektrarne na reki Ljubljanici ter s postavitvijo malih sončnih elektrarn na strešnih površinah stavb v MOL. Tudi v segmentu gospodinjskih in malih poslovnih uporabnikov nameravamo začeti s postavitvijo malih sončnih elektrarn ter se preko sistema samooskrbe in vključevanja drugih razpršenih energetske virov (hranilniki, bioplinske SPTe ipd.) ter porabnikov (e-polnilnice, kompresorji ipd.) vključiti na trg energetske prožnosti oziroma fleksibilnosti.

V okviru **ravnanja z vodnimi viri** so razvojne usmeritve močno povezane z varovanjem okolja in vodnih virov na osnovi ocenjenih izhodišč splošnega razvoja urbanizacije in širitve dejavnosti v MOL in sosednjih občinah, ki jih Skupina lahko uresničuje le skupaj z občinami ustanoviteljicami.

Glavne razvojne aktivnosti na področju oskrbe s pitno vodo so namenjene dolgoročnemu zavarovanju vodnih virov, kar pomeni ohraniti količinsko in kakovostno stanje vodnih virov oziroma ga izboljšati. V ta namen izvajamo vrsto nalog in aktivnosti. Med aktivnosti za doseganje letnih in strateških ciljev uvrščamo obnovo vodovodnega omrežja, objektov in naprav, obnovo 2 % vodovodnih priključkov ter povečanje odstotka odkritih napak na vodovodnem omrežju za 3-odstotne točke vsako leto. Delovanje centralnega vodovodnega sistema optimiziramo s pomočjo vzpostavljenega hidravličnega modela in dodatnimi merilnimi mesti.

Med prednostne okoljske projekte MOL sodi dograditev javne kanalizacije za odvod komunalne odpadne vode na že poseljenih območjih v okviru velikega kohezijskega projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja«. Sočasno s širitvijo kanalizacijskega omrežja je predvidena tudi gradnja kanalizacije za padavinsko odpadno vodo, kar bo pripomoglo k izboljšanju hidravličnih razmer na centralnem kanalizacijskem sistemu.

Z namenom optimizacije delovanja kanalizacijskega omrežja, znižanja obratovalnih stroškov ter izboljšanja hidravličnih razmer načrtujemo tudi rekonstrukcije razbremenilnikov z izvedbo dodatnih tehničnih ukrepov za preprečevanje vdora vode iz reke Ljubljanice v kanalizacijsko omrežje.

Na **področju ravnanja z odpadki** spremljamo aktualne trende in hkrati sledimo načelom trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva. Posodabljammo sistem zbiranja odpadkov s podzemnimi zbiralnici v ožjem mestnem središču Ljubljane. Predvidena je tudi gradnja

urbanega zbirnega centra, v katerem je predvidenih več programov in sicer zbirni center, center ponovne uporabe in papirna delavnica.

Družba VOKA SNAGA je tudi največje slovensko podjetje za ravnanje z odpadki in upravlja najsodobnejši obrat za predelavo odpadkov - RCERO Ljubljana ter je zelo aktivna na področju doseganja ciljev, načrtanih v Zero Waste strategiji. Ključna usmeritev pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana je zniževanje stroškov obdelave odpadkov.

Družbi VOKA SNAGA in Energetiko Ljubljana sodelujeta pri skupnem projektu »Vzpostavitev objekta za energetske izrabo odpadkov (OEIO)«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL. (Več v točki 3.1. Raziskave in razvoj)

V **prometni politiki** MOL je zapisano, da je cilj prometne politike MOL zmanjšati prevoz z osebnimi vozili na eno tretjino vsega prometa po mestu, ostali dve tretjini pa bi predstavljali pešci, kolesarji in uporabniki javnega prevoza. K uresničitvi tega cilja pomagajo parkirišča P+R namenjena tistim voznikom osebnih avtomobilov, ki pot v Ljubljano nadaljujejo z javnim prevozom. Takih parkirišč je na področju MOL že šest, izven MOL so v uporabi parkirišča na Sinji Gorici, Škofljici in Igu in Grosuplju.

Z UKC Ljubljana in Onkološkim inštitutom smo se dogovorili, da se je od 1. 6. 2021 organiziral prevoz zaposlenih zjutraj in opoldne iz parkirišč Barje P+R, Fužine P+R in Center Stožice P+R. Iz smeri Fužine P+R vozijo redne linije, iz ostalih dveh pa so organizirani odhodi po direktnih trasah ob določenih urah zjutraj in popoldan.

V okviru projekta integriranega javnega prevoza potnikov so bile od 1. 7. 2020 v medkrajevem prometu v uporabi vozovnice Slovenija, namenjene upokojencem in starejšim od 65 let, ki niso v delovnem razmerju ter drugim ranljivim skupinam in imetnikom Evropske kartice ugodnosti. Vozovnica Slovenija omogoča brezplačen prevoz v medkrajevem prometu po Sloveniji. V letu 2021 se lahko od 1. oktobra upokojenci (tudi imetniki kartice Slovenija), imetniki Evropske kartice ugodnosti za invalide, vojni veterani in osebe starejše od 65 let, pod pogojem, da niso v delovnem razmerju brezplačno vozijo na mestnih linijah LPP. MZI je s 1. 7. 2021 vpeljala novi vozovnici, in sicer vikend vozovnico za družine in skupine potnikov, ki omogoča družinam, oziroma skupinam potnikov od 5 do 10 oseb, neomejeno število potovanj z medkrajevnim avtobusom ali z vlakom ob sobotah, nedeljah in praznikih v obdobju štirih zaporednih dni ter vikend popuste v višini 75 % za vse enotne vozovnice v medkrajevem avtobusnem in domačem železniškem prometu ki veljajo ob sobotah, nedeljah in praznikih od julija 2021 do konca junija 2022.

Storitve »Prijatelj« nismo realizirali zaradi epidemije COVID-19. Projekt »Prijatelj« bi zagotavljal prevoz s kombiniranimi vozili od 15h do 21h za potrebe popoldanskih aktivnosti otrok na območju Tomačevega, Novih Jarš in Šmartna ob Savi.

Mestni in medkrajevni linijski prevoz bomo še naprej izvajali v skladu z veljavnim odlokom, s splošnimi prevoznimi pogoji, določili koncesijske pogodbe in pogoji, ki bodo določeni s strani države za preprečevanje širjenja okužb. Za optimizacijo obratovalnih stroškov in vrnitev uporabnikov na javni prevoz načrtujemo širitev mreže prevoza na klic. S prevozom na klic se bomo na redkeje naseljenih področjih poskušali bolj približati uporabnikom in v obdobjih manjšega povpraševanja po prevozih s prevozom na klic nadomestiti avtobuse. Prav tako bo potrebno podaljšati mrežo pasov rezerviranih za mestni promet in na ta način povišati potovalne hitrosti.

2.7 Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine

- Nadzorni svet, na podlagi izbora najustrežnejšega kandidata za revizorja letnega poročila obvladujoče in odvisnih družb, predlaga imenovanje revizijske družbe DELOITTE REVIZIJA d.o.o., Dunajska cesta 165, Ljubljana kot kandidata za revizorja letnega poročila družbe za poslovna leta 2022, 2023 in 2024.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 25. 2. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske odpadne vode in s tem cene storitev GJS na podlagi elaborata, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter cene posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 25. 2. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje.
- Svet RCERO LJUBLJANA³ (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na dopisni seji dne 1. 3. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje.
- Svet RCERO je na dopisni seji dne 4. 3. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje.
- Skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Barje je bila konec marca 2022 sklenjena Pogodba o izdaji zavarovalne police za obdobje enega leta za zagotovitev finančnega jamstva v višini 12.931.603 EUR v korist Republike Slovenije, Ministrstva za okolje in prostor, Agencije Republike Slovenije za okolje.
- Na seji Skupščine družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. dne 25. 2. 2022 je bil s sklepom št. 3 – S JHL/2022, za mandatno dobo petih let, z dnem 22. 7. 2022 za direktorja odvisne družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. imenovan Krištof Mlakar. Na osnovi navedenega sklepa je bila z direktorjem Krištofom Mlakarjem sklenjena nova Pogodba o zaposlitvi za mandatno dobo petih let, ki se prične uporabljati z dnem nastopa mandata tj. 22. 7. 2022.
- Ministrstvo za infrastrukturo je dne 29. 3. 2022 sprejelo odločitev in v postopku javnega naročila za izbiro koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije, kot nedopustno zavrnilo skupno ponudbo ponudnikov Arriva d.o.o. in odvisne družbe LPP. Na odločitev je odvisna družba LPP vložila

³ Svet RCERO je skupni organ občin koncedentka za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih gospodarskih javnih služb obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v okviru RCERO Ljubljana, ki so ga ustanovili občinski sveti in v katerem sodelujejo tudi občine, ki so že ustanovile skupni organ ustanoviteljic – Svet ustanoviteljev. Svet ustanoviteljev je za odločanje na skupnem organu Svet RCERO pooblastil župane občin ustanoviteljic. V primeru, če je občina koncedentka izvajalcu VOKA SNAGA kot upravljavcu objektov in naprav RCERO Ljubljana podelila tudi koncesijo za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, je Svet RCERO pristojen tudi za potrditev cene za navedeno gospodarsko javno službo, pri čemer občine koncedentke, ki VOKA SNAGA niso podelile koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, nimajo pristojnosti glasovanja o ceni za navedeno gospodarsko javno službo.

zahtevke za revizijo. Ocena posledic zavrnitve skupne ponudbe na poslovni položaj in uspešnost poslovanja v tem trenutku ni mogoča.

- Odvisna družba LPP je v marcu 2022 sklenila pogodbo za dodatno kratkoročno posojilo v višini 2.000.000 EUR z rokom vračila v letu 2023 in v aprilu sklenila tri pogodbe za najem dveh kratkoročnih in enega revolving posojila v skupni višini 7.000.000 EUR z rokom vračila v decembru 2022.
- Odvisna družba Energetika Ljubljana je, skladno z Aktom o metodologiji za oblikovanje cen toplote za daljinsko ogrevanje, uskladila variabilno ceno pare za oba parovodna sistema s 1. 2. 2022, s 1. 4. 2022 pa se je uskladil tudi fiksni del cene za vročo vodo in paro za oba parovodna sistema.
- Odvisna družba Energetika Ljubljana je v mesecu marcu 2022 obnovila revolving posojilo v višini 13.000.000 EUR. Družba je v mesecu marcu in aprilu 2022, zaradi zaostritve razmer na energetske trgi v zadnjem četrtletju leta 2021, najela revolving posojila v skupni višini 15.000.000 EUR, za poravnavanje tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje družbe, z rokom vračila do konca leta 2022.
- S 13. aprilom 2022 stopi v veljavo Zakon o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov (ZOTDS) (Uradni list RS, št. 44/22), ki vsebuje dve bistveni spremembi: prva sprememba je v 19. členu (2. odstavek), ki določa, da cena toplote ni regulirana pri distribuciji pare in daljinskega hlajenja, ampak se določa prosto s pogodbo med distributerjem in končnim odjemalcem, ter druga sprememba, ki v 23. členu (2.-5. odstavek) vsebuje določila o dodatku k tarifni postavki.
- Zaradi izrednih razmer na trgu zemeljskega plina, ki se od zadnjega četrtletja 2021 nadaljujejo tudi v letu 2022, se je na dejavnosti dobava plina povečal razkorak med nabavnimi in prodajnimi cenami. Med ukrepi, s katerimi namerava družba omiliti posledice razkoraka cen, so postopni dvigi cene plina iz rednega cenika, od 1. marca 2022 dalje uskladitev vseh individualnih cen za upravnike s ceno po rednem ceniku, od aprila 2022 dalje ukinitve znižane cene za člane Kluba Zvestoba ogreva ter umik ponudb in spletnih vsebin, ki pozivajo k menjavi dobavitelja plina.
- Trenutna vojaška operacija v Ukrajini in s tem povezane sankcije proti Ruski federaciji lahko vplivajo na evropska gospodarstva in globalno. Skupina nima neposredne izpostavljenosti do Ukrajine, Rusije ali Belorusije, zato bo potencialen vpliv na Skupino le posreden skozi splošno gospodarsko situacijo. Obstaja možnost, da bi se zaradi nastale situacije pojavile težave pri dobavi energentov, predvsem zemeljskega plina. Skupina ne pričakuje prilagoditve knjigovodskih vrednosti sredstev ali obveznosti. Dolgoročni učinek lahko vpliva tudi na obseg trgovanja, denarne tokove in dobičkonosnost. Skupina na datum teh računovodskih izkazov še naprej izpolnjuje svoje obveznosti ob zapadlosti in zato še naprej pripravlja računovodske izkaze na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja.

Ogroženost pred kibernetскими napadi je velika skrb, ki ji danes bolj kot kadarkoli namenjamo veliko pozornost. Informacijske rešitve in spremembe preverjamo skozi vidik kibernetске varnosti, dodatno pa je naša pozornost usmerjena tudi na spremljanje varnostnih dogodkov v širšem okolju, od koder prihaja glavnina napadov. Glede na to, da določen del informacijskega okolja Javnega holdinga obravnavamo kot kritično infrastrukturo, smo v zvezi s tem na podlagi Zakona o informacijski varnosti vključeni tudi v sistem obveščanja in poročanja nacionalnemu odzivnemu centru za kibernetско varnost SI-CERT. V primeru zaznanih kibernetских incidentov sledimo priporočilom ter izvajamo ukrepe, ki jih predpiše SI-CERT.

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom Skupine JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze Skupine JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2021 ter njeno konsolidirano finančno uspešnost in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2021. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ime Deloitte se nanaša na izkušene Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte), DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga družgi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/uk/about

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih največje ameriških gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 313.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom: Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 150 domaših in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2022. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Pripoznavanje prihodkov v konsolidiranih računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>V letu, končanem 31. decembra 2021, so prihodki iz pogodb s kupci znašali 304.783 tisoč EUR.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju 3.3.3 Računovodske usmeritve, točka m), se prihodki iz pogodb s kupci pripoznajo skladno z MSRP 15, ko pride do prenosa obvladovanja sredstva na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden od pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja skupine. Zaradi pomembnosti postavke v konsolidiranih računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev skupine v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost s MSRP 15 ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na ravni vsake odvisne družbe smo preverili zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov. <p>Pregledali smo tudi informacije v konsolidiranih računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da

omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov družbe/skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo/skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov družbe/skupine in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe/skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost družbe/skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 25. aprila 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja pet let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 22. april 2022 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano skupino ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Dunajska 165

1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik

Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 22. april 2022

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 Konsolidirani računovodski izkazi

3.2.1 Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v EUR

	Pojasnila	31.12.2021	31.12.2020
SREDSTVA			
Nepremičnine, naprave in oprema	1	502.141.820	468.133.996
Naložbene nepremičnine	2	3.520.138	3.505.589
Neopredmetena sredstva	3	110.767.854	119.421.867
Nekratkoročno odloženi stroški		5.120	4.233
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4	2.501.045	2.308.279
Nekratkoročna posojila	5	1.146.270	1.335.157
Nekratkoročne poslovne terjatve		1.391	53.418
NEKRATKOROČNA SREDSTVA		620.083.638	594.762.539
Zaloge	6	18.332.389	28.463.181
Dana posojila	5	973.071	876.970
Kratkoročne poslovne terjatve	7	78.364.751	54.250.141
Druga kratkoročna sredstva	8	1.248.696	1.233.697
Denar in denarni ustrezniki	9	7.412.212	6.390.605
KRATKOROČNA SREDSTVA		106.331.119	91.214.594
SKUPAJ SREDSTVA		726.414.757	685.977.133
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Osnovni kapital		151.446.841	151.446.841
Kapitalske rezerve		16.902.738	16.902.738
Rezerve iz dobička		216.602.640	213.158.820
Rezerve, nastale zaradi vredn. po pošteni vrednosti		-3.432.616	-3.901.460
Čisti poslovni izid poslovnega leta		-8.403.804	3.674.310
KAPITAL	10	373.115.799	381.281.249
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	11	15.835.618	16.891.156
Druge rezervacije	12	24.511.118	27.497.940
Nekratkoročno odloženi prihodki	13	12.128.365	12.424.274
Nekratkoročne finančne obveznosti	14	160.054.634	143.569.136
Nekratkoročne poslovne obveznosti		116.370	112.022
Odložene obveznosti za davek	25	54.382	17.757
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		212.700.487	200.512.285
Kratkoročne finančne obveznosti	14	69.487.099	58.976.895
Kratkoročne poslovne obveznosti	15	62.039.321	36.724.435
Obveznosti za davek od dobička		130.581	735.240
Obveznosti iz pogodb s kupci	16	3.353.553	3.346.008
Druge obveznosti	17	5.587.917	4.401.021
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		140.598.471	104.183.599
SKUPAJ OBVEZNOSTI		353.298.958	304.695.884
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		726.414.757	685.977.133

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v EUR

	Pojasnila	2021	2020
Čisti prihodki od prodaje	18	304.782.520	261.811.655
<i>Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe</i>		122.821.096	117.009.723
<i>Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti</i>		156.278.181	124.314.331
<i>Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu</i>		56.512	9.766
Prihodki iz naslova dotacij		25.626.731	20.477.835
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		2.491.795	2.060.776
Drugi poslovni prihodki	19	10.309.017	16.930.895
Kosmati donos iz poslovanja		317.583.332	280.803.326
Stroški blaga, materiala in storitev	20	-166.455.681	-125.868.684
Stroški dela	21	-89.598.524	-89.587.719
Amortizacija	22	-38.398.815	-39.229.149
Drugi poslovni odhodki	23	-27.626.099	-17.559.662
Poslovni izid iz poslovanja		-4.495.787	8.558.112
Finančni prihodki		331.530	796.026
Finančni odhodki		-3.919.309	-4.632.662
Finančni izid	24	-3.587.779	-3.836.636
Poslovni izid pred davki		-8.083.566	4.721.476
Davek od dobička	25	-274.473	-768.965
Čisti poslovni izid poslovnega leta	26	-8.358.039	3.952.511

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	Pojasnila	2021	2020
Poslovni izid poslovnega leta	26	-8.358.039	3.952.511
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	11	36.449	-880.691
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	4	192.766	-93.548
Vpliv odloženih davkov	25	-36.626	17.774
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki v prihodnje ne bo pripoznan v izkazu poslovnega izida		-8.165.450	2.996.046
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta		-8.165.450	2.996.046

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v EUR

	Pojasnilo	2021	2020
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti poslovni izid		-8.358.039	3.952.511
Prilagoditve za:			
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev	22	38.398.815	39.229.149
Konsolidacijska knjižba zmanjšanja stroškov koncesijske infrastrukture		-12.072.133	-12.072.133
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev	19	-69.176	-212.543
Oslabitev, odpis in odprava oslavitve sredstev	19,23	1.552.170	1.697.601
Neto zmanjšanje /oblikovanje rezervacij in odloženih prihodkov	11,12,13	-826.970	3.991.321
Prihodki iz naslova brezplačno pridobljenih sredstev	19	-761.373	-3.891.725
Prihodki iz usredstvenih lastnih storitev		-2.617.357	-2.222.073
Konsolidacijska knjižba prihodki iz povezanih najemov		336.850	336.885
Drugi nedenarni prihodki		26.677	-2.653.387
Odhodki za vnaprej vračunane stroške		21.234.974	10.362.038
Neto finančni (prihodki)/odhodki	24	3.748.118	4.416.469
Davek od dobička in prihodki (odhodki) iz naslova odloženih davkov	25	274.473	768.965
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami obratnega kapitala		40.867.029	43.703.078
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-27.291.578	-3.735.661
Sprememba stanja zalog		10.123.858	1.058.490
Sprememba stanja poslovnih dolgov		14.672.339	-5.786.164
Sprememba stanja kratkoročno odloženih prihodkov, vračunanih stroškov in rezervacij		-1.144.331	2.876.470
Spremembe čistih obratnih sredstev		-3.639.712	-5.586.865
Denarni tokovi pri poslovanju		37.227.317	38.116.213
Izdatki za davek od dohodka		-1.440.125	-52.077
Čisti denarni tok iz poslovanja		35.787.192	38.064.136
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejemki od dobljenih obresti		48.740	1.015
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme		9.923	106.692
Prejemki od prodaje finančnih naložb		818.493	962.690
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	3	-16.813.046	-13.325.173
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	1	-53.585.323	-38.666.928
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	2	-6.323	-25.038
Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-643.931	-582.737
Čisti denarni tok iz naložbenja		-70.171.467	-51.529.479
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od prejetih posojil		169.732.799	151.193.301
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje		-479.526	-749.462
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti		-133.847.391	-136.312.306
Čisti denarni tok iz financiranja		35.405.882	14.131.533
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		1.021.607	666.190
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		6.390.605	5.724.415
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		7.412.212	6.390.605

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

➤ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2021

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni poslovni izid	Poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Novo stanje 1. januar 2021	151.446.841	16.902.738	1.452.067	211.706.753	-3.901.460	0	3.674.310	381.281.249
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid tekočega leta	0	0	0	0	0	0	-8.358.039	-8.358.039
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	0	0	0	0	156.140	0	0	156.140
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	0	0	0	0	36.449	0	0	36.449
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	-230.490	276.255	0	-45.765	0
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	-230.490	468.844	0	-8.403.804	-8.165.450
Prenos poslovnega izida preteklih obdobj v rezerve	0	0	0	3.674.310	0	0	-3.674.310	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	3.674.310	0	0	-3.674.310	0
Stanje 31. decembra 2021	151.446.841	16.902.738	1.452.067	215.150.573	-3.432.616	0	-8.403.804	373.115.799

➤ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2020

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni poslovni izid	Poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Novo stanje 1. januar 2020	151.446.841	16.902.738	1.205.730	210.675.681	-3.174.496	0	1.228.709	378.285.203
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid tekočega leta	0	0	0	0	0	0	3.952.511	3.952.511
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	0	0	0	0	-75.774	0	0	-75.774
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	0	0	0	0	-880.691	0	0	-880.691
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	-197.637	229.501	0	-31.864	0
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	-197.637	-726.964	0	3.920.647	2.996.046
Prenos poslovnega izida preteklih obdobj v rezerve	0	0	0	1.228.709	0	0	-1.228.709	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu poslovodstva	0	0	246.337	0	0	0	-246.337	0
Spremembe v kapitalu	0	0	246.337	1.228.709	0	0	-1.475.046	0
Stanje 31. decembra 2020	151.446.841	16.902.738	1.452.067	211.706.753	-3.901.460	0	3.674.310	381.281.249

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3 Razkritja postavk v računovodskih izkazih

3.3.1 Poročevalska družba

JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: »Javni holding« ali »obvladujoča družba«) in njene odvisne družbe predstavljajo Skupino Javni holding Ljubljana (v nadaljevanju: »Skupina«).

Javni holding je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem na Verovškovi ulici 70, 1000 Ljubljana, Slovenija, ustanovljena in delujoča v Sloveniji.

Na dan 31. 12. 2021 sestavljajo osnovni kapital družbe osnovni vložki naslednjih družbenikov:

Družbenik	Vrednost osnovnega vložka	Delež družbenika
Mestna občina Ljubljana	132.243.381,56 EUR	87,32 %
Občina Medvode	5.815.558,69 EUR	3,84 %
Občina Brezovica	4.179.932,81 EUR	2,76 %
Občina Dobrova – Polhov Gradec	3.271.251,77 EUR	2,16 %
Občina Škofljica	2.726.043,14 EUR	1,80 %
Občina Dol pri Ljubljani	1.908.230,20 EUR	1,26 %
Občina Horjul	1.302.442,83 EUR	0,86 %
Skupaj	151.446.841,00 EUR	100,00 %

Glavne dejavnosti Skupine so izvajanje gospodarskih javnih služb, s čimer se zagotavljajo osnovni pogoji za zagotavljanje javnih dobrin prebivalcev v Mestni občini Ljubljana in šestih primestnih občinah.

V letu 2021 in 2020 so Skupino sestavljale obvladujoča družba in 3 odvisne družbe:

	Delež v kapitalu
JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.	100 %
JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o.	100 %
JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.	100 %

Glasovalne pravice obvladujoče družbe so enake deležu v kapitalu. Kapital in glasovalne pravice na dan 31. 12. 2021 in 31. 12. 2020 v vseh odvisnih družbah znašajo 100 %.

3.3.2 Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov

a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah Skupine ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Odvisne družbe v Skupini so izdelale računovodske izkaze v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Razlike med MSRP uporabljenimi pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov in SRS uporabljenimi pri pripravi računovodskih izkazov odvisnih družb, so naslednje:

- izkazovanje koncesijskih pogodb in pogodb o uporabi koncesijske infrastrukture,
- izkazovanje stavbne pravice,
- izkazovanje sredstev s strani nedržavnih subjektov, ki ni vezano na izpolnitev nasprotno obveze,
- prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve,
- izkazovanje obveznosti iz pogodb s kupci.

Računovodski izkazi Skupine so pripravljani ob predpostavki časovno neomejenega delovanja.

b) Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirnih vrednosti, medtem ko se poštena vrednost upošteva pri naslednjih finančnih instrumentih:

- izpeljani finančni instrumenti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa.

Metode, uporabljene pri merjenju poštenih vrednosti, so opisane v točki 3.3.4.

c) Funkcijska in predstavljena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni in predstavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe in vseh odvisnih družb. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na eno enoto. Zaradi zaokroževanja lahko v računovodskih izkazih in pojasnilih k njim prihaja do zaokroževalnih razlik.

d) Tuje valute

Posli v tuji valuti se preračunajo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti ob koncu poslovnega leta, se preračunajo v evre po takrat veljavnem referenčnem tečaju ECB. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvorni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

e) Pomembnost

Pomembne postavke v izkazu finančnega položaja so tiste, ki na bilančni datum presegajo 1 % vrednosti sredstev, kar na dan 31. 12. 2021 znaša 7.264.148 EUR (31. 12. 2020: 6.859.771 EUR). Pomembne postavke izkaza poslovnega izida so tiste, ki presegajo 1 % vrednosti vseh prihodkov v poslovnem letu, kar za leto 2021 znaša 3.179.149 EUR (2020: 2.815.994 EUR).

f) Uporaba pomembnih ocen in presoje

Posloводство Skupine v skladu z MSRP pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov uporablja presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah razumejo kot utemeljeni in na podlagi katerih posloводство presoja o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ocene in navedene predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo

le za obdobje, v katerem se ocena popravi, če vpliva zgolj na to obdobje. Lahko se pripoznajo za obdobje popravka in prihodnja leta, če popravek vpliva tako na tekoče, kot na prihodnja leta.

Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

- Doba koristnosti neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme

Poslovodstvo mora določiti oceno dobe koristnosti. Ocenjena doba koristnosti sredstva, podvrženega amortiziranju, predstavlja ocenjena doba, v kateri se bo to sredstvo uporabljalo. Skupina pri ocenjevanju dobe koristnosti sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Skupina letno preverja dobo koristnosti za primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem sprememba stroškov amortizacije.

- Pravice do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti za infrastrukturo koncesijske dejavnosti:

- neopredmeteno dolgoročno sredstvo se identificira na osnovi koncesijske pogodbe;
- doba koristnosti teh neopredmetenih sredstev je vezana na trajanje koncesijske pogodbe;
- diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ugotovljene na dan sklenitve pogodbe, kot bi jo Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

Več o knjigovodskih vrednostih pravic do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti je navedeno v Pojasnilu 3.

- Pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti iz najemov:

- pogodba se identificira kot pravica do uporabe sredstva iz najema, če se z njo prenaša pravica do uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje;
- doba koristnosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme je opredeljeno na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katerega velja možnost podaljšanja najema, in obdobja, za katerega velja možnost odpovedi najema;
- diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ugotovljene na dan sklenitve pogodbe, kot bi jo Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

Več o knjigovodskih vrednostih pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev je navedeno v Pojasnilih 1 in 3.

- Preizkus oslabitve sredstev

Test slabitve nepremičnin, naprav in opreme temelji na ocenjevanju nadomestljive vrednosti nepremičnin, naprav in opreme, ki jo opravi preizkušeni ocenjevalec vrednosti nepremičnin in premičnin. Pri tem uporablja način tržnih primerjav in na donosu zasnovan način ter predpostavke, vezane na ta dva načina. Spremembe predpostavk lahko povzročijo potrebo po oslabitvi sredstva ali odpravo oslabitve. Več o knjigovodskih vrednostih nepremičnin, naprav in opreme je navedeno v Pojasnilu 1.

- Ocenjevanje poštene vrednosti sredstva

Poštena vrednost se ugotavlja pri finančnih sredstvih, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in pri izpeljanih finančnih inštrumentih. Več o finančnih sredstvih Skupine, izmerjenih po pošteni vrednosti, je zapisano v Pojasnilu 4.

- Popravki vrednosti terjatev

Popravek vrednosti terjatev se oblikuje na osnovi pričakovanih kreditnih izgub za celotno trajanje poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

Uporabljeni kriteriji za oblikovanje popravka vrednosti terjatev so navedeni v točki 3.3.3 h, knjigovodske vrednosti terjatev pa v Pojasnilu 7.

- Rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine se oblikujejo na podlagi aktuarskega izračuna, ki temelji na različnih predpostavkah, kot so diskontna stopnja, stopnja fluktuacije, ocena rasti plač in nagrad. Ocena se ob spremembi teh predpostavk in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni in vodi do povečanja ali zmanjšanja rezervacij iz tega naslova. Več o predpostavkah, uporabljenih pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter knjigovodski vrednosti je navedeno v Pojasnilu 11.

Rezervacije za obveznosti vrednostno pomembnih tožb Skupina oblikuje glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano verjetno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Odločitev glede oblikovanja rezervacije za posamezno tožbo družbe Skupina sprejme glede na verjetnost izida spora in dejanskega stanja. Rezervacije za predvidene obveznosti za zapiranje odlagališča in obveznosti po zaprtju odlagališča Skupina oblikuje glede na oceno stroškov in ob upoštevanju časovne vrednosti denarja. Več o uporabljenih predpostavkah in knjigovodskih vrednosti v Pojasnilu 12.

- Odloženi davki

Ob sestavitvi bilance stanja Skupina ponovno oceni prej nepripoznane terjatve za odloženi davek in jih pripozna, če je verjetno, da bo prihodnji obdavčljivi dobiček omogočil uporabo terjatev za odloženi davek. Skupina zmanjša knjigovodsko vrednost terjatev za odloženi davek, če ni več verjetno, da bo na razpolago dovolj obdavčljivega dobička. Vsako takšno zmanjšanje se odpravi, če postane verjetno, da bo na razpolago zadosten obdavčljivi dobiček. Več o predpostavkah in knjigovodskih vrednostih odloženih davkov v Pojasnilu 25.

g) Novi sprejeti standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo 1. januarja 2021

- **Reforma referenčnih obrestnih mer – 2. faza – MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 (dopolnila)**

Avgusta 2020 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (v nadaljevanju: UOMRS) objavil drugi del reforme referenčnih obrestnih mer, in sicer dopolnitve standardov MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16, ter s tem zaključil svoje delo kot odgovor na reformo IBOR. Dopolnila vsebujejo začasno izjemo pri poročanju finančnih učinkov zamenjave medbančne obrestne mere (IBOR) z alternativno skoraj netvegano obrestno mero (RFR). Dopolnila omogočajo družbam uporabo praktične rešitve pri obračunu sprememb osnove za določitev pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva ali obveznosti, pri čemer mora družba učinkovito obrestno mero prilagoditi tako, da je enakovredna gibanju tržne obrestne mere. Poleg tega dopolnila omogočajo družbam uporabo določenih posplošitev glede prenehanja obračunavanja varovanja pred tveganjem, vključno z začasno oprostitvijo od zahteve razločevanja, za razmerja varovanja pred tveganjem, pri katerih je bila alternativna referenčna obrestna mera določena kot ne pogodbeno določena sestavina tveganja.

Dopolnila standarda MSRP 7 Finančni instrumenti od družbe zahtevajo razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo razumevanje učinka reforme referenčne obrestne mere na finančne instrumente družbe in njegovo strategijo upravljanja tveganj. Družba mora dopolnila uporabiti za nazaj, brez preračuna podatkov preteklih obdobj.

Dopolnitve standarda niso pomembno vplivale na konsolidirane računovodske izkaze Skupine.

h) Novi standardi in pojasnila, relevantni za Skupino, ki še niso v veljavi

Standardi in pojasnila, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, do datuma konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine še niso stopili v veljavo. Skupina bo ustrezne standarde in pojasnila uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Skupina predčasno ni sprejela nobenega standarda.

- **Dopolnila standardov MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom**

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da družba pripozna celoten znesek dobička ali izgube, kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Za transakcije s sredstvi, ki jih družba ne uporablja pri poslovanju, družba pripozna le del dobička ali izgube, tudi če se sredstva nahajajo v hčerinski družbi. Decembra 2015 je UOMRS datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda EU še ni odobrila.

Skupina ne pričakuje, da bodo navedene dopolnitve vplivale na njene konsolidirane računovodske izkaze.

- **MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov: Razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne (dopolnila)**

Dopolnila so prvotno veljala za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2022 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je bila dovoljena. V odgovor na pandemijo koronavirusne bolezni (covid-19) je UOMRS odložil datum začetka veljavnosti dopolnil za eno leto, tj. do 1. januarja 2023, da bi družbam zagotovil dovolj časa za izvedbo sprememb v razvrstitvi obveznosti. Dopolnila so družbam v pomoč pri odločanju, ali naj v izkazu finančnega položaja dolg in druge obveznosti iz negotovim datumom poravnave razvrstijo med kratkoročne ali nekratkoročne obveznosti in tako zagotovijo večjo doslednost pri upoštevanju zahtev standarda. Dopolnila vplivajo na predstavitev obveznosti v izkazu finančnega položaja, ne spreminjajo pa obstoječih zahtev v povezavi z merjenjem ali obdobjem pripoznanja sredstev, obveznosti, prihodkov ali odhodkov ali informacij, ki jih družba razkrije o teh postavkah. Prav tako dopolnila pojasnjujejo zahteve v povezavi z razvrstitvijo dolgov, ki jih družba poravna z izdajo lastnih kapitalskih instrumentov.

Novembra 2021 je Upravni odbor objavil osnutek za javno obravnavo (ED), ki pojasnjuje, kako družba obravnava obveznosti, za katere veljajo zaveze, ki jih mora izpolniti na datum, ki sledi obdobju poročanja.

UOMRS predlaga predvsem omejen obseg dopolnil standarda MRS 1, ki dejansko razveljavljajo dopolnila iz leta 2020, ki od družbe zahtevajo, da obveznosti, s katerimi so povezane zaveze, ki jih mora izpolniti šele v naslednjih dvanajstih mesecih po obdobju poročanja, razvrsti med kratkoročne, če jih ob zaključku poročevalskega obdobja ne izpolnjuje.

Namesto tega predlog dopolnil od družbe zahteva ločeno predstavitev in dodatna razkritja vseh nekratkoročnih obveznosti, s katerimi so povezane zaveze, ki jih mora izpolniti šele v naslednjih dvanajstih mesecih po obdobju poročanja, če jih ob zaključku poročevalskega obdobja ne izpolnjuje.

Predlog dopolnil velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2024 ali kasneje in jih mora družba v skladu z zahtevami standarda MRS 8 uporabiti za nazaj. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. UOMRS je obenem predlagal odložitev začetka veljavnosti dopolnil iz leta 2020, kar

pomeni, da pred začetkom veljavnosti predlaganih dopolnil družbi obstoječe prakse ni treba spreminjati. Dopolnil standarda in osnutkov za javno obravnavo EU še ni odobrila.

Skupina pregleduje vpliv dopolnitev standarda in jih bo upoštevala ob njihovi uveljavitvi.

- **MSRP 3 Poslovne združitve; MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva; MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva ter letne izboljšave 2018–2020 (dopolnila)**

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2022 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. UOMRS je objavil naslednja omejena dopolnila standardov MSRP:

- **Dopolnila standarda MSRP 3 Poslovne združitve** posodabljaajo sklic v standardu MSRP 3 na temeljni okvir standardov računovodskega poročanja, ne spreminjajo pa računovodskih zahtev pri obračunavanju poslovnih združitvev.
- **MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva (dopolnila):** Dopolnila družbi prepovedujejo, da bi od stroškov nepremičnin, strojev in opreme odštelo izkupiček od prodaje proizvodov v obdobju priprave sredstva na njegovo predvideno uporabo, in zahtevajo pripoznanje izkupička od prodaje in s tem povezane stroške v poslovnem izidu.
- **MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva (dopolnila):** Dopolnila opredeljujejo stroške, ki jih družba upošteva pri določanju stroškov izpolnitve pogodbe za namen ocene, ali je pogodba kočljiva.
- **Letne izboljšave 2018–2020** prinašajo nekatera manjša dopolnila standardov MSRP 1 Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja, MSRP 9 Finančni instrumenti, MRS 41 Kmetijstvo ter nazorne primere k standardu MSRP 16 Najemi.

Skupina pregleduje vpliv dopolnitev standarda in jih bo upoštevala ob njihovi uveljavitvi.

- **MSRP 16 Najemi – Prilagoditev najemnin v zvezi s pandemijo Covidom-19 po 30. juniju 2021 (dopolnila)**

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. aprila 2021 ali kasneje, pri čemer je dovoljena zgodnja uporaba tudi v računovodskih izkazih, ki na dan objave dopolnil standarda niso bili odobreni za objavo. Marca 2021 je UOMRS dopolnil pogoje za uporabo praktične rešitve iz standarda MSRP 16, ki najemniku omogoča, da prilagoditve najemnin, do katerih pride neposredno zaradi pandemije Covid-19, ne obravnava po smernicah standarda MSRP 16. Družba lahko praktično olajšavo uporabi pri obravnavi prilagoditve najemnin, pri katerih posamezno znižanje najemnine vpliva samo na plačila, ki bi prvotno zapadla 30. junija 2022 ali prej, in pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji za uporabo praktične rešitve.

Skupina ne pričakuje, da bodo navedene dopolnitve vplivale na njene konsolidirane računovodske izkaze.

- **MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov in Stališče 2 mednarodnih računovodskih izkazov MSRP: Razkritje računovodskih usmeritev (dopolnila)**

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila določajo smernice za presojo pomembnosti pri razkritju računovodskih usmeritev. Dopolnila MRS 1 nadomeščajo zahtevo po razkritju »bistvenih« računovodskih usmeritev z zahtevo po razkritju »pomembnih« računovodskih usmeritev. Obenem vsebuje Stališče napotke in nazorne primere kot pomoč pri uporabi koncepta pomembnosti pri presoji razkritja računovodskih usmeritev. Dopolnil standarda EU še ni odobrila.

Skupina pregleduje vpliv dopolnitev standarda in jih bo upoštevala ob njihovi uveljavitvi.

- **MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev računovodskih ocen (dopolnila)**

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila obravnavajo spremembe računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ob začetku tega obdobja ali kasneje in opredeljujejo računovodske ocene kot denarne zneske v računovodskih izkazih, s katerimi je povezana negotovost z vidika njihovega merjenja. Prav tako dopolnila pojasnjujejo, kaj so spremembe računovodskih ocen in kako se te razlikujejo od sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak. Dopolnil standarda EU še ni odobrila.

Skupina pregleduje vpliv dopolnitev standarda in jih bo upoštevala ob njihovi uveljavitvi.

- **MRS 12 Davek iz dobička: Odloženi davek od sredstev in obveznosti ene same transakcije (dopolnila)**

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Maja 2021 je UOMRS objavil dopolnila računovodskega standarda MRS 12, s katerimi je omejil uporabo izjeme pri začetnem pripoznanju po MRS 12 in določil, kako naj družba obračuna odloženi davek od določenih transakcij, kot so najemi in obveznosti, povezane z razgradnjo. V skladu z dopolnili izjema ne velja za transakcije, katerih obdavčljivi znesek je ob prvotnem pripoznanju enak znesku odbitnih začasnih razlik. Izjema velja le, če pri pripoznanju sredstva v najemu in z njim povezane obveznosti (ali obveznosti v povezavi z razgradnjo in razgradnjo sestavnega dela sredstva) obdavčljivi znesek ni enak znesku odbitnih začasnih razlik. Dopolnil standarda EU še ni odobrila.

Skupina pregleduje vpliv dopolnitev standarda in jih bo upoštevala ob njihovi uveljavitvi.

3.3.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Skupina je v računovodskih izkazih dosledno uporabila opredeljene računovodske usmeritve za vsa predstavljena obdobja.

a) Osnove za konsolidiranje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni na osnovi računovodskih izkazov družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in njenih odvisnih družb.

➤ Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, ki jih obvladuje Skupina. Obvladovanje obstaja, ko je naložbenik izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov podjetja, v katero ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja družbe, v katero naložbi, oziroma prejemnika finančne naložbe in obstaja povezava med vplivom in donosom.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze Skupine od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma ko preneha.

Računovodske usmeritve odvisnih družb so usklajene z usmeritvami Skupine.

➤ Posli, izvzeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine. Nerealizirani dobički iz poslov s pridruženimi družbami (obračunanimi po kapitalski metodi) se izločijo le do obsega deleža Skupine v teh

družbah. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

➤ **Pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov so uporabljene naslednje predpostavke:**

- Predpostavka enotne družbe; konsolidirani računovodski izkazi Skupine prikazujejo premoženjsko, finančno stanje in poslovni izid ter spremembe finančnega položaja in gibanje lastniškega kapitala skupine družb, kot da gre za eno družbo. Pri tem so upoštevani naslednji postopki in učinki konsolidiranja:
 - finančne naložbe obvladujoče družbe v odvisne družbe so bile pri konsolidiranju izločene in njim ustrezni del kapitala odvisnih družb,
 - medsebojne poslovne terjatve in obveznosti v skupini povezanih družb so bile pobotane,
 - poslovni in finančni prihodki, ki izhajajo iz razmerij med povezanimi družbami v skupini, so v konsolidiranem izkazu poslovnega izida izločeni, prav tako tudi njim ustrezni poslovni in finančni odhodki.
- Predpostavka izkazovanja resničnega premoženjskega in finančnega stanja ter poslovnega izida;
- Predpostavka popolnosti Skupine;
- Predpostavka popolnosti vsebine računovodskih izkazov in enotnega zajemanja vanje;
- Predpostavka enakega datuma;
- Predpostavka dosledne stanovitnosti metod konsolidiranja;
- Predpostavka jasnosti in preglednosti;
- Predpostavka gospodarnosti;
- Predpostavka pomembnosti.

b) Neopredmetena sredstva

Skupina pripozna neopredmeteno sredstvo, ko je verjetno, da bodo v Skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všttevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve. Dolgoročne premoženjske pravice so sredstva s končnimi dobami koristnosti, emisijski kuponi in avtorske pravice pa so neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti.

Pravice do uporabe neopredmetenih sredstev se pripoznajo na enak način kot pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme (točka 3.3.3 c).

Skupina prejete emisijske kupone od države pripozna med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti po 1 evro za vsak emisijski kupon. Skupina emisijske kupone, ki jih kupi zaradi izpolnitve obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov pripozna med neopredmetenimi sredstvi po nabavni vrednosti. Za vrednost proizvedenih emisij na koncu poslovnega leta Skupina oblikuje obveznost do države za predajo emisijskih kuponov. Če Skupina na koncu poslovnega leta nima dovolj emisijskih kuponov za poravnavo obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov, dodatno vračuna poslovne odhodke. Obveznost do države za predajo

emisijskih kuponov poravna z izročitvijo emisijskih kuponov. Konec poslovnega leta Skupina preveri morebitne znake oslabitve za kupljene emisijske kupone.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev in pravic do uporabe neopredmetenih sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva. Glede na zahteve MRS 16 se amortizacija začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. V Skupini se amortizacija začne obračunavati s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Skupina ocenjuje, da so razlike zaradi takšnega načina obračunavanja nepomembne.

➤ Dobe koristnosti za neopredmetena sredstva

	Metoda amortiziranja	Doba koristnosti
Programska oprema	Enakomerna časovna	2-14 let
Stavbne pravice	Enakomerna časovna	5-99 let
Pravice do uporabe programske opreme	Enakomerna časovna	2 leti

• Pravica do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti

Skupina pripozna neopredmeteno dolgoročno sredstvo, ki izhaja iz koncesijskih pogodb, ko je upravičena zaračunati uporabo koncesijske infrastrukture. Neopredmeteno dolgoročno sredstvo, prejeto kot plačilo za storitve gradnje ali nadgradnje v okviru koncesijske pogodbe se ob začetnem pripoznanju izmeri po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se neopredmeteno dolgoročno sredstvo meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve. Življenjska doba pravice je vezana na trajanje koncesijske pogodbe.

Skupina pravico do uporabe koncesijske infrastrukture na osnovi pogodbe z občinami pripozna kot neopredmeteno sredstvo v višini diskontiranih obveznosti iz teh pogodb. Obveznosti se diskontirajo na osnovi prihodnjih denarnih tokov v obdobju trajanja pogodb z obrestnimi merami, ugotovljenimi na dan sklenitve pogodbe, kot bi jih Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

c) Nepremičnine, naprave in oprema

Skupina pripozna nepremičnine, naprave ali opremo, ko je verjetno, da bodo v Skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Nepremičnine, naprave in oprema se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstev za nameravano uporabo. V nabavno vrednost se všttevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Pomembnejše nepremičnine, naprave in oprema so zgradbe in proizvodna oprema, lahko vključujejo tudi oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča. Ocenjeni stroški razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča se izkažejo kot del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi preostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med nekratkoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zgrajenih ali izdelanih v Skupini vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del splošnih stroškov. Stroški gradnje ali izdelave, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot usredstveni lastni proizvodi in storitve.

Če je nabavna vrednost sredstva sestavljena iz več delov, Skupina razporedi nabavno vrednost takšnega sredstva na njegove pomembnejše dele, ki imajo lahko različno dobo koristnosti in posebej amortizira vsak tak del. Zemljišča so obravnavana ločeno in se ne amortizirajo.

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Skupina po skrbnikih projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim merilom.

Predvideni stroški rednih popravil večjih vrednosti za pomembnejša sredstva se obravnavajo kot deli teh sredstev in se amortizirajo po stopnji, ki zagotavlja, da bo ocenjeni znesek nadomeščen do časa, ko bodo stroški popravil večjih vrednosti dejansko nastali.

- Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, ko nastanejo stroški izposojanja in ko se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizirljiva sredstva se amortizirajo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in v dobah koristnosti, ki jih določijo odgovorne osebe v Skupini glede na tehnične značilnosti in pričakovano dobo koristnosti posameznega sredstva. Glede na zahteve MRS 16 se amortizacija začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. V Skupini se amortizacija začne obračunavati s prvim dnem naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Skupina ocenjuje, da so razlike zaradi takšnega načina obračunavanja nepomembne.

Za 1. in 2. fazo enovitega IV. in V. odlagalnega polja Skupina obračunava amortizacijo po funkcionalni metodi glede na dobo koristnosti in uporabo tega polja. Stopnja amortizacije je odvisna od količine odloženih odpadkov skupaj z materialom za vgradnjo.

V nadaljevanju je podan pregled osnovnih dob koristnosti oziroma amortizacijskih stopenj pomembnejših skupin amortizljivih sredstev.

➤ Dobe koristnosti za nepremičnine, naprave in opremo

	Metoda amortiziranja	Stopnja amortizacije	Doba koristnosti
Zgradbe	Enakomerna časovna		5-84 let
Plinovodno, vročevodno in parovodno omrežje	Enakomerna časovna		25-35 let
Kanalsko in vodovodno omrežje	Enakomerna časovna		20-50 let
Gradbeni objekti - IV. in V. odlagalno polje - 1. in 2. faza	Funkcionalna	0,02-2,00	
Gradbeni objekti - finančna jamstva - gornja plast	Enakomerna časovna		34 let 11 mes
Avtobusi, vozila, tovornjaki, cisterne	Enakomerna časovna		6-17 let
Računalniška strojna oprema	Enakomerna časovna		2-10 let
Druga oprema	Enakomerna časovna		3-40 let

Stroški, ki povečajo prihodnje koristi oziroma podaljšajo dobo koristnosti nepremičnin, naprav ali opreme, povečajo njegovo nabavno vrednost. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko nastanejo.

Prvotno ocenjene dobe koristnosti družbe se spremenijo pri obstoječih sredstvih, kadar se z investicijskim vlaganjem doseže sprememba dobe koristnosti posameznega sredstva.

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Pomembne nepremičnine, naprave in oprema se prevrednotujejo zaradi oslabitve praviloma takoj, sicer pa najmanj takrat, ko njihova knjigovodska vrednost presega ugotovljeno nadomestljivo vrednost za več kot 20 %. Vrednotenje se praviloma zaupa pooblaščenim cenilcem.

Nadomestljive vrednosti se ugotavljajo, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. Za bistveno spremembo okoliščin poslovanja se šteje taka, zaradi katere se predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju vrednosti pri uporabi ali čiste prodajne vrednosti, spremenijo za več kot 20 %.

d) Pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

Skupina ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Trajanje najema Skupina opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema. Ob tem Skupina presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti. Če je pogodba sklenjena za nedoločen čas, Skupina oceni pričakovano dobo trajanja najema.

Skupina uporablja enoten pristop pripoznavanja in merjenja za vse najeme, razen za kratkoročne najeme do 1 leta in najeme sredstev manjše vrednosti. Najemnine pri najemih manjše vrednosti in kratkoročnih najemih Skupina izkazuje kot strošek. Za ostale najeme je Skupina pripoznala obveznosti za najeta sredstva in pravico do uporabe najetih sredstev. Skupina pripozna pravico do uporabe sredstev na dan začetka najema. Pravica do uporabe najetih sredstev se izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost pravice do uporabe najetih sredstev zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, začetne neposredne stroške in plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem. Pravice do uporabe sredstev se amortizirajo v dobi trajanja najema.

Če se ob zaključku najema lastništvo nad najetim sredstvom prenese na Skupino ali če Skupina izrabi opcijo nakupa, se amortizacija izračuna na podlagi ocenjene dobe koristnosti sredstva.

- Dobe koristnosti za pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

	Metoda amortiziranja	Doba koristnosti
Pravica do uporabe zemljišč	Enakomerna časovna	10 let
Pravica do uporabe zgradb	Enakomerna časovna	4-10 let
Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Enakomerna časovna	2-10 let

Skupina prevrednotuje pravice do uporabe sredstev tudi za morebitno oslabitev. Glejte računovodsko usmeritev v točki h) Oslabitev sredstev.

Obveznosti za najeta sredstva se pripoznajo v višini sedanje vrednosti preostalih najemnin v celotnem trajanju najemne pogodbe. Ta je izračunana kot diskontirana vrednost najemnin, ki jih bo Skupina v skladu z najemno pogodbo plačala v obdobju trajanja najema in upoštevajoč stopnjo zadolževanja Skupine. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin Skupina uporablja predpostavljeno obrestno mero za izposojno na dan začetka najema, saj obrestne mere v najemni pogodbi ni mogoče določiti. Po datumu začetka najema se znesek obveznosti iz najema poveča za natečene obresti in zmanjša za vsa izvršena plačila najemnin. Poleg tega se knjigovodska vrednost obveznosti iz najema ponovno oceni v primeru prilagoditve ali spremembe obdobja trajanja najema, spremembe višine najemnine ali spremembe ocene opcije nakupa najetega sredstva. Ob začetku najema so obveznosti za najeta sredstva enake vrednosti pravice do uporabe sredstev in se zmanjšujejo z odplačili, medtem ko se vrednost pravic do uporabe najetih sredstev zmanjšuje za obračunano amortizacijo v obdobju najema. Obračunani stroški obresti bremenijo finančne odhodke obdobja.

Pri kratkoročnih najemih in najemu sredstev manjše vrednosti Skupina pripozna strošek najemnine enakomerno v celotnem obdobju trajanja najema.

e) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so posedovane z namenom, da bi prinašale najemnino in/ali povečale vrednost dolgoročne naložbe. Skupina izkazuje med naložbenimi nepremičninami dele zgradb in zemljišč, ki se oddajajo in jih je možno kot ločene funkcionalne dele tudi prodati. V kolikor se kot naložbena nepremičnina uporablja več kot 25 % nepremičnine, jo družba izkazuje med naložbenimi nepremičninami. Če delov ni mogoče ločeno prodati, se nepremičnina obračunava kot naložbena nepremičnina le, v kolikor je za opravljanje dejavnosti posejovan nepomemben del. Razdelitev se določi na podlagi m².

Naložbene nepremičnine so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrano izgubo zaradi oslabitev. Metoda amortizacije in amortizacijske stopnje so enake kot pri zgradbah, ki jih Skupina uporablja za svojo dejavnost.

Skupina preverja znamenja oslabitve enako kot pri zgradbah.

f) Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva (denar in denarni ustrezniki, finančne naložbe, posojila in terjatve);
- neizpeljane finančne obveznosti (poslovne in finančne obveznosti);
- izpeljani finančni instrumenti (terminski nakupi tujih valut).

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Finančne naložbe se na začetku pripoznajo na datum menjave oz. ko Skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Ob zaključku poslovnega leta, če je to dovoljeno in primerno, Skupina posamezno nekratkoročno ali kratkoročno sredstvo ustrezno prerazvrsti v drugo skupino.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko Skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Neizpeljana finančna sredstva se po začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,

- finančno sredstvo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bil inštrument pridobljen.

Skupina sredstva in obveznosti glede na izračun njihove poštene vrednosti uvršča v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni,
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov in
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Tiste dolgoročne finančne naložbe, ki zapadejo v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

Pri obračunavanju običajnega nakupa finančnega sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja tako finančno sredstvo pripozna z upoštevanjem datuma poravnave. Enako velja za obračunavanje običajne prodaje finančnega sredstva.

➤ **Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti**

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti so finančni instrumenti, ki jih Skupina poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti. Skupina v tej kategoriji vodi posojila, terjatve in depozite.

- **Dana posojila in depoziti**

Dana posojila in depoziti so vrednoteni po odplačni vrednosti. Odplačna vrednost je znesek, s katerim se finančno sredstvo izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačila glavnice, povečan oziroma zmanjšan za amortizacijo diskonta oziroma premije (po metodi veljavnih obresti) in zmanjšan za morebitne oslabitve.

Zneski, ki jih dolgujejo najemniki po finančnem najemu, se vodijo kot terjatve v znesku naložbe, dane v najem. Prihodki iz finančnega najema so razporejeni na poslovna leta tako, da kažejo stalno periodično stopnjo donosa sredstva, danega v najem.

- **Terjatve do kupcev in druge terjatve**

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po izvorni vrednosti oziroma transakcijski ceni. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

Terjatve se glede na ročnost delijo na nekratkoročne in kratkoročne terjatve.

Nekratkoročne terjatve iz poslovanja so terjatve iz danih depozitov oziroma danih blagovnih ali potrošniških kreditov z rokom zapadlosti v vračilo, daljšim od enega leta in odložene varščine.

Kratkoročni deli nekratkoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapadejo v naslednjem letu, zmanjšujejo stanja nekratkoročnih blagovnih kreditov in so v bilanci stanja postavka kratkoročnih terjatev iz poslovanja.

Kratkoročne poslovne terjatve se delijo na kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (domačih in tujih), kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun, kratkoročne poslovne terjatve povezane s finančnimi prihodki in druge kratkoročne poslovne terjatve.

Terjatve, ki niso poravnane v rednem roku zapadlosti, se opredelijo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve. Z rednim rokom je mišljen rok, dogovorjen v skladu s pogodbo oziroma drugo ustrezno listino.

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje terjatev zaradi odprave njihove oslabitve.

Pri terjatvah, ki so izražene v tuji valuti in pri katerih se po njihovem prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj ali je med pogodbenima strankama dogovorjeno prevrednotenje z namenom ohranjanja njihove realne vrednosti, zmanjšanje terjatev za tečajne razlike povečuje finančne odhodke, povečanje terjatev za tečajne razlike pa povečuje finančne prihodke.

Skupina oblikuje popravek vrednosti terjatev do kupcev v skladu s točko h) Oslabitev sredstev; Neizpeljana finančna sredstva.

Med drugimi terjatvami Skupina izkazuje tudi kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten.

- **Denar in denarni ustrezniki**

Denarna sredstva so gotovina, knjižni denar in denar na poti. Med denarna sredstva uvrščamo tudi denarne ustreznike, ki predstavljajo naložbe, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znani znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Mednje uvrščamo kratkoročne depozite (depozite na odpoklic in depozite zapadle v obdobju do treh mesecev) in vloge v bankah ter podobne naložbe, ki so namenjene zagotavljanju plačilne sposobnosti. Denarno sredstvo se izkazuje v znesku, ki izhaja iz ustrezne listine. Denarno sredstvo, izraženo v tuji valuti, se prevede v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, iz utemeljenih razlogov pa se lahko uporabi tudi ustrezen tečaj poslovne banke. Tečajna razlika, ki se pojavi pri tem, lahko poveča ali zmanjša prvotno izkazano vrednost denarnih sredstev in se pojavi finančni prihodek ali finančni odhodek v zvezi z denarnimi sredstvi.

Negativna stanja oziroma prekoračitve na transakcijskih računih se izkazujejo kot prejeta posojila.

➤ **Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa**

V tej skupini se vodijo naložbe v kapitalske instrumente oziroma v delnice in deleže drugih družb. Skupina se ob začetnem pripoznanju naložb v kapitalske instrumente, ki niso v posesti za trgovanje, nepreklicno odloči, da te naložbe vodi kot sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Ta odločitev se sprejme posamično za vsako naložbo posebej. Ob pripoznanju se finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je povečano za stroške transakcije.

Poštena vrednost naložb, ki kotirajo na borzi, se izmeri po zaključnem borznem tečaju na vsak datum poročanja.

Vendar je lahko v nekaterih redkih okoliščinah nabavna vrednost ustrezna ocena poštene vrednosti. To se lahko zgodi, če ni na voljo dovolj novejših podatkov za merjenje poštene vrednosti ali če je na voljo širok nabor možnih poštenih vrednosti in nabavna vrednost predstavlja najboljšo oceno poštene vrednosti v tem naboru.

Naložbe se pripoznajo ali se pripoznanje odpravi na dan sklenitve nakupa ali prodaje. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova kapitalskih instrumentov se pripoznajo kot drugi finančni prihodki in izkazu poslovnega izida.

➤ **Neizpeljane finančne obveznosti**

Finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oz. ko Skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Neizpeljane finančne obveznosti so lahko nekratkoročne in kratkoročne, finančne in poslovne. Nekratkoročne obveznosti so obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, katerih rok zapadlosti je več kot leto dni od nastanka oziroma datuma bilance stanja.

Nekratkoročne obveznosti se razčlenjujejo na:

- finančne nekratkoročne obveznosti, ki predstavljajo dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb ali dobljenih vlog in dolgov do najemodajalcev s finančnim najemom,
- poslovne nekratkoročne obveznosti, ki so dolgoročni krediti dobaviteljev za kupljeno blago ali storitve in dolgoročne prejete varščine.

Nekratkoročne obveznosti se razčlenjujejo tudi na dolgoročne obveznosti, pridobljene pri bankah ter drugih pravnih in fizičnih osebah doma in v tujini.

Kratkoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba poravnati najkasneje v letu dni.

Kratkoročne obveznosti se členijo na:

- finančne obveznosti, ki se pojavljajo, ker posojilodajalci vnašajo v podjetje denarna sredstva ali ker z denarjem poplačujejo njegove poslovne dogodke,
- poslovne obveznosti, ki se pojavljajo, ker dobavitelji vnašajo v podjetje prvine, potrebne pri proizvodnji in opravljanju storitev.

Skupina ločeno izkazuje kratkoročne obveznosti, pridobljene pri bankah ter drugih pravnih in fizičnih osebah doma in v tujini.

Neizpeljane finančne obveznosti se merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Če se pomembni zneski obveznosti ne obrestujejo, se izkazujejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega družba v skupini. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se v bilanci izkazujejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

➤ **Izpeljani finančni instrumenti**

Skupina z valutnim terminskim poslom obvladuje valutna tveganja, ki jim je izpostavljena ob nakupu premoga, ki je vezan na tečaj ameriškega dolarja (USD). S terminsko pogodbo se Skupina z banko dogovori, koliko ameriških dolarjev bo od banke kupila ob zapadlosti obveznosti za premog in sicer po podjetniškem prodajnem tečaju za dolar iz posameznega računa za premog. Izmerjeni so po pošteni vrednosti in se na bilančni dan izkažejo v poslovnem izidu kot dobiček ali izguba. V kolikor Skupina razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi poravnava račun za nabavo premoga že na dan izstavitve računa.

g) Zaloge

Zaloge vključujejo zaloge materiala, surovin in drobnega inventarja z dobo koristnosti do leta dni in zaloge trgovskega blaga. Skupina nima zalog nedokončane proizvodnje in proizvodov.

Zaloga materiala in trgovskega blaga se vrednoti po izvorni vrednosti ali nižji čisti iztržljivi vrednosti. Izvirna vrednosti nabavljenega materiala in trgovskega blaga je nabavna cena, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive nakupne dajatve se všteva tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Ob vsaki novi nabavi materiala se izračuna nova povprečna cena enote v zalogi. Poraba zalog se obračunava sproti po metodi drsečih tehtanih povprečnih cen. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga se uporablja metoda zaporednih cen (fifo).

Čista iztržljiva vrednost je prodajna vrednost na datum poročanja, zmanjšana za prodajne in morebitne druge stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

h) Oslabitev sredstev

➤ Nefinančna sredstva

Skupina na dan vsakega poročanja oceni, ali je kako znamenje, da utegne biti nefinančno sredstvo oslabiljeno. Če je kakršnokoli tako znamenje, mora Skupina oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in njegove končne odtujitve ter uporabo ustrezne razobrestovalne (diskontne) mere pri teh prihodnjih denarnih tokovih. Vrednost pri uporabi se lahko ugotavlja tudi za denar ustvarjajočo enoto, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, katerih nenehna uporaba je vir denarnih prejemkov, večinoma neodvisnih od denarnih prejemkov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Samo če je nadomestljiva vrednost sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslabitve, pripoznane pri sredstvu v prejšnjih obdobjih, je treba razveljaviti, kadar in zgolj kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabitve. V takšnem primeru je treba knjigovodsko vrednost sredstva povečati na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno povečanje je razveljavitev izgube zaradi oslabitve. Pri razveljavitvi izgube zaradi oslabitve sredstva pa povečana knjigovodska vrednost ne sme presegati knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena (po odštetju amortizacijskega popravka vrednosti), če pri njem v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve, razen če je takšno povečanje posledica prevrednotenja. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če je bila izguba zaradi oslabitve istega prevrednotenega sredstva pripoznana v izkazu poslovnega izida, je treba razveljavitev takšne izgube zaradi oslabitve prav tako pripoznati v izkazu poslovnega izida.

➤ Neizpeljana finančna sredstva

V skladu z MSRP 9 je Skupina prešla z modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub, v skladu s katerim Skupina pripoznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, in ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

V primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje je objektiven dokaz o oslabitvi pomembno ali dolgotrajno znižanje poštena vrednosti pod nabavno vrednost.

- Oslabitev terjatev in danih posojil

Za poslovne terjatve se slabitve določijo po konceptu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube), za kar se po MSRP 9 uporabi matrika rezervacij za pričakovane kreditne izgube (poenostavljen pristop).

Skupina je ECL izmerila za vseživljenjske izgube za terjatve do kupcev ali sredstev iz pogodb, ki izhajajo iz transakcij, ki spadajo v področje MSRP 15 in, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja.

Skupina uporablja podatke o preteklih kreditnih izgubah, ki so ustrezno prilagojene, da se za terjatve lahko oceni kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju oziroma pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva (terjatve).

Izračun ocene kreditnih izgub se izvede po sledečih korakih:

- a) izračun realizirane stopnje slabitev,
- b) izračun ocenjenih (pričakovanih) stopenj slabitev z upoštevanjem makroekonomskih dejavnikov,
- c) izračun vrednosti končnih pričakovanih izgub poslovnih terjatev z uporabo predhodno ocenjenih stopenj slabitev.

Stopnje slabitev terjatev se določijo po skupinah terjatev s podobnimi značilnostmi tveganja (po vrstah kupcev in pa po zapadlosti terjatev), ki jih je določila Skupina za posamezne družbe v skupini.

Na osnovi izdelane matrike rezervacij za pričakovane kreditne izgube za poslovne terjatve, Skupina izračuna in pripozna popravek vrednosti terjatev iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti.

Matrika rezervacij in oblikovanje popravka vrednosti se na enak način uporabi tudi za terjatve iz finančnega najema.

Kasnejši odpis posamezne terjatve se po utemeljitvi z listino pokrije v breme tako oblikovanega popravka vrednosti terjatev.

i) Kapital

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta.

Rezerve iz dobička so sestavljene iz zakonskih rezerv in drugih rezerv iz dobička. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na spremembe knjigovodskih vrednosti v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami in na aktuarske dobičke ali izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi.

j) Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. Rezervacije so oblikovane na osnovi izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega ob uporabi metode projicirane enote. Izplačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, aktuarski dobički ali izgube iz naslova odpravnin pa se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu v kapitalu.

k) Druge rezervacije

Skupina oblikuje rezervacije za stroške zaprtja odlagališča in stroške obratovanja odlagališča po zaprtju. Med drugimi rezervacijami so tudi rezervacije iz naslova obveznosti vloženi tožb (ali odškodnin) iz preteklih let.

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Kjer je učinek časovne vrednosti denarja bistven, se znesek rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po obrestni meri pred obdavčitvijo. Ta odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost. Učinek iz naslova sprememb zaradi diskontiranja po letih do predvidene porabe rezervacij se izkazuje kot finančni odhodek oziroma prihodek.

l) Odloženi prihodki

Odloženi prihodki iz prejetih dotacij za nepremičnine, naprave in opremo in ostale brezplačno prejete nepremičnine, naprave in opremo se črpajo za obračunano amortizacijo teh sredstev v dobro drugih poslovnih prihodkov in sicer v sorazmernem deležu, v katerem so bila ta sredstva financirana z dotacijo ali donacijo, razen tistih nedržavnih donacij, pri katerih ne gre za izpolnitev nasprotne obveze.

Med odloženimi prihodki so evidentirani tudi emisijski kuponi, ki so bili dodeljeni s strani države in neplačani prispevki za invalide nad kvoto, ki se črpajo za namensko porabo teh sredstev.

m) Prihodki in obveznosti iz pogodb s kupci

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na osnovi določil posamezne kupoprodajne pogodbe ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega Skupina meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Prihodki se pripoznajo, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstev, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov, ko Skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih proizvodih in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Skupina presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene. Pri ugotavljanju transakcijske cene prodanih izdelkov skupina upošteva učinke variabilnega nadomestila ter obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodb.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo v obračunskem obdobju, ko je storitev opravljena, pri storitvah, katerih izvedba ni v celoti opravljena v obračunskem obdobju pa se prihodki pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja.

Prihodki od državnih podpor se pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Skupina med prihodki od prodaje pripozna tudi prihodke iz naslova censkih subvencij kot na primer nadomestilo za izvajanje gospodarske javne službe mestnega linijskega prometa.

Prihodki iz Urbane (predplačniške kartice) se pripoznajo, ko pride do opravljene storitve oziroma nakupa vozovnice. Nakup dobroimetja je evidentiran med obveznostmi iz pogodb s

kupci do opravljene storitve, ko se na podlagi mesečnega poročila pripoznajo prihodki. Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

Skupina v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga, ne glede na to, kdaj je realizirano plačilo.

n) Državne podpore

Prihodki od državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

o) Odhodki

Odhodke oziroma stroške Skupina pripozna v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščeni so v skladu s svojo naravo. Skupina jih razkriva po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga, in če je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

p) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki predstavljajo obresti od naložb, finančnih najemov, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ter pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

Finančni odhodki predstavljajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Prihodki in odhodki iz naslova tečajnih razlik se izkazujejo po neto vrednosti, in sicer kot finančni prihodki oziroma odhodki. V primeru, da so ti prihodki in odhodki bistveni, jih Skupina predstavi ločeno.

q) Davek od dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek.

Davek od dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v delu v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma

poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na dan izkaza finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek za davčno priznane začasne razlike, neuveljavljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček in davčne breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne začasne razlike, oziroma če gre za pomembne zneske. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Odloženi davek se pripozna neposredno v kapitalu, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v kapitalu.

3.3.4 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve Skupine in zahtevana razkritja je potrebno določiti pošteno vrednost posameznih skupin finančnih in nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščeni in voljnima strankama v preišljenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti po MSRP 13:

- 1. raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- 2. raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
- 3. raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov Skupina uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, Skupina za oceno poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti Skupine.

- Naložbene nepremičnine

Skupina za naložbene nepremičnine ne določa poštene vrednosti, ker gre za nepremičnine, ki jih Skupina oddaja predvsem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima s temi nepremičninami ali deli nepremičnin, s katerimi razpolaga in jih ne uporablja za opravljanje dejavnosti. Ugotavljanje poštene vrednosti bi pomenilo dodatno obremenitev prihodkov teh nepremičnin. Gre pa za nepremičnine, za katere posloводство Skupine meni, da so tržne vrednosti teh nepremičnin višje od knjigovodskih vrednosti, že zaradi lokacij in zemljišč, ki so na območju mestne občine.

- Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa in finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Poštena vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se določa skladno s predhodno določeno hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če poštene

vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ker je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, Skupina finančno sredstvo meri po nabavni vrednosti.

- Terjatve in dana posojila

Poštena vrednost kratkoročnih terjatev in kratkoročnih posojil se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti. Poštena vrednost nekratkoročnih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

- Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost nekratkoročnih finančnih obveznosti se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Poštena vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti.

- Izpeljani finančni instrumenti

Poštena vrednost terminskih poslov je enaka njihovi tržni ceni na dan poročanja. Pri izračunu se upošteva referenčni tečaj ECB.

3.3.5 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza poslovnega izida za poslovno leto 2020 in 2021 ter iz podatkov izkaza finančnega položaja na dan 31. 12. 2020 in 31. 12. 2021. Upoštevajo se tudi dodatni podatki o nedennarnih spremembah in transakcijah, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

3.3.6 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Pojasnilo 1 - Nepremičnine, naprave in oprema

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Zemljišča	42.433.430	40.909.926
<i>od tega pravica do uporabe zemljišč</i>	<i>43.464</i>	<i>49.673</i>
Zgradbe	274.810.259	281.529.274
<i>od tega pravica do uporabe zgradb</i>	<i>115.786</i>	<i>195.481</i>
Proizvajalne naprave in stroji	49.963.659	51.774.390
Druge naprave in oprema	33.241.292	38.510.854
<i>od tega pravica do uporabe drugih naprav in opreme</i>	<i>3.352.967</i>	<i>4.497.053</i>
NNO v gradnji in izdelavi	95.242.097	48.643.432
Predujmi za pridobitev NNO	6.451.083	6.766.120
Nepremičnine, naprave in oprema	502.141.820	468.133.996
<i>Od tega NNO, za katere je priznana pravica do uporabe sredstva</i>	<i>3.512.217</i>	<i>4.742.207</i>

Pomembna sredstva med zgradbami so vodovodno, kanalizacijsko, vročevodno, parovodno in plinovodno omrežje ter odlagalna polja s pripadajočimi objekti, med napravami in opremo pa proizvodna oprema za proizvodnjo toplote in elektrike ter vozila (avtobusi, tovornjaki, cisterne in strojna mehanizacija).

Vse nepremičnine, naprave in oprema so v lasti Skupine, razen pravic do uporabe sredstev, ki so v najemu.

- Prikaz gibanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v letu 2021

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	NNO v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev NNO	Skupaj NNO
Nabavna vrednost							
Stanje 1.1.2021	40.860.253	967.497.174	293.522.756	158.212.846	48.643.432	6.766.120	1.515.502.581
Nove pridobitve	0	0	0	0	66.759.885	2.946.066	69.705.951
Odtujitve	-21.106	-4.730.029	-2.791.194	-1.090.221	-14.842	0	-8.647.392
Prenos iz investicij v teku	1.550.819	10.543.118	5.197.140	2.340.853	-19.631.930	0	0
Prenos na nal. nepremičnine	0	0	0	0	-25.038	0	-25.038
Prenos med nepr., napr. in opr.	0	0	-29.862	29.862	0	0	0
Prenos na neopredm. sredstva	0	-2.813.272	-20.485	0	0	0	-2.833.757
Prenos iz pravic do uporabe NNO	0	0	0	201.783	0	0	201.783
Ostala znižanja	0	0	0	0	-489.410	-3.261.103	-3.750.513
Stanje 31.12.2021	42.389.966	970.496.991	295.878.355	159.695.123	95.242.097	6.451.083	1.570.153.615
Nabrani popravek vrednosti							
Stanje 1.1.2021	0	686.163.381	241.748.366	124.199.045	0	0	1.052.110.792
Amortizacija	0	11.915.181	6.943.398	6.574.317	0	0	25.432.896
Odtujitve	0	-2.171.290	-2.757.148	-1.081.869	0	0	-6.010.307
Prenos na neopredm. sredstva	0	-104.754	-19.920	0	0	0	-124.674
Prenos iz pravic do uporabe NNO	0	0	0	115.305	0	0	115.305
Stanje 31.12.2021	0	695.802.518	245.914.696	129.806.798	0	0	1.071.524.012
Neodpisana vrednost							
Stanje 1.1.2021	40.860.253	281.333.793	51.774.390	34.013.801	48.643.432	6.766.120	463.391.789
Stanje 31.12.2021	42.389.966	274.694.473	49.963.659	29.888.325	95.242.097	6.451.083	498.629.603

Glavnino predujmov, za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme, na dan 31. 12. 2021 predstavljata predujma za izgradnjo proizvodnih virov v višini 6.446.360 EUR. Oba predujma sta ustrezno zavarovana.

- Prikaz gibanja vrednosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme v letu 2021

v EUR

	Pravica do uporabe zemljišč	Pravica do uporabe zgradb	Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Skupaj pravica do uporabe NNO
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.2021	62.091	346.161	6.265.502	6.673.754
Odtujitve	0	-92.314	-381.489	-473.803
Prenos na nepr., napr. in opr.	0	0	-201.783	-201.783
Stanje 31.12.2021	62.091	253.847	5.682.230	5.998.168
Nabrani popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2021	12.418	150.680	1.768.449	1.931.547
Amortizacija	6.209	47.115	1.057.607	1.110.931
Odtujitve	0	-59.733	-381.489	-441.222
Prenos na nepr., napr. in opr.	0	0	-115.305	-115.305
Stanje 31.12.2021	18.627	138.062	2.329.262	2.485.951
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.2021	49.673	195.481	4.497.053	4.742.207
Stanje 31.12.2021	43.464	115.785	3.352.968	3.512.217

Med pravicami do uporabe sredstev ima Skupina izkazan najem 28 avtobusov, ki po stanju na dan 31. 12. 2021 znašajo 3.226.568 EUR (31. 12. 2020: 35 avtobusov v vrednosti 4.211.292 EUR).

- Prikaz gibanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v letu 2020

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	NNO v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev NNO	Skupaj NNO
Nabavna vrednost							
Stanje 1.1.2020	40.916.742	954.599.615	291.575.941	159.655.012	26.787.159	11.080.200	1.484.614.669
Nove pridobitve	0	0	0	0	45.721.207	3.169	45.724.376
Odtujitve	-61.489	-3.193.451	-2.696.942	-4.100.998	-4.731	0	-10.057.611
Prenos iz investicij v teku	5.000	16.091.010	4.643.757	2.658.832	-23.398.599	0	0
Prenos na nal. nepremičnine	0	0	0	0	-25.038	0	-25.038
Prenos na neopredm. sredstva	0	0	0	0	-35.550	0	-35.550
Ostala znižanja	0	0	0	0	-401.016	-4.317.249	-4.718.265
Stanje 31.12.2020	40.860.253	967.497.174	293.522.756	158.212.846	48.643.432	6.766.120	1.515.502.581
Nabrani popravek vrednosti							
Stanje 1.1.2020	0	676.976.246	237.377.927	121.028.731	0	0	1.035.382.904
Amortizacija	0	12.003.901	6.985.486	7.261.166	0	0	26.250.553
Odtujitve	0	-2.816.766	-2.615.047	-4.090.852	0	0	-9.522.665
Stanje 31.12.2020	0	686.163.381	241.748.366	124.199.045	0	0	1.052.110.792
Neodpisana vrednost							
Stanje 1.1.2020	40.916.742	277.623.369	54.198.014	38.626.281	26.787.159	11.080.200	449.231.765
Stanje 31.12.2020	40.860.253	281.333.793	51.774.390	34.013.801	48.643.432	6.766.120	463.391.789

➤ Prikaz gibanja vrednosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme v letu 2020

v EUR

	Pravica do uporabe zemljišč	Pravica do uporabe zgradb	Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Skupaj pravica do uporabe NNO
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.2020	62.091	457.355	6.362.762	6.882.208
Nove pridobitve	0	21.205	62.261	83.466
Odtujitve	0	-132.399	-159.521	-291.920
Stanje 31.12.2020	62.091	346.161	6.265.502	6.673.754
Nabrani popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2020	6.209	113.547	708.136	827.892
Amortizacija	6.209	54.630	1.133.183	1.194.022
Odtujitve	0	-17.497	-72.870	-90.367
Stanje 31.12.2020	12.418	150.680	1.768.449	1.931.547
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.2020	55.882	343.808	5.654.626	6.054.316
Stanje 31.12.2020	49.673	195.481	4.497.053	4.742.207

➤ Finančne obveznosti Skupine za nepremičnine, naprave in opremo iz naslova finančnega najema in najetih posojil

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Finančne obveznosti iz finančnega najema pravic do uporabe sredstev	0	65.463
Finančne obveznosti iz najetih posojil za nepremičnine, naprave in opremo	63.244.880	33.701.627
Finančne obveznosti Skupine za NNO	63.244.880	33.767.090

Skupina je za izgradnjo PPE-TOL v letu 2019 najela dolgoročno posojilo v višini 120.000.000 EUR. Črpanje dolgoročnega posojila poteka postopoma do zaključka izgradnje. V letu 2021 je bilo posojilo črpano v višini 26.282.791 EUR (2020: 19.851.433 EUR). Stanje črpanega posojila na dan 31. 12. 2021 znaša 51.023.391 EUR (31. 12. 2020: 24.740.600 EUR).

Stroški izposojanja za posojilo za investicijo izgradnje PPE-TOL se pripisujejo investiciji in bodo po koncu izgradnje usredstveni.

Skupina ima za najeta posojila pri bankah vpisane hipoteke na nepremičninah. Knjigovodska vrednost nepremičnin, na katerih so vpisane hipoteke za najeta posojila, po stanju 31. 12. 2021 znaša 26.980.689 EUR (31. 12. 2020: 27.855.614 EUR). Poleg tega bo Skupina dolžna po zaključku investicije PPE-TOL ustanoviti zastavno pravico na nepremičninah nove PPE-TOL za čas odplačila posojila v korist sindikata bank.

➤ Dodatna razkritja za pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

v EUR

	2021	2020
Amortizacija pravice do uporabe sredstev	1.110.931	1.194.023
Obresti, ki se nanašajo na obveznosti iz najema	80.888	103.419
Stroški, ki se nanašajo na kratkoročne najeme in najeme malih vrednosti	126.460	93.348
Skupaj zneski izkazani v izkazu poslovnega izida	1.318.279	1.390.790

V letu 2021 znaša skupni denarni odtok za najeme (s stroški, ki se nanašajo na kratkoročne najeme in najeme malih vrednosti) 1.306.997 EUR (2020: 1.363.462 EUR).

Finančni prihodek iz naslova danih podnajemov je v letu 2021 znašal 544 EUR (2020: 765 EUR).

V celoti je bilo amortiziranih 44,2 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bile v uporabi na dan 31. 12. 2021 (31. 12. 2020: 43,7 %).

Po stanju na dan 31. 12. 2021 je imela Skupina za 110.702.894 EUR (31. 12. 2020: 159.659.567 EUR) bodočih finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup in izgradnjo nepremičnin, naprav in opreme.

Skupina je odpisala nepremičnino v Stožicah v vrednosti 2.441.421 EUR, na kateri so bile vpisane hipoteke in so na osnovi vložene izvršbe in opravljene javne dražbe prešle na hipotekarnega upnika. Za navedena sredstva je bila v preteklih letih oblikovana ustrezna rezervacija.

Skupina ima iz naslova lastninskega preoblikovanja v stvarnih vložkih še sredstva oziroma nepremičnine, ki zemljiškoknjižno niso urejena. Gre za zemljišča, ki so del infrastrukturnih objektov, ki so namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb in gre za premoženje, ki je tehnološka, funkcionalna in ekonomska celota.

V okviru Javnega holdinga je bila v začetku leta 2013 imenovana projektna skupina za pripravo podlog za ureditev zemljiškoknjižnega stanja infrastrukture javnih podjetij, ki predstavljajo stvarni vložek, z namenom urediti lastništvo nepremičnin v zemljiški knjigi. Projektna skupina je pripravila predloge uskladitvenih pogodb s podlogami za te nepremičnine in jih meseca septembra 2013 posredovala Mestni občini Ljubljana in primestnim občinam v usklajevanje. V naslednjih letih so se aktivnosti nadaljevale s skupnimi sestanki pri pristojnih na Mestni občini Ljubljana ter zemljiškoknjižno ureditvijo nekaterih zemljišč.

Po stanju na dan 31. 12. 2021 znaša vrednost zemljiškoknjižno neurejenih zemljišč Skupine 10.971.656 EUR (31. 12. 2020: 10.992.763 EUR).

Slabitve nepremičnin, naprav in opreme v letu 2021 in 2020 niso bile izvedene.

Pojasnilo 2 - Naložbene nepremičnine

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Naložbene nepremičnine	3.520.138	3.505.589

Naložbene nepremičnine predstavljajo zemljišča za golf igrišče, zgradbe in dele zgradb (garaže, počitniški objekt in stanovanje), ki jih Skupina oddaja v najem.

➤ Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2021

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.2021	3.453.233	210.566	3.663.799
Prenos iz nepremičnin, naprav in opreme	0	25.038	25.038
Odtujitev	-9.286	0	-9.286
Stanje 31.12.2021	3.443.947	235.604	3.679.551
Nabrani popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2021	0	158.210	158.210
Amortizacija	0	1.203	1.203
Stanje 31.12.2021	0	159.413	159.413
Neodpisana vrednost			
Stanje 1.1.2021	3.453.233	52.356	3.505.589
Stanje 31.12.2021	3.443.947	76.191	3.520.138

➤ Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2020

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.2020	3.453.233	185.528	3.638.761
Prenos iz nepremičnin, naprav in opreme	0	25.038	25.038
Stanje 31.12.2020	3.453.233	210.566	3.663.799
Nabrani popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2020	0	157.518	157.518
Amortizacija	0	692	692
Stanje 31.12.2020	0	158.210	158.210
Neodpisana vrednost			
Stanje 1.1.2020	3.453.233	28.010	3.481.243
Stanje 31.12.2020	3.453.233	52.356	3.505.589

Skupina v poslovnem letu 2021 in 2020 ni izvedla slabitev naložbenih nepremičnin na osnovi preverbe odgovornih oseb, ki so ugotovile, da ni indikatorjev za slabitev.

Skupina za naložbene nepremičnine ne določa poštene vrednosti, ker gre za nepremičnine, ki jih Skupina oddaja predvsem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima s temi nepremičninami ali deli nepremičnin, s katerimi razpolaga in jih ne uporablja za opravljanje dejavnosti. Gre pa za nepremičnine, za katere poslovodstvo Skupine meni, da so tržne vrednosti teh nepremičnin višje od knjigovodskih vrednosti, že zaradi lokacij in zemljišč, ki so na območju Mestne občine Ljubljana.

Pojasnilo 3 - Neopredmetena sredstva

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Neopredmetena sredstva	110.767.854	119.421.867
<i>Od tega pravice do uporabe neopredmetenih sredstev</i>	<i>9.908</i>	<i>24.770</i>

Med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami Skupina izkazuje pravice za računalniško programsko opremo, pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, licence, koncesije,

neopredmetena sredstva v izdelavi, stroške vrisa vodovodnih in kanalskih priključkov, stavbne pravice, avtorske pravice ter emisijske kupone.

Pravice do uporabe koncesijske infrastrukture predstavljajo pogodbe z Mestno občino Ljubljana ter primestnimi občinami, ki na dan 31. 12. 2021 znašajo 100.936.979 EUR (31. 12. 2020: 111.146.210 EUR). Gre za gospodarsko javno infrastrukturo v lasti občin, ki jo Skupina uporablja za izvajanje gospodarskih javnih služb.

Skupina je, poleg koncesije za izvajanje gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina v Občini Log-Dragomer, v letu 2021 pridobila tudi koncesijo v Občini Grosuplje. Na dan 31. 12. 2021 znaša vrednost navedenih koncesij 2.768.204 EUR (31. 12. 2020: 721.129 EUR).

Na dan 31. 12. 2021 je bilo v celoti amortiziranih 29,6 % vseh premoženjskih pravic brez koncesijske infrastrukture (31. 12. 2020: 25,9 %).

Pregled postavk neopredmetenih sredstev, ki presegajo 10 % neodpisane knjigovodske vrednosti, predstavljajo pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, evidentirane na osnovi pogodb, sklenjenih z občinami za:

- izvajanje obvezne GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov v vrednosti 65.596.444 EUR (31. 12. 2020: 68.329.629 EUR),
- izvajanje obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v vrednosti 20.163.959 EUR (31. 12. 2020: 26.885.278 EUR),
- izvajanje obvezne GJS odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov vrednosti 14.810.387 EUR (31. 12. 2020: 15.427.486 EUR).

➤ Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2021

v EUR

	Dolgoročne premož. pravice	Pravica do uporabe koncesijske infrastrukture	Dolgoročne premož. pravice v pridobivanju	Pravica do uporabe dolg. premoženjskih pravic	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1.1.2021	25.128.469	143.084.504	77.899	29.724	168.320.596
Nove pridobitve	0	10.490	897.090	0	907.580
Odtujitve	-415.823	0	0	0	-415.823
Prenos iz investicij v teku	898.693	0	-898.693	0	0
Povečanja	19.875.232	0	0	0	19.875.232
Zmanjšanja	-20.293.236	0	0	0	-20.293.236
Prenos iz nepr., naprav in opreme	594.400	2.239.357	0	0	2.833.757
Stanje 31.12.2021	25.787.735	145.334.351	76.296	29.724	171.228.106
Nabrani popravek vrednosti					
Stanje 1.1.2021	17.676.610	31.217.165	0	4.954	48.898.729
Amortizacija	1.531.674	10.307.249	0	14.862	11.853.785
Odtujitve	-415.823	0	0	0	-415.823
Zmanjšanja	-1.113	0	0	0	-1.113
Prenosi med sredstvi	19.920	104.754	0	0	124.674
Stanje 31.12.2021	18.811.268	41.629.168	0	19.816	60.460.252
Neodpisana vrednost					
Stanje 1.1.2021	7.451.859	111.867.339	77.899	24.770	119.421.867
Stanje 31.12.2021	6.976.467	103.705.183	76.296	9.908	110.767.854

Po stanju na dan 31. 12. 2021 je imela Skupina za 331.774 EUR (31. 12. 2020: 238.434 EUR) bodočih finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup neopredmetenih sredstev.

➤ Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2020

v EUR

	Dolgoročne premož. pravice	Pravica do uporabe koncesijske infrastrukture	Dolgoročne premož. pravice v pridobivanju	Pravica do uporabe dolg. premoženskih pravic	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1.1.2020	23.127.975	107.016.264	115.267	0	130.259.506
Nove pridobitve	0	36.094.387	1.944.137	29.724	38.068.248
Odtujitve	-447.265	-39.387	0	0	-486.652
Prenos iz investicij v teku	2.003.815	13.240	-2.017.055	0	0
Povečanja	13.041.837	0	0	0	13.041.837
Zmanjšanja	-12.597.893	0	0	0	-12.597.893
Prenos iz nepr., naprav in opreme	0	0	35.550	0	35.550
Stanje 31.12.2020	25.128.469	143.084.504	77.899	29.724	168.320.596
Nabrani popravek vrednosti					
Stanje 1.1.2020	16.590.033	20.996.257	0	0	37.586.290
Amortizacija	1.533.842	10.245.085	0	4.954	11.783.881
Odtujitve	-447.265	-24.177	0	0	-471.442
Stanje 31.12.2020	17.676.610	31.217.165	0	4.954	48.898.729
Neodpisana vrednost					
Stanje 1.1.2020	6.537.942	86.020.007	115.267	0	92.673.216
Stanje 31.12.2020	7.451.859	111.867.339	77.899	24.770	119.421.867

Neopredmetena sredstva Skupine so bremen prosta.

Slabitve neopredmetenih sredstev v letu 2021 in 2020 niso bile izvedene.

➤ Dodatna razkritja za pravice do uporabe neopredmetenih sredstev

v EUR

	2021	2020
Amortizacija pravice do uporabe neopredmetenih sredstev	14.862	4.954
Obresti, ki se nanašajo na obveznosti iz najema	160	83
Skupaj zneski izkazani v izkazu poslovnega izida	15.022	5.037

V letu 2021 znaša skupni denarni odtok za najeme neopredmetenih sredstev 15.000 EUR (2020: 5.000 EUR).

Pojasnilo 4 - Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Naložbe v delnice	1.043.207	850.441
Naložbe v deleže	1.457.838	1.457.838
Finančna sred. po pošteni vredn. preko drugega vseobsegajočega donosa	2.501.045	2.308.279

- Pregled gibanja finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	Skupaj
Stanje 1.1.2020	2.401.827
Prilagoditev na tržno vrednost	-93.548
Stanje 31.12.2020	2.308.279
Prilagoditev na tržno vrednost	192.766
Stanje 31.12.2021	2.501.045

Delnice Zavarovalnice Triglav v višini 1.043.207 EUR (31. 12. 2020: 850.441 EUR) so izkazane po pošteni vrednosti po tržnem tečaju na dan poročanja.

Naložbe v deleže na dan 31. 12. 2021 znašajo 1.457.838 EUR (31. 12. 2020: 1.457.838 EUR).

Vrednost naložbe v Resalto B.V. v višini 1.440.000 EUR predstavlja najboljšo oceno poštene vrednosti glede na to, da zanjo ne obstaja delujoči trg in njene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti oziroma ni na voljo novejših podatkov za ugotavljanje poštene vrednosti. Druge naložbe v deleže so vrednotene po nabavni vrednosti, saj za njih ne obstaja delujoči trg, poleg tega navedene finančne naložbe niso materialno pomembne. Zato Skupina posebej ne ugotavlja njihove poštene vrednosti.

Prilagoditev vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa na pošteno vrednost je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu v višini 192.766 EUR (2020: - 93.548 EUR).

Vrednostni papirji niso zastavljeni kot jamstvo za obveznosti Skupine.

Pojasnilo 5 - Posojila

- Prikaz nekratkoročnih posojil

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročna posojila		
Terjatve iz najema in podnajema naprav in opreme	1.144.922	1.331.119
Druga posojila	1.348	4.038
Nekratkoročna posojila	1.146.270	1.335.157

Skupina daje naprave za priključitev na vročevodno in plinovodno omrežje v finančni najem odjemalcem energije. Kratkoročni del teh terjatev iz najema in podnajema naprav in opreme v višini 628.709 EUR (31. 12. 2020: 584.934 EUR) je prenesen na kratkoročna posojila, ker zapadejo v plačilo v naslednjem letu.

- Prikaz kratkoročnih posojil

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročna posojila		
Terjatve iz najema in podnajema naprav in opreme	628.709	584.934
Depoziti v bankah	338.676	289.016
Druga posojila	5.686	3.020
Kratkoročna posojila	973.071	876.970

Posojila niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti Skupine.

- Terjatve iz naslova najema in podnajema naprav in opreme

v EUR

	Najmanjša vsota najemnin	Obresti	Glavnica
po stanju na dan 31.12.2021			
Obdobja:			
do 1 leta	665.740	37.031	628.709
od 1 do 5 let	1.121.014	57.881	1.063.133
nad 5 let	84.942	3.153	81.789
Skupaj terjatve	1.871.696	98.065	1.773.631
po stanju na dan 31.12.2020			
Obdobja:			
do 1 leta	601.570	16.636	584.934
od 1 do 5 let	1.247.714	27.690	1.220.024
nad 5 let	111.817	722	111.095
Skupaj terjatve	1.961.101	45.048	1.916.053

Nezasluženi finančni prihodek po stanju na dan 31. 12. 2021 znaša 98.065 EUR (31. 12. 2020: 45.048 EUR), celotni popravek neizterljivih terjatev za najmanjše najemnine pa 15.214 EUR (31. 12. 2020: 23.648 EUR).

Pojasnilo 6 - Zaloge

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Osnovne in pomožne surovine	7.238.432	18.226.522
Nadomestni deli in material za popravila in vzdrževanje	10.397.717	9.473.987
Drug material in osebna varovalna oprema	693.818	761.483
Trgovsko blago	2.422	1.189
Zaloge	18.332.389	28.463.181

Največji delež zalog predstavljajo zaloge premoga, ki so konec leta 2021 znašale 6.470.663 EUR (31. 12. 2020: 17.512.526 EUR). Nižje zaloge materiala so posledica nižjih zalog premoga zaradi terminskega načrta, po katerem je bila predvidena večja dobava premoga v začetku leta 2022. Med zalogami so pomembne še zaloge ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO), pogonskega goriva ter material in nadomestni deli za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme Skupine.

Odpisi vrednosti zalog materiala so v letu 2021 znašali 6.935 EUR (2020: 8.110 EUR) in odpisi vrednosti trgovskega blaga 140 EUR. Pri rednem letnem popisu so bili ugotovljeni primanjkljaji materiala in trgovskega blaga v višini 3.164 EUR (2020: 6.918 EUR) ter presežki v višini 1.813 EUR (2020: 2.244 EUR).

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti.

Skupina ne razpolaga z zalogami, ki bi bile dane kot jamstvo za obveznosti Skupine.

Pojasnilo 7 - Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	76.827.815	52.373.469
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-5.435.124	-6.013.848
Terjatve do državnih in drugih institucij	6.641.501	7.710.370
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	330.559	181.731
Popravek vrednosti drugih terjatev	0	-1.581
Kratkoročne poslovne terjatve	78.364.751	54.250.141

Terjatve do kupcev predstavljajo terjatve za dobave in izvedbe storitev, ki jih opravlja Skupina. Skupina ima velik obseg kupcev in dejavnosti, zato so tudi terjatve do kupcev visoke in pomenijo pomembno postavko v konsolidiranemu izkazu finančnega položaja Skupine.

Zapadlosti računov Skupine so določene v dobavnih pogojih, aktih, ki urejajo opravljanje gospodarskih javnih služb, pogodbah in drugih predpisih.

Največji vpliv na povečanje terjatev do kupcev konec leta 2021 so imele višje prodane količine in cene na dejavnosti toplote in pare.

- Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti po stanju na dan 31. 12. 2021

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do kupcev	66.668.684	10.159.131	76.827.815
Popravek vrednosti terjatev			-5.435.124
Skupaj terjatve do kupcev			71.392.691

- Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti po stanju na dan 31. 12. 2020

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do kupcev	42.060.917	10.312.552	52.373.469
Popravek vrednosti terjatev			-6.013.848
Skupaj terjatve do kupcev			46.359.621

Od skupnega zneska terjatev do kupcev odpade na nezapadle terjatve 86,8 % (31. 12. 2020: 80,3 %) in na zapadle terjatve 13,2 % (31. 12. 2020: 19,7 %). Gibanje popravka vrednosti terjatev je predstavljeno v Pojasnilu 28, v sklopu Kreditnega tveganja.

Pojasnilo 8 - Druga kratkoročna sredstva

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Nezaračunane terjatve za investicije	208.056	174.076
Kratkoročno odloženi stroški	853.490	839.775
Ostala kratkoročna sredstva	187.150	219.846
Druga kratkoročna sredstva	1.248.696	1.233.697

Nezaračunane terjatve se nanašajo na investicije, ki jih izvaja Skupina za račun občin. Gre za izvedena investicijska dela, za katera občinam še niso bili izstavljeni računi.

Med kratkoročno odloženimi stroški so naročnine, licence, članarine in drugi stroški, ki se nanašajo na naslednje poslovno leto.

Pojasnilo 9 - Denar in denarni ustrezniki

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Gotovina v blagajni	6.908	7.625
Denar na poti	20.926	15.944
Denarna sredstva na TRR	6.384.378	5.367.036
Depoziti na odpoklic in depoziti zapadli do 3 mesecev	1.000.000	1.000.000
Denar in denarni ustrezniki	7.412.212	6.390.605

Denar in denarni ustrezniki vključujejo tudi depozite na odpoklic. Višina teh sredstev konec poslovnega leta je odvisna od predvidenih odlivov v začetku naslednjega leta.

Skupina nima odobrenih nobenih samodejnih zadolžitev na transakcijskih računih.

Pojasnilo 10 - Kapital

➤ Vpoklicani kapital

Osnovni kapital Skupine je enak osnovnemu kapitalu obvladujoče družbe Javni holding in znaša po 7. členu družbene pogodbe 151.446.841 EUR. Vsak družbenik ima osnovni vložek v obvladujoči družbi v višini poslovnega deleža po 8. členu družbene pogodbe.

➤ Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve znašajo 16.902.738 EUR in so posledica opravljene revalorizacije osnovnega kapitala v letih 1995 do 2001, zmanjšane za pokrivanje bilančne izgube v preteklih letih ter za plačilo davka od dobička v preteklih letih.

➤ Rezerve iz dobička

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Zakonske rezerve	1.452.067	1.452.067
Druge rezerve iz dobička	215.150.573	211.706.753
Rezerve iz dobička	216.602.640	213.158.820

Zakonske rezerve Skupine so oblikovane v višini zakonskih rezerv obvladujoče družbe.

Druge rezerve iz dobička se povečujejo ali zmanjšujejo za konsolidirani dobiček oziroma izgubo Skupine in zmanjšujejo iz naslova izplačil dobička obvladujoče družbe družbenikom ter za razpustitev dela rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova aktuarskih izgub za izplačane odpravnine ob upokojitvi odvisnih družb.

V letu 2021 so se druge rezerve iz dobička spremenile in sicer:

- zvišale iz naslova prenosa konsolidiranega dobička leta 2020 v višini 3.674.310 EUR (2020: prenos konsolidiranega dobička 2019 v višini 1.228.709 EUR);
- znižale za znesek razpustitve negativnih rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova izplačanih odpravnin ob upokojitvi odvisnih družb v višini 230.490 EUR (31. 12. 2020: 197.637 EUR).

- Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti so negativne v višini 3.432.616 EUR (31. 12. 2020: negativne v višini 3.901.460 EUR) se nanašajo na nerealizirane dobičke iz prevrednotenja delnic na pošteno vrednost v višini 286.223 EUR (31. 12. 2020: 93.456 EUR) in obveznosti za odloženi davek iz tega naslova v višini 54.383 EUR (31. 12. 2020: 17.757 EUR) ter na aktuarske izgube za odpravnine ob upokojitvi v višini 3.664.456 EUR (31. 12. 2020: 3.977.159 EUR).

- Čisti poslovni izid poslovnega leta

Konsolidirani čisti poslovni izid Skupine po stanju 31. 12. 2021 je negativen in dodatno povečan za izgubo, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti za aktuarske izgube za izplačane odpravnine ob upokojitvi na obvladujoči družbi v višini 45.765 EUR (31. 12. 2020: 31.864 EUR). Negativni konsolidirani čisti poslovni izid Skupine znaša 8.403.804 EUR (31. 12. 2020: pozitiven v višini 3.674.310 EUR).

Pojasnilo 11 - Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	11.801.507	12.543.552
Rezervacije za jubilejne nagrade	4.034.111	4.347.604
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	15.835.618	16.891.156

V letu 2021 so bile dolgoročne rezervacije črpane za dejanske zneske obračunanih odpravin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad. Ocena višine vrednosti rezervacij na dan 31. 12. 2021 se ni pomembno spremenila od oblikovanih v letu 2020 (prikazane so v spodnji preglednici), zato Skupina v letu 2021 ni oblikovala dodatnih rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade.

- Prikaz gibanja rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2020 (zadnje oblikovanje)

v EUR

	Aktuarski izračun 31.12.2020	Oblikovanje (+)/ Odprava (-)	Črpanje	Aktuarski izračun 1.1.2020
DR za odpravnine ob upokojitvi	12.543.552	3.081.493	553.020	10.015.079
Tekoči stroški storitev (CSC)		751.014		
Tekoči stroški obresti (IC)		115.443		
Spremembe pravic (PSC)		1.475.014		
Aktuarski primanjkljaj (AG) sprem. demogr. predp.		171.196		
Odhodi (odprava)		-140.669		
Aktuarski primanjkljaj (AG) sprem. finan. predp.		171.923		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		537.572		
Izplačila (črpanje v obdobju)			553.020	
DR za jubilejne nagrade	4.347.604	734.586	378.539	3.991.557
Tekoči stroški storitev (CSC)		403.098		
Tekoči stroški obresti (IC)		50.401		
Aktuarski primanjkljaj (AG) sprem. demogr. predp.		40.153		
Odhodi (odprava)		-44.724		
Aktuarski primanjkljaj (AG) sprem. finan. predp.		52.312		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		233.346		
Izplačila (črpanje v obdobju)			378.539	
DR za odprav.ob upok. in jub. nagrade	16.891.156	3.816.079	931.559	14.006.636

Povečanje rezervacij (vezano na eno odvisno družbo v Skupini) za odpravnine ob upokojitvi je v letu 2020 izhajalo iz spremembe Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, s katerim je bila odpravljena omejitev odpravnine ob upokojitvi (v skladu s kolektivno pogodbo lahko odvisna družba Skupine izplačuje 5 kratnik namesto 3 kratnika povprečne plače zadnjih treh mesecev v RS ali zaposlenega).

Izračun prikazanih rezervacij je opravil pooblaščen aktuar na podlagi statističnih podatkov o starosti in fluktuaciji zaposlenih.

Uporabljene predpostavke pri oblikovanju rezervacij za leto 2020 so bile:

- skupna rast plač Skupine v višini 1,5 % v letu 2021 in naprej rast povprečne plače v Republiki Sloveniji je predpostavljena v višini 2,5 % letno v letu 2021 in v nadaljnjih letih, kar predstavlja ocenjeno dolgoročno rast plač;
- upoštevana je rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja v enaki višini, kot je predpostavljeno za rast povprečne plače v Republiki Sloveniji;
- izračun obveznosti za odpravnine je vezan na pokojninsko delovno dobo posameznega zaposlenca;
- izbrana diskontna obrestna mera znaša 1,09 % letno.

Na izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi najbolj vplivata aktuarski predpostavki diskontna obrestna mera in dolgoročno rast plač, zato je za spremembo teh predpostavk izračunana analiza občutljivosti.

- Analiza občutljivosti za pomembne aktuarske predpostavke na 31. 12. 2020 (zadnje oblikovanje)

v EUR

Postavka	Obdobje	Predpostavka	Odmik	Dolgoročne obveznosti	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2020	Centralni scenarij	0,00%	16.891.156	12.543.552	4.347.604
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2020	Diskontna obr. mera	-0,50%	17.673.652	13.142.986	4.530.666
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2020	Diskontna obr. mera	0,50%	16.169.119	11.991.859	4.177.260
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2020	Rast plač	-0,50%	16.171.856	11.993.857	4.177.999
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2020	Rast plač	0,50%	17.662.440	13.134.469	4.527.971

Pojasnilo 12 - Druge rezervacije

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	20.175.540	19.608.463
Ostale rezervacije	4.335.578	7.889.477
Druge rezervacije	24.511.118	27.497.940

Skupina ima oblikovane rezervacije, za bodoče stroške zapiranja in vzdrževanja aktivnih odlagalnih polj, ki se letno povečujejo za znesek obrestovanja.

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2021

v EUR

	31.12.2021	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2021
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	20.175.540	0	0	567.077	19.608.463
Ostale rezervacije	4.335.578	2.787.934	765.965	0	7.889.477
Druge rezervacije	24.511.118	2.787.934	765.965	567.077	27.497.940

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2020

v EUR

	31.12.2020	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2020
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	19.608.463	0	0	551.137	19.057.326
Rezervacija za zapolnjena odlagalna polja	0	96.667	0	0	96.667
Ostale rezervacije	7.889.477	390.414	0	745.187	7.534.704
Druge rezervacije	27.497.940	487.081	0	1.296.324	26.688.697

Skupina je imela za pričakovane obveznosti za obremenjeno nepremičnino v Stožicah zaradi vložene izvršbe, oblikovano rezervacijo višini 3.207.386 EUR. V letu 2021 je na podlagi izvedene javne dražbe in sklepa sodišča o izročitvi nepremičnine hipotekarnemu upniku, iz svojih evidenc izločila nepremičnino v Stožicah v vrednosti 2.441.421 EUR in v tej vrednosti črpala del oblikovane rezervacije. Hladovodi in oprema v Stožicah se še naprej uporabljajo za poslovne namene družbe za prodajo hladu, zato preostali del rezervacije ni več potreben in jo je Skupina odpravila in izkazala prihodke v višini 765.965 EUR.

Med ostalimi rezervacijami ima Skupina še rezervacijo za obveznosti plačila prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov za posamezna plačila prispevkov, ki jo je v letu 2021 črpala v višini 346.513 EUR. Stanje rezervacije na dan 31. 12. 2021 znaša 4.335.578 EUR (31. 12. 2020: 4.682.091 EUR).

V drugih tožbenih zahtevkih niso izpolnjeni kriteriji za pripoznanje rezervacij.

Pojasnilo 13 - Nekratkoročno odloženi prihodki

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Prejete državne podpore	9.033.013	9.594.522
Prejete donacije	158.629	188.187
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.936.723	2.641.565
Nekratkoročno odloženi prihodki	12.128.365	12.424.274

➤ Prikaz gibanja nekratkoročno odloženih prihodkov v letu 2021

v EUR

	31.12.2021	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2021
Prejete državne podpore	9.033.013	630.556	0	69.047	9.594.522
Prejete donacije	158.629	12.727	16.831	0	188.187
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.936.723	204.842	0	500.000	2.641.565
Nekratkoročno odloženi prihodki	12.128.365	848.125	16.831	569.047	12.424.274

➤ Prikaz gibanja nekratkoročno odloženih prihodkov v letu 2020

v EUR

	31.12.2020	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2020
Prejete državne podpore	9.594.522	866.705	0	410.351	10.050.876
Prejete donacije	188.187	45.172	0	0	233.359
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.641.565	108.250	0	0	2.749.815
Nekratkoročno odloženi prihodki	12.424.274	1.020.127	0	410.351	13.034.050

Nekratkoročni odloženi prihodki predstavljajo iz naslova prejetih državnih podpor prejete dotacije za nepremičnine, naprave in opremo s strani države in lokalnih skupnosti. Dotacije za nepremičnine, naprave in opremo se znižujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev in morebitne odpise ali odprodajo teh sredstev v sorazmernem deležu, v katerem so bila sredstva financirana z dotacijo.

Poleg dotacij ima Skupina tudi prejete donacije za brezplačno prejeta sredstva s strani drugih investitorjev, ki se črpajo na način kot prejete dotacije.

Med ostalimi nekratkoročno odloženimi prihodki Skupine so izkazani prihodki za pokrivanje stroškov razgradnje za zapiranje odlagališča v višini 2.463.959 EUR (31. 12. 2020: 2.571.087 EUR).

Pojasnilo 14 - Finančne obveznosti

- Prikaz nekratkoročnih finančnih obveznosti

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	61.600.176	34.581.672
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	2.602.757	3.606.576
Nekratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture	95.851.701	105.257.760
Druge nekratkoročne finančne obveznosti	0	123.128
Nekratkoročne finančne obveznosti	160.054.634	143.569.136

Pogodbeni denarni tokovi za nekratkoročne finančne obveznosti so predstavljeni k Pojasnilu 28 - preglednica »Plačilno sposobnostno tveganje«.

➤ Nekratkoročne finančne obveznosti do bank

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Skupina bank	51.026.446	6 m EURIBOR + 1,75%*	31.03.2031	10 bianco menic, hipoteke
Banka	5.000.000	3 m EURIBOR + 0,28%	31.12.2028	10 bianco menic
Banka	3.257.304	3 m EURIBOR + 1,78%	31.12.2027	5 bianco menic
Banka	5.271.629	3 m EURIBOR + 1,39%	27.12.2024	1 bianco menica, hipoteke
Banka	815.319	3 m EURIBOR + 1,40%	1.03.2023	1 bianco menica
Banka	500.059	3 m EURIBOR + 1,40%	29.06.2022	1 bianco menica
Skupaj posojila	65.870.757			

*Po prejemu pravnomočne odločbe o odreditvi poskusnega obratovanja se obrestna mera zniža na 6 m EURIBOR + 1,3%

Skupna vrednost črpanih posojil z obrestmi znaša 65.870.757 EUR (31. 12. 2020: 38.208.853 EUR), skupaj z delom, ki zapade v plačilo v letu 2022 v vrednosti 4.270.581 EUR in je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Posojila so bila najeta za nakup avtobusov, za investicijo izgradnje PPE-TOL, investicije v izgradnjo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, za nakup deleža v pripojeni družbi TE-TOL ter delno za poslovanje Skupine.

Posojilo za izgradnjo PPE-TOL se črpa sukcesivno glede na stopnjo izvedenih del in je bilo do 31. 12. 2021 črpano v višini 51.023.391 EUR (31. 12. 2020: 24.740.600 EUR). Nečrpani del posojila je izkazan med odobrenimi, nečrpanimi posojili med pogojnimi obveznostmi. Od nečrpanega dela posojila se obračunava nadomestilo v višini 0,3 % letno. Posojilo se bo začelo odplačevati v letu 2023.

➤ Pregled finančnih obveznosti po vrstah najemov

Vrsta najema	Stanje obveznosti iz najema v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti
Najem zemljišča	29.179	2,63%	31.12.2028
Najem zemljišča	15.946	2,63%	31.12.2028
Najem zgradbe	61.547	2,63%	31.12.2028
Najem zgradbe	5.269	1,29%	30.09.2025
Najem zgradbe	9.865	1,80%	31.05.2025
Najem zgradbe	18.957	2,01%	30.06.2023
Najem zgradbe	13.387	1,70%	31.01.2023
Najem zgradbe	2.378	1,70%	31.12.2022
Najem opreme	48.129	2,63%	31.12.2028
Najem opreme	2.896.877	1,84%	30.04.2026
Najem opreme	29.129	2,63%	31.12.2025
Najem opreme	214.763	2,63%	31.08.2024
Najem opreme	16.140	2,63%	30.11.2023
Najem opreme	4.981	2,01%	30.09.2023
Najem opreme	2.373	2,01%	31.08.2023
Najem opreme	2.140	2,01%	10.07.2023
Najem opreme	3.452	2,63%	30.06.2023
Najem opreme	1.546	2,01%	3.04.2023
Najem opreme	1.994	2,63%	28.02.2023
Najem opreme	189.092	2,01%	28.02.2023
Najem opreme	1.489	2,01%	31.10.2022
Najem programske opreme	9.968	0,89%	31.08.2022
Skupaj najemi	3.578.601		

Skupina ima iz naslova najemov, skupaj z delom ki zapade v plačilo v letu 2022, evidentiranih 3.578.601 EUR obveznosti.

Obveznosti iz najemov predstavljajo obveznosti Skupine na dan 31. 12. 2021 za pravice do uporabe sredstev, ki jih ima v najemu, v preostali dobi trajanja najema.

➤ Pregled finančnih obveznosti po vrstah pogodb iz koncesijske infrastrukture

Pogodba	Stanje obveznosti v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov	15.472.794	2,63%	1.01.2046
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov	68.726.074	2,63%	1.01.2046
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje GJS oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode	20.691.189	2,63%	31.12.2024
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov	297.711	2,63%	31.12.2024
Pogodbe o najemu prikazovalnikov dinamičnih informacij na postajališčih	69.992	2,63%	31.08.2023
Pogodbe o najemu, uporabi in vzdrževanju javne infrastrukture sistema enotne mestne kartice (Urbana)	7.893	2,63%	30.09.2022
Skupaj koncesijska infrastruktura	105.265.653		

Skupina ima iz naslova obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture, skupaj z delom ki zapade v plačilo v letu 2022, evidentiranih 105.265.653 EUR obveznosti (31. 12. 2020: 114.427.822 EUR).

➤ Prikaz gibanja finančnih obveznosti iz najemov in finančnih obveznosti iz pravic uporabe koncesijske infrastrukture

v EUR

	Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	Druge nekratkoročne finančne obveznosti	Obveznosti iz najemov	Obveznosti iz pravic uporabe koncesijske infrastrukture
Stanje 1.1.2020	20.538.486	706.594	6.054.857	87.288.252
Povečanje	32.771.370	0	113.190	36.094.389
Zmanjšanja	0	0	-205.206	-19.730
Obresti	1.022.897	8.393	104.680	3.137.044
Odplačilo/denarni tok	-16.123.900	-326.243	-1.314.764	-12.072.133
Stanje 31.12.2020	38.208.853	388.744	4.752.757	114.427.822
Povečanje	31.282.791	0	0	10.489
Zmanjšanja	0	0	-33.485	0
Obresti	1.254.436	3.763	81.296	2.899.476
Odplačilo/denarni tok	-4.875.323	-269.222	-1.221.967	-12.072.134
Stanje 31.12.2021	65.870.757	123.285	3.578.601	105.265.653

Med drugimi nekratkoročnimi finančnimi obveznostmi so nekratkoročni deli posojil, ki jih je Skupina prejela za svoje investicije pri Ekološko razvojnem skladu Republike Slovenije.

➤ Pregled posojil od drugih inštitucij

v EUR

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Eko sklad, j.s.	81.453	1,50%	31.08.2022	bančna garancija
Eko sklad, j.s.	38.522	1,50%	31.05.2022	bančna garancija
Eko sklad, j.s.	3.310	1,50%	28.02.2022	bančna garancija
Skupaj posojila	123.285			

Celotno stanje teh posojil v višini 123.285 EUR zapade v naslednjem letu, zato je prenešeno med druge kratkoročne finančne obveznosti.

- **Prikaz kratkoročnih finančnih obveznosti**

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	58.974.018	48.336.841
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	975.844	1.146.181
Kratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture	9.413.952	9.170.062
Druge kratkoročne finančne obveznosti	123.285	323.811
Kratkoročne finančne obveznosti	69.487.099	58.976.895

➤ **Kratkoročne finančne obveznosti do bank**

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	7.000.249	0,08%	15.12.2022	10 bianco menic
Banka	8.000.178	6 m EURIBOR + 0,05%	15.12.2022	6 bianco menic
Banka	2.000.007	0,13%	15.12.2022	5 bianco menic
Banka	6.000.022	0,13%	15.12.2022	5 bianco menic
Banka	5.000.196	0,16%	15.12.2022	10 bianco menic
Banka	3.000.005	0,03%	15.12.2022	10 bianco menic
Banka	5.000.212	0,05%	2.11.2022	5 bianco menic
Banka	1.200.000	3 m EURIBOR + 0,04%	21.10.2022	10 bianco menic
Banka	1.000.068	3 m EURIBOR + 0,05%	14.10.2022	10 bianco menic
Banka	3.500.037	3 m EURIBOR + 0,38%	16.08.2022	10 bianco menic
Banka	13.001.567	0,14%	28.03.2022	8 bianco menic
Banka*	896	6 m EURIBOR + 0,43%	10.01.2022	6 bianco menic
Skupaj posojila	54.703.437			

*Posojilo za katerega so na dan 31.12.2021 odprte le obresti v višini 896 EUR, so bile plačane v januarju 2022.

Skupina ima pri bankah najeta kratkoročna posojila (z obrestmi) za zagotavljanje likvidnosti v skupni vrednosti 54.703.437 EUR (31. 12. 2020: 44.709.027 EUR).

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi do bank so izkazani tudi kratkoročni deli nekratkoročnih posojil v višini 4.270.581 EUR (31. 12. 2020: 3.627.181 EUR).

Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov na dan 31. 12. 2021 v vrednosti 975.844 EUR (31. 12. 2020: 1.146.181 EUR) in iz uporabe koncesijske infrastrukture na dan 31. 12. 2021 v vrednosti 9.413.952 EUR (31. 12. 2020: 9.170.062 EUR) predstavljajo kratkoročne dele teh obveznosti, ki so prenesene iz nekratkoročnih obveznosti in zapadejo v plačilo v letu 2022.

Druge kratkoročne finančne obveznosti predstavlja kratkoročni del posojil pri Ekološko razvojnem skladu Republike Slovenije v vrednosti 123.285 EUR (31. 12. 2020: 265.616 EUR).

Pojasnilo 15 - Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	46.336.371	22.334.685
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	15.702.950	14.389.750
Kratkoročne poslovne obveznosti	62.039.321	36.724.435

Višje poslovne obveznosti do dobaviteljev, glede na predhodne leto, izhajajo predvsem iz naslova višjih vrednosti prejetih računov za zemeljski plin, iz naslova izvedenih del za investicijo gradnje PPE-TOL ter povečane cene in količine emisijskih kuponov. Skupina je na dan

31. 12. 2021 imela zapadle neporavnane obveznosti v višini 45.938 EUR (zapadle do 30 dni). Vse zapadle obveznosti na dan 31. 12. 2021 je družba poplačala v začetku leta 2022.

Glavni dobavitelji za Skupino so dobavitelji energentov in pogonskih goriv, občine za najem infrastrukture, izvajalci za investicije in vzdrževalna dela, dobavitelji naprav in opreme in izvajalci, ki prevzemajo ločene frakcije odpadkov.

Tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani dobaviteljev Skupina obvladuje predvsem z rednim in skrbnim preverjanjem bonitete posameznih dobaviteljev. Ob večjih dobavah materiala in opreme ter izvedbah storitev zahteva ustrezne instrumente za zavarovanje za resnost ponudbe, za zavarovanje dobre izvedbe del in za zavarovanje odprave napak v garancijski dobi. Obveznosti do dobavitelja premoga so izpostavljene valutnemu tveganju (USD), ki ga Skupina obvladuje s sklenitvijo terminskih pogodb.

Pretežni del drugih kratkoročnih poslovnih obveznosti predstavljajo obveznosti do zaposlenih iz naslova plač za mesec december, obveznosti iz naslova okoljskih dajatev, obveznosti iz naslova emisijskih kuponov, ki bodo v naslednjem letu predani državi, in druge obveznosti do države in državnih institucij (razne davčne obveznosti).

Pojasnilo 16 - Obveznosti iz pogodb s kupci

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Obveznosti iz pogodb s kupci Urbane	3.324.965	3.336.595
Prejeti kratkoročni predujmi	28.588	9.413
Obveznosti iz pogodb s kupci	3.353.553	3.346.008

Med obveznostmi iz pogodb s kupci predstavljajo glavnino obveznosti iz naslova neporabljenega dobroimetja na karticah Urbana v višini 2.902.341 EUR (31. 12. 2020: 3.060.406 EUR). Med obveznostmi iz pogodb s kupci so vključeni tudi prejeti predujmi ter razmejeni prihodki prodanih letnih vozovnic.

Pojasnilo 17 - Druge obveznosti

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	234.989	253.970
Kratkoročno odloženi prihodki	51.196	1.802
Kratkoročne rezervacije in vračunani stroški	4.130.047	2.920.418
DDV od danih predujmov	1.171.685	1.224.831
Druge obveznosti	5.587.917	4.401.021

Med kratkoročno vračunanimi stroški so evidentirani neizkoriščeni dopusti, ki jih zaposleni praviloma lahko izkoristijo do 30. 6. naslednje leto, in ki po stanju 31. 12. 2021 vrednostno znašajo 2.720.453 EUR (31. 12. 2020: 2.903.579 EUR).

DDV od danega predujma za investicijo PPE-TOL se zmanjšuje glede na stopnjo dokončnosti del in s tem črpanja predujma.

Pojasnilo 18 - Čisti prihodki od prodaje

v EUR

	2021	2020
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	122.821.096	117.009.723
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	156.278.181	124.314.331
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	56.512	9.766
Prihodki iz naslova dotacij	25.626.731	20.477.835
Čisti prihodki od prodaje	304.782.520	261.811.655

Skupina ustvarja prihodke z opravljanjem storitev gospodarskih javnih služb in tržnih dejavnosti ter opravljanjem drugih dejavnosti, ki so kot dopolnilne dejavnosti gospodarskim javnim službam.

V letu 2021 je največje povečanje prihodkov Skupina dosegla na dejavnosti prodaje toplote zaradi višjih prodajnih cen, poleg tega so bile višje tudi prodane količine tako vroče vode kot pare. Do povečanja prihodkov je prišlo tudi v večini ostalih dejavnosti Skupine.

Prihodki iz naslova dotacij predstavljajo subvencije s strani Mestne občine Ljubljana, primestnih občin in države za zagotavljanje sredstev za izvajanje dejavnosti gospodarskih javnih služb odvisne družbe LPP. Do povečanja v letu 2021 je prišlo predvsem povečanih nadomestil s strani države za mesečne vozovnice dijakov in študentov ter upokojenecev, ter s strani Mestne občine Ljubljana za zagotavljanje sredstev za izvajanje dejavnosti gospodarskih javnih služb.

Pojasnilo 19 - Drugi poslovni prihodki

v EUR

	2021	2020
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	7.198.792	14.043.201
Prihodki iz ostalih brezplačno prejetih sredstev	252.212	631.456
Prihodki iz porabe/odprave rezervacij	805.743	201.699
Prihodki iz naslova oslavljenih terjatev	140.070	249.247
Prihodki iz zavarovalniških odškodnin	756.238	477.479
Prihodki iz naslova prodaje nepremičnin, naprav in opreme	59.746	105.959
Prihodki iz naslova prodaje naložbenih nepremičnin	9.430	0
Prihodki iz odprave časovnih razmejitev za neizkoriščene dopuste	251.825	0
Drugi prihodki povezani s poslovnimi učinki	0	10.515
Ostali poslovni prihodki	834.961	1.211.339
Drugi poslovni prihodki	10.309.017	16.930.895

Prihodki iz naslova državnih pomoči iz naslova protikoronskih ukrepov države so skupaj znašali 4.103.750 EUR (2020: 10.916.750 EUR) in so po vrstah državnih pomoči prikazani v spodnji preglednici.

➤ Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči

v EUR

	2021	2020
Državne pomoči iz naslova protikoronskih ukrepov države	4.103.750	10.916.750
Državne pomoči za neposredno pokrivanje stroškov dela	757.784	6.578.741
Obračunani prispevki za PIZ, ki jih ni bilo treba plačati	32.243	2.157.321
Znesek nadomestil za čakanje na delo doma, ki jih povrne država	560.989	2.996.246
Obračunani prispevki za socialno varnost, ki jih ni bilo potrebno plačati od nadomestil za čakanje na delo	0	975.008
Povrnjeni zneski nadomestil za boleznine do 30 dni (višja sila, karantena, krizni dodatek, kratkotrajna bolniška odsotnost brez bolniškega lista)	164.552	450.166
Državne pomoči, ki pokrivajo stroške oziroma izpad prihodkov	3.345.966	4.338.009
Izplačilo pomoči za nakup antigenskih testov	28.236	0
Nadomestilo stroškov za avtobuse za MPP in OP	0	1.157.229
Povračilo nekritih fiksnih stroškov	496.635	35.502
Nadomestilo 70% izpada prihodkov MPP	2.612.734	2.851.770
Nadomestila za izvajanje šolskih prevozov	28.672	75.909
Povračilo za stroške zaščitne opreme, razkužila in zaščitna sredstva	179.689	217.599
Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela	2.331.735	2.288.756
Ostale dotacije, subvencije	763.307	837.695
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	7.198.792	14.043.201

Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela predstavljajo boleznine in ostali povrnjeni zneski nadomestil plač in prispevkov, ki jih povrne država.

Pojasnilo 20 - Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR

	2021	2020
Stroški blaga in materiala	113.854.053	79.574.031
Stroški storitev	52.601.628	46.294.653
Stroški blaga, materiala in storitev	166.455.681	125.868.684

Skupina prevzema del osnovnih surovin (zemeljski plin) na prenosnem omrežju in jih ne skladišči, zato se knjigovodsko prenesejo neposredno v porabo in evidentirajo kot takojšnji strošek.

Največji stroški materiala Skupine so stroški goriv, pogonskih goriv in električne energije ter material in nadomestni deli za popravila in vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme.

Strošek goriv se giblje v odvisnosti od njihovih nabavnih cen in prodanih količin energije oziroma opravljenih storitev, ki jih izvaja Skupina. Stroški blaga in materiala so se povečali predvsem zaradi višjih nabavnih cen zemeljskega plina v letu 2021.

Stroški storitev predstavljajo stroške vseh storitev, ki jih za Skupino opravljajo zunanji subjekti (stroški storitev vzdrževanja, zavarovalne premije, stroški plačilnega prometa, stroški intelektualnih storitev, stroški kuvertiranja, stroški oddaje ločenih frakcij in drugih odpadkov,...).

Med večjimi stroški storitev so stroški oddaje ločenih frakcij, t.j. oddaja bioloških odpadkov in lahkih frakcij, ki za leto 2021 znašajo 13.061.959 EUR (2020: 11.502.586 EUR).

Celoten znesek za revizorja v letu 2021 je znašal 43.070 EUR (2020: 47.945 EUR) in se nanaša na revizije računovodskih izkazov vseh odvisnih družb, obvladujoče družbe in Skupine. Celoten strošek revizorja v letu 2020 vključuje tudi zneske za revizije poročil o razmerjih s povezanimi družbami za odvisne družbe. Izbrani revizor v letu 2021 ni opravil drugih storitev.

Pojasnilo 21 - Stroški dela

Skupina obračunava plače, druge prejemke iz delovnega razmerja in povračila stroškov delavcem v skladu z veljavnimi kolektivnimi pogodbami, ki veljajo za posamezno družbo v skupini in drugimi internimi akti, ki urejajo to področje ter v skladu z zakonodajo s področja plač in drugih prejemkov ter povračil stroškov v zvezi z delom.

v EUR

	2021	2020
Stroški plač	64.400.531	62.225.774
Stroški socialnih zavarovanj	13.831.637	13.275.949
Stroški pokojninskih zavarovanj	9.117.044	8.731.059
Drugi stroški socialnih zavarovanj	4.714.593	4.544.890
Drugi stroški dela	11.366.356	14.085.996
Stroški dela	89.598.524	89.587.719

Izhodiščna plača v Skupini se je s 1. 1. 2021 povečala za 1,5 %.

Na osnovi sodbe ima Skupina oblikovano rezervacijo za obveznosti do voznikov avtobusov za prispevke za poklicno zavarovanje v višini 4.335.578 EUR (31. 12. 2020: 4.682.091 EUR), ki bodo poravnane do konca leta 2024.

➤ Povprečno število zaposlenih v letu 2021 in 2020 po stopnjah izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Povprečno število zaposlenih v 2021	Delež v %	Povprečno število zaposlenih v 2020	Delež v %
I.	17,6	0,7	25,7	1,1
II.	170,8	7,0	184,2	6,2
III.	57,9	2,4	68,1	2,5
IV.	895,8	36,5	908,4	35,5
V.	651,3	26,6	659,5	27,2
VI.	220,1	9,0	219,7	9,1
VII.	384,7	15,7	385,2	16,2
VIII/1.	45,2	1,8	46,8	2,0
VIII/2.	6,5	0,3	4,7	0,2
Skupaj	2.449,9	100	2.502,3	100

Skupina izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 519.642 EUR za 31.365,5 opravljenih ur dela (2020: 696.716 EUR za 45.833 opravljenih ur dela). Na dan 31. 12. 2021 je imela Skupina 12 najetih delavcev (31. 12. 2020: 17 najetih delavcev) preko agencije za posredovanje dela.

Pojasnilo 22 - Amortizacija

v EUR

	2021	2020
Neopredmetena sredstva	11.853.785	11.783.881
<i>od tega pravice do uporabe premoženjskih pravic</i>	<i>14.862</i>	<i>4.954</i>
Zemljišča in zgradbe	11.968.505	12.064.741
<i>od tega pravice do uporabe zemljišč</i>	<i>6.209</i>	<i>6.209</i>
<i>od tega pravice do uporabe zgradb</i>	<i>47.115</i>	<i>54.631</i>
Proizvajalne naprave in oprema	6.943.398	6.985.486
Druge naprave in oprema	7.631.924	8.394.349
<i>od tega pravice do uporabe drugih naprav in opreme</i>	<i>1.057.607</i>	<i>1.133.183</i>
Naložbene nepremičnine	1.203	692
Amortizacija	38.398.815	39.229.149
Od tega amortizacija pravic do uporabe sredstev	1.125.793	1.198.977

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, razen za del sredstev, kot je opisano v računovodskih usmeritvah s prikazanimi amortizacijskimi stopnjami/dobami koristnosti.

Največji znesek amortizacije neopredmetenih sredstev predstavlja amortizacija pravic do uporabe koncesijske infrastrukture v višini 10.307.249 EUR (2020: 10.245.085 EUR).

Pojasnilo 23 - Drugi poslovni odhodki

v EUR

	2021	2020
Odpisi neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme	310.488	586.069
Oslabitev zalog	6.935	8.110
Oslabitev terjatev	1.374.818	1.352.670
Odhodki za oblikovanje drugih rezervacij	0	745.188
Odhodki za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	831.237	821.023
Odhodki za vodna povračila	1.960.045	2.073.637
Odhodki za kupljene emisijske kupone	21.234.974	10.362.037
Odhodki za okoljsko dajatev zaradi odlaganja odpadkov in odvajanja odp. vod	273.469	203.653
Okoljevarstvene analize in meritve	332.491	315.494
Ostali odhodki	1.301.642	1.091.781
Drugi poslovni odhodki	27.626.099	17.559.662

Odpisi neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme predstavljajo odpise sredstev v uporabi in v izgradnji (investicije v teku) zaradi dotrajanosti, zastarelosti ali zaradi zamenjave z novimi sredstvi. Oslabitev terjatev se je izvedla v skladu z MSRP 9 in računovodskimi usmeritvami Skupine.

Med drugimi poslovnimi odhodki so največji odhodki za kupljene emisijske kupone, ki jih mora Skupina zagotavljati. V letu 2021 se je odhodek povečal predvsem zaradi višjih nakupnih cen ter v manjši meri tudi večjih količin kupljenih emisijskih kuponov.

Pojasnilo 24 - Finančni prihodki in odhodki

v EUR

	2021	2020
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	48.192	0
Prihodki za obresti od posojil	82.324	1.022
Prihodki za obresti iz poslovnih terjatev	201.014	795.004
Skupaj drugi finančni prihodki	331.530	796.026
Odhodki za obresti iz finančnih obveznosti	-3.878.634	-4.417.491
Odhodki za obresti iz poslovnih obveznosti	-40.675	-215.171
Skupaj drugi finančni odhodki	-3.919.309	-4.632.662
Finančni izid	-3.587.779	-3.836.636

Med odhodki za obresti iz finančnih obveznosti so vključeni odhodki za obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov za koncesijsko infrastrukturo za leto 2021 v višini 2.899.476 EUR (2020: 3.137.044 EUR) ter obresti iz diskontiranja najemov, ki za leto 2021 znašajo 81.296 EUR (2020: 104.680 EUR). Odhodki za obresti iz naslova diskontiranja za rezervacijo za zapiranje odlagališča Barje znašajo 567.077 EUR (2020: 551.137 EUR).

Pojasnilo 25 - Davek od dobička

v EUR

	2021	2020
Dobiček pred davkom	-8.083.566	4.721.476
Davek, obračunan po 19 % davčni stopnji z davčno izgubo tekočega obdobja	-1.218.862	1.892.683
Davek od povečanja odhodkov	-272.416	-190.347
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	2.496.538	1.396.108
Davek od davčnih olajšav	-467.346	-1.309.319
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-264.756	-954.227
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	857	972
Drugo	458	-66.905
Davek od dobička skupaj	274.473	768.965
Efektivna davčna stopnja	-	16,29%

Skupina ni pripoznala terjatev za odloženi davek, ker v prihodnje ne bo na razpolago dovolj obdavčljivih dobičkov, ki bi omogočali uporabo terjatev za odloženi davek ali pa znesek terjatev za odloženi davek ni presegal pomembnosti posamezne družbe v Skupini.

Višina nepripoznanih terjatev za odloženi davek od vseh začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov po stanju 31. 12. 2021 znaša 17.797.260 EUR (31. 12. 2020: 16.961.510 EUR). Izračunana višina nepripoznanih terjatev za odloženi davek izhaja iz osnov kot sledi:

- odbitne začasne razlike na dan 31. 12. 2021 znašajo 15.975.946 EUR (31. 12. 2020: 16.933.007 EUR);
- prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja na dan 31. 12. 2021 znaša 51.198.551 EUR (31. 12. 2020: 51.585.713 EUR);
- prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja na dan 31. 12. 2021 znaša 26.495.293 EUR (31. 12. 2020: 20.752.387 EUR).

Skupina je izkazala obveznost za odloženi davek v kapitalu iz naslova rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti finančnih naložb.

➤ Obveznosti za odloženi davek v kapitalu

	v EUR
	Skupaj
Stanje 1.1.2020	35.531
V breme drugega vseobsegajočega donosa (prevrednotenje na pošteno vrednost)	-17.774
Stanje 31.12.2020	17.757
V breme drugega vseobsegajočega donosa (prevrednotenje na pošteno vrednost)	36.625
Stanje 31.12.2021	54.382

Pojasnilo 26 - Čisti poslovni izid poslovnega leta

Čisti poslovni izid Skupine za leto 2021 je negativen v višini 8.358.039 EUR (2020: pozitiven v višini 3.952.511 EUR).

Čisti poslovni izid je v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2021 zmanjšan za pokritje izgube, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti za aktuarske izgube na obvladujoči družbi v višini 45.765 EUR.

Čisti poslovni izid so v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2020 zmanjšale naslednje postavke:

- pokritje izgube, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti za aktuarske izgube na obvladujoči družbi v višini 31.864 EUR,
- oblikovanje zakonskih rezerv v višini zakonskih rezerv obvladujoče družbe v višini 246.337 EUR.

Pojasnilo 27 - Pogojne obveznosti in zaveze

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Dane menice	8.064.601	23.129.965
Dane garancije	14.985.648	18.832.770
Zastavljene nepremičnine, naprave in oprema	36.139.429	31.476.315
Odobrena, nečrpana posojila	75.776.609	108.059.400
Pogojne obveznosti in zaveze	134.966.287	181.498.450

Med pogojnimi obveznostmi in zavezami so zastavljene nepremičnine, naprave in oprema za najem posojil pri bankah.

Dane garancije in menice so dane za zavarovanje posojil, ki jih ima Skupina najete pri bankah oziroma drugih inštitucijah (glejte Pojasnilo 14) in za določena zavarovanja pogodbenih obveznosti.

Med odobrenimi, nečrpanimi posojili so izkazani nečrpani del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 68.976.609 EUR (31. 12. 2020: 95.259.400 EUR) in nečrpani deli revolving posojil v višini 6.800.000 EUR (31. 12. 2020: 12.800.000 EUR).

Za zagotavljanje potrebnih finančnih jamstev ima Skupina med danimi garancijami, skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za izvajanje ukrepov na odlagališču nenevarnih odpadkov Barje po zaprtju, na dan 31. 12. 2021 zavarovalno polico v višini 12.445.452 EUR (31. 12. 2020: 11.959.302 EUR). Zavarovalna polica je izdana za obdobje enega leta v korist Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje. Finančno jamstvo je potrebno vsako leto nadomestiti z novim, v višini, kot ga predpisuje okoljevarstveno dovoljenje.

Stanje znanih prihodnjih obveznosti na osnovi sklenjenih pogodb, povezanih s pridobitvijo neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme so razkrite v Pojasnilih 1 in 3.

Pojasnilo 28 - Finančni instrumenti in finančna tveganja

Izpostavljenost Skupine posamezni vrsti tveganja kot tudi cilji, politike obvladovanja in postopek obvladovanja so predstavljeni ločeno za vsako vrsto tveganja.

Glavni cilji upravljanja finančnih tveganj so doseganje stabilnosti poslovanja in povečanje vrednosti Skupine.

Skupina dosledno upošteva pravila skrbnega finančnega poslovanja skladno z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj Skupina presoja na podlagi njihovih učinkov na denarne tokove. Za Skupino so ključne vrste finančnih tveganj: tveganje sprememb deviznih tečajev (valutno tveganje), obrestno tveganje, kreditno ter plačilno sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje).

➤ Tveganje sprememb deviznih tečajev

	EUR	HRK	USD	Skupaj
v EUR				
Stanje na dan 31.12.2021				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.501.045			2.501.045
Nekratkoročna posojila	1.146.270			1.146.270
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.391			1.391
Dana posojila	973.071			973.071
Kratkoročne poslovne terjatve	78.362.497		2.254	78.364.751
Denar in denarni ustrezniki	7.379.242		32.970	7.412.212
Nekratkoročne finančne obveznosti	-160.054.634			-160.054.634
Nekratkoročne poslovne obveznosti	-116.370			-116.370
Kratkoročne finančne obveznosti	-69.487.099			-69.487.099
Kratkoročne poslovne obveznosti	-62.038.746	-575		-62.039.321
Izpostavljenost izkaza finan. položaja (neto)	-201.333.333	-575	35.224	-201.298.684
Stanje na dan 31.12.2020				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.308.279			2.308.279
Nekratkoročna posojila	1.335.157			1.335.157
Nekratkoročne poslovne terjatve	53.418			53.418
Dana posojila	876.970			876.970
Kratkoročne poslovne terjatve	54.249.193		948	54.250.141
Denar in denarni ustrezniki	6.213.861		176.744	6.390.605
Nekratkoročne finančne obveznosti	-143.569.136			-143.569.136
Nekratkoročne poslovne obveznosti	-112.022			-112.022
Kratkoročne finančne obveznosti	-58.976.895			-58.976.895
Kratkoročne poslovne obveznosti	-36.724.276	-159		-36.724.435
Izpostavljenost izkaza finan. položaja (neto)	-174.345.451	-159	177.692	-174.167.918

Tveganje sprememb deviznih tečajev oziroma valutno tveganje je tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev. Skupina je pomembnemu valutnemu tveganju

izpostavljena pri nakupu energenta – premoga. Tovrstna tveganja obvladuje s sklepanjem valutnih terminskih pogodb.

V obravnavanem obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:

enot valute za 1 EUR	Povprečni tečaj		Končni tečaj	
	2021	2020	2021	2020
HRK	7,5284	7,5384	7,5156	7,5519
USD	1,1827	1,1422	1,1326	1,2271

- Analiza občutljivosti

Spremembe deviznih tečajev v letu 2021 so bile minimalne, zato niso pomembno vplivale na konsolidirani čisti poslovni izid.

Izpostavljenost valutnemu tveganju Skupina ocenjuje kot nizko.

➤ **Obrestno tveganje**

Obrestna tveganja predstavljajo tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Neugodno gibanje je lahko tako dvig kot tudi znižanje obrestne mere. Le-te se na denarnih trgih spreminjajo kot posledica ponudbe in povpraševanja po denarju ter zaradi drugih makroekonomskih dejavnikov. Izpostavljenost obrestnemu tveganju je bila v letu 2021 še vedno nizka, ker so bile obrestne mere na bančnih trgih nizke, Euribor pa ni dosegel pozitivne vrednosti. Za leto 2022 se ocenjuje, da se bo, glede na trenutne razmere v svetu in glede na povečevanje zadolženosti Skupine, obrestno tveganje povečalo.

Za obvladovanje obrestnih tveganj Skupina redno spremlja in analizira gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih, tveganja pa lahko obvladuje tudi z uporabo različnih finančnih instrumentov, katerih namen je varovanje pred obrestnim tveganjem.

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Finančne terjatve	1.362.863	1.322.187
Finančne obveznosti	-149.969.797	-149.568.782
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	-148.606.934	-148.246.595

Skupina med finančnimi terjatvami, ki niso izpostavljene obrestnemu tveganju na dan 31. 12. 2021, izkazuje predvsem depozit na odpoklic po fiksni obrestni meri. Med obveznostmi, ki niso izpostavljene obrestnemu tveganju, izkazuje Skupina posojila po fiksni obrestni meri in sicer manjši del nekratkoročnih posojil (posojila pri Eko skladu v višini 123.285 EUR) in bančna kratkoročna posojila v višini 41.002.258 EUR (31. 12. 2020: 30.006.728 EUR). Ostale finančne obveznosti po fiksni obrestni meri se nanašajo na obveznosti iz poslovnih najemov v višini 3.578.601 EUR (31. 12. 2020: 4.687.294 EUR) in obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture v višini 105.265.653 EUR (31. 12. 2020: 114.427.822 EUR).

Večina posojil je najetih z variabilno obrestno mero. V spodnji preglednici so med finančnimi obveznostmi navedena bančna posojila po variabilni obrestni meri.

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Finančne terjatve	1.756.478	1.889.941
Finančne obveznosti	-79.571.936	-52.977.249
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-77.815.458	-51.087.308

Finančne terjatve, obrestovane po variabilni obrestni meri, predstavljajo terjatve za finančni najem naprav in opreme.

Finančne obveznosti, obrestovane po variabilni obrestni meri, predstavljajo finančne obveznosti do bank iz naslova posojil.

Višina posojil, obrestovanih po spremenljivi obrestni meri, se je v primerjavi s koncem leta 2020 povišala, predvsem zaradi črpanja sindiciranega posojila za investicijo v izgradnjo plinsko parne enote PPE-TOL. Skupina načrtuje, za navedeno posojilo, sklenitev zavarovanja tveganja obrestne mere (najmanj v višini 50 % glavnice).

- Analiza občutljivosti

V zadnjih letih se Euribor giblje v negativnih vrednostih. Banke pri obračunu obresti upoštevajo določilo, da se v primeru negativne vrednosti Euribor le-ta upošteva v višini 0,0 %. V analizi občutljivosti smo predpostavili spremembo referenčne obrestne mere +/- 50bt. Ker sta na dan 31. 12. 2021 tako 3-mesečni kot tudi 6-mesečni Euribor nižja od -0,5 %, predpostavljena spremenjena referenčna obrestna mera ne doseže pozitivne vrednosti, zato nima vpliva na poslovni izid.

Skladno z navedenim je obrestno tveganje Skupine v letu 2021 ocenjeno kot nizko.

➤ Kreditno tveganje

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki lahko zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi Skupine.

Skupina sprotno spremlja gibanje terjatev tako do fizičnih kot pravnih oseb in redno spremlja bonitete poslovnih partnerjev.

Obvladovanje teh tveganj Skupina rešuje sproti z dogovori, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče pa tudi z ustavitvijo dobave. Skupina oblikuje popravke vrednosti terjatev in s tem izravnava tveganje neporavnanih terjatev.

Uravnavanje kreditnega tveganja je bilo v prvi polovici leta 2021 glede na izredne razmere zaradi epidemije COVID-19 prilagojeno, saj je bila masovna izterjava zapadlih terjatev do kupcev začasno odložena zaradi njihove razbremenitve, ki pa ni vplivala na povečanje obsega zapadlih terjatev konec leta.

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročna posojila	1.146.270	1.335.157
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.391	53.418
Dana posojila	973.071	876.970
Kratkoročne poslovne terjatve	78.364.751	54.250.141
Denar in denarni ustrezniki	7.412.212	6.390.605
Skupaj sredstva	87.897.695	62.906.291

Višje kratkoročne poslovne terjatve konec leta 2021 v celoti predstavljajo višje nezapadle poslovne terjatve, kar za Skupino bistveno ne povečuje tveganja. Višina zapadlih terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2021 se je glede na predhodno leto znižala in znaša 10.159.131 EUR (31. 12. 2020: 10.312.552 EUR).

- Poslovne terjatve do kupcev po zapadlosti (vrednosti niso zmanjšane za popravek vrednosti terjatev)

v EUR

	Vrednost zapadlih terjatev	Struktura zapadlih terjatev v %
do 30 dni	3.320.140	32,6
31-60 dni	730.696	7,2
61-90 dni	361.972	3,6
nad 91 dni	5.746.323	56,6
Stanje zapadlih terjatev	10.159.131	100,0

Tveganje neporavnanih terjatev se ocenjuje z oblikovanjem popravka vrednosti terjatev. Popravek vrednosti terjatev do kupcev se v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine, skladno z MSRP 9, ocenjuje po modelu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

- Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2021

v EUR

	Stanje 31.12.2021	Novo oblikovani popravek	Izbrisi in ostali odpisi terjatev	Stanje 1.1.2021
Popravek vrednosti terjatev	5.435.124	1.374.820	-1.953.544	6.013.848

- Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2020

v EUR

	Stanje 31.12.2020	Novo oblikovani popravek	Izbrisi in ostali odpisi terjatev	Stanje 1.1.2020
Popravek vrednosti terjatev	6.013.848	1.352.670	-3.099.177	7.760.355

Poslovne terjatve do kupcev večinoma niso posebej zavarovane.

Zavarovanja z ustreznimi finančnimi instrumenti na dan 31. 12. 2021 so podana za naslednje poslovne terjatve:

- terjatve za prodajo električne energije so zavarovane v polni višini z menicami, in sicer znaša na dan 31. 12. 2021 znesek zavarovanih terjatev 1.275.040 EUR (31. 12. 2020: 3.690.046 EUR);
- terjatve za omrežnino, ki se zaračunavajo dobaviteljem plina, ki izstavljajo končnim odjemalcem skupni račun, v višini 759.327 EUR, so zavarovane z bančnimi garancijami do višine 753.939 EUR (31. 12. 2020: 710.397 EUR);
- zavarovanih je nekaj terjatev poslovnih odjemalcev s slabšo plačilno sposobnostjo (menice), ki v skupni višini na dan 31. 12. 2021 znašajo 10.676 EUR (31. 12. 2020: 10.676 EUR);
- terjatve do kupcev iz naslova polnitve in prodaje enotne mestne kartice Urbana so zavarovane v polni višini z menicami in sicer znesek zavarovanih terjatev na dan 31. 12. 2021 znaša 132.877 EUR (31. 12. 2020: 53.940 EUR);
- poslovne terjatve iz naslova najema oglašnih površin v avtobusih mestnega potniškega prometa so zavarovane v polni višini z menico in bančno garancijo v višini 58.319 EUR (31. 12. 2020: 35.664 EUR).

Na osnovi navedenega izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju ocenjujemo kot zmerno.

➤ Plačilno sposobnostno tveganje

Obveznosti skupine na dan 31. 12. 2021 in denarni tokovi iz naslova odplačil teh obveznosti so prikazani v spodnji tabeli:

v EUR

	Knjigovodska vrednost	Skupaj	Pogodbeni denarni tokovi				
			do pol leta	pol leta do 1 leto	1-2 leti	2-5 let	nad 5 let
Stanje na dan 31.12.2021							
Nekratkoročne finančne obveznosti	160.054.634	164.229.396			19.303.319	43.963.933	100.962.144
do bank	61.600.176	65.774.938			8.837.998	26.767.879	30.169.061
iz najemov	2.602.757	2.602.757			823.249	1.732.348	47.160
iz infrastrukture	95.851.701	95.851.701			9.642.072	15.463.706	70.745.923
Nekratkoročne poslovne obveznosti	116.370	116.370			116.370	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	69.487.099	70.576.874	21.203.362	49.373.512			
do bank	58.974.018	60.063.112	15.944.553	44.118.559			
do drugih	123.285	123.966	96.343	27.623			
iz najemov	975.844	975.844	485.080	490.764			
iz infrastrukture	9.413.952	9.413.952	4.677.386	4.736.566			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez predujmov, obv. do države in zaposlecev)	47.172.614	47.172.614	47.172.614	0			
Skupaj	276.830.717	282.095.254	68.375.976	49.373.512	19.419.689	43.963.933	100.962.144
Stanje na dan 31.12.2020							
Nekratkoročne finančne obveznosti	143.569.136	146.237.217			14.645.722	39.577.153	92.014.342
do bank	34.581.672	37.243.553			4.114.405	14.995.465	18.133.683
do drugih	123.128	123.807			123.807	0	0
iz najemov	3.606.576	3.606.575			998.167	2.307.455	300.953
iz infrastrukture	105.257.760	105.263.282			9.409.343	22.274.233	73.579.706
Nekratkoročne poslovne obveznosti	112.022	112.022			112.022	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	58.976.895	59.814.659	17.400.032	42.414.627			
do bank	48.336.841	49.094.142	12.008.878	37.085.264			
do drugih	265.616	334.987	161.676	173.311			
iz najemov	1.146.181	1.146.182	608.208	537.974			
iz infrastrukture	9.170.062	9.181.153	4.563.075	4.618.078			
iz terminskih poslov	58.195	58.195	58.195	0			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez predujmov, obv. do države in zaposlecev)	22.790.352	22.790.352	22.790.352	0			
Skupaj	225.448.405	228.954.250	40.190.384	42.414.627	14.757.744	39.577.153	92.014.342

Plačilno sposobnostno tveganje je tveganje, da Skupina v določenem trenutku ne bo imela zadostnih likvidnih sredstev za poravnavo tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje. Skupina to tveganje spremlja tako s kratkoročnega kot tudi dolgoročnega vidika. Osnovna orodja za uravnavanje likvidnostnih tveganj, ki jih Skupina uporablja so: načrt in nadzor denarnih tokov, likvidnostna rezerva, uravnavanje ročnosti sredstev in obveznosti, razpršenost virov. Skupina za obvladovanje likvidnostnega tveganja, v skladu s soglasji pristojnih organov, najema tudi kratkoročna in revolving posojila.

V letu 2021 se je zadolženost Skupine do bank povečala za 45,4 %, pri čemer so se nekratkoročne obveznosti do bank povečale za 78,1 %, kratkoročne pa za 22,0 %. Dolgoročna zadolženost se je povečala predvsem zaradi dolžniškega financiranja investicije v PPE-TOL, kratkoročna pa za vzdrževanje tekoče likvidnosti, s čemer je Skupina uravnavala negativen denarni tok iz poslovanja, ki je nastal kot posledica nepredvidene visoke rasti cen energentov.

Obveznosti iz naslova koncesijske infrastrukture in poslovnih najemov se znižujejo skladno z amortizacijskim načrtom. Odlivi se nanašajo na plačila mesečnih najemnin.

Z namenom obvladovanja plačilno sposobnostnega tveganja Skupina pozorno spremlja in načrtuje bodoče denarne tokove ob upoštevanju razmer na trgu.

Skupina v glavnem poravnava svoje obveznosti sprotno v pogodbenem roku oziroma le nekatere z manjšo zamudo. V roku 6 mesecev od dne 31. 12. 2021 zapade v plačilo 24,2 % vseh obveznosti Skupine, predvsem iz naslova kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki se poravnava praviloma v 30 dneh, oziroma v pogodbeno dogovorjenih rokih.

Likvidnost je Skupina zagotavljala tudi zčasno porabo vseh zbranih sredstev finančnih jamstev, ki so bila zbrana za potrebe zapiranja odlagališča Barje (23.566.947 EUR). Sredstva bodo morala biti zagotovljena do začetka izvajanja zapiralnih del, ki so predvidena za leto 2044.

Skupina ima evidentirano rezervacijo za plačilo zahtevkov za dodatno poklicno pokojninsko zavarovanje voznikov avtobusov v višini 4.335.578 EUR, ki jih bo potrebno v skladu z dogovorom s sindikati odvisne družbe LPP poravnati do konca leta 2024.

Med pogojnimi obveznostmi ima Skupina evidentiran nečrpani del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 68.976.609 EUR, ki ga bo Skupina začela odplačevati v letu 2023.

Izpostavljenost plačilno sposobnostnemu tveganju Skupine v letu 2021 ocenjujemo kot zmerno.

➤ **Knjigovodske in poštene vrednosti**

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po poštenu vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

v EUR

	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Stanje 31.12.2021					
Sredstva	12.033.989	12.033.989	8.455.418	0	3.578.571
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.501.045	2.501.045	1.043.206	0	1.457.839
Nekratkoročna posojila	1.146.270	1.146.270	0	0	1.146.270
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.391	1.391	0	0	1.391
Dana posojila	973.071	973.071	0	0	973.071
Denar in denarni ustrezniki	7.412.212	7.412.212	7.412.212	0	0
Obveznosti	229.658.103	229.658.103	0	0	229.658.103
Nekratkoročne finančne obveznosti	160.054.634	160.054.634	0	0	160.054.634
Nekratkoročne poslovne obveznosti	116.370	116.370	0	0	116.370
Finančne obveznosti	69.487.099	69.487.099	0	0	69.487.099
Stanje 31.12.2020					
Sredstva	10.964.429	10.964.429	7.241.046	0	3.723.383
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.308.279	2.308.279	850.441	0	1.457.838
Nekratkoročna posojila	1.335.157	1.335.157	0	0	1.335.157
Nekratkoročne poslovne terjatve	53.418	53.418	0	0	53.418
Dana posojila	876.970	876.970	0	0	876.970
Denar in denarni ustrezniki	6.390.605	6.390.605	6.390.605	0	0
Obveznosti	202.658.053	202.658.053	0	0	202.658.053
Nekratkoročne finančne obveznosti	143.569.136	143.569.136	0	0	143.569.136
Nekratkoročne poslovne obveznosti	112.022	112.022	0	0	112.022
Finančne obveznosti	58.976.895	58.976.895	0	0	58.976.895

V tabeli niso prikazane kratkoročne poslovne terjatve in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne, zato se poštena vrednost skladno z MSRP 13 ne izkazuje. Knjigovodska vrednost teh bilančnih postavk je enaka pošteni vrednosti.

➤ Upravljanje s kapitalom

Ključni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost Skupine ter njeno čim večjo finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost za potrebe financiranja poslovanja kot tudi z vidika družbenikov povečati vrednost Skupine.

Skupina deluje pretežno na področju izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb in nima določene optimalne kapitalske strukture h kateri bi morala težiti, prav tako s strani lastnikov nima določenega donosa na kapital, ki bi ga morala dosegati. Glavni cilj skupine je zanesljivo in kakovostno izvajanje dejavnosti in dolgoročno stabilno poslovanje.

Po stanju konec leta 2021 Skupina izkazuje povečanje zadolženosti glede na leto 2020. Skupni dolgovi v kapitalu dosegajo 62 % (31. 12. 2020: 53 %), neto dolg na kapital pa 59 % (31. 12. 2020: 51 %). Finančne obveznosti na dan 31. 12. 2021 so se glede na stanje konec leta 2020 povečale za 13,3 % (31. 12. 2020: 26,4 %).

v EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Finančne obveznosti	229.541.733	202.546.031
Kapital	373.115.799	381.281.249
Dolg/kapital	0,62	0,53
Dana posojila, denar in denarni ustrezniki	8.385.283	7.267.575
Neto finančne obveznosti	221.156.450	195.278.456
Neto dolg/kapital	0,59	0,51

Pojasnilo 29 - Posli s povezanimi osebami

➤ Posli z občinami, lastnicami obvladujoče družbe

Med prihodki Skupine do občin, lastnic obvladujoče družbe predstavljajo največji delež prihodki iz naslova subvencij s strani Mestne občine Ljubljana kot nadomestilo za izvajanje dejavnosti javnega prevoza potnikov v višini 11.872.146 EUR (2020: 10.958.904 EUR) ter s strani drugih občin za izvajanje te dejavnosti v višini 1.287.305 EUR (2020: 1.382.435 EUR).

Skupina je dosegla prihodke do občin z opravljanjem gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti, v največji meri za Mestno občino Ljubljana.

Na odhodkovni strani predstavljajo glavnino odhodki za uporabo koncesijske infrastrukture.

v EUR

	2021	2020
Prihodki	31.061.067	24.891.571
Občine, lastnice JHL	31.061.067	24.891.571
Mestna občina Ljubljana	29.426.463	23.338.074
Občina Brezovica	313.156	263.467
Občina Dol pri Ljubljani	55.494	45.046
Občina Dobrova - Polhov Gradec	257.119	213.329
Občina Horjul	5.743	6.681
Občina Medvode	360.641	381.832
Občina Škofljica	642.451	643.141
Odhodki*	12.250.308	12.892.851
Občine, lastnice JHL	12.250.308	12.892.851
Mestna občina Ljubljana	11.129.617	11.814.615
Občina Brezovica	146.865	145.865
Občina Dol pri Ljubljani	122.780	122.178
Občina Dobrova - Polhov Gradec	121.465	119.120
Občina Horjul	79.362	59.190
Občina Medvode	283.341	264.684
Občina Škofljica	366.878	367.199
Terjatve na dan 31.12.	338.815	3.567.619
Občine, lastnice JHL	338.815	3.567.619
Mestna občina Ljubljana	70.321	3.061.212
Občina Brezovica	16.436	33.575
Občina Dol pri Ljubljani	52.567	15.893
Občina Dobrova - Polhov Gradec	564	44.033
Občina Horjul	35.687	577
Občina Medvode	135.955	159.356
Občina Škofljica	27.285	252.973
Obveznosti na dan 31.12.	26.880	30.240
Občine, lastnice JHL	26.880	30.240
Mestna občina Ljubljana	0	5.057
Občina Brezovica	7.009	1.521
Občina Dobrova - Polhov Gradec	11.637	0
Občina Horjul	8.189	2.441
Občina Medvode	45	8.321
Občina Škofljica	0	12.900

*Med odhodki so, zaradi evidentiranja najemov in koncesijske infrastrukture po MSRP, prikazana vrednosti dejanskih plačil, ki se nanašajo na zaračunane storitve v letu 2021.

Vse transakcije so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

➤ **Posli z družbami, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv**

Skupina posluje z družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana kot največja lastnica obvladujoče družbe, prevladujoč vpliv. Z vsemi temi družbami je Skupina v letu 2021 dosegla iz naslova prihodkov 11.933.750 EUR (2020: 10.331.014 EUR) in je imela 487.972 EUR odhodkov (2020: 579.939 EUR). Skupina je po stanju 31. 12. 2021 izkazovala do teh družb 2.988.417 EUR terjatev (31. 12. 2020: 1.819.962 EUR) in 185.279 EUR obveznosti (31. 12. 2020: 80.666 EUR).

Vse transakcije so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

V spodnji preglednici so prikazani posli z družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana neposredno ali posredno prevladujoč vpliv in ki skupno presegajo 100.000 EUR.

	v EUR	
	2021	2020
Prihodki		
Žale Javno podjetje, d.o.o.	1.218.091	1.071.793
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	1.249.530	1.220.948
Gospodarsko razstavišče d.o.o.	295.300	230.675
Zdravstveni dom Ljubljana	675.918	585.290
Javni zavod lekarna Ljubljana	195.757	168.482
Javni zavod Šport Ljubljana	2.033.322	1.665.142
Vrtec Ciciban	174.824	155.853
Vrtec Zelena jama	129.549	108.802
Vrtec Otona Župančiča	120.684	102.107
Vrtec Najdihojca	128.119	101.484
Osnovna šola Danile Kumar	138.530	121.897
Osnovna šola Valentina Vodnika	135.016	101.897
Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana	138.354	113.825
Mestna knjižnica Ljubljana	183.904	142.426
Javni zavod Ljubljanski grad	209.731	166.389
Muzej in galerije mesta Ljubljane	123.573	77.496
Osnovna šola Kolezija	101.501	83.656
Vrtec Hansa Christiana Andersena	115.625	94.729
Vrtec mladi rod	105.883	82.894
Vrtec Mojca	109.936	94.579
Živalski vrt Ljubljana	115.924	91.802
Odhodki		
Festival Ljubljana	142.575	153.325
Terjatve - na dan 31.12.		
Žale Javno podjetje, d.o.o.	181.669	137.648
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	202.007	214.662
Javni zavod Šport Ljubljana	621.415	261.708
Zdravstveni dom Ljubljana	266.948	141.861
Obveznosti - na dan 31.12.		
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	158.438	64.510

Posli z drugimi družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana prevladujoč vpliv ne predstavljajo pomembnih vrednosti.

➤ Posli s skupinami oseb

Prejemki vodstva Skupine so prejemki vodstva obvladujoče družbe Javni holding.

- Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog za leto 2021

Skupina oseb	Prejemki	v EUR
		od tega za plače
Vodstvo Skupine	114.373	108.848
Direktorji odvisnih družb	280.038	256.244
Člani nadzornega sveta	129.386	-
Skupaj	523.797	365.092

- Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog za leto 2020

Skupina oseb	Prejemki	v EUR
		od tega za plače
Vodstvo Skupine	121.640	106.217
Direktorji odvisnih družb	305.679	252.849
Člani nadzornega sveta	102.999	-
Skupaj	530.318	359.066

Zneski prejemkov vključuje plače, nadomestila plač, spremenljive prejemke, regres za letni dopust, povračila stroškov za prehrano med delom ter prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade, bonitete, premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, osnovno plačilo za opravljanje funkcije in sejnine.

Prejemki direktorjev odvisnih družb in direktorice obvladujoče družbe so bili izplačani v skladu z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnostih.

Del izplačila spremenljivega prejemka je bil v skladu z omenjenim zakonom ali interventno zakonodajo COVID-19 odložen. Iz naslova odloženih obveznosti do direktorjev odvisnih družb in direktorice obvladujoče družbe za izplačilo spremenljivih prejemkov ima Skupina izkazane nekratkoročne poslovne obveznosti v višini 28.499 EUR (31. 12. 2020: 24.151 EUR) in kratkoročne poslovne obveznosti v višini 16.203 EUR (31. 12. 2020: 18.615 EUR).

Skupina ni prejela in tudi ne odobrila predujmov, posojil ali poroštev v tem poglavju navedenim skupinam oseb in do njih na dan 31. 12. 2021 in 31. 12. 2020 ne izkazuje nobenih terjatev iz teh naslovov in obratno.

3.3.7 Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine

V obdobju od 1. januarja 2022 pa do dneva revizorjevega poročila v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto 2021.

- Nadzorni svet, na podlagi izbora najustrežnejšega kandidata za revizorja letnega poročila obvladujoče in odvisnih družb, predlaga imenovanje revizijske družbe DELOITTE REVIZIJA d.o.o., Dunajska cesta 165, Ljubljana kot kandidata za revizorja letnega poročila družbe za poslovna leta 2022, 2023 in 2024.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 25. 2. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske odpadne vode in s tem cene storitev GJS na podlagi elaborata, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter cene posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 25. 2. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje.
- Svet RCERO LJUBLJANA⁴ (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na dopisni seji dne 1. 3. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje.
- Svet RCERO je na dopisni seji dne 4. 3. 2022 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2022 dalje.
- Skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Barje je bila konec marca 2022 sklenjena Pogodba o izdaji zavarovalne police za obdobje enega leta za zagotovitev finančnega jamstva v višini 12.931.603 EUR v korist Republike Slovenije, Ministrstva za okolje in prostor, Agencije Republike Slovenije za okolje.
- Na seji Skupščine družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. dne 25. 2. 2022 je bil s sklepom št. 3 – S JHL/2022, za mandatno dobo petih let, z dnem 22. 7. 2022 za direktorja odvisne družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. imenovan Krištof Mlakar. Na osnovi navedenega sklepa je bila z direktorjem Krištofom Mlakarjem sklenjena nova Pogodba o zaposlitvi za mandatno dobo petih let, ki se prične uporabljati z dnem nastopa mandata tj. 22. 7. 2022.
- Ministrstvo za infrastrukturo je dne 29. 3. 2022 sprejelo odločitev in v postopku javnega naročila za izbiro koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz

⁴ Svet RCERO je skupni organ občin koncedentka za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih gospodarskih javnih služb obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v okviru RCERO Ljubljana, ki so ga ustanovili občinski sveti in v katerem sodelujejo tudi občine, ki so že ustanovile skupni organ ustanoviteljic – Svet ustanoviteljev. Svet ustanoviteljev je za odločanje na skupnem organu Svet RCERO pooblastil župane občin ustanoviteljic. V primeru, če je občina koncedentka izvajalcu VOKA SNAGA kot upravljavcu objektov in naprav RCERO Ljubljana podelila tudi koncesijo za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, je Svet RCERO pristojen tudi za potrditev cene za navedeno gospodarsko javno službo, pri čemer občine koncedentke, ki VOKA SNAGA niso podelile koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, nimajo pristojnosti glasovanja o ceni za navedeno gospodarsko javno službo.

potnikov na območju Republike Slovenije, kot nedopustno zavrnilo skupno ponudbo ponudnikov Arriva d.o.o. in odvisne družbe LPP. Na odločitev je odvisna družba LPP vložila zahtevek za revizijo. Ocena posledic zavrnitve skupne ponudbe na poslovni položaj in uspešnost poslovanja v tem trenutku ni mogoča.

- Odvisna družba LPP je v marcu 2022 sklenila pogodbo za dodatno kratkoročno posojilo v višini 2.000.000 EUR z rokom vračila v letu 2023 in v aprilu sklenila tri pogodbe za najem dveh kratkoročnih in enega revolving posojila v skupni višini 7.000.000 EUR z rokom vračila v decembru 2022.
- Odvisna družba Energetika Ljubljana je, skladno z Aktom o metodologiji za oblikovanje cen toplote za daljinsko ogrevanje, uskladila variabilno ceno pare za oba parovodna sistema s 1. 2. 2022, s 1. 4. 2022 pa se je uskladil tudi fiksni del cene za vročo vodo in paro za oba parovodna sistema.
- Odvisna družba Energetika Ljubljana je v mesecu marcu 2022 obnovila revolving posojilo v višini 13.000.000 EUR. Družba je v mesecu marcu in aprilu 2022, zaradi zaostritve razmer na energetskih trgih v zadnjem četrtletju leta 2021, najela revolving posojili v skupni višini 15.000.000 EUR, za poravnavanje tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje družbe, z rokom vračila do konca leta 2022.
- S 13. aprilom 2022 stopi v veljavo Zakon o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov (ZOTDS) (Uradni list RS, št. 44/22), ki vsebuje dve bistveni spremembi: prva sprememba je v 19. členu (2. odstavek), ki določa, da cena toplote ni regulirana pri distribuciji pare in daljinskega hlajenja, ampak se določa prosto s pogodbo med distributerjem in končnim odjemalcem, ter druga sprememba, ki v 23. členu (2.-5. odstavek) vsebuje določila o dodatku k tarifni postavki.
- Zaradi izrednih razmer na trgu zemeljskega plina, ki se od zadnjega četrtletja 2021 nadaljujejo tudi v letu 2022, se je na dejavnosti dobava plina povečal razkorak med nabavnimi in prodajnimi cenami. Med ukrepi, s katerimi namerava družba omiliti posledice razkoraka cen, so postopni dvigi cene plina iz rednega cenika, od 1. marca 2022 dalje uskladitev vseh individualnih cen za upravnike s ceno po rednem ceniku, od aprila 2022 dalje ukinitve znižane cene za člane Kluba Zvestoba ogreva ter umik ponudb in spletnih vsebin, ki pozivajo k menjavi dobavitelja plina.
- Trenutna vojaška operacija v Ukrajini in s tem povezane sankcije proti Ruski federaciji lahko vplivajo na evropska gospodarstva in globalno. Skupina nima neposredne izpostavljenosti do Ukrajine, Rusije ali Belorusije, zato bo potencialen vpliv na Skupino le posreden skozi splošno gospodarsko situacijo. Obstaja možnost, da bi se zaradi nastale situacije pojavile težave pri dobavi energentov, predvsem zemeljskega plina. Skupina ne pričakuje prilagoditve knjigovodskih vrednosti sredstev ali obveznosti. Dolgoročni učinek lahko vpliva tudi na obseg trgovanja, denarne tokove in dobičkonosnost. Skupina na datum teh računovodskih izkazov še naprej izpolnjuje svoje obveznosti ob zapadlosti in zato še naprej pripravlja računovodske izkaze na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja.

Ogroženost pred kibernetскими napadi je velika skrb, ki ji danes bolj kot kadarkoli namenimo veliko pozornost. Informacijske rešitve in spremembe preverjamo skozi vidik kibernetске varnosti, dodatno pa je naša pozornost usmerjena tudi na spremljanje varnostnih dogodkov v širšem okolju, od koder prihaja glavnina napadov. Glede na to, da določen del informacijskega okolja Javnega holdinga obravnavamo kot kritično infrastrukturo, smo v zvezi s tem na podlagi Zakona o informacijski varnosti vključeni tudi v sistem obveščanja in poročanja nacionalnemu odzivnemu centru za kibernetско varnost SI-CERT. V primeru zaznanih kibernetских incidentov sledimo priporočilom ter izvajamo ukrepe, ki jih predpiše SI-CERT.

3.4 Izjava posloводства

Posloводство družbe potrjuje, da so bili pri izdelavi računovodskih izkazov, končanih na dan 31. 12. 2021, dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da so v skladu z ZGD-1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Posloводство Javnega holdinga izjavlja, da v celoti potrjuje Konsolidirano letno poročilo za leto 2021 in s tem poslovno poročilo za leto 2021, računovodske izkaze prikazane v pričujočem konsolidiranem letnem poročilu ter pripadajoča pojasnila na straneh od 75 do 136.

Ljubljana, 22. april 2022

Zdenka Grozde
Direktorica

 Javni holding Ljubljana

1 JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana